

MINISTERSTVO
HOSPODÁRSTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

VÝROČNÁ SPRÁVA

MINISTERSTVO HOSPODÁRSTVA 2023

Výročná správa 2023

© Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Bratislava 2022
Všetky práva vyhradené.

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
Mlynské nivy 44/a
827 15 Bratislava 212

Tel.: +421 2 4854 7953 (ústredňa)
Fax: +421 2 4333 7827
E-mail: info@mhsr.sk
Webstránka: www.mhsr.sk

Obsah

1.	Základné údaje o ministerstve	6
1.1.	Vedúci predstavitelia	6
1.2.	Organizačná štruktúra	9
1.3.	Personálne otázky.....	10
2.	Poslanie, vízie a ciele	37
2.1.	Vízie.....	37
2.2.	Ciele	37
3.	Činnosť ministerstva.....	41
3.1.	Podnikateľské prostredie.....	41
3.2.	Energetika	43
3.3.	Zahraničný obchod a obchodná politika	46
3.4.	Priemysel	65
3.5.	Investície	66
3.6.	Inovácie.....	75
3.7.	Európske hospodárske vzťahy	76
3.8.	Ochrana spotrebiteľa a trhový dohľad	78
3.9.	Výkon akcionárskych práv	84
3.10.	Chemické látky, zmesi a biocídy	86
3.11.	Bezpečnosť a krízové riadenie	104
3.12.	Eurofondy.....	114
3.13.	Plán obnovy a odolnosti SR.....	121
4.	Charakteristika právnických osôb v pôsobnosti MH SR	126
4.1.	Slovenská inovačná a energetická agentúra	126
4.2.	Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu	130
4.3.	Múzeum obchodu Bratislava	132
4.4.	Slovenská obchodná inšpekcia	133
4.5.	MH Invest, s. r. o.....	141
4.6.	MH Invest II, s. r. o.....	141
4.7.	Valaliky Industrial Park, s. r. o.....	142
4.8.	Národný jadrový fond.....	142
4.9.	Hlavný banský úrad.....	152
4.10.	Rudné bane, štátny podnik Banská Bystrica	153
4.11.	Puncový úrad	153
4.12.	Slovak Business Agency – SBA	153

5.	Hospodárenie organizácie	155
5.1.	Základná charakteristika správcu rozpočtovej kapitoly	155
5.2.	Centrálny ekonomický systém v podmienkach MH SR	169
6.	Podporné činnosti	172
6.1.	Komunikácia s verejnosťou.....	172
6.2.	Verejné obstarávanie.....	173
6.3.	Kontrola	174
6.4.	Vnútorňý audit.....	180
6.5.	Informačné a komunikačné technológie	182
7.	Konsolidovaná účtovná závierka	184
7.1.	Informácie o konsolidovanom celku	184
7.1.1.	Metódy konsolidácie	190
7.1.2.	Významné udalosti po skončení účtovného obdobia	191

Prílohy:

Konsolidované výkazy

Konsolidované poznámky

Identifikačné údaje

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
Mlynské nivy 44/a, 827 15 Bratislava 212

IČO účtovnej jednotky: 00686832
Dátum založenia/zriadenia: 28. august 1990

MINISTERSTVO
HOSPODÁRSTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

MINISTERSTVO HOSPODÁRSTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

1. Základné údaje o ministerstve

MINISTERSTVO HOSPODÁRSTVA 2023

1. Základné údaje o ministerstve

1.1. Vedúci predstavitelia

Ministri

DENISA SAKOVÁ (1976)

Denisa Saková sa funkcie podpredsedníčky vlády SR a ministerky hospodárstva SR ujala 25. októbra 2023. Po absolvovaní štúdia na Národohospodárskej fakulte Ekonomickej univerzity v Bratislave a pokračujúcim doktorandskom štúdiu tu získala aj doktorandský titul. Už počas štúdií začala pôsobiť ako konzultant v spoločnosti DELTA E. S., a. s. V rokoch 2001 až 2003 pracovala pre spoločnosť Cap Gemini Ernst & Young GmbH v Berlíne ako senior konzultantka a v rokoch 2003 až 2007 pre spoločnosť E.ON IT Slovakia, s. r. o., ako riaditeľka divízie aplikácií. V roku 2007 prešla zo súkromného do štátneho sektora, kde do roku 2010 pôsobila na Ministerstve vnútra SR ako generálna riaditeľka sekcie informatiky, telekomunikácií a bezpečnosti. Na ministerstve vnútra pôsobila opäť od roku 2012, najskôr ako vedúca služobného úradu a od roku 2016 ako štátna tajomníčka Ministerstva vnútra SR. V roku 2018 bola vymenovaná za ministerku vnútra SR ako prvá žena v histórii rezortu, čo platí i v prípade ministerstva hospodárstva.

PETER DOVHUN (1973)

Peter Dovhun zastával pozíciu ministra hospodárstva SR od 15. mája 2023 do 25. októbra 2023. Študoval na Fakulte zahraničného obchodu Ekonomickej univerzity v Bratislave a tiež na Univerzite v Michigane v USA. Pred nástupom do funkcie ministra bol predsedom predstavenstva a generálnym riaditeľom Slovenskej elektrizačnej prenosovej sústavy. Pôsobil i ako poradca ministra financií SR pre oblasť IT a predtým aj na viacerých manažérskych postoch pre nadnárodné koncerny Motorola a Microsoft. V rokoch 2011 – 2013 bol členom predstavenstva skupiny S&T Slovakia, s. r. o. Počas pôsobenia v spoločnosti Gratex International v rokoch 2013 – 2018 sa podieľal na jej medzinárodnej expanzii, najskôr ako generálny riaditeľ pre Austráliu a región juhovýchodnej Ázie, neskôr ako výkonný riaditeľ a COO. V slovensko-americkej spoločnosti Tachyum pôsobil na pozícii výkonného riaditeľa. Spolu založil organizáciu YPO International združujúcu riaditeľov a majiteľov spoločností v 130 krajinách.

KAREL HIRMAN (1970)

Karel Hirman viedol rezort hospodárstva od 13. septembra 2022 do 15. mája 2023. Vyštudoval ťažbu ropy a plynu na univerzite v Moskve a na Technickej univerzite v Košiciach. Vo svojej profesionálnej kariére pôsobil ako novinár, ale aj ako manažér a člen riadiacich orgánov viacerých slovenských energetických spoločností ako napr. TEKO Košice, TRANSPETROL, a. s., či ENERGY-METAL, s. r. o. Počas rokov 2007 – 2014 pôsobil v Slovenskej inovačnej a energetickej agentúre. Riadil aj projektový tím programu energetickej efektívnosti ELENA financovaného Európskou investičnou bankou pre Prešovský samosprávny kraj. Taktiež bol energetickým poradcom predsedu vlády SR, ministra zahraničných vecí SR a aj členom tímu európskych poradcov premiéra Ukrajiny. Je autorom alebo spoluautorom viacerých

kníh a publikácií o energetickej problematike v SR, Čechách a na Ukrajine.

Štátni tajomníci I

KAMIL ŠAŠKO (1985)

Kamil Šaško bol do funkcie štátneho tajomníka vymenovaný vládou SR 25. októbra 2023 s účinnosťou od 26. októbra 2023. Študoval v Anglicku na London School of Business and Finance so zameraním na odbor Investičné bankovníctvo a tiež na University of Sussex, odbor Aplikovaná veda a riadenie podniku. Pred príchodom na ministerstvo hospodárstva pracoval od roku 2020 v Národnej banke Slovenska ako expert pre regulácie a dohľad. V rokoch 2015 – 2020 pôsobil ako finančný radca a finančný ataše na Stálom zastúpení SR pri EÚ v Bruseli. V rokoch 2014 – 2015

pracoval ako generálny štátny radca na sekcii finančného trhu na Ministerstve financií SR, kam prišiel zo súkromného sektora - z Tatra banky a spoločnosti Otto Money v Londýne.

PETER ŠVEC (1969)

Peter Švec pôsobil na poste štátneho tajomníka od 28. septembra 2022 do 25. októbra 2023. Vyštudoval podnikový manažment na Ekonomickej univerzite v Bratislave. Pred pôsobením na ministerstve hospodárstva zastával rôzne manažérske pozície v nadnárodných spoločnostiach, napr. v Stellantis Slovensko, Heineken Slovensko a Slovenskej sporiteľni. Bol aj hovorcom ministra financií SR. Pôsobil tiež na vysokých pozíciách vo viacerých organizáciách, napr. ako predseda Slovenskej asociácie pre

značkové výrobky a Asociácie hovorcov Slovenska a v rokoch 2017 – 2020 bol generálnym tajomníkom Klastra priemyselných inovácií.

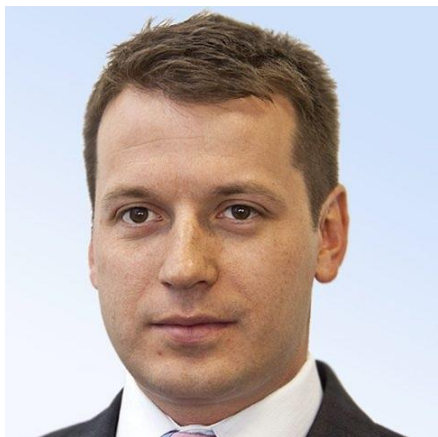
Štátni tajomníci II

VLADIMÍR ŠIMOŇÁK (1982)

Vladimír Šimoňák bol do funkcie štátneho tajomníka vymenovaný vládou SR 25. októbra 2023 s účinnosťou od 26. októbra 2023. Vyštudoval Univerzitu Mateja Bela v Banskej Bystrici, najskôr absolvoval vysokoškolské štúdium na Právnickej fakulte v odbore právo, doktorandský titul získal následne na Fakulte politických vied a medzinárodných vzťahov v odbore medzinárodné vzťahy. Pred ujatím sa postu štátneho tajomníka pôsobil od roku 2021 na Ministerstve zahraničných vecí a európskych záležitostí SR ako riaditeľ odboru krízového manažmentu. Predtým zastával pozíciu vedúceho oddelenia vnútorných

záležitostí na Stálom zastúpení SR pri EÚ. Počas rokov 2008 – 2015 pôsobil na Ministerstve vnútra SR, najskôr ako právnik, neskôr ako riaditeľ odboru zahraničných vecí a európskych záležitostí.

BRANISLAV SUŠILA (1978)

Branislav Sušila pôsobil na poste štátneho tajomníka od 31. mája 2023 do 25. októbra 2023. Vyštudoval Podnikovohospodársku fakultu v Košiciach na Ekonomickej univerzite v Bratislave. Po štúdiu pracoval ako konzultant pre Accenture, PWC Slovensko a PWC Česká republika na rôznych medzinárodných projektoch v oblasti energetiky, telekomunikácií a bankovníctva. Od roku 2011 pracoval pre spoločnosť Východoslovenská energetika Holding a.s. na pozícii vedúceho úseku Regulačný manažment.

PETER GERHART (1970)

Peter Gerhart vykonával funkciu štátneho tajomníka od 24. októbra 2022 do 31. mája 2023. Vysokoškolské štúdium absolvoval na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, postgraduálne štúdium na Fakulte elektrotechniky a informatiky Slovenskej technickej univerzite v Bratislave. Pred nástupom na rezort hospodárstva pôsobil od roku 2006 v Jadrovej a vyradovacej spoločnosti, a. s., v Jaslovských Bohuniciach na rôznych pozíciách v oblasti jadrovej energetiky. V roku 2003 pôsobil v Jaslovských Bohuniciach pod hlavičkou Slovenských elektrární, kde pôsobil ako projektový manažér vybraných úloh vyradovania jadrového bloku A1. Počas rokov 1998 - 2003 bol vedúcim laboratórií v spoločnosti WERT v Trnave. V rokoch 1997 – 1998 pôsobil ako rádiochemik v

Slovenských elektrárnach, konkrétne v laboratóriách v Jaslovských Bohuniciach.

1.2. Organizačná štruktúra

V roku 2023 došlo v organizačnej štruktúre Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“ alebo „MH SR“) k nasledovným zmenám:

S účinnosťou od **25. septembra 2023** boli na ministerstve zriadené tieto organizačné útvary:

- „oddelenie riadenia obchodovania s výrobkami obranného priemyslu“ v riadiacej pôsobnosti riaditeľa odboru výkonu obchodných opatrení,
- „oddelenie vykonávania medzinárodných sankcií“ v riadiacej pôsobnosti riaditeľa odboru výkonu obchodných opatrení,
- „oddelenie podpory energetiky“ v riadiacej pôsobnosti generálneho riaditeľa sekcie energetiky,
- „odbor európskych záležitostí a obchodnej spolupráce“ v riadiacej pôsobnosti generálneho riaditeľa sekcie zahraničnoobchodnej politiky a európskych záležitostí.

K uvedenému termínu došlo zároveň na ministerstve k zrušeniu týchto organizačných útvarov:

- „oddelenie pre zákaz chemických zbraní a riadenie obchodovania s vybranými chemickými látkami“ v riadiacej pôsobnosti riaditeľa odboru výkonu obchodných opatrení,
- „odbor bilaterálnej obchodnej spolupráce“ v riadiacej pôsobnosti generálneho riaditeľa sekcie zahraničnoobchodnej politiky a európskych záležitostí.

Ďalšia zmena v organizačnej štruktúre ministerstva sa uskutočnila **15. novembra 2023**.

S účinnosťou od uvedeného dátumu boli zmenené názvy niektorých úsekov a organizačných útvarov ministerstva. Konkrétne išlo o nasledovné zmeny:

- názov úseku „štátny tajomník I.“ bol zmenený na „štátny tajomník II.“,
- názov úseku „štátny tajomník II.“ bol zmenený na „štátny tajomník I.“,
- názov organizačného útvaru „kancelária štátneho tajomníka I.“ bol zmenený na „kancelária štátneho tajomníka II.“,
- názov organizačného útvaru „kancelária štátneho tajomníka II.“ bol zmenený na „kancelária štátneho tajomníka I.“.

Poslednou významnou zmenou vykonanou v organizačnej štruktúre ministerstva v roku 2023 bola zmena, ktorá sa uskutočnila k **1. decembru 2023**.

K uvedenému termínu došlo k zmene názvu viacerých organizačných útvarov ministerstva:

- názov organizačného útvaru „sekcia rozpočtu a financovania“ bol zmenený na „sekcia ekonomiky a prevádzky“,
- názov organizačného útvaru „sekcia legislatívy a práva“ bol zmenený na „sekcia práva a legislatívnej podpory“,
- názov organizačného útvaru „oddelenie právnych služieb“ bol zmenený na „odbor právnych služieb“,

- názov organizačného útvaru „oddelenie správy majetku štátu“ bol zmenený na „odbor správy majetku štátu“,
- názov organizačného útvaru „sekcia konkurencieschopnosti“ bol zmenený na „sekcia stratégie“,
- názov organizačného útvaru „sekcia podporných programov“ bol zmenený na „sekcia európskych programov“,
- názov organizačného útvaru „odbor posudzovania projektov“ bol zmenený na „odbor posudzovania projektov a koordinácie“.

U niektorých organizačných útvarov zároveň k uvedenému termínu došlo k ich preradeniu a začleneniu do inej riadiacej pôsobnosti. Konkrétne išlo o tieto organizačné útvary ministerstva:

- „odbor informatiky“ bol začlenený do riadiacej pôsobnosti generálneho riaditeľa sekcie ekonomiky a prevádzky,
- „odbor hospodárskej správy“ (vrátane organizačného útvaru v jeho pôsobnosti) bol začlenený do riadiacej pôsobnosti generálneho riaditeľa sekcie ekonomiky a prevádzky,
- „odbor verejného obstarávania“ bol začlenený do riadiacej pôsobnosti generálneho riaditeľa sekcie ekonomiky a prevádzky,
- „oddelenie Expo 2025 Osaka“ bolo začlenené do riadiacej pôsobnosti generálneho riaditeľa sekcie ekonomiky a prevádzky,
- „odbor akcionárskych práv“ bol začlenený do riadiacej pôsobnosti generálneho riaditeľa sekcie práva a legislatívnej podpory,
- „odbor výkonu obchodných opatrení“ (vrátane organizačných útvarov v jeho pôsobnosti) bol začlenený do priamej riadiacej pôsobnosti štátneho tajomníka II.,
- „sekcia ochrany spotrebiteľa a trhového dohľadu“ (vrátane organizačných útvarov v jej pôsobnosti) bola začlenená do priamej riadiacej pôsobnosti štátneho tajomníka II.,
- „Centrum pre chemické látky a prípravky“ (vrátane organizačných útvarov v jeho pôsobnosti) bolo začlenené do priamej riadiacej pôsobnosti štátneho tajomníka II.,
- „odbor zlepšovania podnikateľského prostredia“ (vrátane organizačných útvarov v jeho pôsobnosti) bol začlenený do priamej riadiacej pôsobnosti štátneho tajomníka II.,
- „sekcia stratégie“ (vrátane organizačných útvarov v jej pôsobnosti) bola začlenená do priamej riadiacej pôsobnosti štátneho tajomníka I.,
- „sekcia európskych programov“ (vrátane organizačných útvarov v jej pôsobnosti) bola začlenená do priamej riadiacej pôsobnosti generálneho tajomníka služobného úradu.

1.3. Personálne otázky

Štatistické údaje

Ministerstva hospodárstva SR k 31. 12. 2023

(bez ústavného činiteľa)

Počet zamestnancov:	537 (+ 1 ústavný činiteľ)
Limit zamestnancov – počet miest:	645 (+1 ústavný činiteľ)
Priemerný vek zamestnanca:	42,7
Priemerná výška funkčného platu:	2 153,- eur (s AK OS 2 182,- eur)
Priemerná výška funkčného platu AK OS:	2 256,- eur

Priemerný osobný príplatok:	647- eur (s AK OS 659,- eur)
Priemerný osobný príplatok AK OS:	689,- eur
Priemerný osobný plat:	2 795,- eur

Tabuľka č. 1: Štruktúra zamestnancov MH SR za rok 2023

1. Podľa druhu pracovnoprávneho vzťahu						
	počet		%			
štátna služba	447		83 %			
verejný záujem	90		17 %			
2. Podľa pohlavia						
	počet		%			
Ženy	349		65 %			
Muži	188		35 %			
3. Podľa veku						
	spolu		z toho ž e n y		z toho m u ž i	
	počet	%	počet	%	počet	%
do 30 rokov	67	12 %	39	11 %	28	15 %
31 – 40 rokov	181	34 %	111	32 %	70	37 %
41 – 50 rokov	167	31 %	117	34 %	50	27 %
51 – 60 rokov	97	18 %	62	18 %	35	19 %
nad 61 rokov	25	5 %	20	6 %	5	3 %
Spolu	537		349		188	
priemerný vek	42,7		43,3		41,7	
4. Podľa miesta trvalého pobytu						
	počet		%			
Bratislava	302		56 %			
iné	235		44 %			
5. Podľa dosiahnutého vzdelania						
	počet		%			
základné	1		0 %			
stredoškolské	58		11 %			
vysokoškolské 1. stupňa	4		1 %			
vysokoškolské 2. stupňa	441		82 %			
vysokoškolské 3. stupňa	33		6 %			
6. Podľa vedúcej pozície						
	spolu		z toho ž e n y		z toho m u ž i	
	počet	%	počet	%	počet	%
vedúci zamestnanci + Št. taj.	80	15 %	42	53 %	38	47 %
ostatní zamestnanci	457	85 %	307	67 %	150	33 %

7. Podľa zaradenia do platovej triedy								
	z toho ŠS		z toho VZ					
	počet	%	počet	%				
2	0	0,00 %	7	1,30 %				
3	3	0,56 %	26	4,84 %				
4	0	0,00 %	13	2,42 %				
5	0	0,00 %	17	3,17 %				
6	2	0,37 %	3	0,56 %				
7	28	5,21 %	1	0,19 %				
8	397	73,93 %	14	2,61 %				
9	14	2,61 %	8	1,49 %				
10	0	0,00 %	0	0,00 %				
11	0	0,00 %	1	0,19 %				
Polit. funkcia	3	0,56 %	0	0,00 %				
Spolu ZMC ŠS + VZ	447	83,24 %	90	16,76 %				
8. Podľa fluktuácie zamestnancov - roky 2020, 2021, 2022 a 2023								
	2020		2021		2022		2023	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
nástupy	73	15 %	77	16 %	98	19 %	100	19 %
výstupy	99	20 %	64	13 %	74	15 %	85	16 %
9. Podľa priznaného funkčného / osobného platu (Pozn.: plat vo verejnej funkcii 3)								
					počet	%		
osobný plat					11	2 %		
funkčný plat					523	98 %		
10. Podľa dôchodkového veku (63 rokov a viac)								
					počet	%		
dôchodkový vek (63 a viac)					17	3,16 %		
ostatní					520	96,84 %		
11. Podľa priemerných funkčných platov vedúcich zamestnancov (bez ŠT T, GTSÚ a osobného platu)								
	Spolu		ž e n y		m u ž i			
	počet	suma v eur	počet	suma v eur	počet	suma v eur		
priemerný funkčný plat	74	2 917,-	41	2 916,00	33	2 919,-		
priemerný osobný príplatok		957,-		990,00		917,-		
priemerný príplatok za riadenie (zastupovanie)		317,-		305,-		331,-		

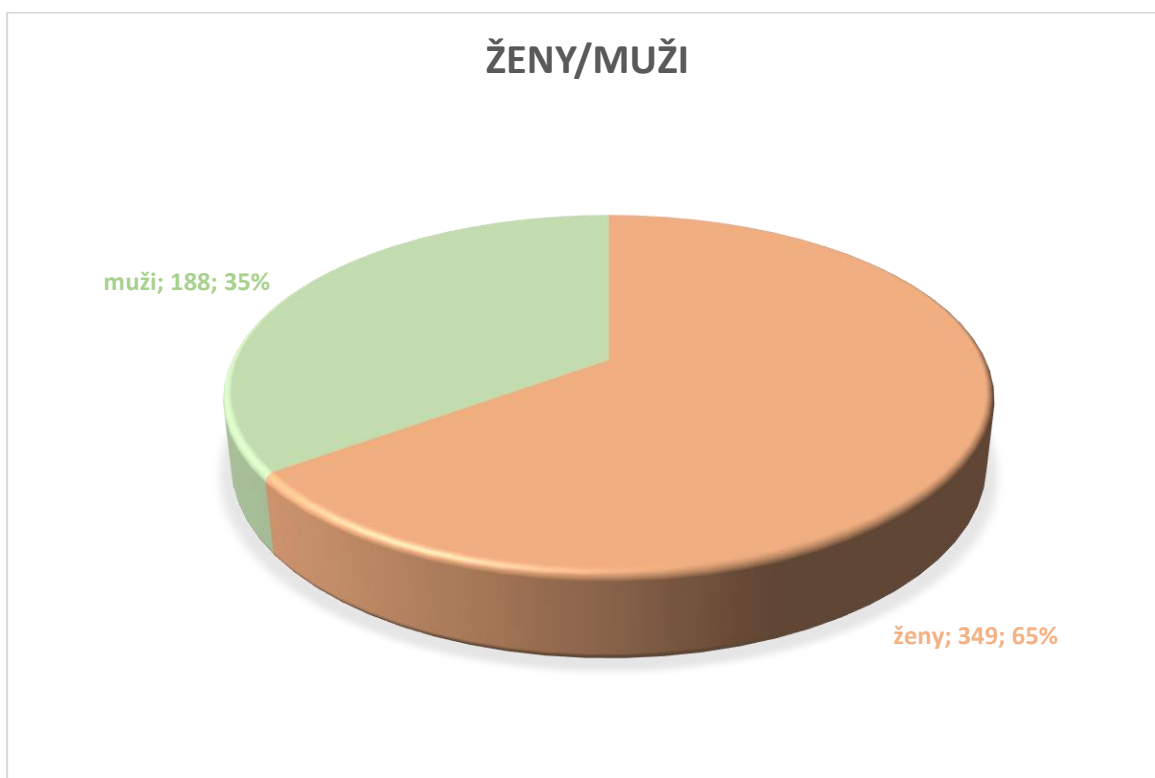
12. a) Dohody vyplatené v roku 2023 - podľa typu		
	v eurách	%
Dohoda o vykonaní práce	466 081	59 %
Dohoda o pracovnej činnosti	285 493	36 %
Dohoda o brigádnickej práci študenta	34 655	5 %
12. b) Dohody vyplatené v roku 2023 - podľa zdroja financovania		
	v eurách	%
Zo štátneho rozpočtu	298 492	38 %
Zo zdrojov EÚ – projekt ZPP	216 682	28 %
Zo zdrojov EÚ - POO	48 709	6 %
Zo zdrojov EŠIF - AK	199 086	25 %
Zo štátneho rozpočtu - EXPO OSAKA	23 260	3 %
13. Odchodné a odstupné v roku 2023		
	v eurách	
Odchodné	10 907	
Odstupné	121 915	

GRAFICKÉ ZNÁZORNENIE ÚDAJOV

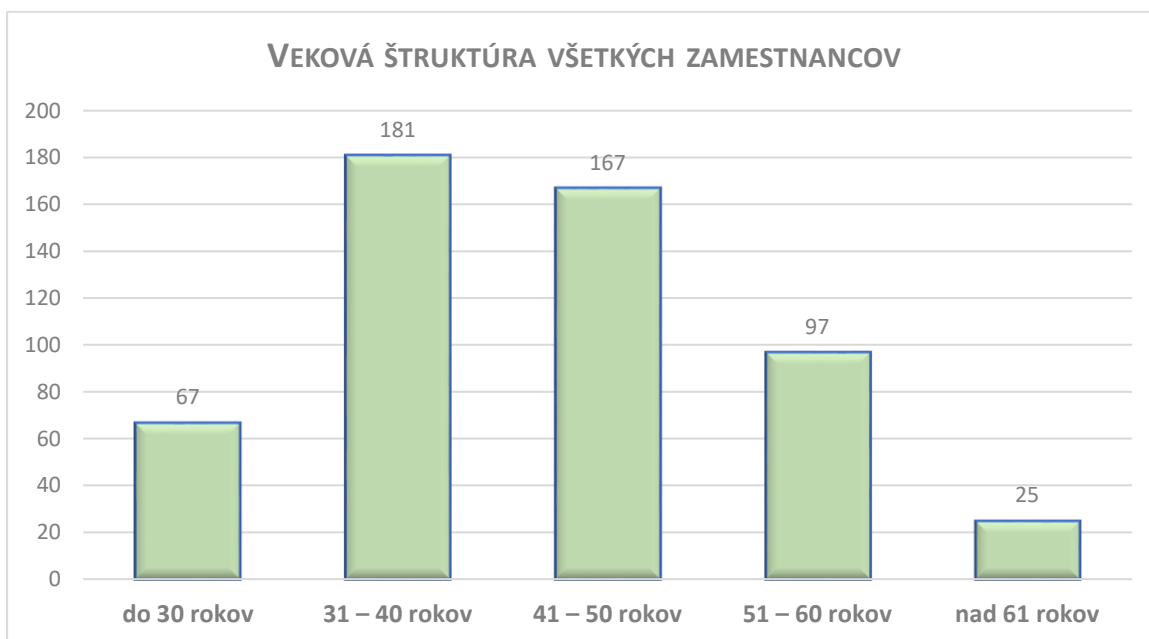
Graf č. 1: Podľa druhu pracovnoprávneho vzťahu

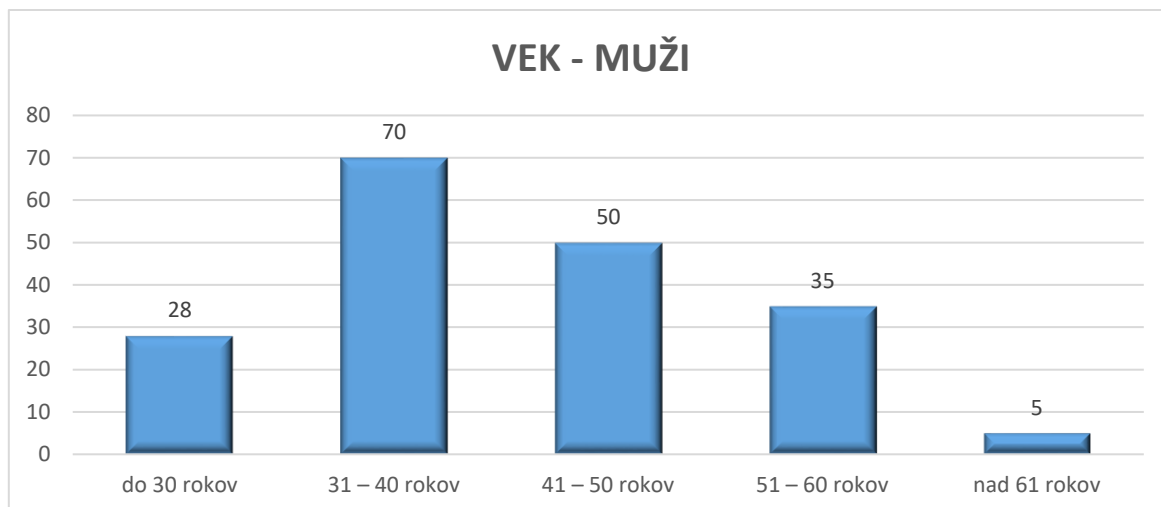
Graf č. 2: Podľa pohlavia

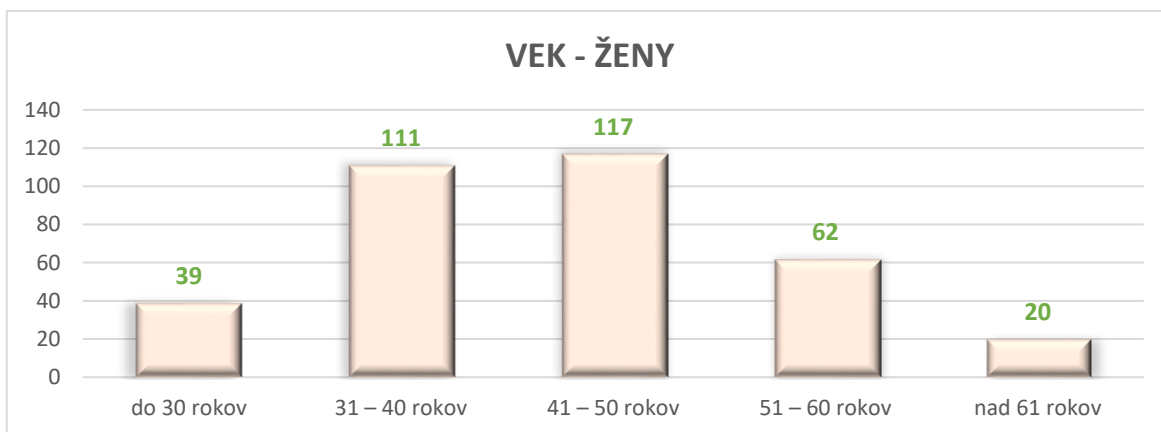
Graf č. 3: Podľa veku – všetci zamestnanci

Graf č. 3a: Podľa veku mužov

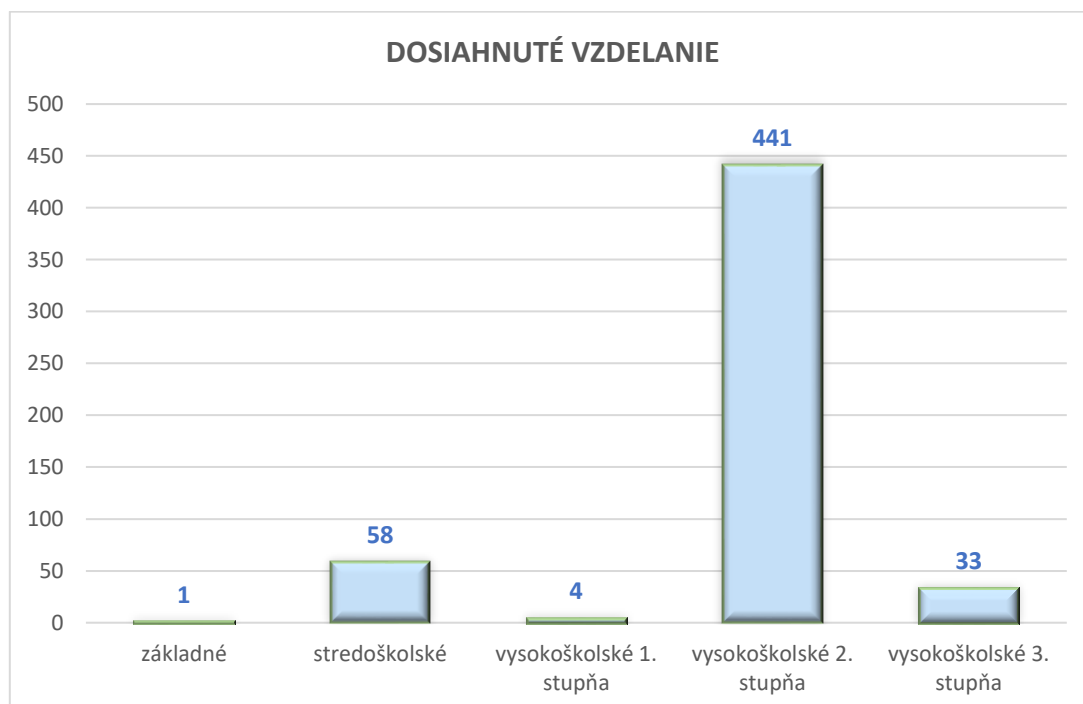
Graf č. 3b: Podľa veku žien

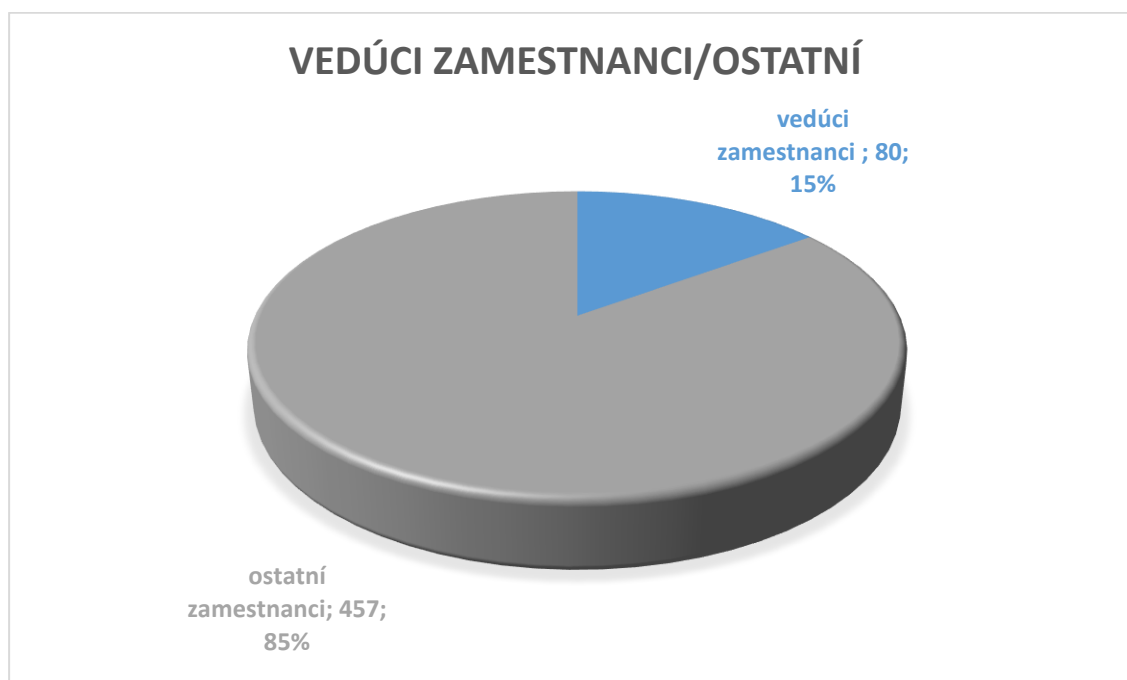
Graf č. 4: Podľa miesta trvalého pobytu (za rok 2023)

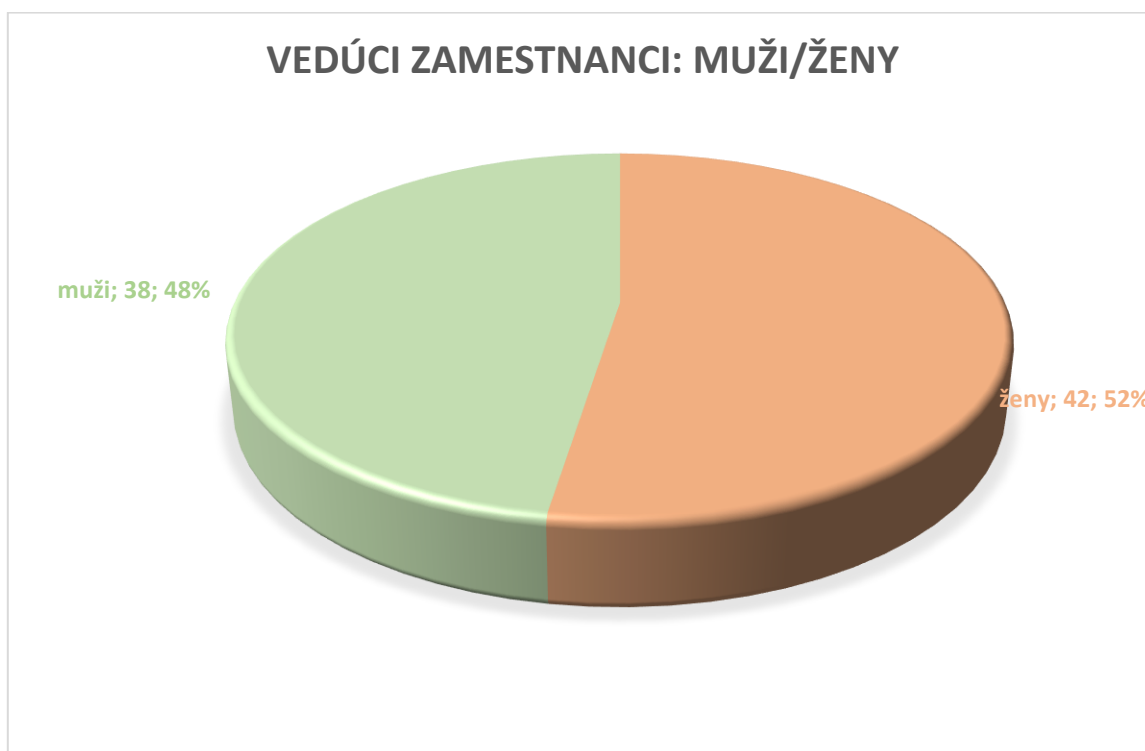
Graf č. 5: Podľa dosiahnutého vzdelania

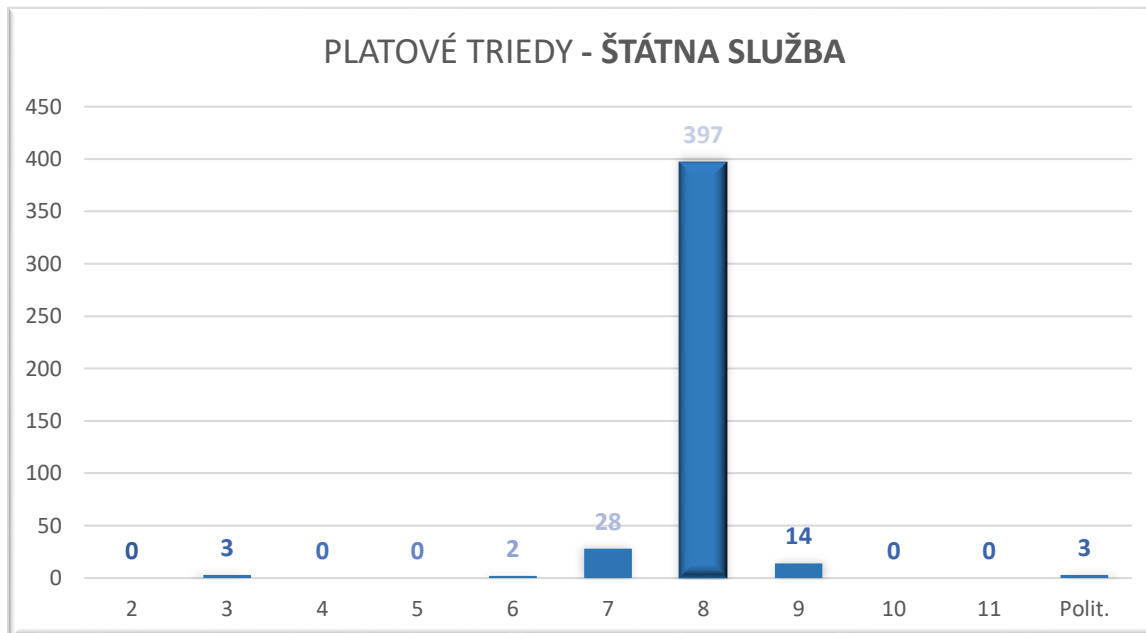
Graf č. 6: Podľa počtu vedúcich zamestnancov

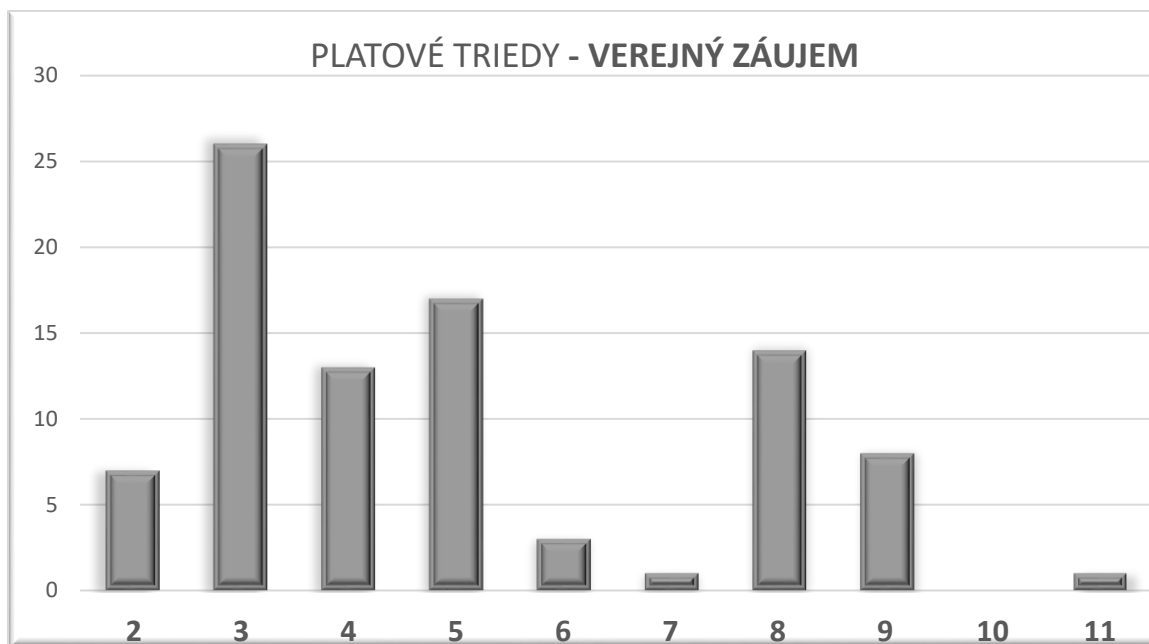
Graf č. 6a: Podľa počtu vedúcich zamestnancov – podľa pohlavia

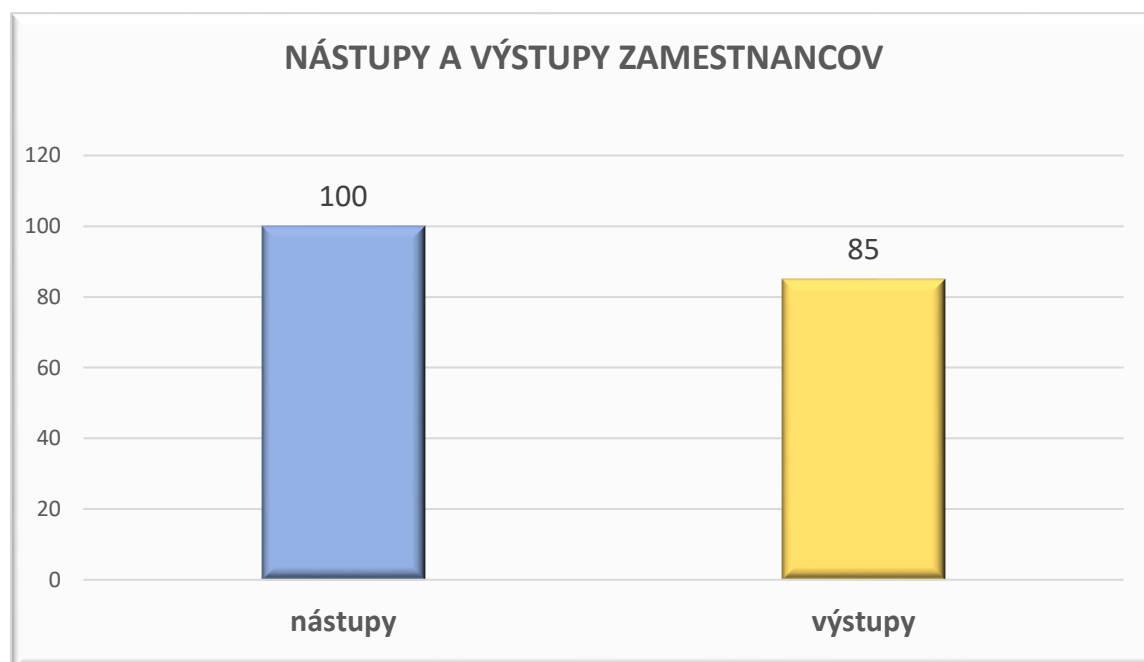
Graf č. 7a: Podľa platovej triedy – štátna služba

Graf č. 7b: Podľa platovej triedy – verejný záujem

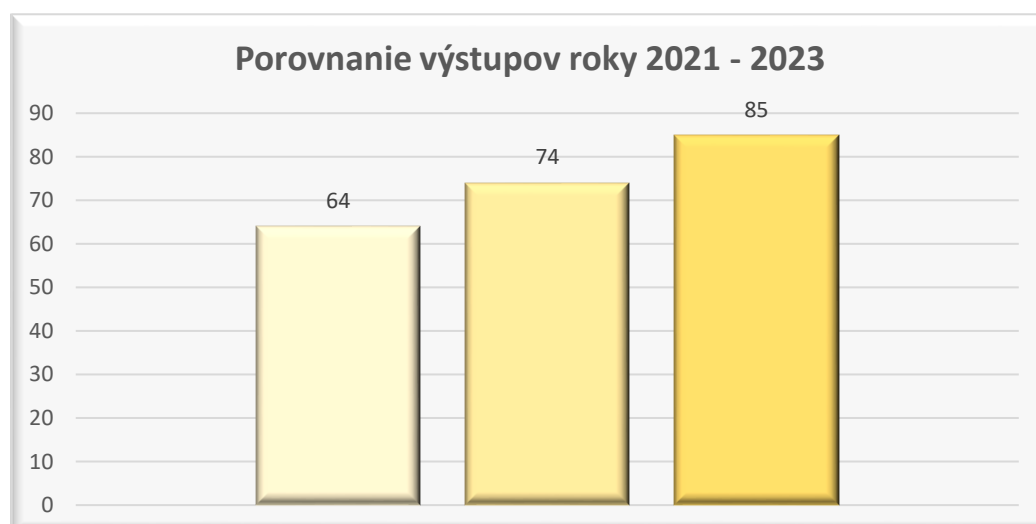
Graf č. 8: Podľa fluktuácie zamestnancov

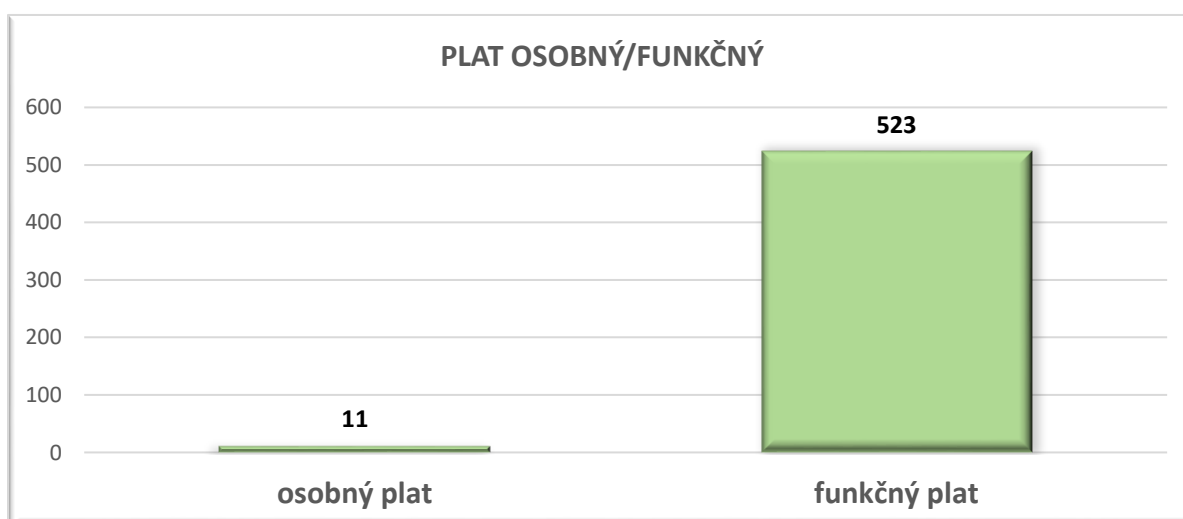
Graf č. 8a: Podľa fluktuácie zamestnancov - nástupy

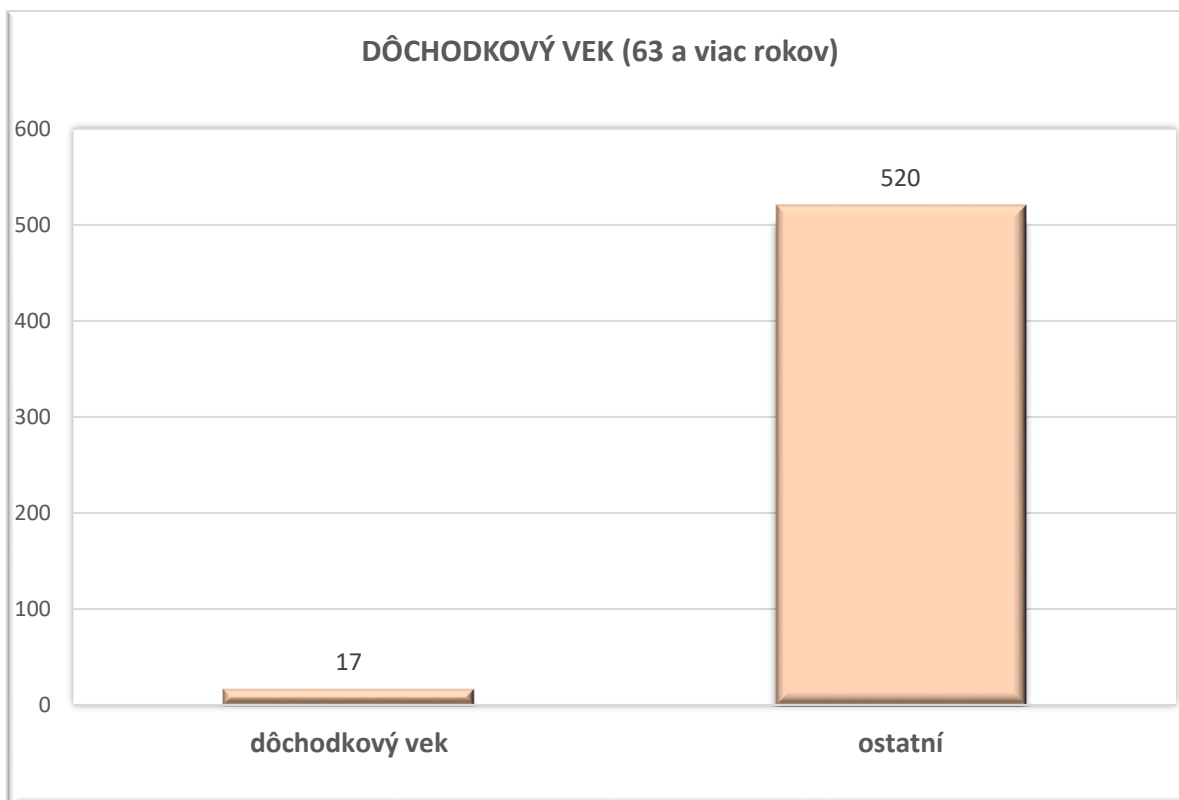
Graf č. 8b: Podľa fluktuácie zamestnancov – výstupy

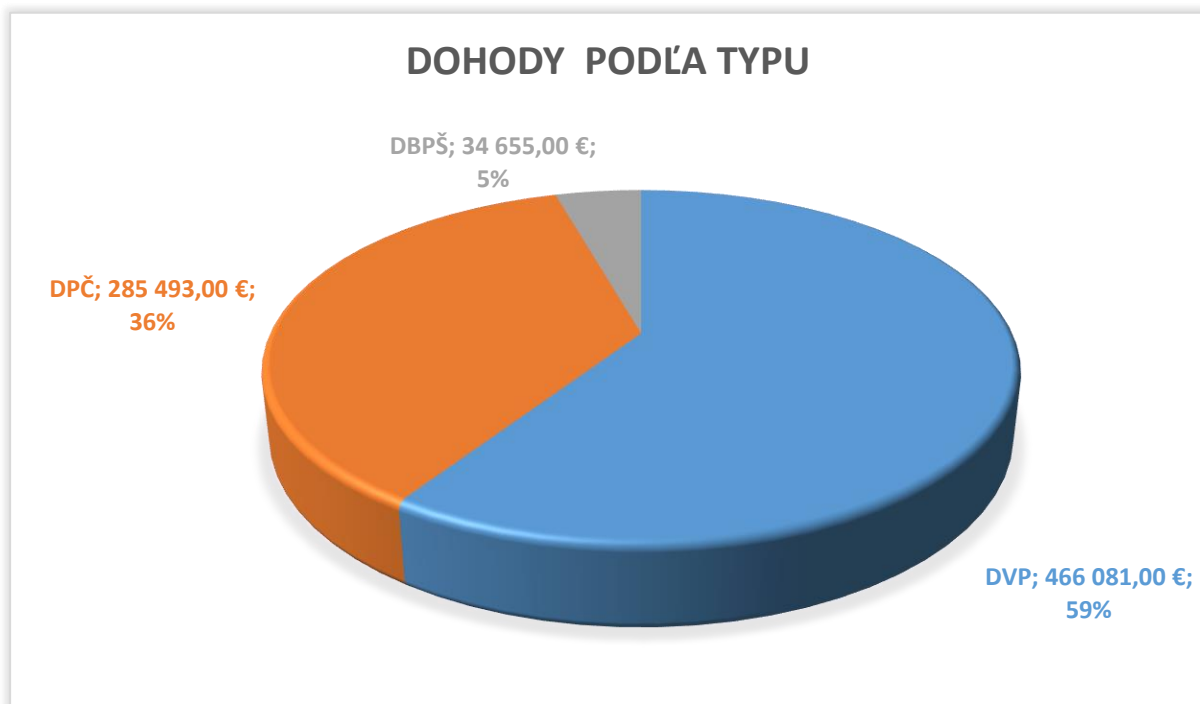
Graf č. 9: Podľa počtu priznaných osobných a funkčných platov

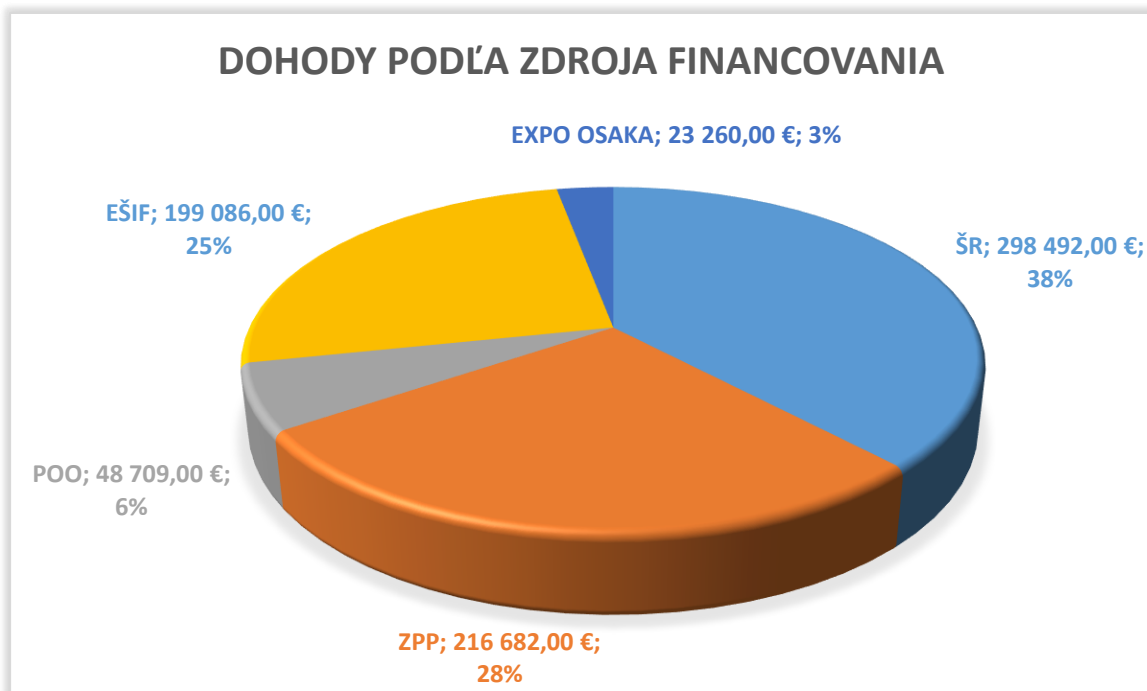
Graf č. 10: Podľa veku nad 63 rokov a viac voči ostatným zamestnancom

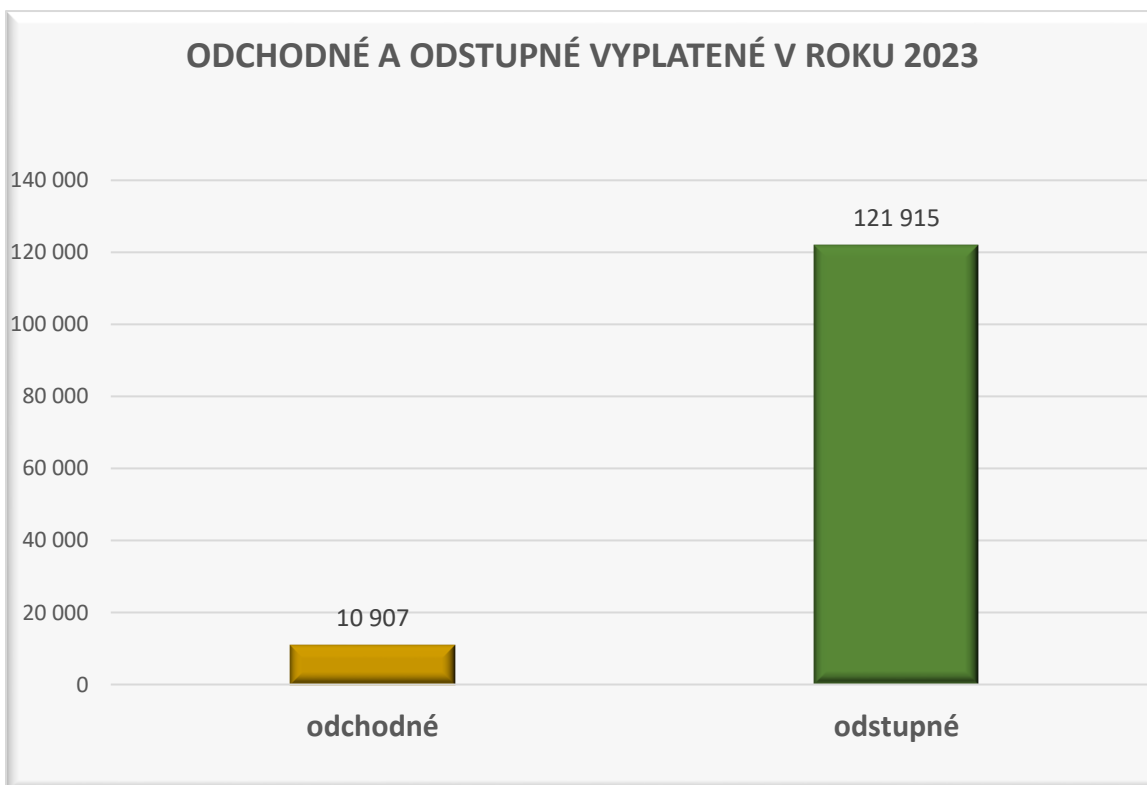
Graf č. 11: Dohody vyplatené v roku 2023 – podľa typu

Graf č. 11a: Vyplatené dohody – podľa zdroja financovania

Graf č. 12: Odchodné a odstupné

Vzdelávanie štátnych zamestnancov organizačne zabezpečoval osobný úrad. V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi (2020 – 2021/2022) - napriek uvoľneniu pandemickej situácie - pokračovalo zabezpečovanie vzdelávania výrazne **v online formáte**, naďalej sa v rámci online školení úspešne využívalo viacero vzdelávacích platforiem (MS TEAMS, ZOOM, SKYPE, WEBEX, atď.). Zároveň sa v rámci vzdelávania prejavila **pokračujúca podpora mobility zamestnancov**, v rámci ktorej bol v predchádzajúcom roku vymenený ďalší počet pevných pracovných staníc za notebooky, čím sa celkový počet zamestnancov využívajúcich pracovný notebook zvýšil na **približný počet 460** (v roku 2022 bol počet zamestnancov využívajúcich notebooky spolu 380). Súčasťou digitalizácie procesov bolo aj školenie k využívaniu platformy Microsoft TEAMS pre videokonferencie, školenia a prácu v tzv. cloudovom prostredí určené pre všetkých zamestnancov ministerstva. Pre zvýšenie bezpečnosti práce z domu boli vydané bezpečnostné certifikáty zamestnancom pracujúcim s notebookmi pre prístup do IT prostredia ministerstva z internetu. Každodenná prax ukázala, že zamestnanci využívali možnosť komunikovať a vzdelávať sa bezkontaktné v priestoroch aj mimo priestorov ministerstva.

Kontinuálne vzdelávanie sa v prostredí ministerstva uskutočňovalo:

1. Vstupným školením
2. Adaptačným vzdelávaním
3. Kompetenčným vzdelávaním

VSTUPNÉ ŠKOLENIE

Vstupné školenie je zamerané na novoprijatých zamestnancov alebo zamestnancov, ktorí po uplynutí výraznejšieho časového odstupu nastupujú z mimo evidenčného stavu do pracovného procesu, napr. zamestnanci po uplynutí materskej a rodičovskej dovolenky, po návrate zo zastúpenia Slovenskej republiky v medzinárodnej inštitúcii, atď. Vstupné školenie prebiehalo prezenčnou formou, ako aj formou e-learningového kurzu v prostredí edu.mhsr.sk.

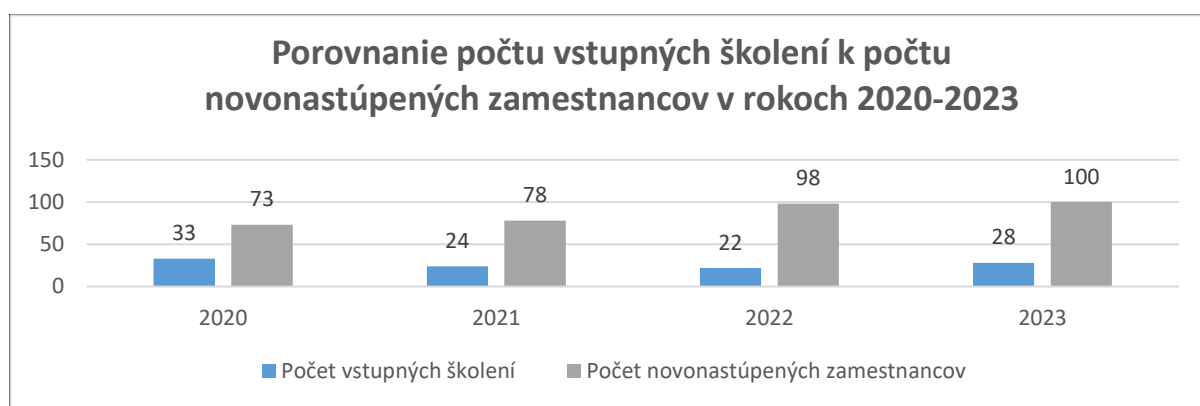
Na vstupnom školení boli zamestnancom poskytované informácie v gescii:

- **osobného úradu (prezenčná aj e-learningová forma):**
 - zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy,
 - zákon č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe,
 - Organizačný poriadok ministerstva,
 - Služobný/Pracovný poriadok ministerstva,
 - interné webové sídlo MH SR so zameraním na informácie osobného úradu,
 - oblasť vzdelávania a knižnice;
 - evidencia dochádzky (samostatný kurz);
 - kolektívne zmluvy vrátane sociálneho programu a benefitov pre zamestnancov ministerstva.
- **odboru informatiky** (prezenčná a čiastočne e-learningová forma) - problematika smernice ministerstva č. 4/2014 o používaní informačných a komunikačných technológií ministerstva
- **oddelenia kybernetickej bezpečnosti** (len prezenčná forma) – problematika zákona č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti + ostatných právnych predpisov.

V priebehu roka 2023 bolo realizovaných prezenčnou formou spolu **28 vstupných školení**, na ktorých bolo preškolených **100 zamestnancov**. Vstupné školenia prebiehali v špecializovanej školiacej miestnosti zabezpečenej počítačom pre každého účastníka a dataprojektorom.

Z grafu vidieť **nárast počtu preškolených zamestnancov** v rámci vstupných školení v porovnaní s rokmi 2020, 2021 a 2022.

Graf č. 13: Porovnanie počtu vstupných školení k počtu novonastúpených zamestnancov v rokoch 2020 – 2023

ADAPTAČNÉ VZDELÁVANIE

Adaptačné vzdelávanie **štátneho zamestnanca** vzniká dňom vzniku štátnozamestnaneckého pomeru a končí uplynutím skúšobnej doby, pričom na štátneho zamestnanca, ktorému skúšobná doba neplynula, sa adaptačné vzdelávanie nevzťahuje.

Hromadné adaptačné vzdelávanie pre novoprijatých zamestnancov sa štandardne realizuje formou lektorského zboru, v priebehu roka 2023 **boli školenia realizované prezenčnou formou v miestnosti určenej pre hromadné školenia**. Školenie pre mentorovaných zamestnancov prebiehalo zároveň v e-learningovom prostredí v rámci kurzu I. časť adaptačného vzdelávania.

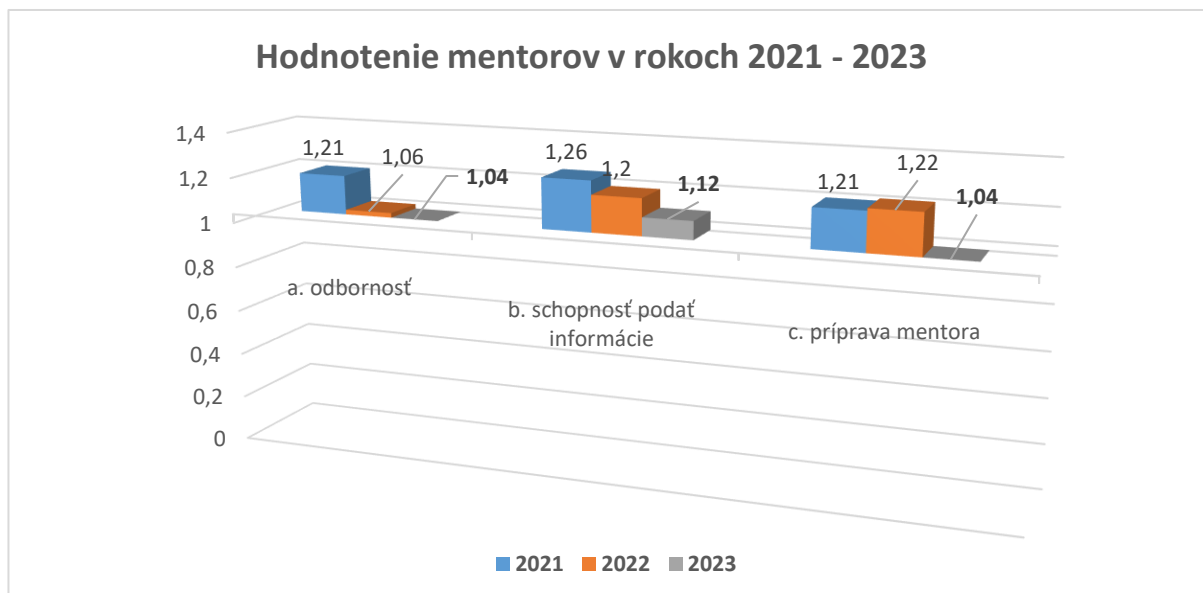
S cieľom uľahčiť adaptáciu nových štátnych zamestnancov a umožniť im získať odborné a praktické skúsenosti od služobne starších štátnych zamestnancov sa adaptačné vzdelávanie v zmysle zákona o štátnej službe realizovalo **pod vedením mentora** a bolo obsahovo a časovo rozdelené na **vstupné a priebežné vzdelávanie**.

Funkciu mentora vykonávalo v uvedenom období **40 zamestnancov** (z toho 8 vedúcich zamestnancov) pre 51 zamestnancov (z celkového množstva 100 novoprijatých). V súvislosti s prijatými zamestnancami malo **5 vedúcich zamestnancov** odpustené adaptačné vzdelávanie.

Pre porovnanie, **v roku 2022** funkciu mentora vykonávalo v uvedenom období **54 zamestnancov** (z toho 3 vedúci zamestnanci) pre **76** z celkového množstva **98** novoprijatých zamestnancov.

V roku 2023 sme realizovali **hodnotenie mentorov zo strany mentorovaných zamestnancov**. Výsledok hodnotenia za rok 2023 je najpriaznivejší v porovnaní s rokmi 2021 a 2022 zobrazuje nižšie priložený graf č. 14, pričom najlepšia známka je 1.

Graf č. 14: Hodnotenie mentorov v rokoch 2021 - 2023

Z celkového počtu prijatých zamestnancov v roku 2023 **predčasne skončilo štátnozamestnanecký pomer v skúšobnej dobe 6 mentorovaných zamestnancov** (pre porovnanie v roku 2022 spolu 14 mentorovaných zamestnancov).

KOMPETENČNÉ VZDELÁVANIE

Kompetenčné vzdelávanie sa realizovalo:

- Odborným vzdelávaním,
- Jazykovým vzdelávaním,
- Manažérskym vzdelávaním,
- Vzdelávaním zameraným na osobnostný rozvoj,
- Vzdelávaním v oblasti informačných technológií.

Predmetné kompetenčné vzdelávanie bolo zabezpečované:

- prostredníctvom **Úradu vlády SR** (ďalej len „ÚV SR“), a to konkrétne prostredníctvom:
 - Centra vzdelávania a hodnotenia ÚV SR,
 - odboru Národný úrad pre OLAF (ďalej len „ONÚ OLAF“) a sekcie prevencie korupcie a krízového manažmentu ÚV SR,
 - Národná implementačná a koordinačná autorita (ďalej len „NIKA“),
- prostredníctvom **Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR** (ďalej len MIRRI SR) – informačného systému Centrálného plánu vzdelávania AK EŠIF,

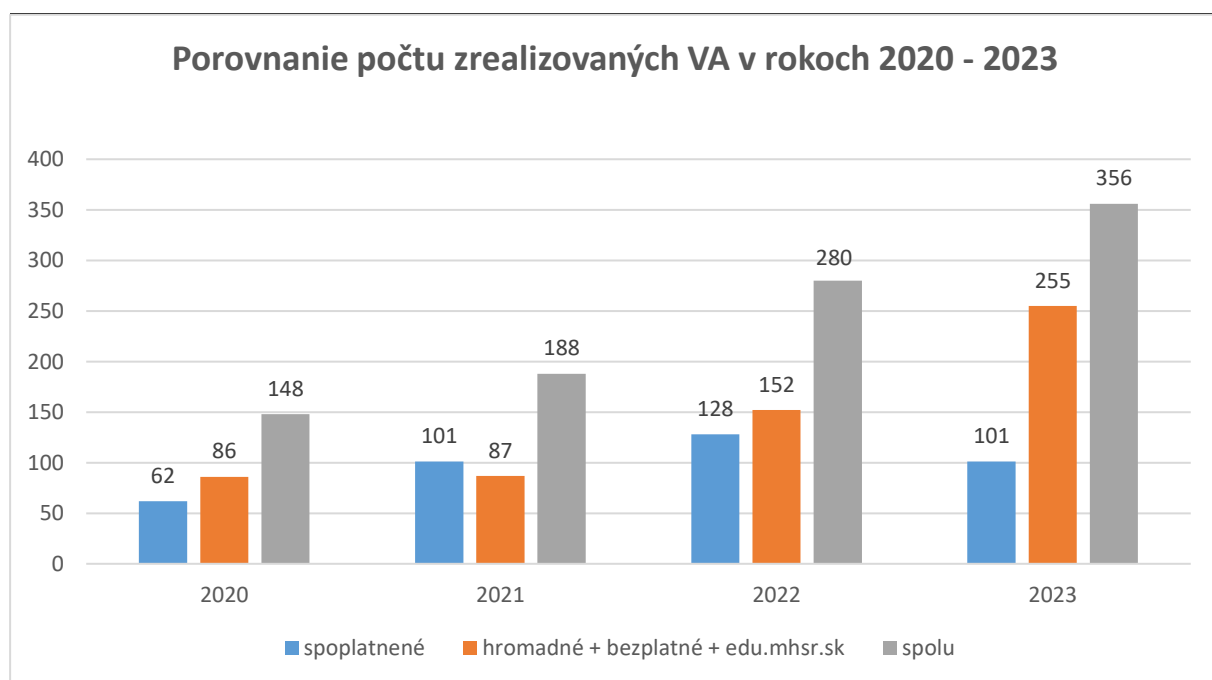
- v spolupráci s
 - Finančnou správou SR (priebežné školenia e-learningovou formou),
 - Ministerstvom financií Slovenskej republiky (ďalej len „MF SR“),
- prostredníctvom **externých slovenských dodávateľov vzdelávacích aktivít**,
- prostredníctvom **externých zahraničných dodávateľov vzdelávacích aktivít**.

Vzdelávacie aktivity sa plánovali podľa požiadaviek odborných útvarov ministerstva a v nadväznosti na individuálne plány kompetenčného vzdelávania.

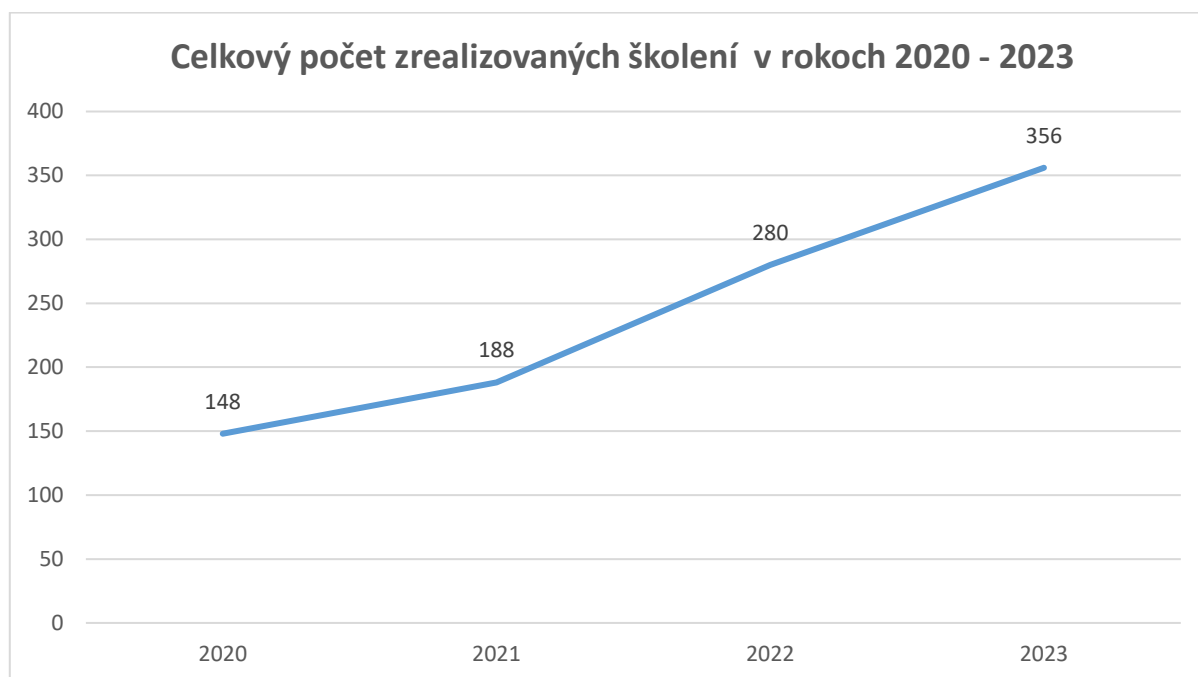
V porovnaní s obdobím prijatých opatrení vlády Slovenskej republiky proti šíreniu vírusového ochorenia COVID – 19 **nebolo potrebné v roku 2023** rušiť alebo presúvať na náhradný termín taký veľký počet školení, ako tomu bolo v pandemickom období.

Zároveň, napriek uvoľneniu opatrení v porovnaní s pandemickým obdobím, väčšinové zastúpenie naďalej reprezentovali **ONLINE** vzdelávacie aktivity, pričom **väčšina externých dodávateľov vzdelávacích aktivít** zachovala poskytovanie online vzdelávacích aktivít v rovnakých alebo vyšších cenových reláciách v porovnaní s pandemickým obdobím.

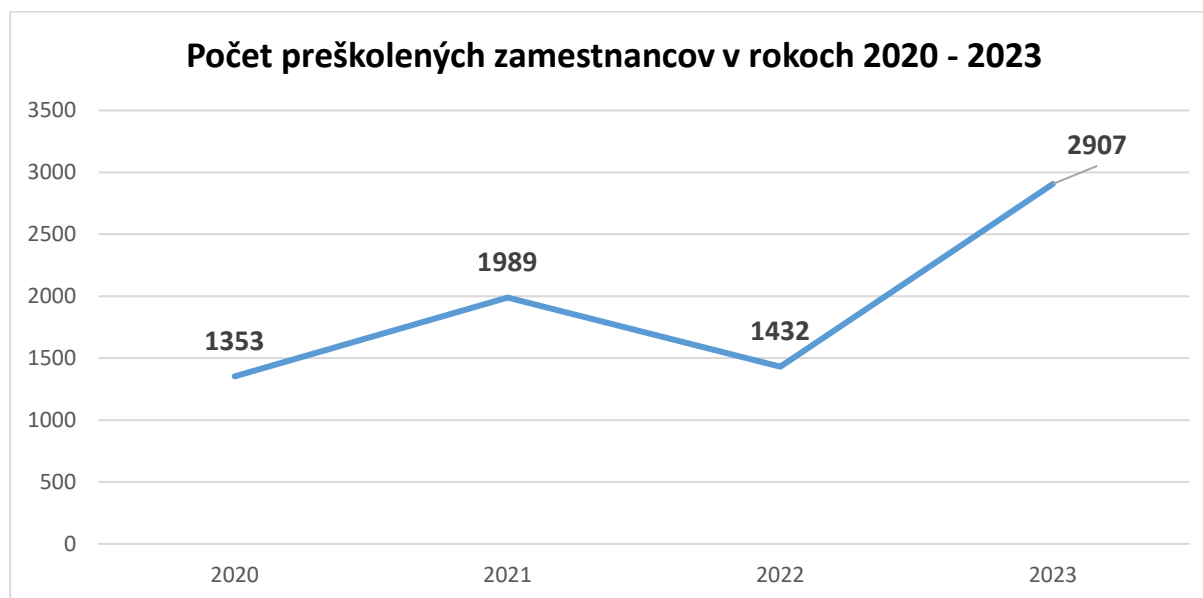
Graf č. 15: Zobrazenie počtu zrealizovaných vzdelávacích aktivít v rokoch 2020, 2021, 2022 a 2023

Graf č. 16: Zobrazenie celkového počtu zrealizovaných školení v rokoch 2020 – 2023

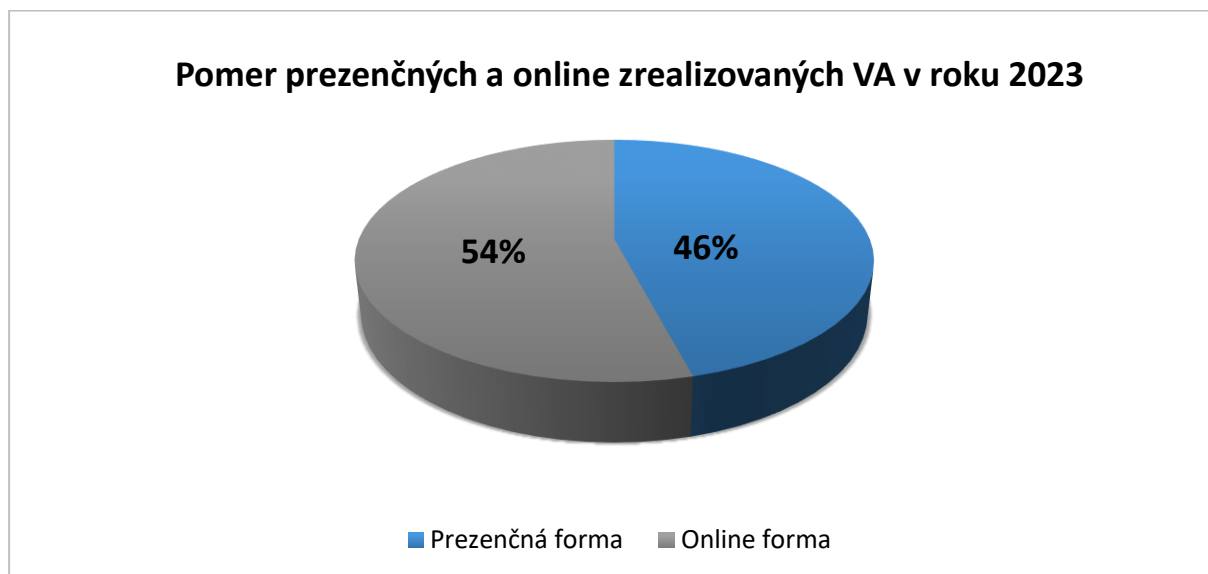

Graf č. 17: Zobrazenie počtu preškolených zamestnancov v rokoch 2020 – 2023 (Pozn.: výrazne vyšší počet preškolených zamestnancov v roku 2023 je v dôsledku hromadných e-školení najmä BOZP + OPP).

Vzhľadom na pretrvávajúci trend cenových relácií za externé školenia sa osobný úrad zameral v rámci **efektívnosti** na hospodárnejšie využívanie online prístupov k školeniam pre potreby väčšieho počtu zamestnancov. Pomer prezenčných a online zrealizovaných školení vyjadruje nasledovný graf.

Graf č. 18: Pomer prezenčných a online zrealizovaných vzdelávacích aktivít v roku 2023

ODBORNÉ VZDELÁVANIE

Najfrekventovanejšími vzdelávacími aktivitami, ktoré absolvovali zamestnanci ministerstva, boli školenia zamerané na problematiku:

- **podporných programov** (štrukturálnych fondov EÚ, korupcie v rámci fondov a ochrany finančných záujmov fondov EÚ),
- **práva a legislatívy,**
- **účtovníctva a rozpočtu,**
- **chemických látok a biocídov** (určené pre sekciu Centrum chemických látok a prípravkov),
- **finančnej kontroly a auditu** (vrátane hromadného interného prezenčného školenia k zákonu o finančnej kontrole a audite).
- **prevencie korupcie a ochrany oznamovateľov protispoločenskej činnosti.**

Odborné vzdelávanie sa realizovalo hromadnou formou, skupinovou formou alebo individuálne.

Na prezenčných a ONLINE školeniach organizovaných z úrovne ÚV SR (najmä z úrovne ONÚ OLAF a NIKA) zameraných na *ochranu finančných záujmov EÚ, Plán obnovy a odolnosti, protikorupčnú tematiku, ochranu hospodárskej súťaže, finančnú kontrolu a audit a pod.* sa zúčastnilo spolu **49 zamestnancov** (v roku 2022 spolu 51 zamestnancov).

Administratívne kapacity EŠIF pravidelne participovali na školeniach organizovaných z úrovne MIRRI SR v rámci Centrálného plánu vzdelávania pre AK EŠIF – spolu išlo o 302 realizovaných osoboškolení (v roku 2022 spolu 460 osoboškolení).

V priebehu roka 2023 sa zrealizovali nasledovné **HROMADNÉ odborné školenia**:

1. prezenčné školenie **Definovanie konfliktu záujmov vo verejnom obstarávaní, rizikové indikátory možného porušenia hospodárskej súťaže, výnimky zo zákona o verejnom**

- obstarávaní** pre zamestnancov, ktorých pracovnou agendou je problematika verejného obstarávania (39 zamestnancov),
2. prezenčné **bezplatné školenie Zákon č. 357/2015 o finančnej kontrole v priestoroch MH SR** (56 zamestnancov) v spolupráci s MF SR a v súvislosti so správou z Vnútrošného auditu č. A0404-2022 zo dňa 24. mája 2022 a opatreniami na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku prijatými zo strany Ing. Kataríny Rochovskej, generálnej tajomníčky služobného úradu MH SR,
 3. prezenčný kurz prvej pomoci (spolu 14 zamestnancov),
 4. školenie vodičov z povolania a vodičov referentov (spolu 76 zamestnancov) formou e-learningu.

Okrem vyššie uvedeného prebehli aj **odborné školenia** prostredníctvom vlastného **e-learningového portálu** edu.mhsr.sk:

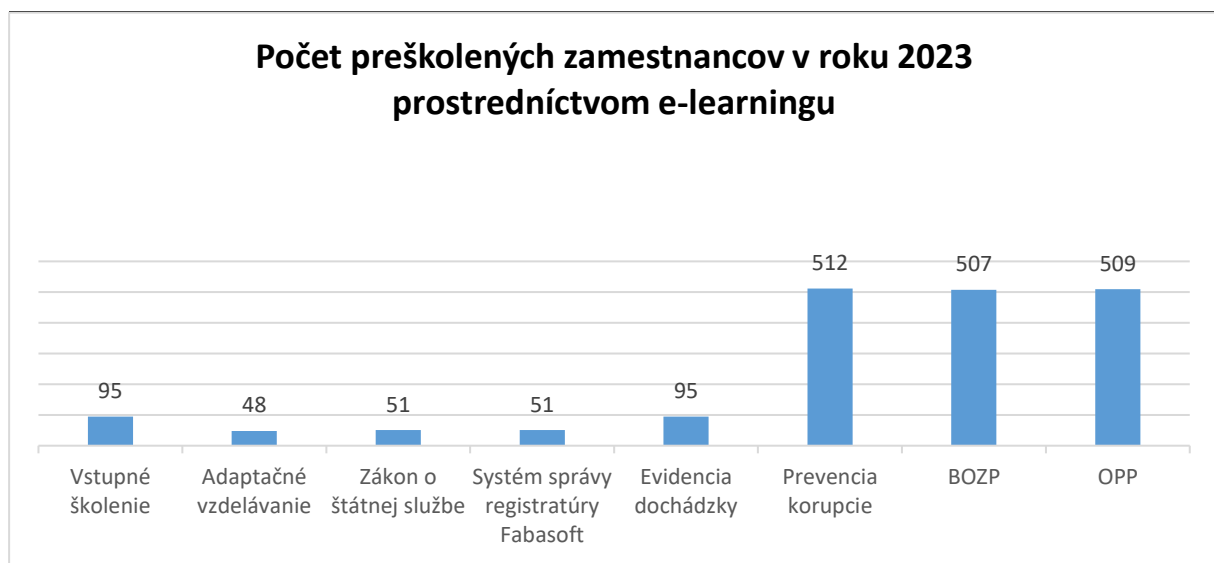
1. **Vstupné školenie** (95 zamestnancov z počtu 100 novoprijatých zamestnancov),
2. **Adaptačné vzdelávanie** (48 zamestnancov z počtu 51 mentorovaných zamestnancov),
3. **Zákon o štátnej službe** (51 zamestnancov),
4. **Systém správy registratúry Fabasoft** (51 zamestnancov),
5. **Evidencia dochádzky** (95 zamestnancov),
6. **Prevenčia korupcie a ochrany oznamovateľov protispoločenskej činnosti** (512 zamestnancov),
7. **Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci** (507 zamestnancov),
8. **Ochrana pred požiarmi** (509 zamestnancov).

Napriek pretrvávajúcemu vysokému dopytu na zabezpečenie realizácie školení venovaných problematike *Plánu obnovy a odolnosti* (ďalej len „*POO*“) prakticky **neboli** zo strany kompetentných organizácií (predovšetkým ÚV SR, najmä z NIKA a ONÚ OLAF) v potrebnej miere zabezpečené školenia k uvedenej problematike.

Vyššie zmienená NIKA a odbor Národný úrad pre OLAF pripravili kapacitne obmedzené školenia (celkovo **12 školení v roku 2023**), ktorých sa zúčastnilo celkovo 36 zamestnancov, z toho 34 zamestnancov 11 školení ONÚ OLAF a 2 zamestnanci 1 školenia organizovaného zo strany NIKA. Zároveň je dôležité uviesť, že z hľadiska **obsahu** boli školenia zabezpečované ONÚ OLAF zamerané primárne na ochranu všetkých finančných záujmov a prostriedkov EÚ a až *sekundárne na problematiku POO*.

Ostatní 2 zamestnanci ministerstva sa zúčastnili predmetného školenia zabezpečeného **externým poskytovateľom** a lektorovaného **internými zamestnancami NIKA**.

Graf č. 19: Znáznornenie počtu preškolených zamestnancov v roku 2023 prostredníctvom e-learningu v prostredí edu.mhsr.sk

V roku 2023 sa zamestnanci MH SR zúčastnili na predmetných konferenciách:

1. 17. ročník SKIIA konferencie na tému aktuality v oblasti auditu a riadenia rizík (6 osôb),
2. konferencia Verejné obstarávanie 2023 (2 osoby),
3. Online konferencia Health risk assessment: Principles and applications (1 osoba, ale záznam z konferencie využila celá sekcia Centra pre chemické látky a prípravky),
4. 22. energetický kongres Českej republiky (1 osoba),
5. HR TRENDY 2023 (1 osoba),
6. AGE MANAGEMENT salón 2023 (2 osoby),
7. Pracovné právo 2023 (2 osoby),
8. konferencia Kybernetická bezpečnosť (2 osoby),
9. 22-nd International Akademie Fresenius Conference The Biocidal Products Regulation (30 osôb),
10. Konferencia SOFTIP HR DAY 2023 (2 osoby),
11. ENVIRO konferencia 2023 - Odpady, Voda, EIA , ovzdušie (1 osoba),
12. Jarná ITAPA 2023 (2 osoby),
13. Konferencia eBF – verejné obstarávanie, Ostrava, ČR (4 osoby),
14. Online konferencia „HERO 2023 - HR EFEKTÍVNE A ODBORNE" (17 osôb),
15. 26. medzinárodná konferencia FBI UNIZA - Riešenie krízových situácií v špecifickom prostredí (1 osoba),
16. Energofórum (1 osoba),
17. Konferencia TA3 "Energetika" (1 osoba).

JAZYKOVÉ VZDELÁVANIE

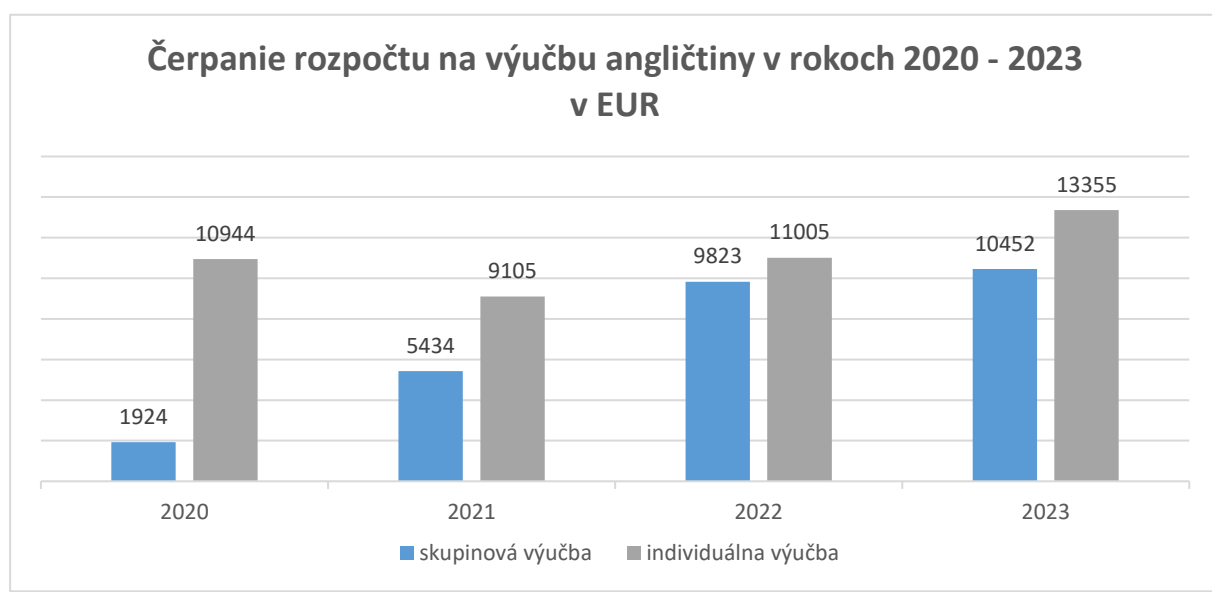
Anglický jazyk

Skupinová aj individuálna výučba prebiehala v priestoroch ministerstva na adrese Mlynské nivy 44/a. Zabezpečovala ju jazyková škola EduPoint Language School, s.r.o.

Skupinová výučba v rozsahu 8 skupín, spolu 73 zamestnancov prebiehala **prezenčnou formou v rámci 6 jazykových skupín a online formou v rámci 2 jazykových skupín**. V porovnaní s celkovou prevahou online vzdelávacích aktivít bola v prípade výučby anglického jazyka preferovaná prezenčná forma.

Individuálnu výučbu anglického jazyka od začiatku roka 2023 aktívne využívalo **17 vedúcich zamestnancov**.

Graf č. 20: Čerpanie prostriedkov na výučbu anglického jazyka v rokoch 2020 - 2023

Okrem samotnej jazykovej výučby sa 7 zamestnancov zúčastnilo na ďalších školeniach zameraných na písanie oficiálnych stanovísk a oficiálnych emailov v anglickom jazyku alebo na oficiálny prejav v anglickom jazyku. Boli to školenia:

- Jazykový študijný pobyt *na Malte v rozsahu 10 dní* (1 osoba) – MH SR uhradilo účastnícky poplatok + ubytovanie,
- Efektívne frázy anglickej emailovej komunikácie na EÚ úrovni (2 osoby),
- Odborné slovné spojenia právnych dokumentov v anglickom jazyku (1 osoba),
- Prehľad anglickej gramatiky v profesionálnom pracovnom vystupovaní (2 osoby),
- Jednoduché frázy ako vyjadriť stanovisko a pripraviť si krátku prezentáciu v anglickom jazyku (1 osoba).

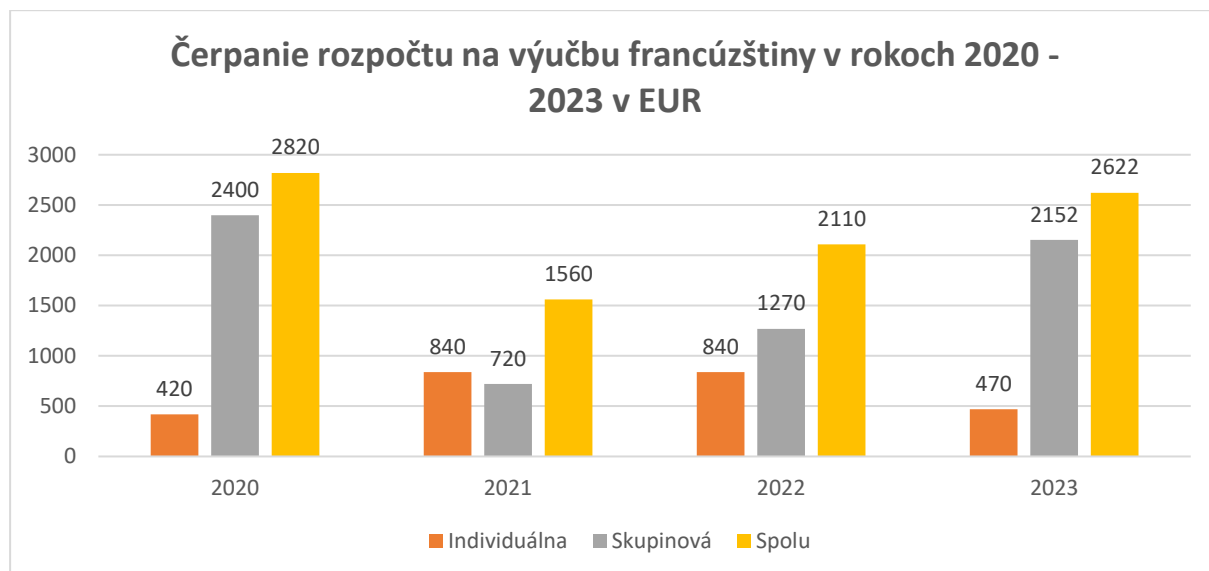
Francúzsky jazyk

V spolupráci s Francúzskym inštitútom na Slovensku a Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky (ďalej len „MZVEZ SR“) pokračovala skupinová a individuálna výučba francúzskeho jazyka prostredníctvom programu „*Francúzština v diplomacii a v medzinárodných vzťahoch*“, na ktorom sa zúčastnili 8 zamestnanci v rámci skupinovej výučby a 1 vedúci zamestnanec v rámci individuálnej výučby.

Skupinová výučba francúzskeho jazyka prebiehala v rámci 2 semestrov (spolu 100 vyučovacích hodín na 1 účastníka), individuálna výučba v rozsahu 20 hodín na 1 účastníka, pričom v priebehu roka bola skupinová aj individuálna výučba zabezpečovaná aj online formou. Výučba bola **spolufinancovaná** Medzinárodnou organizáciou pre frankofóniu (ďalej len „OIF“) vo

výške 50 % *účastníckeho poplatku*, tzn. ministerstvo uhradilo za skupinovú a individuálnu výučbu pre 9 zamestnancov konečnú sumu vo výške **2 622,- eur** (2152 skupinová výučba + 470 individuálna výučba).

Graf č. 21: Zobrazenie čerpania prostriedkov na výučbu francúzskeho jazyka v rokoch 2020 - 2023

Slovenský jazyk

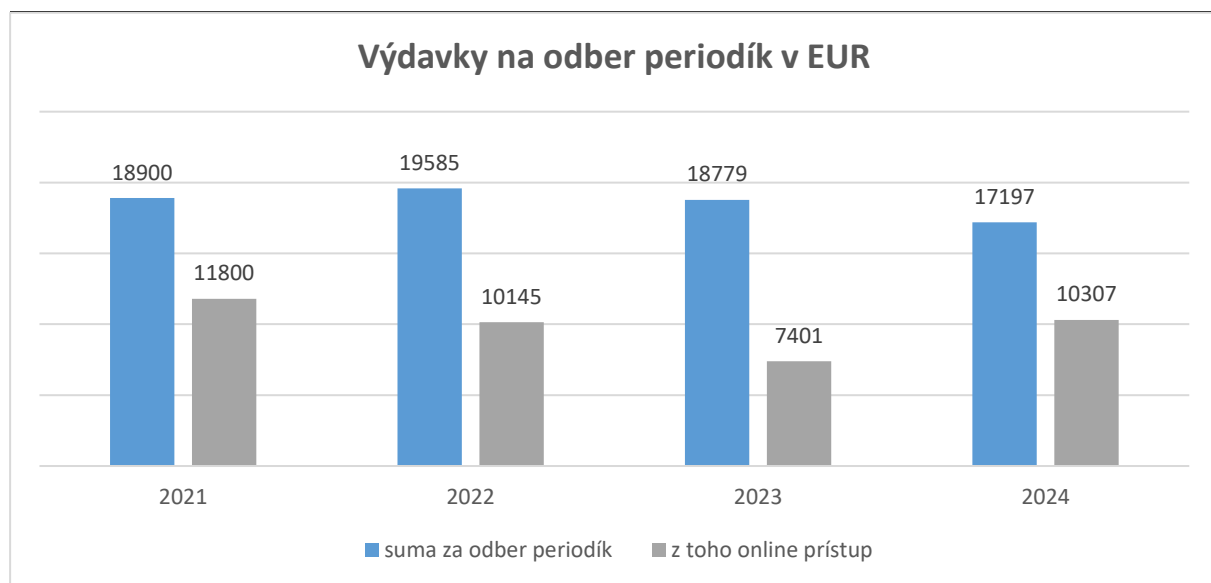
V rámci jazykového vzdelávania je pre potreby zamestnancov k dispozícii **Jazykové okienko** na intranete ministerstva v záložke *Informácie osobného úradu* v časti *Vzdelávanie*, v ktorom sú k dispozícii usmernenia, návody a potrebné dokumenty k používaniu spisovného slovenského jazyka v úradnom styku.

V nadväznosti na plnenie úlohy B.1 uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 62 z 12. februára 2020 k Piatej správe o stave používania štátneho jazyka na území Slovenskej republiky ministerstvo zabezpečilo účasť predsedu internej terminologickej komisie JUDr. Ladislava Hajdu na 19. konferencii Slovenskej terminologickej siete, ktorá sa konala 26. októbra 2023 v Bratislave a ktorej hlavná téma bola „*Technológie, umelá inteligencia a budúcnosť prekladu*“.

Knižnica

Ministerstvo je od roku 2003 **zriaďovateľom knižnice**, ktorá sa presťahovala z budovy na Mierovej ulici do nových priestorov na aktuálnu adresu Mlynské nivy 44/a, 827 15 Bratislava. Prevažnú časť nákupu knižničných fondov tvorí nákup *periodickej tlače a online prístupov* podľa požiadaviek jednotlivých útvarov ministerstva. Tvorba knižničného fondu sa uskutočňuje výlučne na základe potrieb odborných útvarov spolu s preferenciou *elektronických prístupov do systémov právnych a ekonomických služieb (EPI, Judikáty, atď.)*, keďže aktuálne nie je priestor na uskladňovanie nových publikácií. Zároveň v rámci hospodárnosti, účelnosti a efektivity pretrváva pri objednávaní publikácií, periodík a online prístupov *tendencia znižovať celkový objem finančných prostriedkov na knižnicu (pre porovnanie finančných nákladov pozri príslušný graf)*.

Graf č. 22: Znáznornenie finančných nákladov na periodickú tlač v rokoch 2021, 2022, 2023 a 2024 (Pozn.: plán odberu periodík sa schvaľuje na 1 rok vopred).

MANAŽÉRSKE VZDELÁVANIE

Osobný úrad zabezpečil prostredníctvom Centra vzdelávania a hodnotenia, resp. Rady pre štátnu službu pri ÚV SR **7 bezplatných prezenčných osoboškolení** pre vedúcich zamestnancov a 2 osoboškolenia pre zamestnancov, ktorým vedúci zamestnanec schválil manažérske školenie. Okrem toho sa 2 vedúci zamestnanci a 17 zamestnancov (so súhlasom ich vedúceho zamestnanca) zúčastnilo spoplatnených školení organizovaných externými dodávateľmi. Špecializovaného manažérskeho vzdelávania realizovaného pod záštitou Nadace Tomáše Bati v Zlíne sa zúčastnilo **18 vedúcich zamestnancov**.

VZDELÁVANIE ZAMERANÉ NA OSOBNOSTNÝ ROZVOJ

Pre jednotlivcov boli schválené kurzy zamerané na prezentačné zručnosti, efektívny time management, zvládanie stresu, komunikačné zručnosti, syndróm vyhorenia. V roku 2023 bolo zabezpečených celkovo **28 osoboškolení**, prevažne na problematiku *prezentačných zručností, budovanie psychickej odolnosti, tréning na dlhodobú pamäť, psychologické know-how pre vedúcich pracovníkov a mentoring*.

V roku 2023 sa 84 zamestnancov sekcie podporných programov zúčastnilo školenia zameraného na osobnostný rozvoj, realizovaného externým dodávateľom, a to: PhDr. Renáta Názlerová – Progressivne.sk. Uvedené školenie bolo v rámci OP Integrovaná infraštruktúra refundované z finančných prostriedkov EÚ.

VZDELÁVANIE V OBLASTI INFORMAČNÝCH TECHNOLOGIÍ

V priebehu roka 2023 boli realizované nasledujúce významné školenia:

1. školenie **EXCEL** skupinovou formou (1 skupina = max. 10 osôb), ktorého sa celkovo zúčastnilo **76 zamestnancov**, pričom účastníci boli v rámci **systematického prístupu** k vzdelávaniu rozdeľovaní do výkonnostných skupín na základe rozlišujúceho testu a v

nadväznosti na predchádzajúcu **dosiahnutú úroveň vedomostí a zručností programu EXCEL**.

2. školenia k modulom a funkcionalitám Centrálného ekonomického systému (ďalej len „CES“): počet školení = 88 ONLINE školení / účasť **92 zamestnancov**; 9 PREZENČNÝCH školení / účasť **42 zamestnancov**,
3. školenie **Efektívna práca v MS TEAMS** sa zúčastnilo **21 zamestnancov**,
4. školenie k funkcionalitám a používaniu webových sídiel (**18 zamestnancov**)
5. školenia pre zamestnanca odboru informatiky: Manažment zraniteľností a SIEN riešenie (3 dni) + VMware vSphere: Install, Configure Manage V8 (5 dní),
6. školenie pre zamestnanca odboru informatiky: Kurz PRINCE 2 (6th Edition Foundation).

ZHODNOTENIE KOMPETENČNÉHO VZDELÁVANIA

V súvislosti s hodnotením roka 2023 je možné skonštatovať, že zabezpečovanie vzdelávania pokračovalo naďalej využívaním **online formy** v *prevažujúcom pomere 54 % online / 46 % prezenčnej formy*. Výučba online formou bola zamestnancami akceptovaná a častokrát preferovaná vzhľadom na vyššiu flexibilitu v súvislosti s možnosťou využívania rôznych online platforiem (MS TEAMS, ZOOM, atď.).

Výsledkom bolo v roku 2023 zabezpečenie celkovo **356 vzdelávacích aktivít**, pričom niektoré z nich sa uskutočnili aj vo viacerých termínoch. Preškolených bolo spolu **2907 zamestnancov** (počítané ako osoboškolenia), čo predstavuje približne 6 školení na 1 zamestnanca.

V rámci spolupráce s Finančnou správou SR ministerstvo v roku 2023 pokračovalo v aktualizácii a implementácii ďalších funkcionalít vlastného e-learningového prostredia, konkrétne funkcií umožňujúcich registráciu účastníkov formou ONLINE prihlasovania priamo na konkrétnu vzdelávaciu aktivitu v portáli edu.mhsr.sk. Služobný úrad naďalej využíva *systém podrobnej evidencie, ako aj štatistického vyhodnocovania všetkých vzdelávacích aktivít*, ktorý je priamo prepojený s vyhodnocovaním individuálnych plánov kompetenčného vzdelávania (ďalej len „IPKV“). V závere roka 2023 vedúci zamestnanci mohli buď samostatne alebo po odbornej konzultácii s oddelením rozvoja ľudských zdrojov osobného úradu plnohodnotne vyhodnocovať IPKV priamo v systéme, pričom IPKV obsahovali nielen *plánované*, ale aj *neplánované vzdelávacie aktivity*, ktorých sa zamestnanci v priebehu kalendárneho roka zúčastnili.

V priebehu decembra 2023 bola aktualizovaná funkcionálna elektronická vytváranie IPKV pre všetkých zamestnancov na rok 2024, ktorá bola naviazaná na **nový doplnený ponukový katalóg** vzdelávacích aktivít.

Vyhodnotenie plnenia cieľov stanovených na rok 2023

1. **Praktické využitie obsahu** vzdelávacích aktivít pri plnení služobných úloh – **cieľ splnený** (školenia boli posudzované a schvaľované individuálne vzhľadom na opis štátnozamestnaneckého miesta resp. pracovnej agendy),
2. sústavné zabezpečovanie pripravenosti vedúcich zamestnancov na plnenie úloh ministerstva z pohľadu manažérskych a líderských schopností, odborných vedomostí, riešenia krízových situácií a časového manažmentu – **cieľ splnený**,
3. zabezpečenie odbornej pripravenosti zamestnancov na plnenie úloh ministerstva v oblasti **digitalizácie** – nahradenie papierovej formy pri schvaľovacích procesoch elektronickou formou – **cieľ splnený čiastočne** (školenia potrebné k porozumeniu a používaniu CES prebiehali pod vedením koordinátora až v priebehu implementácie systému, a to častokrát

neadresne („každé školenie pre všetkých“) a živelne („zo dňa na deň“). Na uvedenú skutočnosť reagoval osobný úrad systematickým organizovaním skupinových školení podľa jednotlivých modulov, funkcionalít (objednávky, žiadanky, zmluvy, atď.), čo bolo priaznivo ocenené spätnou väzbou zo strany účastníkov.

4. zabezpečenie odbornej pripravenosti zamestnancov na plnenie úloh ministerstva v oblasti prevencie korupcie a boja proti korupcii - **cieľ splnený** (realizované hromadné e-learningové školenie Prevencia korupcie)
5. realizácia hromadného prezenčného školenia k **zákonu č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite** v priestoroch ministerstva hospodárstva na základe hodnotenia kvality vykonaného z úrovne MF SR a výsledkov uvedených v Správe z hodnotenia kvality č. 20100023-P-HK z 2. septembra 2020 – **cieľ splnený** (školenie realizované v priestoroch ministerstva 10. mája 2022),
6. realizácia hromadného školenia **kybernetickej bezpečnosti** pre všetkých zamestnancov ministerstva formou e-learningu – **cieľ nesplnený** (dôvod: nevypracovanie a nepredloženie podkladov k e-kurzu zo strany oddelenia kybernetickej bezpečnosti),
7. minimalizácia počtu vzdelávacích aktivít realizovaných v externých priestoroch dodávateľa a zabezpečenie **maximálneho počtu vzdelávacích aktivít v interných priestoroch** ministerstva najmä v oblasti osobnostného rozvoja – **cieľ splnený čiastočne**.
8. využívanie personálnych kapacít ministerstva, ktoré majú pracovné skúsenosti z pôsobenia v inštitúciách EÚ v rámci interných školení zameraných na fungovanie európskych inštitúcií, vybranú problematiku európskej legislatívy, atď. – **cieľ splnený v rámci prezenčných adaptačných školení formou lektorského zboru**.

ZHODNOTENIE KVALITY ABSOLVOVANÝCH VZDELÁVACÍCH AKTIVÍT

Po absolvovaní každej vzdelávacej aktivity zamestnanci túto aktivitu hodnotili formou **dotazníka spokojnosti**. Otázky sa týkali kvality lektora, vhodnosti témy, organizačného a materiálno-technického zabezpečenia, ako aj zhodnotenia celkovej spokojnosti. Zároveň sa zamestnanci vyjadrovali k otázke, či vzdelávanie splnilo ich očakávania a či by sa na podobné prihlásili znova. Pri online školeniach odpovedali na otázku, či by v budúcnosti uprednostnili online formu. Z analýzy odovzdaných dotazníkov vyplynulo, že **kvalita lektora** naďalej predstavuje jeden z kľúčových faktorov pri všeobecnej spokojnosti.

Podkladom pre celkové zhodnotenie vzdelávania na úrovni služobného úradu ministerstva, v zmysle zákona o štátnej službe, slúžil **Hodnotiaci dotazník pre služobný úrad**, ktorého vyplnením **vedúci zamestnanci** ministerstva v závere roka zhodnotili prínos vzdelávania pre príslušný organizačný útvar.

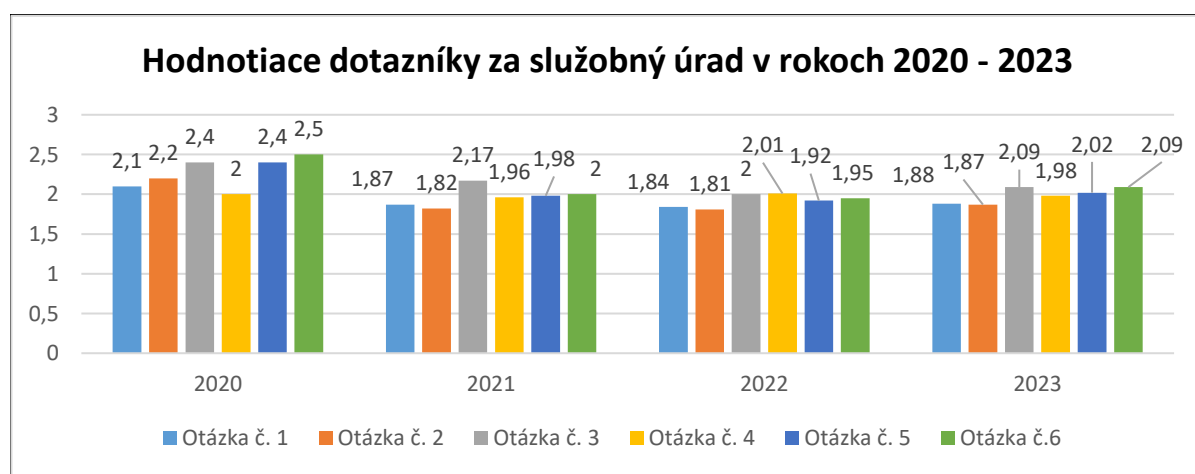
K dátumu 15. január 2024 bolo vedúcimi útvarov osobnému úradu odovzdaných **65 hodnotiacich dotazníkov z celkového počtu 86** (tzn. 76 %). Z tohto dôvodu je celkové hodnotenie za rok 2023 čiastočne skreslené nekompletným počtom odovzdaných dotazníkov. Slovné hodnotenia prínosu vzdelávania pre daný útvar sa nachádzajú v príslušnej tabuľke a grafe nižšie.

Nasledujúce údaje **porovnávajú hodnotenia období rokov 2020, 2021, 2022 a 2023** z hodnotiacich dotazníkov **vypracovaných vedúcimi zamestnancami**.

Tabuľka č. 2: Porovnanie známok z rokov 2020 – 2023 z vyplnených hodnotiacich dotazníkov pre služobný úrad

Porovnanie známok z rokov 2020 - 2023 z vyplnených hodnotiacich dotazníkov pre služobný úrad					
Kritérium I. Prínos vzdelávania k pracovnému výkonu a k činnosti organizačného útvaru. Aký bol prínos vzdelávania štátnych zamestnancov k:	Priemerná známka v roku 2020 1 = najlepšia známka	Priemerná známka v roku 2021 1 = najlepšia známka	Priemerná známka v roku 2022 1 = najlepšia známka	Priemerná známka v roku 2023 1 = najlepšia známka	
1. odbornému a osobnostnému rastu?	2,1	1,87	1,84	1,88	
2. plneniu služobných úloh?	2,2	1,82	1,81	1,87	
3. zlepšeniu organizácie práce organizačného útvaru?	2,4	2,17	2,0	2,09	
Kritérium II. Prínos vzdelávania k fungovaniu pracovných tímov a ku pracovnému prostrediu. Aký bol prínos vzdelávania štátnych zamestnancov k:					
4. identifikácii vzdelávacích potrieb organizačného útvaru?	2	1,96	2,01	1,98	
5. tvorbe priaznivého pracovného prostredia v organizačnom útvaru?	2,4	1,98	1,92	2,02	
6. stabilite pracovných tímov organizačného útvaru?	2,5	2	1,95	2,09	

Graf č. 23: Grafické znázornenie vyhodnotených dotazníkov v rokoch 2020 – 2023

Pokiaľ ide o **zvyšovanie kvalifikácie**, v zmysle zákona o štátnej službe podľa § 165 služobný úrad môže štátnemu zamestnancovi na jeho žiadosť umožniť zvyšovanie kvalifikácie. V roku 2023 nebola schválená alebo predložená ani jedna žiadosť o schválenie zvyšovania kvalifikácie.

MINISTERSTVO
HOSPODÁRSTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

2. Poslanie, vízie a ciele

MINISTERSTVO HOSPODÁRSTVA 2023

2. Poslanie, vízie a ciele

Ministerstvo hospodárstva je **podľa zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov** ústredným orgánom štátnej správy pre:

- priemysel s výnimkou spracovania dreva, biotechnológií, potravinárstva a stavebných výrobkov,
- energetiku vrátane hospodárenia s jadrovým palivom a uskladňovania rádioaktívnych odpadov a energetickú efektívnosť;
- teplárenstvo a plynárenstvo;
- dobývanie a úpravu tuhých palív, dobývanie ropy a zemného plynu, rudných surovín, nerudných surovín a rádioaktívnych surovín;
- podporu malého podnikania a stredného podnikania vrátane podpory potravinárskych produktov, ktoré nie sú zaradené do prílohy I Zmluvy o fungovaní Európskej únie a podpory spracovania dreva a biotechnológií;
- stratégiu tvorby podnikateľského prostredia a podporu podnikateľského prostredia vrátane podpory potravinárskeho podnikateľského prostredia, ktorého produkty nie sú zaradené do prílohy I Zmluvy o fungovaní Európskej únie a podnikateľského prostredia v oblasti spracovania dreva a biotechnológií;
- vnútorný obchod, zahraničný obchod vrátane obchodovania s výrobkami obranného priemyslu a tvorby zahraničnej obchodnej politiky, ochranu spotrebiteľa s výnimkou ochrany spotrebiteľa pri poskytovaní finančných služieb a koordináciu politiky vnútorného trhu Európskej únie;
- ochranu a využívanie nerastných surovín vrátane hlavného dozoru nad ochranou a využívaním ložísk nerastov;
- hlavný dozor nad bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci a bezpečnosťou prevádzky v banskej činnosti, činnosti vykonávanej banským spôsobom a pri používaní výbušnín;
- puncovníctvo a skúšanie drahých kovov;
- kontrolu zákazu vývoja, výroby, skladovania, použitia a obchodu s chemickými zbraňami a prekursorami potrebnými na ich výrobu;
- riadenie úloh hospodárskej mobilizácie;
- odštátnenie a privatizáciu majetku štátu a pre správu majetku štátu v podnikateľskej sfére;
- stratégiu tvorby a realizácie inovácií v oblastiach podľa písmen a) až d);
- preverovanie zahraničných investícií z dôvodu ochrany bezpečnosti a verejného poriadku Slovenskej republiky a bezpečnosti a verejného poriadku v Európskej únii.

2.1. Vízie

S ohľadom na Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na roky 2023-2027 (ďalej len „PVV SR 2023-2027“) a priority vymedzené v ňom sa pri napĺňaní svojich vízií a cieľov MH SR zameria na oblasti definované v časti Ciele.

2.2. Ciele

V oblasti **energetiky** bude MH SR intenzívne pracovať na zvýšení adresnosti cien energií, aby sme účinne chránili zraniteľnejšie skupiny obyvateľstva. Naším cieľom je zabezpečiť, aby cenová politika reflektovala sociálne potreby a minimalizovala negatívne dopady na najviac ohrozené domácnosti. Tento krok je potrebný pre zabezpečenie sociálnej spravodlivosti a stability v rámci energetického trhu.

Jedným z našich strategických cieľov je aktívna práca na vývoji a implementácii **nového jadrového zdroja**. Tento projekt je kľúčový pre zabezpečenie dlhodobej energetickej bezpečnosti a stability SR. Inovácie v oblasti jadrovej energie nám umožnia nielen udržať, ale aj zvýšiť úroveň našej energetickej nezávislosti a sebestačnosti.

MH SR sa bude intenzívne venovať rozvoju **obnoviteľných zdrojov energie**. Jedným z hlavných projektov v tejto oblasti bude výstavba veterných elektrární, ktoré budú súčasťou širšieho ekosystému udržateľnej energetiky. Tento ekosystém bude zahŕňať aj výstavbu prečerpávacej stanice na rieke Ipel'. Cieľom je vytvoriť integrovanú infraštruktúru, ktorá podporí efektívne využívanie prírodných zdrojov a prispeje k dosiahnutiu energetickej nezávislosti a ekologickej udržateľnosti.

MH SR aktívne pracuje na **diverzifikácii dodávok plynu** prostredníctvom spolupráce s medzinárodnými partnermi. Naším cieľom je zabezpečiť nové zdroje plynu pre SR a posilniť energetickú bezpečnosť krajiny. V rámci rokovaní budeme usilovne pracovať na uzatváraní nových dohôd, ktoré prinesú stabilné a spoľahlivé dodávky plynu, čím prispejeme k zvýšeniu energetickej stability a nezávislosti SR.

V roku 2024 bude MH SR usilovať o zavedenie nových účinných nariadení a opatrení, ktoré podpora **automobilový priemysel a rozvoj elektromobility na Slovensku**. Tieto iniciatívy budú zamerané na vytvorenie priaznivých podmienok pre výrobu a používanie elektrických vozidiel, čím prispejeme k znížovaniu emisií a modernizácii dopravnej infraštruktúry. Inovácie v oblasti elektromobility sú kľúčové pre dosiahnutie našich ekologických cieľov a zvýšenie konkurencieschopnosti slovenského automobilového priemyslu. MH SR bude pokračovať v podpore inovatívnych riešení a príležitostí nielen v tradičných sektoroch, ale aj v iných odvetviach s exportným potenciálom. Osobitný dôraz bude kladený na inovácie, ktoré môžu priniesť investície s vysokou pridanou hodnotou a podporiť rozvoj nových technológií a produktov.

Iniciatíva MH SR bude zahŕňať aj naštartovanie nového pilotného projektu **v oblasti vodíka**, ktorý má za cieľ transformovať región Hornej Nitry. V spolupráci s ostatnými rezortmi sa tento projekt zameria na zavádzanie nových vodíkových technológií v oblasti dopravy a priemyslu, čím prispeje k inovatívnym riešeniam a udržateľnému rozvoju regiónu. Tento projekt bude predstavovať významný krok vpred v oblasti čistej energie a technologického pokroku.

S cieľom ďalej **zlepšovať podnikateľské prostredie** bude MH SR pokračovať v znižovaní regulačných bariér pre podnikateľov, či už formuláciou cielených opatrení, detailným posudzovaním každého legislatívneho návrhu ako aj ex post analýzou účelnosti platných regulácií.

Podnikateľské prostredie determinujú politiky viacerých ministerstiev, a preto MH SR bude sprostredkovať diskusie medzi gestorskými rezortami a podnikateľmi.

MH SR intenzívne pracuje na dosiahnutí cieľov **Plánu obnovy a odolnosti** – Komponentu 14 a následne podľa potreby plánuje revidovať Stratégiu lepšej regulácie RIA 2020, ako aj Jednotnú metodiku na posudzovanie vybraných vplyvov.

Cieľom MH SR v oblasti **ochrany spotrebiteľa** je zavŕšenie legislatívneho procesu k revízii spotrebiteľskej legislatívy v podobe nového zákona o ochrane spotrebiteľa.

MH SR bude aktívne presadzovať záujmy slovenských spotrebiteľov a podnikateľov aj pri tvorbe nových predpisov **na úrovni EÚ**, napríklad v oblasti podpory udržateľnej spotreby, zodpovednosti za škodu spôsobenú vadným výrobkom, bezpečnosti hračiek či zájazdov a dvojakej kvality.

V roku 2024 nadobudne účinnosť aj **nové nariadenie EÚ o digitálnych službách**, ktoré prináša zmeny pre fungovanie online platforiem, sociálnych sietí, online trhovísk a iných online sprostredkovateľov. MH SR v spolupráci s Radou pre mediálne služby a Ministerstvom kultúry SR vypracuje návrh legislatívnych opatrení pre jeho riadne uplatňovanie v SR.

MH SR bude ďalej zabezpečovať priaznivé podmienky pre **obchodné vzťahy s inými krajinami**, zastupovať vecne príslušné záujmy SR v inštitúciách EÚ, pripravovať a podporovať formáty medzivládnych skupín s cieľom rozvíjať, bilaterálne vzťahy, posilňovať aktivity v oblasti realizácie proexportnej politiky a presadzovať záujmy subjektov cez bilaterálne a multilaterálne platformy.

MH SR bude tiež pokračovať v **podpore slovenských spoločností v expanzii a etablovaní sa na zahraničných trhoch**, zvyšovaní exportnej výkonnosti SR nielen v tradičných sektoroch, ale aj v iných odvetviach s exportným potenciálom a prinášaní investícií s potenciálom vytvárania vyššej pridanej hodnoty.

Prostredníctvom pripravovanej zmeny právnej úpravy, ako aj rozšírenia funkcionality informačného systému Licenčné konanie, ktorý podstatne skrátil proces vybavovania podaní, plánuje MH SR podporiť **export slovenského zbrojárskeho priemyslu**.

MINISTERSTVO
HOSPODÁRSTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

3. Činnosť ministerstva

MINISTERSTVO HOSPODÁRSTVA 2023

3. Činnosť ministerstva

3.1. Podnikateľské prostredie

S poukázaním na vyššie zmienené PVV SR 2023-2027 považuje MH SR za cieľ hospodárskej politiky vytvoriť podmienky a zdefinovať aktivity pre zachovanie kontinuálneho hospodárskeho rastu s dôrazom na konkurenčné a predvídateľné podnikateľské prostredie, a to odstraňovaním neprimeranej regulačnej záťaže, dôsledným zapájaním podnikateľov do tvorby novej legislatívy a racionalizáciou postupov regulácie. MH SR s týmto cieľom intenzívne podporuje konštruktívnu medzirezortnú spoluprácu.

Pre zlepšenie podnikateľského prostredia sa MH SR neustále zameriava na zníženie regulačných bariér pre podnikateľov, či už formuláciou cielených opatrení, detailným posudzovaním každého legislatívneho návrhu ako aj ex post analýzou účelnosti platných regulácií. Podnikateľské prostredie determinujú politiky viacerých ministerstiev a preto MH SR vyvoláva a koordinuje diskusie medzi gestorskými rezortami a podnikateľmi, v čom plánuje naďalej vytrvať. MH SR intenzívne pracuje na dosiahnutí cieľov POO – Komponentu 14 a následne podľa potreby plánuje revidovať Stratégiu lepšej regulácie RIA 2020, ako aj Jednotnú metodiku na posudzovanie vybraných vplyvov.

MH SR sa priebežne podieľa na zlepšovaní podnikateľského prostredia, ako jednej z priorít vlády zadaných v PVV SR 2023-2027.

MH SR si uvedomuje zložitosť regulačného prostredia, preto aktívne a systematicky pristupuje k príprave legislatívy, iniciatívne komunikuje so širokým spektrom subjektov ovplyvňujúcich podnikateľské prostredie a tiež je partnerom pre zamestnávateľov a podnikateľov v záujme zlepšovania podnikateľského prostredia.

RIA 2020 - Stratégia lepšej regulácie

Lepšia regulácia má za cieľ kvalitnejší výkon štátnej správy, efektívnejšiu a prehľadnejšiu legislatívu a proces ich prijímania na základe širokej diskusie a dostupných informácií. Hlavným nástrojom je Jednotná metodika na posudzovanie vybraných vplyvov (ďalej len "JM"). Nosným strategickým dokumentom agendy je od roku 2018 „RIA 2020 - Stratégia lepšej regulácie“, pričom ide o strategický dokument i pre Národný projekt Zlepšovanie podnikateľského prostredia na Slovensku a hodnotenie politík v kompetencii Ministerstva hospodárstva SR (ďalej len "NP") financovaný z Európskeho sociálneho fondu prostredníctvom Operačného programu Efektívna verejná správa (ďalej len "OP EVS"). V roku 2023 ministerstvo úspešne ukončilo realizáciu všetkých 7 hlavných aktivít NP. Výsledky NP budú využité pri metodickom usmerňovaní lepšej regulácie v SR, ale aj pri analyzovaní a hodnotení efektivity realizácie procesov za účelom kontinuálneho zvyšovania ich kvality.

Plán obnovy a odolnosti SR

MH SR v roku 2023 pokračovalo v implementácii reforiem vyplývajúcich z Plánu obnovy a odolnosti, resp. POO, ktorý bol schválený uznesením vlády SR č. 221/2021. V rámci Reformy 1 z Komponentu č. 14 Zlepšovanie podnikateľského prostredia sme zaviedli 4 opatrenia, ktorými upravujeme proces lepšej regulácie podnikateľského prostredia. Ide o nasledovné opatrenia:

1. Zavedenie pravidla "1in-2out",

2. Pravidelné ex-post hodnotenie účelnosti a opodstatnenosti existujúcich regulácií,
3. Antibyrokratické balíčky a
4. Zavedenie ochrany pred neopodstatneným goldplatingom.

Implementáciu týchto reforiem zabezpečuje Odbor zlepšovania podnikateľského prostredia (ďalej len „OZPP“). Hlavným cieľom týchto 4 opatrení je znížiť administratívnu a regulačnú záťaž podnikateľského prostredia.

Prvé opatrenie - **Zavedenie pravidla "1in-2out"** - prispieva k zlepšeniu procesu prijímania regulácií ex-ante, a to cez povinnosť predkladateľov nových regulácií vyčíslieť finančný vplyv regulačnej záťaže na podnikateľov a zároveň povinnosť navrhnuť dvojnásobný pokles regulačnej záťaže vo finančnom vyjadrení (1in-2out), t. j. za každé 1 eur zavádzaných nákladov je predkladateľ povinný odstrániť 2 eur nákladov. Pre účely jednotnej metodiky bol princíp „1in2out“ nazvaný „mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov“. V priebehu roku 2023 bolo posúdených 154 legislatívnych materiálov v predbežnom pripomienkovom konaní, 368 legislatívnych materiálov v medzirezortnom pripomienkovom konaní a bolo vykonaných 106 konzultácií s predkladateľmi materiálov. Na účel sledovania zavádzaných a odstránených nákladov MH SR vedie virtuálny účet, ktorý je publikovaný na webovej stránke MH SR. Pre predkladateľov materiálov bolo dňa 22. 11. 2023 zrealizované prezenčné školenie.

Druhé opatrenie - **Pravidelné ex-post hodnotenie účelnosti a opodstatnenosti existujúcich regulácií** - predstavuje nástroj lepšej regulácie, ktorého cieľom je posúdiť, či regulácie po určitom čase ich pôsobenia v prostredí spĺňajú svoj účel, či sú vhodné na riešenie problému, pre ktorý boli prijaté, aké sú ich skutočné vplyvy a či sa nevyskytli nezamýšľané dôsledky. Od nadobudnutia účinnosti tohto opatrenia v júni 2022 bolo v rámci 3 hodnotiacich období vykonaných 72 ex post hodnotení konkrétnych regulácií zaradených do tzv. Registrov ex post hodnotenia (z toho 50 v roku 2023). Vykonané ex post hodnotenia regulácií, ako aj samotné Registre ex post hodnotenia sú publikované na webovom sídle MH SR. V rámci plnenia úloh bolo v roku 2023 realizované online školenie pre gestorov právnych predpisov a 75-krát bola poskytnutá metodická podpora pre gestorov právnych predpisov evidovateľná pre plnenie míľnikov POO. Tretie opatrenie - **Antibyrokratické balíčky** - bolo zavedené s cieľom na pravidelnej báze znižovať administratívnu záťaž podnikateľov. MH SR v roku 2023 pokračovalo v plnení tretej reformy Antibyrokratické balíčky vyplývajúcej z POO. Počas roka bol sfinalizovaný ďalší balíček opatrení, ktorý bol v decembri predložený na rokovanie Legislatívnej rady vlády SR. Predmetný balíček obsahuje 199 opatrení na zlepšenie podnikateľského prostredia, pričom jeho predpokladaná úspora na podnikateľské prostredie sa odhaduje na viac ako 100 mil. eur.

V roku 2023 MH SR zriadilo oficiálnu platformu *zlepsipodnikanie.mhsr.sk*, ktorá predstavuje kľúčový komunikačný bod pre podnikateľov na posielanie podnetov na ďalšie zlepšenie podnikateľského prostredia na Slovensku.

Štvrtým opatrením je **Zavedenie ochrany pred neopodstatneným goldplatingom**, ktorého cieľom je zabrániť neprimeranému rozširovaniu legislatívy EÚ nad rámec jej minimálnych požiadaviek pri transpozícii alebo implementácii do národného právneho systému. Úlohou MH SR je poukázať na skutočnosť, že zavádzaním vyššej regulačnej záťaže pre domácich podnikateľov sa zvyšuje riziko zníženia ich konkurencieschopnosti voči podnikateľom v iných členských krajinách, v ktorých daný goldplating neexistuje. Opatrenie nadobudlo účinnosť 31. 12. 2022, s upresnením niektorých ustanovení a zavedením kvantifikácie nákladov od 1. 10.

2023. Od nadobudnutia účinnosti tohto opatrenia MH SR spolu s predkladateľmi identifikovalo 15 materiálov s goldplatingom na podnikateľské prostredie v celkovo 78 materiáloch, ktoré transponovali alebo implementovali legislatívu EÚ. V 7 prípadoch sa podarilo odstrániť goldplating s negatívnym vplyvom na podnikateľské prostredie. K míľnikom naplnenia POO patria aj účasti na konzultáciách. V roku 2023 sa MH SR z hľadiska ochrany pred neopodstatneným goldplatingom zúčastnilo celkovo 35 konzultácií. V závere roka 2023 MH SR uskutočnilo prezenčné školenie pre predkladateľov legislatívnych materiálov zamerané na praktické aspekty uplatňovania princípu 1in2out a ochrany pred neopodstatneným goldplatingom.

3.2. Energetika

Energetika

MH SR v roku 2023 plnilo úlohy v oblasti energetiky vrátane hospodárenia s jadrovým palivom a uskladňovania rádioaktívnych odpadov, energetickej efektívnosti, využívania obnoviteľných zdrojov energie, elektroenergetiky, teplárstva a plynárstva, vodíka, ťažby a úpravy tuhých palív, ťažby ropy a zemného plynu, ťažby rudných a nerudných surovín, vyhľadávania a prieskumu rádioaktívnych surovín a ich ťažby, ochrany a využívania nerastných surovín vrátane hlavného dozoru nad ochranou a využívaním ložísk nerastov, hlavného dozoru nad bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci a bezpečnosťou prevádzky v banskej činnosti, činnosti vykonávanej banským spôsobom a pri používaní výbušnín.

Jadrová energetika

V roku 2023 zástupcovia MH SR schválili nové pravidlá ESA zamerané na bezpečnosť dodávok jadrových materiálov a paliva. MH SR prispelo k štúdii „Predpokladané náklady na výrobu elektriny“, zahŕňajúcej údaje z 24 krajín. Projekty vyradovania jadrovej elektrárne V1 pokračovali, no termín vyradenia sa posunul na rok 2029. Od 1. 1. 2023 platí nové Nariadenie vlády SR o príspevkoch na Národný jadrový fond. MH SR oznámilo aktualizovaný program nakladania s vyhoretým jadrovým palivom. Francúzska strana založila Jadrovú alianciu s 16 krajinami na podporu jadrovej energetiky. V septembri 2023 SR a Maďarsko podpísali memorandum o spolupráci v jadrovej energetike. MH SR spoluorganizovalo 16. Európske jadrové fórum v Bratislave. Slovensko aktívne spolupracovalo na stretnutiach Jadrovej aliance. Workshop projektu Phoenix priniesol SR grant 2 mil. USD na štúdiu uskutočniteľnosti pre SMR technológiu. V októbri 2023 bol spustený 3. blok jadrovej elektrárne v Mochovciach.

Odvetvie tepelnej energetiky

Vláda SR určila limit nárastu ceny tepla pre domácnosti v porovnaní s rokom 2022 vo výške 20 eur na MWh a stanovila tiež maximálnu výšku ceny tepla na 199 eur/MWh (vrátane dane z pridanej hodnoty). Tento limit bol stanovený Nariadením vlády SR č. 464/2022 Z. z., ktorým sa ustanovuje limit nárastu schválenej alebo určenej ceny tepla.

Nariadením, ktoré vláda SR schválila na svojom rokovaní dňa 6.12.2023 došlo k zastropovaniu cien tepla v roku 2024 na úrovni roka 2023, a to okrem domácnosti aj iným objektom na bývanie, a to zariadeniam sociálnych služieb, sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a študentským domovom.

Ministerstvo hospodárstva poskytuje kompenzácie cien tepla priamo dodávateľom tepla, ktorí ich automaticky premietajú do cien tepla odberateľom.

V rámci kompenzácií ministerstvo zatiaľ dodávateľom tepla vyplatilo 370,72 miliónov eur.

Prehľad cien tepla pre domácnosti v eur/MWh				
2022	2023		2024	
	Cena bez podpory vlády	Cena po podpore vlády	Cena bez podpory vlády	Cena po podpore vlády
112,87	210,75	132,87	183,15	132,87

Odvetvie elektroenergetiky

Dňa 1. 11. 2023 nadobudla účinnosť novelizácia vyhlášky MH SR č. 399/2023 Z. z., ktorá upravuje podmienky zavádzania a prevádzky inteligentných meracích systémov v elektroenergetike. Cieľom bolo zaviesť novú kategóriu odberateľov, podmienky prístupu k meraným údajom a aktualizovať postupy komunikácie údajov.

MH SR v októbri 2023 oznámilo aktualizovaný Plán pripravenosti na riziká v sektore elektrickej energie, zohľadňujúc odporúčania Európskej komisie (ďalej len „EK“) z decembra 2022, s cieľom identifikovať národné krízové scenáre a stanoviť opatrenia na ich riešenie.

Podľa § 28a zákona o energetike MH SR vypracovalo Posúdenie primeranosti zdrojov elektrizačnej sústavy, identifikujúce riziká spojené s nedostatkom zdrojov elektriny na pokrývanie spotreby.

Energetická pomoc podnikom, samospráve a obyvateľstvu

V roku 2023 MH SR prijalo opatrenia na zmiernenie nárastu cien energií:

- Ceny elektriny pre domácnosti zostali na úrovni roku 2022.
- Nárast cien plynu pre domácnosti bol obmedzený na 15 % v porovnaní s rokom 2022, pričom ministerstvo poskytlo kompenzácie vo výške 1,24 miliardy eur pre 1,4 milióna odberateľov.
- Limit nárastu ceny tepla pre domácnosti bol stanovený na 20 eur za 1 MWh, pričom ministerstvo vyplatilo dodávateľom plynu sumu vo výške 370,92 milióna eur.
- Pre malých odberateľov elektriny a plynu boli stanovené maximálne ceny, pričom ministerstvo vyplatilo kompenzácie vo výške 236,79 milióna eur.
- Pre vybrané skupiny zraniteľných odberateľov platia rovnaké ceny ako pre domácnosti, pričom ministerstvo poskytlo kompenzácie vo výške 75,50 milióna eur.
- Pre všetkých odberateľov boli znížené ceny taríf za elektrinu na úroveň roku 2022, s kompenzáciou vo výške 913,54 milióna eur.
- Dotácie na krytie dodatočných nákladov na energie boli poskytnuté podnikom aj verejným subjektom, s celkovou sumou vyplatenou vo výške 207,84 milióna eur pre podniky a 22,77 milióna eur pre verejné subjekty.

Regulácia

V roku 2023 pokračoval rast cien elektriny a plynu začatý v roku 2021, podporený celosvetovým dopytom po energii a konfliktom na Ukrajine. Vysoké ceny negatívne ovplyvnili domácnosti a podniky. Úrad pre reguláciu sieťových odvetví zvýšil sieťové poplatky o 42-64 % a regulované ceny plynu pre domácnosti o 200 %. Ceny tepla stúpili v priemere o 112 %. Vláda

SR prijala opatrenia na zmiernenie dopadov: ceny elektriny pre domácnosti na úrovni roku 2022, plynu zvýšené o 15 %, a tepla maximálne o 20 eur/MWh. Vybraní zraniteľní odberatelia a malí odberatelia mali stanovené maximálne ceny. Ostatní odberatelia mohli požiadať o kompenzáciu zvýšených nákladov.

Prehľad opatrení v roku 2023 – elektrina

ELEKTRINA	OPATRENIE v r. 2023
<i>Dodávka</i>	
Domácnosti	rozhodnutie VHZ
Vybraní zraniteľní odberatelia	nariadenie vlády – strop blízko cien pre domácnosti
Ostatní zraniteľní (odber do 30 MWh/rok)	strop 199 eur/MWh
Neregulovaný segment	schéma štátnej pomoci – strop 199 eur/MWh (80% kompenzácia)
<i>Distribúcia elektriny, TPS, TSS</i>	všetci koncoví odberatelia - nariadenie vlády – strop na úrovni roku 2022

Prehľad opatrení v roku 2023 - plyn

PLYN	OPATRENIE v r. 2023
<i>Dodávka</i>	
Domácnosti	rozhodnutie VHZ, neskôr nariadenie vlády – strop na úrovni nárastu o 15% oproti roku 2022
Vybraní zraniteľní odberatelia	nariadenie vlády – strop blízko cien pre domácnosti
Ostatní zraniteľní (odber do 100 MWh/rok)	strop 99 eur/MWh
Neregulovaný segment	schéma štátnej pomoci – strop 99 eur/MWh (80% kompenzácia)
<i>Distribúcia plynu</i>	-

Implementácia Plánu obnovy a odolnosti SR

V roku 2023 MH SR realizovalo investície v rámci „Zelená ekonomika“ Komponent 1 na podporu obnoviteľných zdrojov energie (ďalej len „OZE“) a energetickej infraštruktúry. Vyhlásilo tri výzvy na investície: podpora výstavby nových OZE zariadení, modernizácia existujúcich OZE zdrojov, a zvýšenie flexibility elektroenergetických sústav. Výsledkom bolo 67 prijímateľov s alokáciou 31 mil. eur (107 MW) pre novú výstavbu, 48 prijímateľov s alokáciou 52,3 mil. eur (116 MW) pre modernizáciu a ďalšia výzva na zvýšenie flexibility s alokáciou 44 mil. eur. Ďalej prebiehal notifikačný proces s EK a príprava opatrení pre novú kapitolu POO (REPowerEU).

Energetická politika – osvedčenia

V roku 2023 vydalo MH SR 26 osvedčení v súlade s prioritami energetickej politiky SR, ktorá je v energetickej oblasti základným východiskovým materiálom vrátane Stratégii hospodárskej politiky SR strategického materiálu - „Integrovaného Národného energetického a klimatického plánu na roky 2021 – 2030“ (ďalej len „NECP“) vypracovaného na základe článku 3 nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 2018/1999 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy a § 88 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Schválené investičné zámery tvoria vyvážený energetický mix, ktorý sa sústreďuje na nízkouhlíkové zdroje energie z dôvodu ochrany životného prostredia. Príjem do štátneho rozpočtu z vydaných osvedčení za rok 2023 bol 55 000 eur.

Odvetvie plynárenstva

V roku 2023 ministerstvo podľa zákona o energetike vydalo rozhodnutia o bezpečnosti dodávok plynu a organizovalo odborné školenia a skúšky pre plynárenský sektor. Pokračovali snahy o zníženie závislosti na ruskom plyne, pričom SPP uzatvorila zmluvy s viacerými európskymi a svetovými dodávateľmi, čo posilnilo bezpečnosť dodávok. Ministerstvo tiež notifikovalo dáta o spotrebe plynu Európskej komisii podľa nariadení EÚ.

Kompenzácie dodávateľom plynu

Na základe Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 465/2022, ktorým sa ustanovujú maximálne ceny pre časť regulovanej dodávky elektriny a plynu pre vybraných koncových odberateľov a výšky taríf pre domácnosti a vybraných odberateľov elektriny a Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 19/2023, ktorým sa ustanovujú maximálne ceny za časť regulovanej dodávky plynu pre koncových odberateľov plynu v domácnosti a malých odberateľov plynu a regulovanej dodávky elektriny pre malých odberateľov elektriny a podmienky ich uplatnenia boli poskytované kompenzácie dodávateľom plynu, ktorí dodávali plyn odberateľom definovaným v uvedených nariadeniach.

Energetická efektívnosť

MH SR zverejnilo zoznamy energetických služieb: 77 poskytovateľov garantovaných služieb, 44 odborne spôsobilých osôb a 144 poskytovateľov podpornej služby k 31. decembru 2023. V septembri bola vydaná smernica 2023/1791 o energetickej efektívnosti, s rokovaniami o termínoch plnenia do konca roka 2023. Slovenská republika sa stala členom Koalície financovania energetickej efektívnosti. Predložená Národná energetická a klimatická správa 2023 vyhodnotila ciele energetickej efektívnosti a priradené finančné nástroje. Slovensko splnilo všetky ciele za rok 2020. Aktualizovaný Národný energeticko-klimatický plán SR zahŕňa nové referenčné scenáre a predbežné ciele energetickej efektívnosti podľa balíčka Fit for 55.

3.3. Zahraničný obchod a obchodná politika

MH SR je **ústredný orgán štátnej správy pre oblasť zahraničného obchodu**. Spracúva hlavné smery a úlohy zahraničnoobchodnej politiky SR, tlmočí záujmy SR prostredníctvom aktívnej účasti na zasadnutiach príslušných orgánov EÚ a podieľa sa na tvorbe spoločnej zahraničnoobchodnej politiky EÚ (ďalej len „SOP“). Vykonáva záväzky a uplatňuje práva, ktoré pre SR vyplývajú z členstva v EÚ v oblasti SOP, z členstva vo Svetovej obchodnej organizácii (ďalej len „WTO“), ako aj v ďalších medzinárodných organizáciách, najmä v Organizácii pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (ďalej len „OECD“).

MH SR aj v roku 2023 aktívne využívalo jednotlivé nástroje SOP EÚ na presadzovanie ofenzívnych záujmov, ako aj na ochranu defenzívnych citlivostí SR a zachovanie spravodlivej

obchodnej súťaže na domácom trhu. V záujme dosiahnutia týchto cieľov sa aktívne zapájalo do procesu rokovaní o dohodách o voľnom obchode (ďalej len „DVO“) s tretími krajinami. Požiadavky SR boli formulované na základe konzultácií s domácimi zväzmi a asociáciami. Prihliadalo sa v nich na to, aby nové dohody prispievali k zvýšeniu exportnej výkonnosti SR nielen v tradičných sektoroch (automobilový priemysel, spotrebná elektronika, hutnícky priemysel), ale aj v iných odvetviach s exportným potenciálom (služby, energetika, doprava). MH SR aktívne presadzovalo záujmy SR v príslušných orgánoch EÚ pri prijímaní pozícií EÚ k rôznym legislatívnym i obchodným opatreniam.

V **bilaterálnej oblasti** v roku 2023 pokračovali rokovania o obchodných dohodách s Indonéziou, Austráliou a Keňou. Rokovania s Keňou boli v roku 2023 ukončené a v decembri bola podpísaná dohoda o hospodárskom partnerstve (ďalej len „EPA“) medzi EÚ a Keňou, ktorá je otvorená aj pre ostatné štáty Juhoafrického spoločenstva. Počas roku 2023 pokračovali rokovania o prehĺbení existujúcej EPA so štátmi východnej a južnej Afriky. V prvej polovici roka 2023 začali rokovania o DVO s Thajskom a Filipínami, nepodarilo sa však obnoviť rokovania o DVO s Malajziou (pozastavené od r. 2012).

EÚ a **Austrálii** sa nepodarilo sfinalizovať rokovania o DVO, ktorých ukončenie bolo naplánované na stretnutí najvyšších predstaviteľov pre obchod v Bruseli v júli 2023. Ďalší pokus stroskotal na stretnutí oboch strán na okraj zasadnutia ministrov obchodu G7 v Osake koncom októbra 2023 a rokovania ostali nateraz prerušené.

EÚ a **Nový Zéland** podpísali DVO dňa 9. júla 2023, po završení rokovaní ešte na konci júna 2022. Európsky parlament (ďalej len „EP“) schválil dohodu 22. novembra 2023, po čom nasledovalo prijatie rozhodnutia o uzavretí dohody Radou 27. novembra 2023. Dohoda je komplexná vrátane záväzku riadne implementovať Parížsku dohodu o boji s klimatickou zmenou. Dôležitým pozitívom je, že dohoda posilní obchodné vzťahy EÚ s indicko-tichomorským regiónom.

V roku 2023 pokračovali rokovania s **Indiou** o DVO a samostatné rokovania o dohode o ochrane investícií a dohode o zemepisných označeniach. Pozície oboch strán však boli naďalej príliš vzdialené na to, aby mohlo dôjsť k ich úspešnému završeniu. V tejto súvislosti EÚ začala v roku 2023 dôkladne prehodnocovať svoje ambície ohľadom výsledku rokovaní s Indiou.

EÚ a **Čile** koncom roka 2023 podpísali rozšírenú rámcovú dohodu a dočasnú obchodnú dohodu, s cieľom posilniť politickú spoluprácu a podporiť obchod a investície. Čile sa stalo prvou krajinou v regióne, ktorá uzavrela s EÚ dohodu novej generácie. Dočasná obchodná dohoda kopíruje ustanovenia obchodného a investičného piliera rozšírenej rámcovej dohody s výnimkou ustanovení o ochrane investícií. Táto forma umožňuje skoré nadobudnutie platnosti modernizovaných obchodných pravidiel. Jej platnosť sa automaticky skončí po nadobudnutí platnosti rozšírenej rámcovej dohody.

Diskusie s **Mexikom** o právnej architektúre modernizovanej globálnej dohody, ktorej súčasťou je aj DVO, boli v roku 2023 zo strany Mexika pozastavené. Prezidentské a parlamentné voľby v Mexiku začiatkom júna 2024 môžu negatívne ovplyvniť podpis dohody.

V roku 2023 sa zintenzívnili rokovania s krajinami **Mercosur** s cieľom uzavrieť ich do konca roka, čo sa však nepodarilo. Hlavnou požiadavkou EÚ je akceptácia Parížskej dohody o boji s klimatickou zmenou ako esenciálneho elementu. Problémom je súvisiaca požiadavka krajín Mercosuru na rebalančný mechanizmus. Kompromis sa hľadá aj v rámci verejného

obstarávania v sektore zdravotníctva a tiež pri liberalizácii obchodu elektrických automobilov. Negociácie o obchodnom pilieri asociačnej dohody medzi EÚ a krajinami Mercosur sa podarilo úspešne uzavrieť ešte v júni 2019 po dlhých 20 rokoch.

V obchodných vzťahoch s **USA** v roku 2023 pokračoval dialóg v rámci platformy pre obchodnú a technologickú spoluprácu – Rady pre obchod a technológie, ktorej cieľom je uľahčovanie vzájomného obchodu prostredníctvom digitálnych nástrojov a zjednocovania (resp. uznávania) technických štandardov, spolupráca pri vývoji nových priemyselných, informačných a telekomunikačných technológií, umelej inteligencie, ako aj spolupráca pri riešení neférových obchodných praktík zo strany tretích krajín, v oblasti reformy WTO, v oblasti obchodu s tovarmi dvojakého použitia a pri skríningu zahraničných investícií. Uskutočnilo sa jedno zasadnutie rady na úrovni ministrov v máji vo Švédsku.

V prípade novej legislatívy medzinárodného obchodu na konci roku 2023 vstúpilo do platnosti nariadenie EÚ o nástroji umožňujúcom reakciu na hospodársky nátlak zo strany tretích krajín.

V roku 2023 pokračovali rokovania o návrhu nového nariadenia o **Všeobecnom systéme preferencií** (ďalej len „GSP“), ktorý pomáha rozvojovým krajinám v ich snahe o znižovanie chudoby a podporu dobrej správy vecí verejných a trvalo udržateľného rozvoja. Prostredníctvom tohto nástroja EÚ jednostranne poskytuje vybraným rozvojovým krajinám zvýhodnený prístup na trh EÚ. Platnosť existujúceho nariadenia (EÚ) č. 978/2012 o GSP skončila na konci roka 2023. Ak by sa neprijalo žiadne nové nariadenie o GSP, štandardná schéma sa prestane uplatňovať a EÚ by začala uplatňovať clá podľa doložky najvyšších výhod. To by negatívne ovplyvnilo vývoz a investície, a teda aj hospodársky rast a zamestnanosť v 12 zvýhodnených krajinách podľa štandardného GSP a 8 zvýhodnených krajinách podľa GSP+. V návrhu nariadenia sa po prvýkrát objavila možnosť odňatia preferencií v rámci GSP z dôvodu neplnenia si záväzkov týkajúcich sa readmisie občanov tretích krajín, čo SR podporuje. Vzhľadom na to, že EP a Rada nedospeli k dohode o návrhu EK o novom nariadení o GSP, EK navrhla predĺžiť existujúce pravidlá do konca roka 2027, aby sa zabezpečila kontinuita a právna istota. Toto predĺženie vstúpilo do platnosti v novembri 2023 a zaručuje, že krajiny zvýhodnené v rámci GSP budú využívať colné preferencie aj v období rokov 2024 – 2027.

MH SR sa aj v roku 2023 aktívne podieľalo na rokovaníach **Globálneho fóra pre riešenie nadbytočných výrobných kapacít v oceliarskom priemysle**, ktoré sa zamerali na potrebu riešenia celosvetového problému nadmerných kapacít v oceliarskom sektore. MH SR podporilo návrhy EK na opätovné zapojenie kľúčových producentov ocele do prác fóra – najmä Číny, ktorá v roku 2020 ukončila svoje aktivity vo fóre. Následne ju vystúpením z fóra nasledovala aj India, Indonézia a Saudská Arábia.

V multilaterálnej oblasti MH SR v rámci SOP presadzovalo záujmy SR vo WTO a podieľalo sa na činnosti jej jednotlivých orgánov. MH SR v roku 2023 podporovalo snahy EK a aktívne participovalo na implementácii výsledkov z MC12, najmä v oblasti obchodu a zdravia či potravinovej udržateľnosti. Taktiež podporovalo všetky aktivity EK súvisiace s prípravou 13. Ministerskej konferencie WTO, predovšetkým v otázkach modernizácie WTO v záujme jej reformy, aby bola schopná reagovať na súčasné výzvy v multilaterálnom obchodnom systéme. Z pohľadu SR išlo najmä o sfunkčnenie systému urovnávania sporov vo WTO a otvorení diskusie o nových témach ako je environmentálna problematika či priemyselné subvencie.

MH SR v rámci SOP EÚ voči tretím krajinám je aj národným orgánom pre **ochranné opatrenia pred neférovým dovozom**. Ide o opatrenia namierené proti dumpovaným, subvencovaným a

nadmerným dovozom. Opatrenia sú plne kompatibilné s pravidlami WTO a členovia WTO ich bežne uplatňujú na riešenie rozmáhajúceho sa škodlivého dumpingu a subvencovania. Výrobcovia v EÚ, ktorí sú poškodzovaní takýmito dovozmi, majú právo podať podnet na prešetrovanie. Ak prešetrovanie preukáže oprávnenosť podnetu, EÚ zavedie voči pôvodcom neférových dovozov (výrobcom alebo exportérom v tretích krajinách) antidumpingové clá alebo vyrovnávacie (antisubvenčné) clá, ktoré kompenzujú výhody vyplývajúce z neférovej súťaže. V prípade nadmerných dovozov je možné využiť dovoznú kvótu, resp. colnú kvótu, ktoré zabránia nárastu dovozov poškodzujúcich výrobcov v EÚ.

EK spoločne so všetkými členskými štátmi aj v roku 2023 dôsledne uplatňovala nástroje na ochranu obchodu. Vďaka overeným pracovným metódam, ktoré sa zaviedli na začiatku pandémie, sa zabezpečilo, že všetky prešetrovania sa vykonávali pri dodržaní najvyšších štandardov kvality, čím sa zabezpečila ochrana výrobcov z EÚ proti nekalému obchodu pri dovoze spôsobujúceho ujmu. Presadzovanie opatrení a ich účinnosť sú prvoradým záujmom MH SR v oblasti nástrojov na ochranu obchodu. Riešené boli aj sociálne a environmentálne normy v rámci nástrojov na ochranu obchodu, ktoré sa teraz zohľadňujú pri prešetrovaniach, keď sa cieľové ceny upravili s cieľom zohľadniť budúce náklady vyplývajúce z mnohostranných environmentálnych dohôd, ktorých je EÚ zmluvnou stranou. V niektorých prípadoch to vyústilo do vyšších cieľ, čím sa zabezpečilo, aby rozpätia ujmy zostali aj naďalej zmysluplné a aby opatrenia prinášali výrobnému odvetviu EÚ účinnú úľavu.

Ku koncu roka 2023 bolo v EÚ platných 141 konečných opatrení na ochranu obchodu, z toho 120 konečných antidumpingových opatrení (v 36 prípadoch následne rozšírených), 21 antisubvenčných opatrení (v 4 prípadoch následne rozšírených) a 1 ochranné opatrenie pred nadmerným dovozom. Okrem toho sú v platnosti záväzky z dvoch krajín pokrývajúce dva rôzne produkty. Na konci minulého roka prebiehalo 43 vyšetrovaní, čo v porovnaní s rokom 2022 predstavuje pokles o 7 opatrení. Týmito opatreniami sa chráni viac ako pol milióna priamych pracovných miest. Prebiehalo 43 prešetrovaní, ktoré zahŕňali 12 nových, z toho 2 antisubvenčné a 10 preskúmaní pred uplynutím platnosti opatrení na žiadosť výrobcov z EÚ, 4 predbežné preskúmania, z toho 1 antisubvenčné, 3 preskúmania nových vývozcov, 10 prešetrovaní zameraných na obchádzanie opatrení.

MH SR aktívne pristupovalo k využívaniu **nástrojov na ochranu obchodu** vo vzťahu k dotknutým slovenským výrobcom. Viaceré prijaté opatrenia priamo pomohli aj slovenským výrobcom, napr. v prípade dovozu určitých plochých výrobkov zo železa, nelegovanej ocele alebo ostatnej legovanej ocele valcovaných za tepla (USS Košice), určitých nových, alebo protektorovaných pneumatík pre autobusy alebo nákladné automobily (Continental Matador Púchov), určitých bezšvíkových rúr, rúrok zo železa, alebo ocele (Železiarne Podbrezová), určitých výrobkov z nekonečného skleneného vlákna (Johns Manville Slovakia Trnava), káblov z optických vlákien (Leoni Slovakia Trenčín a Prysmian Kablo Bratislava), bionafty a bioetanolu (Meroco a Enviral Lepoldov) a vysokopevnostnej PES priadze (Slovkord Plus Senica). V roku 2023 EÚ pokračovala v uplatňovaní ochranných opatrení (tzv. „globálny safeguard“), na určité výrobky z ocele. Uplatňovanie tohto ochranného opatrenia EÚ je jednoznačne v prospech slovenských výrobcov ocele, keďže im zabezpečuje ochranu pred nadmernými dovozmi z tretích krajín. Obaja slovenskí výrobcovia (US Steel, ŽP Podbrezová) umiestňujú cca 90 % svojej produkcie práve na trhu EÚ, a preto majú prioritný záujem na jeho ochrane.

Zabezpečenie spravodlivých obchodných podmienok pre európskych výrobcov znamená aj riešenie opatrení na ochranu obchodu, ktoré prijali tretie krajiny proti EÚ. EK monitoruje

prešetrovanie nástrojov na ochranu obchodu vykonávaných tretími krajinami, ktoré sa zameriavajú na vývoz EÚ a intervenuje v nich a zároveň pomáha vývozcom z EÚ rozvíjať svoju obrannú stratégiu. Zasahuje na technickej úrovni vo forme písomných podaní prešetrovacím orgánom tretích krajín a účasťou na vypočutiach, ako aj na politickej úrovni. V roku 2023 v rámci tohto procesu EK upozorňovala na príslušné prípady na zasadnutiach alebo písomnou korešpondenciou alebo aj v príslušných výboroch WTO. Všetky intervencie sú úzko koordinované s výrobnými odvetviami EÚ a dotknutými členskými štátmi.

MH SR aktívne využívalo aj ďalší nástroj podpory konkurencieschopnosti výrobcov SR, a to **systém colných kvót a suspenzií** v rámci spoločného colného sadzovníka EÚ. MH SR ako národnému orgánu zodpovednému za posúdenie a administráciu žiadostí o colné suspenzie a kvóty bolo v roku 2023 doručených 8 žiadostí o nové opatrenia a 1 žiadosť o zmenu opisu colných suspenzií v platnosti. V príslušných orgánoch EÚ sa podarilo obhájiť 7 žiadostí o nové opatrenia a všetky žiadosti o zmenu opisu. Aktívne sú najmä firmy z automobilového priemyslu (napr. Kia Slovakia, Mobis Slovakia). Očakáva sa, že dodatočná ročná úspora slovenských spoločností na nevybratom cle dosiahne na základe žiadostí podaných v roku 2023 hodnotu 750 tis. eur ročne.

Tabuľka č. 3 Najvýznamnejšie krajiny z hľadiska vývozu zo SR

Krajina - poradie v roku 2023		Hodnota v mil. €		Podiel na celk. 2023	Index 23/22	Zmena 23-22	Poradie v roku 2022
		2022	2023				
Vývoz SR celkom		102 786,1	108 265,5	100,0%	105,3%	5 479,4	
1	Nemecko	21 523,4	22 702,8	21,0%	105,5%	1 179,4	1
2	Česko	12 436,0	13 054,5	12,1%	105,0%	618,5	2
3	Poľsko	7 959,0	7 935,1	7,3%	99,7%	- 23,9	4
4	Maďarsko	8 959,1	7 711,7	7,1%	86,1%	- 1 247,4	3
5	Francúzsko	5 991,3	5 722,7	5,3%	95,5%	- 268,6	5
6	Rakúsko	5 520,9	5 564,7	5,1%	100,8%	43,8	6
7	Taliansko	4 933,2	4 853,1	4,5%	98,4%	- 80,1	7
8	Spojené štáty	3 475,5	4 850,1	4,5%	139,6%	1 374,6	9
9	Spojené kráľovstvo	3 946,4	4 692,6	4,3%	118,9%	746,2	8
10	Čína	2 608,5	2 872,3	2,7%	110,1%	263,8	10
Spolu TOP 10 krajín		77 353,3	79 959,5	73,9%	103,4%	2 606,2	

Tabuľka č. 4: Najvýznamnejšie krajiny z hľadiska dovozu do SR

Krajina - poradie v roku 2023		Hodnota v mil. €		Podiel na celk.	Index 23/22	Zmena 23-22	Poradie v roku 2022
		2022	2023				
Dovoz SR celkom		107 310,2	104 063,0	100,0%	97,0%	- 3 247,2	
1	Nemecko	14 945,0	14 915,9	14,3%	99,8%	- 29,1	1
2	Česko	9 655,7	10 511,3	10,1%	108,9%	855,6	2
3	Čína	8 024,5	7 661,1	7,4%	95,5%	- 363,4	4
4	Poľsko	5 855,4	6 177,4	5,9%	105,5%	322,0	6
5	Kórejská republika	5 952,8	5 727,1	5,5%	96,2%	- 225,7	5
6	Maďarsko	4 953,5	5 335,0	5,1%	107,7%	381,5	7
7	Rusko	8 179,6	4 569,2	4,4%	55,9%	- 3 610,3	3
8	Vietnam	4 190,2	4 177,6	4,0%	99,7%	- 12,6	8
9	Taliansko	3 319,5	3 430,0	3,3%	103,3%	110,5	9
10	Francúzsko	3 218,9	3 120,5	3,0%	96,9%	- 98,3	10
Spolu TOP 10 krajín		68 295,0	65 625,2	63,1%	96,1%	- 2 669,9	

Tabuľka č. 5: Najvýznamnejšie vývozné komodity (kapitoly colného sadzobníka HS2)

Kapitola colného sadzobníka - poradie v roku 2023		Hodnota v mil. €		Podiel na celk. 2023	Index 23/22	Zmena 23-22	Poradie v roku 2022
		2022	2023				
Vývoz SR celkom		102 786,1	108 265,5	100,0%	105,3%	5 479,4	
1	87 - Vozidlá iné ako koľajové, ich časti súčasti a príslušenstvo	31 167,2	38 234,0	35,3%	122,7%	7 066,8	1
2	85 - Elektrické stroje, prístroje a zariadenia a ich časti a súčasti	16 404,3	17 003,3	15,7%	103,7%	599,0	2
3	84 - Jadrové reaktory, kotly, stroje, prístroje a mechanické zariadenia; ich časti a súčasti	12 125,7	12 504,8	11,6%	103,1%	379,1	3
4	72 - Železo a oceľ	5 297,7	4 341,9	4,0%	82,0%	- 955,7	5
5	27 - Nerastné palivá, minerálne oleje a produkty ich destilácie; bitúmenové látky; minerálne vosky	5 315,3	3 783,4	3,5%	71,2%	- 1 531,9	4
6	39 - Plasty a výrobky z nich	3 046,2	2 757,4	2,5%	90,5%	- 288,8	6
7	40 - Kaučuk a výrobky z neho	2 632,3	2 747,3	2,5%	104,4%	115,1	8
8	73 - Výrobky zo železa alebo ocele	2 740,4	2 722,6	2,5%	99,4%	- 17,7	7
9	94 - Nábytok, posteľoviny, matrace, matracové podložky; vankúše a podobné vypchaté potreby; svetlislá	1 557,7	1 493,3	1,4%	95,9%	- 64,4	10
10	76 - Hliník a predmety z hliníka	1 652,8	1 334,7	1,2%	80,8%	- 318,1	9
Spolu TOP 10 komodít		81 939,6	86 922,9	80,3%	106,1%	4 983,4	

Tabuľka č. 6: Najvýznamnejšie dovozné komodity (kapitoly colného sadzobníka HS2)

Kapitola colného sadzobníka - poradie v roku 2023		Hodnota v mil. €		Podiel na celk. 2023	Index 23/22	Zmena 23-22	Poradie v roku 2022
		2022	2023				
Dovoz SR celkom		107 310,2	104 063,0	100,0%	97,0%	- 3 247,2	
1	85 - Elektrické stroje, prístroje a zariadenia a ich časti a súčasti	20 715,4	20 603,0	19,8%	99,5%	- 112,4	1
2	87 - Vozidlá iné ako koľajové, ich časti súčasti a príslušenstvo	15 507,2	18 937,2	18,2%	122,1%	3 430,0	2
3	84 - Jadrové reaktory, kotly, stroje, prístroje a mechanické zariadenia; ich časti a súčasti	11 543,4	12 492,7	12,0%	108,2%	949,3	4
4	27 - Nerasné palivá, minerálne oleje a produkty ich destilácie; bitúmenové látky; minerálne vosky	15 306,4	9 096,5	8,7%	59,4%	- 6 209,9	3
5	39 - Plasty a výrobky z nich:	4 182,1	3 937,5	3,8%	94,2%	- 244,6	5
6	72 - Železo a oceľ:	3 892,2	3 160,9	3,0%	81,2%	- 731,3	6
7	73 - Výrobky zo železa alebo ocele:	2 606,3	2 559,5	2,5%	98,2%	- 46,8	8
8	30 - Farmaceutické výrobky:	2 490,2	2 553,0	2,5%	102,5%	62,8	7
9	40 - Kaučuk a výrobky z neho:	1 855,8	1 919,1	1,8%	103,4%	63,4	10
10	94 - Nábytok, posteľoviny, matrace, matracové podložky; vankúše a podobné vypchaté potreby; svietidlá	1 915,8	1 888,2	1,8%	98,6%	- 27,5	9
Spolu TOP 10 komodít		80 014,8	77 147,7	74,1%	96,4%	- 2 867,1	

Bilaterálna zahraničnoobchodná spolupráca

MH SR podpisuje so svojimi partnermi medzivládne zmluvy a dohody o hospodárskej spolupráci, medzirezortné zmluvy a dohody o hospodárskej spolupráci, ako aj memorandá o porozumení. V uplynulom období slovenská a egyptská strana uzavreli negociácie o Dohode medzi vládou SR a vládou Egyptskej arabskej republiky o hospodárskej spolupráci, ktorá je pripravená na podpis. Očakáva sa tiež podpis Všeobecnej dohody o spolupráci medzi vládou SR a vládou Saudskoarabského kráľovstva. Dohoda bola predložená na rokovanie vlády SR. Slovenská strana iniciovala uzavretie Memoranda o porozumení medzi MH SR a Ministerstvom obchodu a priemyslu Ománskeho sultanátu o založení Spoločného hospodárskeho výboru ešte v roku 2018, pričom na túto iniciatívu ománska strana doposiaľ nereagovala.

Zasadnutia medzivládnych, medzirezortných a zmiešaných komisií

Poľsko

V dňoch 16. - 17. mája 2023 zorganizovalo Ministerstvo hospodárskeho rozvoja a technológií Poľskej republiky v spolupráci s MH SR stretnutie Poľsko-slovenskej pracovnej skupiny pre hospodársku spoluprácu v rámci Medzivládnej komisie pre cezhraničnú spoluprácu Poľsko-Slovensko ako platformy pre hospodársku spoluprácu cezhraničných komôr/združení a prihraničných regiónov. Stretnutie sa uskutočnilo v Nowom Sączu. Zachovanie pravidelných stretnutí skupiny ako platformy na výmenu skúseností a osvedčených postupov by malo mať pozitívny vplyv na rozvoj poľsko-slovenských hospodárskych vzťahov. Na stretnutí sa zúčastnili zástupcovia regionálnych a bilaterálnych obchodných komôr z Poľska a Slovenska, regionálnych rozvojových organizácií, diplomatických misií, vládnych agentúr zodpovedných za podporu obchodu, investícií a cestovného ruchu, ako aj inštitúcií zodpovedných za implementáciu štrukturálnych fondov v prihraničných regiónoch. Témami stretnutia pracovnej skupiny boli: analýza a hodnotenie stavu poľsko-slovenskej obchodnej a investičnej spolupráce, informácie o projektoch realizovaných v rámci regionálnych operačných programov a informácie o aktivitách hospodárskej samosprávy pre podnikateľov.

Taiwan

V dňoch 3. – 9. júna 2023 uskutočnila slovenská delegácia pracovnú návštevu Taiwanu, ktorá sa konala v súvislosti s 3. zasadnutím Slovensko-taiwanskej komisie pre hospodársku spoluprácu a pri príležitosti 20. výročia nadviazania vzájomných ekonomických vzťahov SR s Taiwanom. Ekonomickú časť komisie viedol štátny tajomník MH SR Peter Švec. Politickú časť viedla generálna riaditeľka sekcie hospodárskej a rozvojovej spolupráce MZVEZ SR Lucia Kišš, ktorú v časti programu zastúpil veľvyslanec Manuel Korček, riaditeľ odboru globálnych ekonomických politík rezortu zahraničia. Zasadnutie komisie a rokovania expertov sa uskutočnili v rámci dvoch skupín: 1. obchodná (obchodná spolupráca, investície, inovácie, startupy, elektromobilita) a 2. neobchodná (polovodiče, vzdelávanie, kultúra, veda a technológie) a záverečného plenárneho zasadnutia. Počas zasadnutia komisie bolo podpísaných 8 memoránd o porozumení (ďalej len „MoU“), a to MoU o spolupráci v oblasti zdravotníctva, MoU o spolupráci v oblasti kultúry, konzultačný kontrakt medzi Slovenskou akadémiou vied (ďalej len „SAV“), Slovenskou technickou univerzitou v Bratislave (ďalej len „STU“) a ITRI o vytvorení 2 laboratórií, MoU medzi SAV, STU Bratislava a Inštitútom pre rozvoj priemyselných technológií (ďalej len „ITRI“) o spoločnom vedeckom výskume, 4 MoU medzi Fakultou managementu Univerzity Komenského v Bratislave (ďalej len „FM UK“) a vybranými taiwanskými univerzitami. Slovenská technologická spoločnosť Sensoneo podpísala dohodu o investícii série A s Taiwan Capital v hodnote 6,2 mil. eur. Slovenská delegácia počas svojho pobytu na Taiwane navštívila Vedecko-technologický park v Hsinchu, Taiwan Semiconductor Research Institute, ITRI, súkromné spoločnosti GEOSAT Aerospace&Technology, ako aj na Slovensku prítomné spoločnosti Delta Electronic a FOXCONN. Delegácia bola prijatá i na úrovni primátora a predstaviteľov mesta Kaohsiung. Súčasťou slovenskej delegácie na Taiwan boli aj zástupcovia podnikateľských subjektov, ktorí sa zúčastnili Investičného fóra a B2B rokovaní s taiwanskými partnermi. Organizátorom podnikateľskej časti delegácie bola SARIO. Okrem podnikateľských subjektov boli členmi delegácie aj zástupcovia SAV, Fakulty elektrotechniky a informatiky STU v Bratislave, zástupcovia akademickej obce FM UK v Bratislave a Vysokej školy ekonómie a manažmentu v Bratislave.

India

V poradí 11. zasadnutie Zmiešanej slovensko-indickej komisie pre hospodársku spoluprácu sa uskutočnilo v dňoch 14. - 15. júna 2023 v Bratislave. Predsedníčkou slovenskej strany komisie bola generálna riaditeľka sekcie zahraničnoobchodnej politiky a európskych záležitostí MH SR Andrea Krajčíková a tajomník Ministerstva obchodu a priemyslu Indickej republiky Anant Swarup.

Severné Macedónsko

Spolupráca a výmena skúsenosti z oblasti investícií, energetiky, obchodu, priemyslu, pôdohospodárstva, cestovného ruchu, ale aj dopravy a životného prostredia boli témami v poradí 3. zasadnutia Zmiešanej komisie pre hospodársku spoluprácu medzi MH SR a Ministerstvom hospodárstva Severného Macedónska (ďalej len „MH MK“), ktoré sa konalo v Skopje v dňoch 12. – 13. júla 2023. Rokovaniam predsedal za slovenskú stranu štátny tajomník MH SR Peter Švec. Za MH MK viedol rokovania Zmiešanej komisie námestník rezortu hospodárstva Zoran Manevski. Zasadnutie sa uskutočnilo formou rokovaní viacerých expertných pracovných skupín a ukončilo ho plenárne zasadnutie s účasťou štátnych tajomníkov, aj za účasti SARIO. Na záver bol prijatý spoločný protokol so závermi zasadnutia.

Prijatie ministra hospodárstva Saudskoarabského kráľovstva

Podpredsedníčka vlády a ministerka hospodárstva SR Denisa Saková prijala 13. novembra 2023 na pôde Palugyayovho paláca v Bratislave delegáciu vedenú ministrom hospodárstva a plánovania Saudskoarabského kráľovstva Faisalom F. Al-Ibrahimom. Stretnutie sa uskutočnilo za účasti ministra pre investície, regionálny rozvoj a informatizáciu SR Richarda Rašiho a ďalších vedúcich predstaviteľov z príslušných rezortov. Podpredsedníčka vlády SR a ministerka hospodárstva SR podpísala Zmluvu medzi SR a Saudskoarabským kráľovstvom o zamedzení dvojitého zdanenia v oblasti daní z príjmov a zabránení daňovému úniku, ktorej gestorom je MF SR. Ministerka taktiež ocenila založenie Slovensko-Saudskej obchodnej komory v Bratislave, ktorej vznik iniciovalo slovenské veľvyslanectvo v Rijáde a ktorá poskytuje platformu pre vzájomné kontakty a zdieľanie skúseností.

PODPORA EXPORTU

SARIO zabezpečuje nasledovný súbor aktivít na podporu exportu:

- Účasť na veľtrhoch a výstavách v zahraničí
- Organizácia podnikateľských misií a kooperačných podujatí
- Príprava vzdelávacích webinárov a seminárov
- Rozvoj dodávateľských reťazcov a sourcing

VEĽTRHY A VÝSTAVY V ZAHRANIČÍ

Tabuľka č. 7: Zoznam zorganizovaných veľtrhov a výstav za rok 2023

Názov veľtrhu	Dátum konania	Miesto konania	Počet vystavovateľov	Zameranie
ReBuild Ukraine	15. – 16.02. 2023	Varšava, Poľsko	13	Stavebný, strojársky a energetický priemysel
IDEX	20.—24. 02. 2023	Abu Dhabí, SAE	7	Obranný priemysel
Middle East Energy	7.—9. 03. 2023	Dubaj, SAE	7	Elektrotechnický a energetický priemysel, smart technológie
Global Industrie	7.—10. 03. 2023	Lyon, Francúzsko	7	Subkontrakčný veľtrh
Hannover Messe	17.—21. 04. 2023	Hannover, Nemecko	8	Subkontrakčný veľtrh
SIAL Shanghai	18-20.05.2023	Shanghai, Čína	12	Potravinársky priemysel
Power2Drive Europe	14.—16. 06. 2023	Mníchov, Nemecko	9	Smart technológie, elektromobilita
SIAE Paris Airshow	19.—25. 06. 2023	Paríž, Francúzsko	6	Letecký a vesmírny priemysel
ANUGA	7.—11. 10. 2023	Kolín nad Rýnom, Nemecko	10	Potravinársky priemysel

MSV Brno	10.—13. 10. 2023	Brno, Česka republika	15	Strojársky priemysel, priemyselná automatizácia, priemysel 4.0, digitálna továreň
Rebuild Ukraine	14. – 15. 11.2023	Varšava, Poľsko	23	Stavebný a energetický priemysel

Za rok 2023 SARIO zorganizovalo 11 národných stánkov na medzinárodných výstavách v zahraničí, a to v teritóriách ako Spojené arabské emiráty, Nemecko, Francúzsko, Ukrajina, Čína a Česká republika. Možnosť prezentovať svoju výrobnú činnosť malo viac ako 117 slovenských spoločností z rôznych sektorov hospodárstva, ako napríklad strojársky, elektrotechnický, letecký a vesmírny, elektromobilita a potravinársky priemysel. Spoločnosti absolvovali celkovo viac ako 4 000 bilaterálnych stretnutí s potenciálnymi obchodnými partnermi.

Power2Drive Europe, 14.—16. 06. 2023

SARIO v termíne 14.—16. júna 2023 pripravila pre 9 slovenských malých a stredných podnikov platformu pre ich prezentáciu v spoločnej expozícii na medzinárodnom veľtrhu Power2Drive Europe 2023 Mníchov, zameraného na nabíjaciu infraštruktúru a e-mobilitu. Spoločnosti mali možnosť prezentovať svoju podnikateľskú činnosť ako aj nadviazať obchodné kontakty s cieľom uzatvorenia obchodných kontraktov a exportu výrobkov do zahraničia. Veľtrh Power2Drive Europe sa konal ako súčasť najväčšej európskej platformy pre energetický priemysel The smarter E Europe súbežne s ďalšími tromi energetickými výstavami Intersolar Europe, ees Europe a EM-Power Europe.

Medzinárodný strojársky veľtrh v Brne, 10. – 13. 10.2023

Pri príležitosti organizácie 63. ročníka Medzinárodného strojárskeho veľtrhu (ďalej len „MSV“) v Brne bolo SARIO opäť súčasťou tohto výnimočného podujatia. Pod značkou „Good Idea Slovakia“ malo možnosť prezentovať svoju výrobnú činnosť 20 podnikateľských subjektov. Spolu sa na veľtrhu zúčastnilo viac ako 60 spoločností zo Slovenska, medzi ktorými nechýbali nositelia tradície slovenského strojárskeho priemyslu. Na MSV v Brne boli zastúpené firmy z oblasti strojárstva, automatizácie a robotiky, priemyslu 4.0, elektrotechniky, R&D, IKT aj služieb. Tieto sektory sú zároveň kľúčovými piliermi slovenskej ekonomiky, a to tvorbou HDP, podielom na zamestnanosti a exporte, počtom aktívnych spoločností či potenciálom vytvárať nové pracovné miesta.

Rebuild Ukraine, 14. – 15. 11.2023 a ReBuild Ukraine, 15. - 16. 2. 2023

SARIO v spolupráci s MZVEZ SR, MH SR, Veľvyslanectvom SR na Ukrajine a Veľvyslanectvom SR v Poľsku pripravilo národný stánok v duchu značky „Good Idea Slovakia“ na výstavách ReBuild Ukraine, ktoré sa konali v dňoch 15. – 16. februára 2023 a 14. – 15. novembra 2023 vo Varšave. Cieľom oboch výstav bolo priniesť nové vízie a predstaviť nové projekty, ktoré súvisia s povojnovým obnovením ukrajinského hospodárstva so silným akcentom na stavebný a energetický sektor. Na výstavách sa prezentovalo množstvo zahraničných spoločností (z približne 25 krajín). Prítomné boli aj finančné inštitúcie a donorské organizácie, ktorých primárnym cieľom je pomôcť pri povojnovej transformácii. Pre podnikateľskú delegáciu zo

Slovenska, ktorú zastupovalo 13 (vo februári) a 23 (v novembri) podnikateľských subjektov, prevažne zo sektoru stavebníctva, strojárstva či energetiky, bol zabezpečený bezplatný vstup. V priebehu oboch podujatí absolvovali spoločnosti viac ako 100 B2B a B2G stretnutí.

Výstava SIAL Shanghai 2023, 18. –20.5.2023

SARIO zorganizovalo podnikateľskú misiu spojenú s návštevou potravinárskej výstavy SIAL v čínskom Šanghaji. Delegáciu tvorilo 12 slovenských spoločností, pričom niektoré z nich vďaka B2B stretnutiam počas veľtrhu absolvovali osobné návštevy vo výrobných závodoch v mestách Hangzhou a Suzhou. Išlo o historicky prvý národný stánok, ktorý malo Slovensko v rámci výstavy SIAL.

PODNIKATEĽSKÉ MISIE A KOOPERAČNÉ PODUJATIA NA SLOVENSKU A V ZAHRANIČÍ

Tabuľka č. 8: Súhrnný zoznam podnikateľských misií za rok 2023

	Názov podujatia	Dátum konania	Miesto konania	Počet spoločností	Zameranie
1	Podnikateľská misia na CES 2023 Las Vegas	5. – 10.1.2023	Las Vegas, USA	12	Elektrotechnika, smart technológie, IKT
2	Podnikateľská misia do Kene a Tanzánie	19.—26. 2. 2023	Nairobi, Keňa/ Dar es Salaam, Tanzánia	16	Obehové hospodárstvo, energetika, digitalizácia, elektronické zdravotníctvo, poľnohospodárstvo
3	Konzultačný deň - Kazachstan	2.3.2023	Bratislava, Slovensko	4	Energetika, stavebníctvo a zdravotníctvo
4	Slovensko – holandské business fórum	8.3.2023	Bratislava, Slovensko	80	Zelená ekonomika a obehové hospodárstvo, recyklácia, stavebníctvo a digitalizácia
5	Podnikateľská misia do Indie	24.—30. 3. 2023	New Delhi, India	16	smart cities, zelené technológie
6	Podnikateľská misia Taiwan	25. 3.—1. 4. 2023	Taipei, Taiwan	7	smart cities, technológie
7	Podnikateľská misia do Vietnamu	3.—9. 4. 2023	Hanoj/Sajgon, Vietnam	14	IKT, inteligentné obnoviteľné zdroje energie, smart cities, inovácie
8	Podnikateľská misia do Berlína	24. – 27.4.2023	Berlín, Nemecko	21	IKT, robotika, automatizácia, digitálna transformácia a digitálne zdravotníctvo
9	Podnikateľská misia z Fínska	11.5.2023	Bratislava, Slovensko	18	Sektor zelenej výstavby a

					udržateľného stavebníctva
10	Podnikateľská misia do Čiernej Hory	16. – 18.5.2023	Podgorica, Čierna Hora	10	HORECA
11	Podnikateľská misia do Ománu a Saudskej Arábie	20. – 25.5.2023	Maskat, Omán/Rijád, SA	7	IKT, strojársky a elektrotechnický priemysel, zdravotníctvo a kúpeľníctvo
12	Delegácia z Južnej Kórey	30.5.2023	Bratislava, Slovensko	30	Automatizácia a robotizácia
13	Podnikateľská misia na Taiwan	3. – 9.6.2023	Taipei, Taiwan	6	IKT, odpadové hospodárstvo
14	Slovensko – maďarské obchodné fórum	15.6.2023	Bratislava, Slovensko	68	Potravinársky a poľnohospodársky priemysel, kovopriemysel, IKT
15	Podnikateľská misia do Walesu	9. – 12.7.2023	Wales, Anglicko	7	Cirkulárna ekonomika a zdravotnícke inovácie
16	Slovensko – uzbecké obchodné fórum	8.8.2023	Bratislava, Slovensko	35	Energetika, strojárstvo, poľnohospodárstvo, farmaceutika, zdravotníctvo
17	Podnikateľská misia na Summit Trojmorí v Bukurešti	6. – 7.9.2023	Bukurešť, Rumunsko	7	IKT, energetika, infraštruktúra a obrana
18	Prvé Slovensko-latinské americké a karibské obchodné fórum	12.9.2023	Bratislava, Slovensko	47	IKT, automobilový a strojársky priemysel, elektrotechnický priemysel, energetika
19	Obchodno-expertná misia na Island	18. – 20.9.2023	Reykjavík, Island	20	Energetický priemysel
20	Kenská obchodná delegácia na Slovensku	18.–20. 9. 2023	Bratislava, Slovensko	10	Multisektorové zameranie
21	Podnikateľská misia na Cyprus	19. – 22.9.2023	Limassol, Cyprus	7	IKT, digitalizácia
22	Podnikateľská misia do Holandska - AI AND BIG DATA EXPO 2023	25.–28. 9. 2023	Amsterdam, Holandsko	7	IKT, inovácie, umelá inteligencia
23	Podnikateľská misia do Regensburgu	26. – 27.9.2023	Regensburg, Nemecko	12	Strojárstvo, energetika a elektrotechnický priemysel
24	Podnikateľská misia do Baku	2.–6. 10. 2023	Baku, Azerbajdžan	8	vesmírne technológie
25	Prijatie brazílskej delegácie	20.10.2023	Bratislava, Slovensko	3	Automobilový, potravinársky a strojársky priemysel
26	Kenská vládna delegácia na Slovensku	8.11.2023	Bratislava, Slovensko	5	IKT, obrana
27	Podnikateľská misia Web Summit Portugalsko 2023	12.–17. 11. 2023	Lisabon, Portugalsko	9	IoT, IKT, smart technológie

28	Podnikateľská misia na Airshow Dubai 2023	12.—18. 11. 2023	Dubaj, Spojené arabské emiráty	6	letecký, zbrojársky a vesmírny priemysel
29	Podnikateľská misia do Poľska	15. – 17.11.2023	Katovice, Poľsko	3	IKT, energetika
30	Podnikateľská misia do Madridu	29. – 30.11.2023	Madrid, Španielsko	7	IKT, digitálne zdravotníctvo, odpadové hospodárstvo
31	Podnikateľská misia do Dubaja	30.11. – 2.12.2023	Dubaj, SAE	16	Zelená tranzícia, odpadové hospodárstvo
32	Podnikateľská misia do Taškentu	10. – 14.12.2023	Taškent, Uzbekistan	2	Zdravotníctvo, consulting

Agentúra SARIO v rámci roka 2023 organizovala 32 podnikateľských misií, z toho 22 smerovalo do zahraničia a 9 bolo prijatých na domácej pôde. Podnikateľské misie poskytli príležitosť 512 slovenským spoločnostiam nadviazať osobný kontakt a rozvinúť spoluprácu s podnikateľskými subjektami zo zahraničia v rôznych oblastiach hospodárstva, najmä v sektoroch IKT, inteligentných technológií, energetiky a zelených technológií. Účastníci podnikateľských misií mali možnosť absolvovať viac ako 2 800 bilaterálnych rokovaní. Podnikateľské misie boli realizované v rôznych teritóriách sveta ako napríklad India, USA, Holandsko, Keňa, Tanzánia, Portugalsko či Azerbajdžan.

Bilaterálna obchodná spolupráca s vybranými krajinami – Rozvojové teritória (Keňa, Tanzánia)

Podnikateľská misia do Kene a Tanzánie, 18. - 26. 2. 2023

SARIO zorganizovalo v spolupráci so Zastupiteľským úradom SR (ďalej len „ZÚ SR“) v Nairobi v dňoch 18. – 26. februára 2023 podnikateľskú misiu do Kene a Tanzánie. Realizácia misie bola termínovo prepojená s prvým ročníkom obchodných fór medzi EÚ, Keňou a Tanzániou: EU-Kenya Business Forum a EU-Tanzania Business Forum. Cieľom týchto podujatí bolo zintenzívnenie obchodnej spolupráce v celej škále sektorov (energetika, poľnohospodárstvo, odpadové a vodné hospodárstvo, digitalizácia, logistika, ľahký/ťažký priemysel, baníctvo a iné), avšak so zreteľom na udržateľnosť a rozvoj „zelených“ riešení. Slovenskej delegácii pozostávajúcej z 19 spoločností, čo predstavovalo druhé najväčšie európske zastúpenie po delegácii Francúzska, poskytli fóra príležitosť pre B2B a B2G rokovania s africkými partnermi, ako aj priestor odprezentovať svoje aktivity a zámery v teritóriu pred mnohonárodným publikom v rámci tematických panelov. Zo strany ZÚ SR v Nairobi boli pre podnikateľov zo SR v oboch krajinách zorganizované tiež dodatočné networkingové akcie. Kenskú recepciu svojou návštevou poctila Charlene Ruto, dcéra súčasného prezidenta Kene, Williama Ruta. Zástupcovia spoločností zo SR navštívili výstavy Power & Energy Africa, LightExpo Africa, BuildExpo Africa, WaterTech Africa, Oil & Gas Africa, MinExpo Africa a Tanzania Trade Show, ktoré sa konali termínoch misie v Dar es Salaame.

India

Minister hospodárstva SR Karel Hirman odcestoval do Indie, kde otvoril dňa 24. marca 2023 spolu s ministrom pre cestnú dopravu a diaľnice v Indii Nitinom Gadkarim 8. ročník významnej medzinárodnej výstavy Smart Cities India Expo 2023 v hlavnom meste Naí Dillí. Ide o jeden z najväčších veľtrhov na tému „Smart cities“ v Ázii. Veľtrhu sa so svojou expozíciou už po druhý

rok zúčastnilo i Slovensko, a to prostredníctvom Národného projektu SARIO, ktorý zabezpečil akvizíciu spolu až 21 slovenských inovatívnych firiem z kategórie malých a stredných podnikov.

ROZVINUTÉ TERITÓRIÁ

Slovensko - holandské biznis fórum, 8. 3. 2023

SARIO zorganizovalo v spolupráci s Kanceláriou prezidenta SR, Veľvyslanectvom Holandského kráľovstva na Slovensku a spoločnosťou PricewaterhouseCoopers - „Slovensko-holandské biznis fórum“ s názvom „The Future is Now“, ktoré sa konalo pri príležitosti návštevy holandského kráľovského páru, Jeho Veličenstva kráľa Viliama–Alexandra a Jej Veličenstva kráľovnej Maximy na Slovensku. Fórum otvorili svojimi príhovormi prezidentka SR Zuzana Čaputová a jeho veličenstvo kráľ Viliam-Alexander. Ústrednou témou podnikateľského fóra bolo hľadanie konkrétnych nástrojov na zladenie ochrany životného prostredia s udržaním konkurencieschopnosti ekonomiky. Na biznis fóre participovalo viac ako 80 slovenských a 30 holandských spoločností z oblasti zelenej ekonomiky a obehového hospodárstva, recyklácie, inovácií v oblasti životného prostredia, sanácie pôdy, stavebníctva a digitalizácie. Počas podujatia sa uskutočnilo 160 B2B rokovaní. Celkovo sa podpísalo šesť memoránd o porozumení, na inštitucionálnej úrovni z oblasti školstva a zdravotníctva a medzi jednotlivými spoločnosťami z oblasti obehového hospodárstva a stavebníctva.

Podnikateľská misia do Ománu a Saudskej Arábie, 20. - 25. 5. 2023

Agentúra SARIO v spolupráci s Veľvyslanectvom SR v Káhire, Veľvyslanectvom SR v Rijáde a MZVEZ SR zorganizovala podnikateľskú misiu do Ománu a Saudskej Arábie so sektorovým zameraním na smart cities technológie a inovatívne riešenia pre priemysel, IKT, strojársky priemysel, elektrotechnický priemysel, zdravotníctvo, kúpeľníctvo a iné. V Ománe sa rokovaní zúčastnilo 7 slovenských firiem, ktoré absolvovali na Ománskej obchodnej komore spolu 44 B2B/B2G rokovaní. V saudskoarabskom Rijáde sa podnikateľskej misie zúčastnilo 33 slovenských firiem a 39 saudských firiem. Z Rijádu sa podnikateľská delegácia presunula na podnikateľské fórum do mesta Dammám, v ktorom realizovalo 15 slovenských a 31 saudských spoločností 69 B2B stretnutí. Následné prijatie u miestneho podnikateľa Otaishána viedlo k dodatočným stretnutiam slovenských podnikateľov s potenciálnymi obchodnými partnermi z Bahrajnu.

Delegácia z Južnej Kórey na Slovensku, 30.05.2023

Pod záštitou SARIO, Veľvyslanectva SR v Soule a Honorárneho konzulátu Kórejskej republiky na Slovensku bolo usporiadané biznis fórum pre delegáciu zástupcov ôsmich kórejských robotických firiem a inštitúcií (Hanhwa Aerospace, Doosan Robotics, Neuromeka, Daliworks, Curexo, Brils, Rifa Asset Management, Vrillar) a zástupcu kórejskej technickej univerzity (Yonsei University). Program juhokórejskej delegácie bol doplnený o návštevy slovenských technických univerzít v Bratislave, Žiline a Košiciach, pričom navštívila aj významné slovenské spoločnosti práve z oblasti automatizácie, robotizácie a automobilového priemyslu (KIA Motors, Matador Púchov, Spinea, Photoneo). Podnikateľská misia bola organizovaná v súlade s navrhovaným plánom Koncepcie robotickej spolupráce medzi Slovenskou republikou a Kórejskou republikou s cieľom dosiahnuť systematický rozvoj Priemyslu 4.0 (robotiky s prepojením na robotiku a umelú inteligenciu — AI) na Slovensku.

Tabuľka č. 9: Zoznam kooperačných podujatí SARIO za rok 2023

	Názov podujatia	Dátum konania	Miesto konania	Počet SK spoločností	Počet spolu
1	International Business Day 2023	10.5.2023	Bratislava	124	162
2	Slovak Industry VISION Day	23. 11. 2023	Šamorín	103	115

Formu multilaterálnej spolupráce majú predovšetkým kooperačné podujatia **SARIO z projektu SARIO Business Link**. Cieľom týchto prestížnych medzinárodných biznis podujatí je poskytnúť účastníkom platformu na rokovania s relevantnými obchodnými partnermi, na prezentáciu ponúk spolupráce, voľných výrobných kapacít, požiadaviek na vytvorenie spoločných podnikov a možnosť zapojenia sa do dodávateľskej siete etablovaných firiem. Zároveň sú platformou, v rámci ktorej sa stretáva priemyselná obec, zástupcovia štátnej a verejnej správy, vedy, výskumu, akademickej obce, priemyselných zväzov a obchodných komôr. SARIO pod záštitou MH SR a v spolupráci s Veľvyslanectvom Českej republiky v Bratislave a Ministerstvom průmyslu a obchodu ČR zorganizovalo 10. mája 2023 v Bratislave kooperačné podujatie **International Business Day 2023**. Generálnym partnerom podujatia bola už tradične ČSOB. Bolo registrovaných 151 subjektov z 11 krajín (vrátane Slovenska) a uskutočnilo sa 619 rokovaní. Registrovaní účastníci mali počas celého dňa možnosť konzultácií so zástupcami obchodných komôr z vybraných krajín a s ďalšími odbornými partnermi podujatia a mohli tak získať relevantné informácie priamo z teritória, ako aj o aktuálnych proexportných nástrojoch.

Dňa 23. novembra 2023 sa uskutočnilo ďalšie podujatie pod názvom **Slovak Industry VISION Day 2023**. Išlo o platformu, ktorá tradične spája slovenské firmy so zahraničnými i slovenskými partnermi, prepája firmy, výskum, vývoj a akademickú obec. Na biznis fóre Slovak Industry VISION Day 2023 sa zúčastnilo 115 firiem a inštitúcií zo 7 krajín sveta (Slovensko, Belgicko, Nemecko, Česká republika, Turecko, Rakúsko, Holandsko). Biznis fórum o nevyhnutnosti zavedenia princípov udržateľnosti do firemných procesov, o konkrétnych projektoch, riešeníach a investíciách do zelených technológií, o ich prínose pre firmy a z nich vyplývajúcich nárokov na dodávateľov prinieslo účastníkom zároveň viac ako tri stovky obchodných rokovaní a networking, ako aj interaktívnu výstavu konkrétnych projektov a technologických riešení – SIVD EXPO, v rámci dostal priestor študentský projekt STUBA Green Team a po prvýkrát aj Slovenská chránená dielňa. Fórum sa konalo pod záštitou MH SR a s podporou generálneho partnera ČSOB. V rámci podujatia prebehol sourcing pre nemeckú spoločnosť Concept Laser GmbH, ktorá si zároveň naplánovala stretnutia so spoločnosťami IDEAL CENTER, European X-Ray Free-Electron Laser Facility, ELMAX ŽILINA, Green Talk, STUBA Green Team, Nemecko-slovenská obchodná a priemyselná komora (AHK Slowakei) a so spoločnosťou Martinrea Automotive. Hľadali spoľahlivé výrobné spoločnosti, ktoré môžu dodávať mechanické, elektrické a elektronické podzostavy vyrobené podľa ich výkresov. Okrem toho na podujatí hľadali potenciálnych dodávateľov aj odborní partneri DHL a HOVAL.

WEBINÁRE/SEMINÁRE EXPORTNEJ AKADEMIE

Tabuľka č. 10: Zoznam webinárov a seminárov SARIO za rok 2023

Názov webinára/seminára	Dátum konania	Počet spoločností
Zmeny v daňovej legislatíve od 1.1.2022	11. a 12.1.2023	27

Superodpočet nákladov na VaV	31.1.2023	18
Dane z pohľadu medzinárodných transakcií	31.1.2023	42
Evidencia odpadov v exportnej a importnej firme	7. a 8.2.2023	36
Zamestnávanie cudzincov	14. a 15.2.2023	18
DPH pri službách súvisiacich s dodaním tovaru	15.3.2023	29
Dodacie podmienky v zahraničnom obchode (pravidlá INCOTERMS 2020)	28. a 29.3.2023	22
Výzva na predkladanie projektových návrhov v rámci programov nadnárodnej spolupráce Interreg Stredná Európa	11.4.2023	39
Tvorba a ochrana duševného vlastníctva firmy	26. a 27.4.2023	16
Colné predpisy pri dovoze a vývoze	16. a 17.5.2023	21
Stratégia zabezpečenia kurzových rizík z pohľadu firiem	30.5.2023	17
Ako úspešne podnikáť na francúzskom trhu	30. a 31.5.2023	17
Pravidlá transferového oceňovania pre rok 2023 a skúsenosti z daňových kontrol	13.6.2023	37
Zapojte sa do rozvojovej spolupráce	14.6.2023	30
E-shopy z pohľadu DPH - one stop shop schémy	11. a 12.7.2023	12
Obchodovanie s Čínou a ostatnými ázijskými krajinami	15. a 16.8.2023	18
Právne a daňové otázky podnikania v Nemecku a Rakúsku – seminár v Košiciach	12. 9.2023	14
Rozšírená zodpovednosť výrobcov - obaly vs. odpady	26.9.2023	21
Zvyšovanie kybernetickej bezpečnosti slovenských firiem z pohľadu aktuálnej legislatívy a financií	5.10.2023	30
Stratégia exportu z pohľadu e-commerce	10. a 11.10.2023	21
Colné predpisy pri dovoze a vývoze	25.10.2023	20
Ikeový návod na informačnú bezpečnosť	6. a 7.11.2023	12
Ako postupovať pri vývoze potravín do Dubaja a Spojených Arabských Emirátov (SAE)	12.12.2023	19
Zvažujete kapitálový vstup do firmy?	12.12.2023	44

V rámci roka 2023 zorganizovalo SARIO 21 webinárov a 2 prezenčné semináre v, ktorých sa spolu zúčastnilo 536 spoločností. Tematické zameranie podujatí bolo rôznorodé, a to od tém z colnej, daňovej oblasti, z oblasti priameho marketingu a e-commerce až po témy zamerané na vybrané teritória ako Francúzsko, Rakúsko, Nemecko, Čína a ostatné ázijské krajiny.

ROZVOJ DODÁVATEĽSKÝCH REŤAZCOV A SOURCING

V roku 2023 bolo v záujme zvyšovania miery zapájania spoločností etablovaných na území SR do nadnárodných/zahraničných dodávateľských sietí zrealizovaných takmer 150 stretnutí so zástupcami slovenských prevádzok. Účelom rokovaní bolo lepšie spoznať ich výrobné/technologické možnosti, získať informácie o voľných kapacitách, plánoch do budúcnosti a preveriť ich záujem a pripravenosť zapojiť sa do nových dodávateľských sietí, najmä nadnárodných koncernov.

SARIO zabezpečuje riešenie individuálnych dopytov v zmysle vyhľadania obchodného partnera v zahraničí alebo naopak domáceho dodávateľa pre zahraničnú spoločnosť. V roku 2023 bolo spracovaných spolu 113 dopytov, z toho 64 slovenských a 49 zo zahraničia – Ukrajina (5x), Poľsko (4x), Švajčiarsko (4x), Nemecko (4x), Česká republika (3x), Nórsko (3x), Dánsko (3x), Izrael (2x), Spojené kráľovstvo (2x) iné krajiny (19x). Konzultanti sprostredkovali spolu 1671 kontaktov zadávateľským spoločnostiam.

Príklady potenciálnej spolupráce, ktorá je výsledkom realizovaného sourcingu v roku 2023:

- zástupcovia 4 slovenských spoločností boli zosieťovaní s firmou z ČR, za účelom dodávky lisovaných a sústružených dielov do tepelných výmenníkov
- zástupcovia 5 slovenských spoločností boli zosieťovaní s firmou z UK, za účelom možnej spolupráce v oblasti viacerých produktových skupín, najmä držiakov na monitory a káblových zväzkov
- zástupcovia 12 MSP boli zosieťovaní s predstaviteľom švajčiarskej firmy za účelom spolupráce v oblasti strojárkej výroby (spracovanie plechov)
- zástupcovia deviatich MSP boli zosieťovaní s nemeckou firmou za účelom spolupráce v oblasti výroby produktov rôznych produktových skupín
- zástupcovia 11 MSP boli zosieťovaní so švédskou spoločnosťou za účelom spolupráce v oblasti zabezpečenia realizácie robotických liniek pre klienta spoločnosti v Košiciach
- zástupcovia 2 slovenských spoločností boli zosieťovaní so zahraničnou firmou etablovanou na Slovensku, za účelom dodávky kondenzátorov a montážou elektronických komponentov.

NÁRODNÝ PROJEKT SARIO 2017 - 2023

Od roku 2017 SARIO implementovalo Národný projekt „Podpora internacionalizácie MSP“. Počas piatich rokov bolo zrealizovaných 421 podujatí a poskytnutá nefinančná pomoc viac ako 3 200 malým a stredným podnikom so sídlom mimo Bratislavského kraja. Výška poskytnutej nefinančnej pomoci de minimis predstavuje viac ako 8 miliónov eur. Tento projekt bol na konci roka 2023 úspešne sfinalizovaný.

NÁRODNÝ ORGÁN PRE PROGRAM SPOLUPRÁCE INTERREG EUROPE 2014 – 2020 a INTERREG EUROPE 2021 – 2027

MH SR v súlade s uznesením vlády SR č. 331/2014 plní úlohy vyplývajúce z postavenia Národného orgánu pre program spolupráce Interreg Europe 2014 – 2020¹ (ďalej len „IE 2014

¹ Interreg Europe 2014 – 2020 predstavuje program medziregionálnej spolupráce, ktorého cieľom je prostredníctvom výmeny skúseností a osvedčených postupov medzi regiónmi a vzdelávanie sa v oblasti tvorby politik a stratégií zlepšiť implementáciu politik a programov regionálneho rozvoja, predovšetkým programov spadajúcich pod cieľ Investovanie do rastu a zamestnanosti (cieľ 1) a Európska územná spolupráca (cieľ 2) v štyroch prioritných oblastiach: „Výskum, technologický vývoj a inovácie“, „Konkurencieschopnosť MSP“, „Nízkouhlíkové hospodárstvo“ a „Životné prostredie a efektívne využívanie zdrojov“. Programová oblasť zahŕňa

– 2020“) a v súlade s uznesením vlády SR č. 673/2021 pre program Interreg Europe 2021 – 2027² (ďalej len „IE 2021 – 2027“), pričom sa podieľa na implementácii obidvoch programov. Funkcia národného orgánu pre dané programy spočíva v rozhodovacej právomoci člena zastupujúceho SR v monitorovacích výboroch daných programov, vo vytvorení centralizovaného systému finančnej kontroly na území SR a v podpore potenciálnych žiadateľov pri podávaní projektových zámerov, ako aj v sprostredkovaní a šírení informácií o programoch. Cieľom programu je prostredníctvom výmeny skúseností a osvedčených postupov medzi regiónmi a vzdelávania sa v oblasti tvorby politík a stratégií, zlepšiť implementáciu politík a programov regionálneho rozvoja. Stanovený cieľ programu napĺňa prostredníctvom dvoch opatrení: a) projektov medziregionálnej spolupráce a b) platformy pre štúdium politík. Zástupcovia ministerstva sa počas roku 2023 zúčastnili dvoch zasadnutí monitorovacích výborov daných programov. V priebehu roka bolo zabezpečené monitorovanie schválených projektov, aktivít platformy pre štúdium politík, ako aj ukončovanie implementácie programu IE 2014 – 2020. V roku 2023 boli realizované aktivity v súvislosti s rozširovaním programovej oblasti IE 2021 – 2027, monitorovaním finančných prostriedkov programu, ako aj vyhlásením 2. verejnej výzvy na predkladanie projektových zámerov, ktoré mohli žiadatelia predložiť v jednom zo 6 tematických okruhov v období od 15. marca do 9. júna 2023. Výzva prilákala žiadateľov zo všetkých geografických zón v celkovom počte 146 projektových zámerov. Prostredníctvom „soft“ projektov umožňuje program realizovať činnosti zamerané na posilnenie inštitucionálnej kapacity a výmenu osvedčených postupov medzi subjektmi zapojenými do vykonávania regionálnej politiky vo všetkých oblastiach zodpovedajúcich tematickému zameraniu politiky súdržnosti. Monitorovací výbor ako inštitucionálny orgán programu na konci roka 2023 schválil 78 projektov, z ktorých bolo 7 projektov zo Slovenska. Úspešnými žiadateľmi boli zástupcovia Slovenskej inovačnej a energetickej agentúry (zapojenej do 2 projektov), Košického samosprávneho kraja (zapojeného do 2 projektov), Creative Industry Košice n. o., Trnavského samosprávneho kraja a Výskumného ústavu vodného hospodárstva.

V priebehu roka 2023 MH SR mimo účasti na nadnárodných aktivitách realizovalo aj činnosti spojené s implementáciou programov na národnej úrovni, tzn. výkon finančnej kontroly výdavkov slovenských projektových partnerov zapojených do implementácie programu IE 2014 – 2020 a IE 2021 – 2027 a konzultácie pre potenciálnych slovenských prijímateľov.

28 členských štátov EÚ, Nórske kráľovstvo a Švajčiarsku konfederáciu a programovú organizačnú štruktúru tvorí riadiaci orgán a spoločný sekretariát v Lille (FR), certifikačný orgán v Gente (BE), orgán auditu v Paríži so skupinou auditorov a nadnárodný monitorovací výbor. Oficiálne bol program spolupráce Interreg Europe schválený Európskou komisiou dňa 11. 6. 2015 s celkovým rozpočtom vo výške 359,326 mil. eur vyčlenených z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ďalej len „EFRR“).

² Prostredníctvom programu Interreg Europe 2021 – 2027 je poskytovaná pomoc z EFRR v programovom období 2021 – 2027 v rámci špecifického cieľa Interreg - lepšia správa spolupráce. Z tematického hľadiska ponúka program priestor pre spoluprácu partnerov vo všetkých cieľoch politiky a špecifických cieľoch politiky súdržnosti, pričom podpora sa prioritne koncentruje na tematické oblasti cieľa politiky 1 (inteligentnejšia Európa) a cieľa politiky 2 (ekologickejšia Európa). Mimo tematickej spolupráce program podporuje aj spoluprácu v otázkach, ktoré priamo súvisia s implementáciou nástrojov politiky. Stanovený cieľ programu napĺňa prostredníctvom dvoch opatrení, tzn. a) projektov medziregionálnej spolupráce a b) platformy pre štúdium politík. Program je programom medziregionálnej spolupráce v rámci cieľa Európska územná spolupráca (Interreg) a poskytuje služby 27 členským krajinám EÚ, Nórskej kráľovstvu, Švajčiarskej konfederácii a 7 kandidátskym krajinám (Albánsko, Bosna a Hercegovina, Moldavsko, Čierna Hora, Severné Macedónsko, Srbsko, Ukrajina). V programovom období 2021 – 2027 je na program vyčlenených 394 mil. eur z EFRR.

V súvislosti s propagáciou 2. verejnej výzvy programu IE 2021 – 2027 zamestnanci MH SR zrealizovali 4 semináre v Žiline, Prešove a v Trnave (2 semináre). Prostredníctvom osobných stretnutí boli zástupcovia štátnej, verejnej správy a samosprávy, ako aj univerzít a neziskových organizácií informovaní ako znižovať rozdiely v úrovni rozvoja, rastu a kvality života v regiónoch prostredníctvom zdieľania osvedčených postupov a učenia sa. Informácie o aktivitách, ako aj o programoch sú zverejňované na webovej stránke MH SR: [Európska územná spolupráca | EÚ a fondy | MHSR](#).

NÁRODNÉ KONTAKTNÉ MIESTO PRE PROGRAM SPOLUPRÁCE INTERACT III 2014 – 2020 a INTERACT IV 2021 – 2027

MH SR v súlade s uznesením vlády SR č. 100/2015 vykonáva v podmienkach SR funkciu Národného kontaktného bodu pre program spolupráce Interact III³ a v súlade s uznesením vlády SR č. 26/2022 funkciu Národného kontaktného bodu pre program Interact IV 2021 – 2027⁴, pričom sa podieľa na implementáciách obidvoch programov.

Funkcia národného kontaktného bodu pre dané programy spočíva v rozhodovacej právomoci člena zastupujúceho SR v monitorovacích výboroch daných programov a v sprostredkovaní a šírení informácií medzi programovými orgánmi a národnými inštitúciami na území SR. MH SR zverejňuje aktuálne informácie a programové dokumenty prostredníctvom svojej webovej stránky: [Európska územná spolupráca | EÚ a fondy | MHSR](#).

Cieľom programu je zvýšenie účinnosti politiky súdržnosti v rámci EÚ, najmä v programoch Interregu, ale aj mimo nich. Zvýšenie účinnosti sa dosiahne budovaním inštitucionálnych kapacít, transferom osvedčených postupov, poskytovaním usmernení a odborných znalostí, podporou využívania inovatívnych prístupov, podporou Európskych zoskupení územnej spolupráce (ďalej len „EZÚS“) a zviditeľňovaním programov Interreg.

V roku 2023 sa konali 2 zasadnutia monitorovacích výborov oboch programov. Predmetom zasadnutí programu Interact III bolo schvaľovanie výročnej správy implementácie programu za rok 2022 a ukončovanie implementácie daného programu. Predmetom zasadnutí programu Interact IV bolo schvaľovanie aktualizovaného ročného pracovného plánu programu na rok 2023, pracovného plánu programu na rok 2024, komunikačnej stratégie programu, monitorovanie realizácie naplánovaných aktivít programu, monitorovanie implementácie programu po finančnej stránke, informácie o monitorovacom systéme pre programové obdobie 2021 – 2027, ako aj o novom nástroji Interreg Data Exchange (Index). Program

³ Interact III 2014 – 2020 predstavuje program medziregionálnej spolupráce, ktorého cieľom je posilnenie inštitucionálnych kapacít, predovšetkým orgánov programov Európskej územnej spolupráce a zvýšenie účinnosti a efektívnosti verejnej správy prostredníctvom poskytovania a šírenia služieb pre 28 členských krajín EÚ, Nórske kráľovstvo a Švajčiarsku konfederáciu. Riadiacim orgánom programu je Bratislavský samosprávny kraj. Program bol schválený Európskou komisiou dňa 13. 8. 2015 s celkovým rozpočtom 39,392 mil. eur vyčlenených z EFRR.

⁴ Interact IV 2021 – 2027 je programom medziregionálnej spolupráce v rámci cieľa Európska územná spolupráca (Interreg) a poskytuje služby 27 členským krajinám EÚ, Nórske kráľovstvu a Švajčiarskej konfederácii. V programovom období 2021 – 2027 je na program Interact IV vyčlenených celkovo 45 mil. eur z EFRR. Cieľom je zvýšenie účinnosti politiky súdržnosti v rámci EÚ, najmä v programoch Interregu, ale aj mimo nich. Zvýšenie účinnosti sa dosiahne budovaním kapacít, transferu osvedčených postupov, poskytovaním usmernení a odborných znalostí, podporou využívania inovatívnych prístupov, podporou EZÚS a zviditeľňovaním programov Interreg. Riadiacim orgánom programu je Bratislavský samosprávny kraj.

zasadnutí bol vypracovaný v spolupráci so všetkými relevantnými národnými orgánmi a inštitúciami.

Mimo účasti MH SR na nadnárodných aktivitách sa zástupcovia MH SR zúčastňovali aj na stretnutiach slovenských orgánov zodpovedných za ostatné programy Interreg s cieľom koordinovať vzájomné postupy a programové dokumenty.

3.4. Priemysel

MH SR má úlohu podporovať rozvoj a konkurencieschopnosť priemyselnej výroby. To zahŕňa harmonizáciu právnych predpisov s legislatívou EÚ a zastupovanie Slovenska pri tvorbe priemyselnej politiky na európskej úrovni. V roku 2023 sa priemyselná politika SR sústredila na reakciu na nové výzvy, ako sú ambiciózne klimatické ciele EÚ a zelená transformácia. Prioritou bolo napĺňanie cieľov Európskeho zeleného dohovoru s dôrazom na nové oblasti ako elektromobilita a batériový priemysel. Zároveň sa zohľadňovali dlhodobá udržateľnosť a rast hospodárstva.

Udržateľná mobilita

Automobilový priemysel čelí náročnému obdobiu, keď sa musí prispôbiť potrebe dosiahnutia klimatickej neutrality vo výrobe aj doprave. MH SR aktívne podporuje tento trend, poskytujúc podporu vývoju nabíjacej infraštruktúry a investícií do nových technológií. V roku 2022 a 2023 sa zameriavala na implementáciu POO, ktorý zahŕňal reformy a investície do alternatívnych pohonov a infraštruktúry. Medzi iniciatívy patrí aj Akčný plán rozvoja elektromobility v SR, ktorý má do roku 2027 zaviesť 16 opatrení. Podpora výstavby nabíjacej infraštruktúry prebieha prostredníctvom verejných aj súkromných subjektov s cieľom vytvoriť národnú sieť ultrarýchlonabíjajúcich bodov a zabezpečiť potrebné nabíjacie body pre elektrické vozidlá.

Konkurencieschopný priemysel v kontexte zelenej transformácie

Prechod na nízkouhlíkové a digitálne hospodárstvo vytvára výzvy aj príležitosti pre priemysel. MH SR v roku 2022 zabezpečovalo pozície SR k legislatívnym iniciatívam týkajúcim sa ekodizajnu a emisnej neutrality výrobkov. V roku 2023 sa sústreďovalo na strategické nariadenia EÚ, ako sú opatrenia na podporu ekologického dizajnu a posilnenie výrobného ekosystému. Aktívne komunikuje so zainteresovanými stranami a súčasne podporuje vytváranie priaznivého podnikateľského prostredia a udržateľnej konkurencieschopnosti. Očakáva sa, že do konca roku 2024 budú tieto nariadenia schválené na úrovni EÚ.

Projekty IPCEI

V roku 2023 sa MH SR aktívne angažovalo v projektoch spoločného európskeho záujmu (ďalej len „IPCEI“) v niekoľkých oblastiach:

- V oblasti batérií sa štyri slovenské spoločnosti zaoberali vývojom a produkciou batériových článkov, recykláciou a regeneráciou použitých batérií a vývojom batériových úložísk. Tieto projekty sa blížili k prechodu z výskumno-vývojovej fázy do fázy prvých priemyselných nasadení v rokoch 2024 a 2025.

- V oblasti mikroelektroniky a komunikačných technológií prešli projekty štyroch slovenských spoločností úspešne hodnotením EK a začali implementáciu projektov zameraných na vývoj produktov čipov a iných technológií.
- V rámci výzvy Hy2Tech pokračovala jedna slovenská spoločnosť v projekte s cieľom nájsť vhodné lokality pre skladovanie vodíka a definovať prípustné koncentrácie vodíka v zmesi so zemným plynom.
- Taktiež bol podaný projekt prebudovy prepravného potrubia na prenos vodíka, čo môže ovplyvniť vývoj vodíkového ekosystému na Slovensku a ekonomiku krajiny ako tranzitnej krajiny. MH SR sa tiež zapojilo do Spoločného európskeho fóra pre IPCEI (ďalej len „JEF-IPCEI“) s cieľom zefektívniť návrh, hodnotenie a implementáciu projektov a identifikovať potenciálne oblasti stratégie EÚ pre vznik ďalších IPCEI.

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

MH SR vystupuje ako jeden z rezortných orgánov podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, keď v zmysle prílohy č. 8 daného zákona je uvedený zoznam navrhovaných činností podliehajúcich posudzovaniu vplyvu na životné prostredie a rezortná príslušnosť podľa prislúchajúcej hospodárskej oblasti. Na účel výkonu štátnej správy, zohľadňujúc kritériá udržateľnosti, inkluzívnosti, zamestnanosti a ekologickej stránky predložených zámerov, vydalo MH SR celkom 78 stanovísk k novým zámerom a zmenám už posúdených činností patriacich do jeho rezortnej pôsobnosti.

Vyhodnotenie hlásení prevádzkovateľov o uvádzaní určených látok na trh

MH SR je zodpovedné za kontrolu dodržiavania zákona o drogových prekurzoroch a evidenciu uvádzania týchto látok na trh. V roku 2023 prijalo približne 2 100 hlásení o uvádzaní látok na trh. Okrem toho vydáva, pozastavuje a zrušuje povolenia na dovoz a vývoz týchto látok. V roku 2022 vydalo 4 dovozné a 4 vývozné povolenia pre rôzne kategórie látok. Informácie zo spracovaných hlásení aj o dovoze a vývoze sú súčasťou ročnej správy, ktorú Slovensko poskytuje EK a Medzinárodnému úradu pre kontrolu omamných látok. Spolupracuje tiež s ďalšími orgánmi štátnej správy a orgánmi členských krajín EÚ na riešení problémov s drogovými prekurzormi. MH SR aktívne spolupracuje s príslušnými kompetentnými orgánmi členských krajín EÚ poverenými pre oblasť drogových prekurzorov.

3.5. Investície

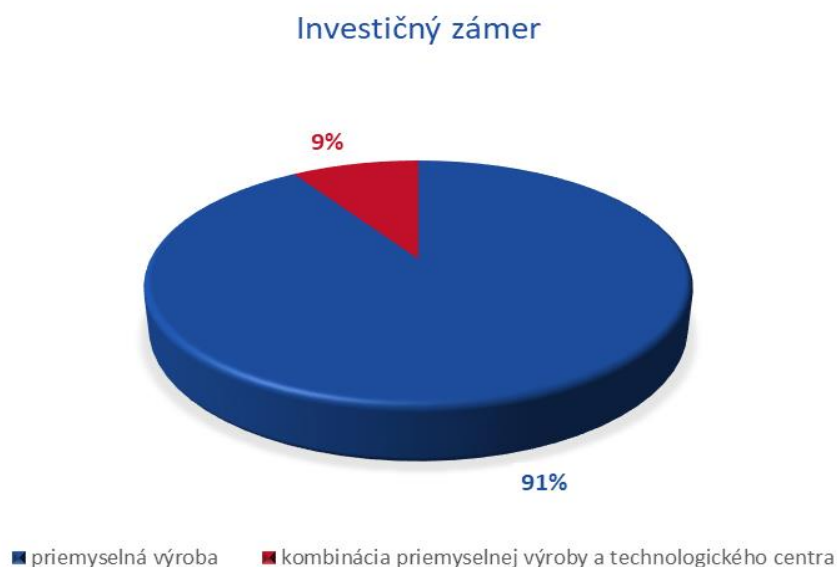
V roku 2023 bolo vládou SR schválené poskytnutie investičnej pomoci na realizáciu 11 investičných zámerov s oprávnenými investičnými nákladmi vo výške 347,65 mil. eur. Podporené investície vytvoria 1 672 priamych nových pracovných miest.

Celková suma schválenej investičnej pomoci dosahuje výšku 101,15 mil. eur, z toho vo forme dotácie na dlhodobý hmotný majetok a dlhodobý nehmotný majetok 41,25 mil. eur a vo forme úľavy na dani z príjmov 59,90 mil. eur.

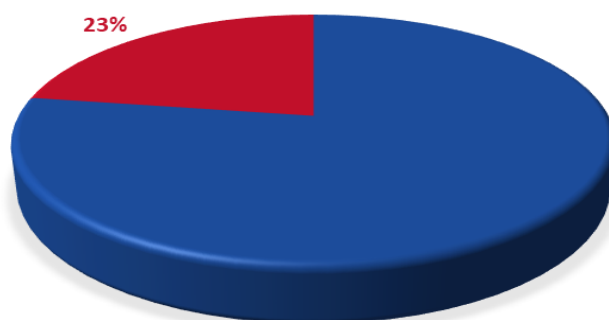
Tabuľka č. 11: Zoznam schválených investičných zámerov

Názov príjemcu	Umiestnenie prevádzky	Oprávnené náklady investičné (v mil. eur)	Plánované vytvorené nové pracovné miesta	Investičná pomoc spolu (v mil. eur)
Eminox Slovakia, s.r.o.	Svit	11,50	133	2,00
Terichem Tervakoski, a.s.	Svit	30,00	36	4,59
LVD S3, a.s.	Tornaľa	2,17	10	0,87
HOVAL, s.r.o.	Istebné	53,76	457	8,00
CITY STONE DESIGN s.r.o.	Geča	13,75	19	2,22
ZASTROVA, a.s.	Spišská Stará Ves	2,72	20	1,26
MAHLE Behr Námestovo s.r.o.	Slanica	9,50	60	1,50
Mubea Tailored Products s. r. o.	Veľká Ida	60,02	105	19,92
Winkelmann Building + Industry Slovakia, k.s.	Rimavská Sobota	110,12	452	41,25
FTE automotive Slovakia s.r.o.	Malý Šariš	35,11	365	17,55
Kuenz - SK s.r.o.	Kechnec	19,00	15	2,00
SPOLU		347,65	1 672	101,15

Graf č. 24: Grafické porovnanie podporených investičných zámerov a poskytnutej investičnej pomoci

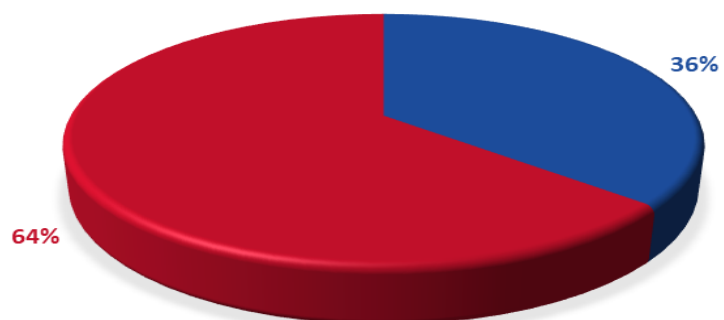

Podiel investičnej pomoci na oprávnených investičných nákladoch

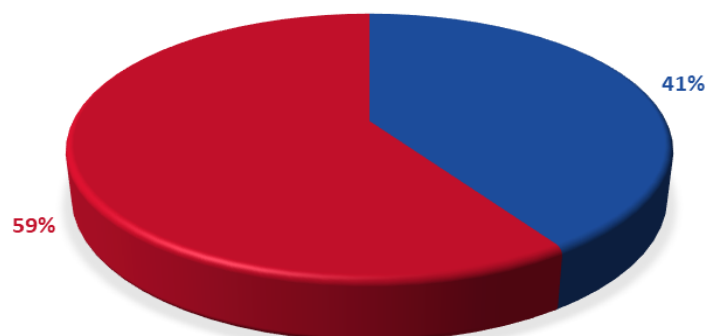
■ oprávnené investičné náklady ■ spolu investičná pomoc

Geografické rozdelenie

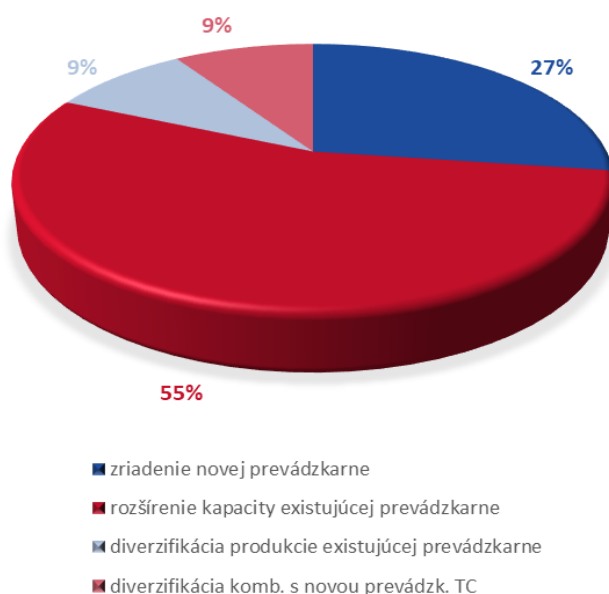
■ stredné Slovensko ■ východné Slovensko

Forma investičnej pomoci

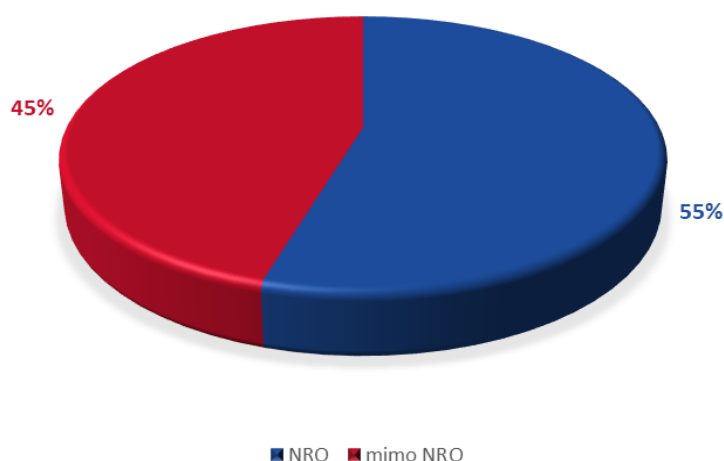

■ úľava na dani z príjmov ■ dotácia na dlhodobý hmotný a nehmotný majetok

Počiatočná investícia zameraná na

NRO - najmenej rozvinuté okresy

Oddelenie kontroly investičnej pomoci

Kontrolná činnosť v oblasti investičnej pomoci od decembra 2018 spadá do kompetencie oddelenia kontroly investičnej pomoci.

V roku 2023 sa dané oddelenie zaoberalo kontrolou plnenia podmienok poskytnutia investičnej pomoci, ako i kontrolou dodržiavania zákonných povinností zo strany investorov, ktorých investičné zámery sa nachádzajú vo fáze realizácie alebo udržiavania investície. Počet investičných zámerov, pri ktorých investori boli v roku 2023 povinní aktuálne plniť povinnosti a dodržiavať podmienky rozhodnutí o poskytnutí investičnej pomoci, dosiahol úroveň 106 zámerov. Celkový objem investičnej pomoci, ktorou boli podporené tieto zámery, predstavuje sumu viac ako 725 mil. eur.

V roku 2023 boli vykonávané administratívne finančné kontroly, ktorých hlavným cieľom je preverenie skutočností uvedených v podaných ročných správach o priebehu realizácie

investičných zámerov podporených investičnou pomocou vo forme dotácie na obstaraný dlhodobý hmotný a dlhodobý nehmotný majetok. Investorom bola v roku 2023, na základe ročných správ o priebehu realizácie investičného zámeru poskytnutá dotácia z prostriedkov štátneho rozpočtu v celkovej výške presahujúcej 2,36 mil. eur. Pri výkone administratívnych finančných kontrol ukončených v roku 2023 neboli zistené žiadne závažné porušenia povinností alebo podmienok, za ktorých bola prijímateľom poskytnutá investičná pomoc.

Rovnako sa realizoval výkon finančných kontrol na mieste v súlade so schváleným Plánom finančných kontrol. V roku 2023 bolo začatých 7 finančných kontrol na mieste a 5 finančných kontrol na mieste prešlo na ukončenie z predchádzajúcich rokov. Z uvedeného počtu začatých finančných kontrol na mieste bol zahájený operatívny (ad hoc) výkon finančných kontrol na mieste u 3 prijímateľov. V roku 2023 boli ukončené 4 finančné kontroly na mieste vykonané u prijímateľov investičnej pomoci, pričom 2 kontroly boli ukončené s nálezom. U jedného prijímateľa bola v rámci kontrolných zistení znížená výška celkových oprávnených nákladov investičného zámeru a v jednom prípade došlo v dôsledku vykonanej kontroly k zrušeniu rozhodnutia o schválení investičnej pomoci.

Okrem výkonu samotných finančných kontrol sa v roku 2023 zabezpečovala i komunikácia s investormi realizujúcimi podporené investície, a to najmä vo veci posudzovania oznámených, ako aj zistených zmien a odchýlok v realizácii investícií oproti plánu v schválenom investičnom zámere. V tejto súvislosti bolo vydaných 6 rozhodnutí o zmene rozhodnutia a 2 rozhodnutia o poskytnutí investičnej pomoci boli zrušené.

Ďalšie aktivity v roku 2023 zahŕňali metodickú činnosť pri riešení situácií potenciálne ovplyvňujúcich plnenie povinností a podmienok investičnej pomoci, ktoré nastali u prijímateľov v rámci obdobia realizácie, ako aj v období udržania investície a zachovania podnikateľskej činnosti v podporených regiónoch a ktoré boli v prevažnej miere zapríčinené zmenami na trhoch v dôsledku pandémie ochorenia COVID 19 a energetickej krízy.

Do kompetencie vyššie uvedeného oddelenia patrí i kontrola dotácií poskytovaných ministerstvom na budovanie priemyselných parkov s priebežne vykonávanými administratívnymi finančnými kontrolami a plánovaným výkonom finančných kontrol na mieste.

Významné investície

Od roku 2021 sa osvedčenia o významnej investícii vydávajú podľa zákona č. 371/2021 Z. z. o významných investíciách. MH SR je príslušným ministerstvom najmä pre významné investície realizované v oblasti rozvoja priemyselnej výroby a výskumu a v oblasti energetiky. V roku 2023 bolo vydaných päť osvedčení o významnej investícii, z ktorých dve boli zmenenými osvedčeniami.

Tabuľka č. 12: Zoznam vydaných osvedčení o významnej investícii

Dátum vydania	Držiteľ osvedčenia	Investičný projekt	Číslo uznesenia vlády
17.7.2023	Winkelmann Building + Industry Slovakia, k.s.	Winkelmann Building + Industry výrobný závod pre zásobníky vody v Rimavskej Sobote	361/2023
28.8.2023	MH Teplárenský holding, a.s.	Využitie geotermálnej energie v Košickej kotline	426/2023

22. 9. 2023*	Valaliky Industrial Park, s. r. o.	Strategické územie Valaliky - rozvoj verejných služieb	632/2022 463/2023
14.12.2023	MH Invest, s.r.o.	Horná Streda Industrial Park	716/2023
21. 12. 2023*	MH Invest, s.r.o.	Priemyselný park Rimavská Sobota	447/2022 738/2023

*zmenené osvedčenie

Dotácie na rozvoj priemyselnej výroby a služieb (regionálny rozvoj)

Vzhľadom na nižšiu schopnosť samospráv predložiť pripravené projekty a uchádzať sa tak o poskytnutie dotácie v roku 2022 MH SR predložilo návrh novely zákona č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MH SR v znení neskorších predpisov, ktorá nadobudla účinnosť v marci 2023.

Medzi najvýznamnejšie zmeny vo vzťahu k schopnosti samospráv predložiť pripravené projekty patrí zjednodušenie podmienok poskytnutia dotácie a zahrnutie možnosti žiadať dotácie na projektovú dokumentáciu a na štúdiu realizovateľnosti projektov. Pri vyhlásení novej výzvy na predkladanie žiadostí sa predpokladá výrazné zvýšenie schopnosti samospráv uchádzať sa o poskytnutie dotácie na rozvoj infraštruktúry priemyselných parkov a tým aj zvyšovanie atraktivity SR pre investorov.

V roku 2023 nebola výzva na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie na podporu rozvoja priemyselnej výroby, výskumu a vývoja a služieb vyhlásená z dôvodu absentujúcej alokácie finančných prostriedkov v rozpočtovej kapitole ministerstva.

Preverovanie zahraničných investícií

1. Spolupráca v EÚ

V roku 2023 pokračovala spolupráca medzi členskými štátmi EÚ (ďalej len „ČŠ EÚ“) a EK podľa nariadenia EP a Rady (EÚ) 2019/452 z 19. marca 2019, ktorým sa ustanovuje rámec na preverovanie priamych zahraničných investícií do Únie v platnom znení.

Spolupráca naďalej prebiehala prostredníctvom národných kontaktných miest a kontaktného miesta EK. Na území SR je kontaktné miesto pre vykonávanie nariadenia (EÚ) 2019/452 v platnom znení umiestnené na odbore investícií MH SR.

V roku 2023 sa daná spolupráca týkala 484 prípadov priamych zahraničných investícií z tretích krajín. SR v roku 2023 notifikovala v rámci mechanizmu EÚ spolupráce celkovo 11 prípadov. Zo zmienených 11 prípadov, SR v 4 prípadoch dostala od EK a ČŠ EÚ dodatočné otázky, resp. žiadosť o doplňujúce informácie, ktorých zodpovedanie bolo nevyhnutné pre posúdenie vplyvu konkrétnej priamej zahraničnej investície na bezpečnosť alebo verejný poriadok realizované dotknutým ČŠ EÚ, resp. EK.

Kontaktné miesto však plnilo aj ďalšie úlohy vyplývajúce z nariadenia (EÚ) 2019/452 v platnom znení. Napríklad vypracovalo a predložilo EK výročnú správu podľa čl. 5 ods. 1 nariadenia a zúčastňovalo sa zasadnutí Expertnej skupiny na preverovanie priamych zahraničných investícií do EÚ podľa čl. 12 nariadenia, v rámci ktorých sa zdieľajú informácie, názory a tzv. príklady dobrej praxe z oblasti zahraničných investícií. Osobitne dôležitou bola participácia na príprave hodnotiacej správy k fungovaniu a účinnosti nariadenia (EÚ) 2019/452 v platnom znení, ktorú EK pripravila podľa čl. 15 nariadenia a ktorej závery následne boli zohľadnené pri formulácii

návrhu nariadenia EP a Rady o preverovaní zahraničných investícií v Únii a o zrušení nariadenia EP a Rady (EÚ) 2019/452.

2. Legislatíva

V úvode roka 2023 pokračovali práce na legislatívnom balíčku upravujúcom preverovanie zahraničných investícií z tretích krajín, ktorý nadobudol účinnosť 1. marca 2023.

Základom je zákon č. 497/2022 Z. z. o preverovaní zahraničných investícií a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorým sa zavádza komplexný mechanizmus preverovania zahraničných investícií z dôvodu ochrany bezpečnosti a verejného poriadku SR a EÚ. Súčasťou legislatívy je okrem zákona aj:

- nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 61/2023 Z. z., ktorým sa ustanovujú kritické zahraničné investície;
- vyhláška Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 64/2023 Z. z., ktorou sa ustanovuje formulár žiadosti o preverenie zahraničnej investície, formulár na preverenie zahraničnej investície, formulár žiadosti o zmenu rozhodnutia o podmienenej povolení zahraničnej investície, formulár správy o uskutočnení zahraničnej investície a formulár monitorovacej správy.

Dôvodom zavedenia komplexného mechanizmu preverovania zahraničných investícií z tretích krajín bol najmä vývoj a trendy v globálnom hospodárskom priestore a vzájomná otvorenosť ekonomík EÚ, ktoré prispeli k tomu, že aj napriek prevažujúcemu pozitívnemu vplyvu prichádzajúcich zahraničných investícií je nutné venovať im zvýšenú pozornosť a identifikovať ich potenciál negatívne ovplyvniť bezpečnosť alebo verejný poriadok. Požiadavku na zavedenie mechanizmu preverovania zahraničných investícií ďalej umocnili negatívne dôsledky pandémie COVID-19 a agresie Ruskej federácie na Ukrajine, početné kybernetické útoky, snaha o zasahovanie cudzej moci do vnútroštátnych záležitostí krajiny, ako aj ďalšie okolnosti geopolitického diania prospievajúce k stupňovaniu napätia, ktoré odôvodňujú požiadavku na zvýšenie obozretnosti vo vzťahu k zahraničným investíciám z tretích krajín.

Zavedenie komplexného mechanizmu preverovania zahraničných investícií z dôvodu ochrany bezpečnosti a verejného poriadku reflektuje na Bezpečnostnú stratégiu SR, ako aj na Akčný plán koordinácie boja proti hybridným hrozbám na roky 2022 až 2024. SR umožňuje nielen monitorovať bezpečnostné riziká, ale ich aj eliminovať, a to prostredníctvom stanovenia podmienok pre realizáciu konkrétnej zahraničnej investície alebo jej prípadným zákazom.

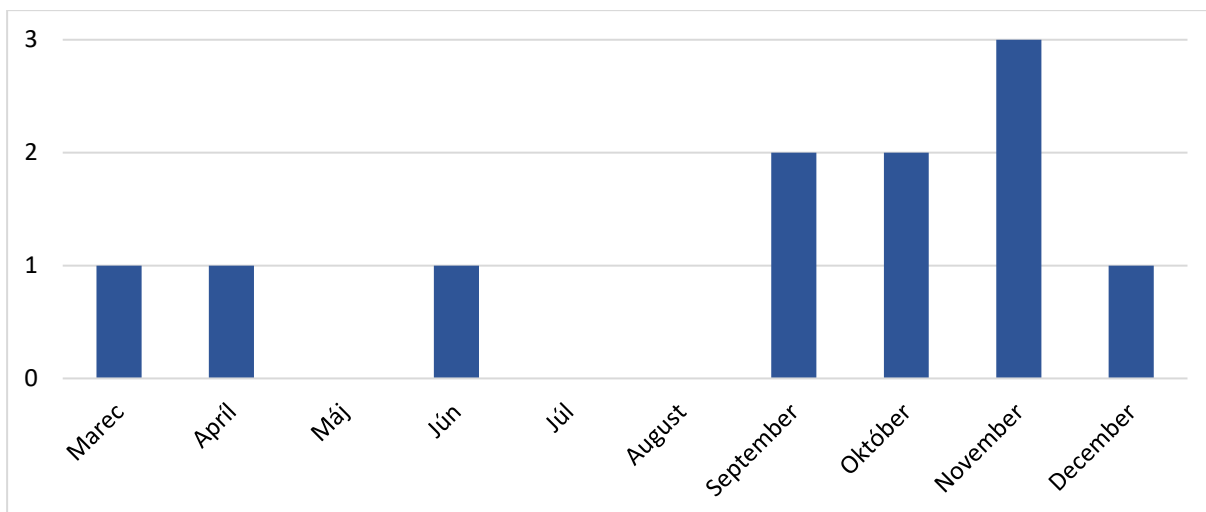
Zákon č. 497/2022 Z. z. taktiež upravuje niektoré aspekty spolupráce SR s ostatnými ČŠ EÚ a s EK na základe nariadenia (EÚ) 2019/452 v platnom znení. Sem patrí aj úprava spolupráce štátnych a iných orgánov na národnej úrovni, ktorá je nevyhnutným základom pre vyčerpávajúcu implementáciu daného nariadenia.

3. Uplatňovanie zákona

Konania o zahraničnej investícii

MH SR od 1. marca 2023 do 31. decembra 2023, t. j. za 10 mesiacov uplatňovania zákona č. 497/2022 Z. z., prijalo celkovo 11 žiadostí o preverenie zahraničnej investície.

Graf č. 25: Žiadosti o preverenie zahraničnej investície doručené v roku 2023

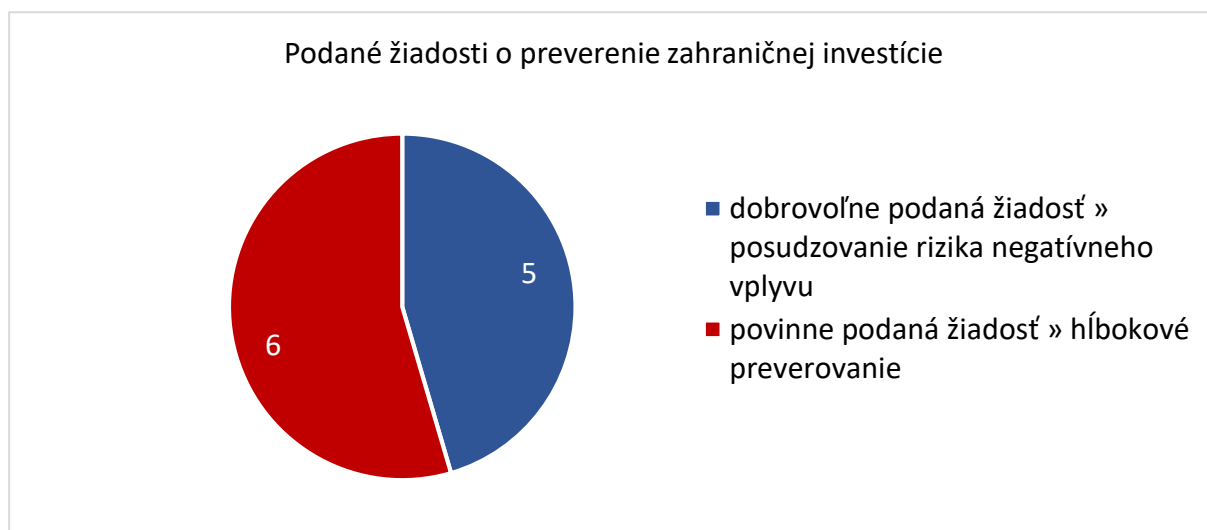
Z celkového počtu podaných žiadostí o preverenie zahraničnej investície bolo 6 žiadostí o preverenie kritickej zahraničnej investície⁵, t. j. 6 zahraniční investori mali povinnosť požiadať o preverenie svojej plánovanej zahraničnej investície a 5 žiadostí o preverenie zahraničnej investície bolo podaných dobrovoľne, t. j. 5 zahraniční investori túto povinnosť nemali, avšak napriek tomu využili oprávnenie dobrovoľne požiadať o preverenie zahraničnej investície. MH SR nezačalo v roku 2023 žiadne konanie z úradnej moci.

V nadväznosti na uvedené, MH SR:

- v konaní o zahraničnej investícii podľa § 9 písm. a) a § 15 zákona č. 497/2022 Z. z. posúdilo riziko negatívneho vplyvu 5 zahraničných investícií na bezpečnosť a verejný poriadok SR a EÚ; cieľom postupu podľa § 15 zákona č. 497/2022 Z. z. je posúdenie potenciálu zahraničnej investície ohroziť, resp. narušiť bezpečnosť a verejný poriadok SR a ostatných ČŠ EÚ; sústredí sa preto výlučne na vyhodnotenie či existuje dôvodný predpoklad, že zahraničná investícia môže ohroziť alebo narušiť bezpečnosť alebo verejný poriadok SR alebo iného ČŠ EÚ.
- v konaní o zahraničnej investícii podľa § 9 písm. b) a § 16 a nasl. zákona č. 497/2022 Z. z. preverilo 6 kritických zahraničných investícií, t. j. či negatívny vplyv, ktorého riziko bolo už skôr identifikované alebo sa vo všeobecnosti predpokladá (v prípade kritickej zahraničnej investície) skutočne existuje a či zahraničná investícia skutočne ohrozuje alebo narúša bezpečnosť alebo verejný poriadok SR alebo iného ČŠ EÚ.

⁵ Podľa § 3 zákona č. 497/2022 Z. z. je kritickou zahraničnou investíciou zahraničná investícia, v súvislosti s ktorou vzhľadom na význam cieľovej osoby alebo jej činnosti z pohľadu udržania základných funkcií štátu existuje zvýšené riziko negatívneho vplyvu na bezpečnosť alebo verejný poriadok SR. Okruh kritických zahraničných investícií ustanovila vláda SR nariadením č. 61/2023 Z. z.

Graf č. 26: Podané žiadosti o preverenie zahraničnej investície

Celkovo z 11 prípadov, v ktorých MH SR viedlo konanie o zahraničnej investícii, bolo 6 prípadov uzavretých v roku 2023 (zvyšných 5 sa uzavrelo počas roka 2024).

V rámci 4 konaní o zahraničnej investícii, v ktorých sa posudzovalo riziko negatívneho vplyvu zahraničnej investície na bezpečnosť a verejný poriadok SR a EÚ vydalo MH SR 4 potvrdenia podľa § 15 ods. 6 zákona č. 497/2022 Z. z., t. j. konzultáciami nebolo ani raz identifikované riziko negatívneho vplyvu zahraničnej investície, ktoré by odôvodňovalo začatie hĺbkového preverovania, o čom MH SR zaslalo potvrdenie zahraničnému investorovi a cieľovej osobe.

Ďalej, v 2 konaniach o zahraničnej investícii, v ktorých sa realizovalo hĺbkové preverovanie zahraničnej investície, a ktoré boli ukončené v roku 2023, MH SR vydalo 2 rozhodnutia o povolení zahraničnej investície.

MH SR v roku 2023 nevydalo žiadne rozhodnutie o podmienenom povolení zahraničnej investície ani rozhodnutie o zákaze zahraničnej investície.

Graf č. 27: Počet ukončených konaní o zahraničnej investícii

V žiadnom z konaní o zahraničnej investícii ukončených v roku 2023 sa neuplatnila fikcia podľa § 15 ods. 7 zákona č. 497/2022 Z. z., že riziko negatívneho vplyvu zahraničnej investície nebolo identifikované, ako ani fikcia podľa § 21 zákona č. 497/2022 Z. z., že zahraničná investícia nemá negatívny vplyv a MH SR vydalo rozhodnutie o povolení zahraničnej investície.

Zároveň, v roku 2023 nebolo žiadne konanie o zahraničnej investícii zastavené bez rozhodnutia vo veci samej, t. j. žiadne konanie o zahraničnej investícii nebolo zastavené podľa § 23 zákona č. 497/2022 Z. z.

Kontrola a správne delikty/iné správne delikty

Platná legislatíva priznáva MH SR aj kompetencie a povinnosti v oblasti kontroly. Administratívnu kontrolu vykonáva podľa § 32 a kontrolu na mieste podľa § 33 zákona č. 497/2022 Z. z.

MH SR v roku 2023 vykonalo 2 administratívne kontroly na základe podanej správy o uskutočnení zahraničnej investície. Obe administratívne kontroly MH SR ukončilo bez zistených nedostatkov.

V nadväznosti na uvedené je v pôsobnosti MH SR aj vedenie konania o správnom delikte podľa § 39 a nasl. zákona č. 497/2022 Z. z. a konania o inom správnom delikte podľa § 48 a nasl. zákona č. 497/2022 Z. z. V roku 2023 nebolo začaté žiadne konanie o správnom delikte alebo inom správnom delikte.

Participácia verejnosti prostredníctvom kvalifikovaných podnetov

Ustanovenia § 63 zákona č. 497/2022 Z. z. umožňujú podať kvalifikovaný podnet každému – každej tretej strane. Cieľom je využiť obozretnosť zmienených tretích strán za účelom podpory uplatňovania legislatívy preverovania zahraničných investícií, a tým čo najúčinnnejšie chrániť bezpečnosť a verejný poriadok. V roku 2023 neboli na MH SR podané žiadne dôvodné kvalifikované podnety.

4. Záver

Dôsledné uplatňovanie legislatívy preverovania zahraničných investícií z tretích krajín prispieva nielen k ochrane bezpečnosti a verejného poriadku SR, ale aj k zvýšeniu bezpečnosti a verejného poriadku v EÚ ako celku.

Súhrnnú správu o uplatňovaní zákona č. 497/2022 Z. z. za rok 2023 odbor investícií pripraví a zverejní na webovej stránke MH SR do konca júna 2024.⁶

3.6. Inovácie

V roku 2023 MH SR prostredníctvom Slovak Business Agency (ďalej len „SBA“) pokračovalo v poskytovaní podpory malým a stredným podnikom (ďalej len „MSP“). Programy zahŕňali podporu startupov, úspešných podnikateľských iniciatív, výskum MSP, internetovej ekonomiky a podnikateľského vzdelávania. Celkovo bol na tieto aktivity vyčlenený rozpočet vo výške 1 410 000 eur. SBA bola aj hlavným realizátorom týchto programov.

⁶ § 67 zákona č. 497/2022 Z. z.

Výstava Mladý tvorca

MH SR organizuje výstavu Mladý tvorca, kde stredné odborné školy prezentujú svoje výnimočnosti a perspektívy duálneho vzdelávania. V roku 2023 sa konal 30. ročník v Nitre s 91 vystavovateľmi a 30 remeselníkmi. Boli vyhlásené súťaže a víťazi získali ceny v hodnote 5000 eur a účasť na Inofeste 2023. Výstavu navštívilo 4 292 žiakov a konala sa anketa o jej transformácii na regionálnu udalosť. Podpora vzdelávania prostredníctvom tejto výstavy je strategická a účinná, pretože demonštruje zručnosti a inšpiruje žiakov pri voľbe budúceho povolania.

Inovačný fond

Inovačný fond (ďalej len „IF“) je neinvestičný fond, ktorého zriaďovateľom je MH SR. Jeho účelom je podporovať trvalý rozvoj duchovných hodnôt v oblasti vedy, výskumu a vývoja a tým urýchliť inovačný rozvoj v SR. Hlavným cieľom IF je urýchliť inovačný rozvoj na Slovensku poskytovaním finančnej podpory pre tie inovatívne projekty, ktoré majú potenciál prispieť k ekonomickému a technologickému pokroku krajiny. Osobitnú pozornosť IF venuje projektom aplikovaného výskumu, vývoja a inovácií, využitiu a ochrane patentov, priemyselných a úžitkových vzorov, ktorých výsledkom majú byť inovatívne výrobky, technológie a služby s vyššou pridanou hodnotou s reálnym potenciálom uplatnenia sa na domácom a európskom, resp. svetovom trhu formou poskytnutia návratnej finančnej výpomoci žiadateľom vo forme úveru. IF podporuje rozvojové a koncepčné štúdie stanovujúce hlavné oblasti využitia výsledkov vedeckých, výskumných a vývojových riešení. Prispieva k prístupu k domácim a zahraničným vedeckým, technickým, ekonomickým a finančným informáciám, podporuje ochranu domáceho duševného vlastníctva a know-how slovenských subjektov a rozvoj podporných nástrojov technickej politiky. V roku 2023 IF nevypísal žiadnu novú výzvu na predkladanie projektov na riešenie úloh aplikovaného výskumu, vývoja a inovácií, využitia a ochrany patentov, priemyselných a úžitkových vzorov, ktorých výsledkom majú byť inovatívne výrobky, technológie, technologické procesy a služby s vyššou pridanou hodnotou. IF pokračoval vo vymáhaní svojich pohľadávok po lehote splatnosti u dlžníkov.

Vodík a vodíkové technológie

Slovensko sa zaviazalo k výrobe vodíka z obnoviteľných zdrojov energie ako súčasť úsilia EÚ o klimatickú neutralitu. Využitie vodíka môže dekarbonizovať priemyselné procesy a dopravu, znižovať emisie skleníkových plynov a posilňovať globálnu konkurencieschopnosť. Vláda SR schválila Akčný plán na realizáciu Národnej vodíkovej stratégie s 10 opatreniami vrátane tvorby legislatívy a podpory projektov IPCEI. Cieľom MH SR je postupne v roku 2024 implementovať tieto opatrenia vrátane podpory pilotných projektov vodíkoveho ekosystému a infraštruktúry pre vodík v doprave.

3.7. Európske hospodárske vzťahy

Jednotný európsky trh

Plnenie úloh v oblasti vnútorného trhu nadväzovalo najmä na politiky EK, Rady EÚ a EP, pričom SR zohrávala aktívnu úlohu v tomto procese. SR ako malá a otvorená ekonomika dlhodobo podporuje prehlbovanie jednotného trhu tovarov a služieb, zlepšovanie podmienok podnikania cezhranične či rozvoj digitálneho trhu a prepojenie digitálnych sietí v ČS EÚ vrátane verejnej správy.

Na základe oznámenia EK č. COM(2020) 94 vznikla v roku 2020 zo zástupcov ČŠ EÚ a EK pracovná skupina na presadzovanie jednotného trhu „Single Market Enforcement Task-Force“ (ďalej len „SMET“), ktorá posudzuje stav dodržiavania pravidiel jednotného trhu, rieši najnaliehavejšie prekážky a neopodstatnene pridané povinnosti nad rámec požiadaviek EÚ (tzv. goldplating). Predstaviiteľka SR v skupine aj jej zástupca sú pracovníci odboru vnútorného trhu a trhového dohľadu MH SR.

MH SR sa do práce skupiny aktívne zapájalo aj v roku 2023. Skupina SMET sa v roku 2023 zaoberala viacerými projektmi, kde bola možnosť dosiahnuť zjednodušenie regulácie v prospech podnikov, ktorých sa to týka. Ukončila viaceré projekty z roku 2022, kde sa už dosiahli výsledky (projekty zamerané na cezhraničné obmedzenia v oblasti regulovaných povolaní a zníženie požiadaviek na dokumenty v súvislosti s uznávaním odborných kvalifikácií), pokračoval projekt zameraný na vysielanie pracovníkov a na zníženie požiadaviek na inštaláciu zariadení na získavanie energie z obnoviteľných zdrojov. Začala aj nový projekt (diskriminácia na základe čísla bankového účtu). EK navrhla vytvorenie úradov pre jednotný trh (Single Market Office) v členských štátoch, návrh si však nezískal dostatočnú podporu ČŠ EÚ.

Projekty si vyžadujú úzku spoluprácu koordinátorov ministerstva s príslušnými orgánmi, v ktorých pôsobnosti sú dané oblasti regulácie. Túto spoluprácu možno hodnotiť ako otvorenú a funkčnú. V prípade SR bol v porovnaní s niektorými inými ČŠ identifikovaný nižší počet regulácií, ktoré by bolo potrebné odstrániť, analyzovala sa však opodstatnenosť platnej regulácie v daných oblastiach. Spolupráca SMET v neukončených aj nových projektoch bude pokračovať aj v ďalšom roku.

V septembri 2022 EK zverejnila *Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje nástroj núdzovej pomoci pre jednotný trh a zrušuje sa nariadenie Rady (ES) č. 2679/98*. Nariadenie má zaviesť všeobecný nástroj núdzovej pomoci pre jednotný trh, ktorý sa má aplikovať popri sektorových nástrojoch krízového riadenia v prípade krízových situácií (spôsobených napr. prírodnou katastrofou, pandémiou alebo vojnou), ktoré budú alebo môžu spôsobiť alebo mať za následok núdzovú situáciu na jednotnom trhu (t. j. zraniteľnosť jednotného trhu a jeho dodávateľských reťazcov, napr. nedostatok niektorých výrobkov alebo obmedzenia cezhraničného pohybu služieb a pracovníkov). Návrh nariadenia vypracovala EK v reakcii na skúsenosti z nedávnych krízových situácií s dopadom na fungovanie jednotného trhu EÚ (pandémia Covid-19 a vojna na Ukrajine), kedy jednostrannými, nekoordinovanými a netransparentnými opatreniami ČŠ EÚ dochádzalo k narúšaniu fungovania jednotného trhu, t. j. voľného pohybu tovarov, služieb a osôb. Rokovania o návrhu prebiehali v Rade EÚ aj v EP a koncom roka 2023 sa podarilo dosiahnuť dohodu na texte návrhu.

Ministerstvo sa ako koordinátor pre informačný systém vnútorného trhu (ďalej len „IMI“) v SR podieľalo na fungovaní a rozširovaní systému v SR. Medzi hlavné činnosti patrili správa iných orgánov – aktualizácia údajov, registrácia nových orgánov a používateľov, poradenstvo zapojeným orgánom, ale aj priame vybavovanie zaslaných žiadostí, najmä v oblasti služieb. V roku 2023 sa podieľalo na spustení rozšírenia systému o moduly v oblasti jednotnej digitálnej brány, okrem toho v oblasti dopravy (vysielanie šoférov v medzinárodnej preprave) MH SR poskytovalo informácie o postupe registrácie do určeného portálu EK desiatkam dopravných spoločností.

MH SR sa bude aj v ďalšom období zameriavať na zlepšovanie podmienok na vnútornom trhu EÚ v rámci všetkých štyroch slobôd – *voľný pohyb tovaru, služieb, osôb a kapitálu*, najmä aktívnou účasťou v pracovných skupinách EK a Rady EÚ.

3.8. Ochrana spotrebiteľa a trhový dohľad

Stručná charakteristika činnosti ministerstva v oblasti ochrany spotrebiteľa a trhového dohľadu

MH SR je v zmysle § 6 ods. 1 písm. g) zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov **ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť ochrany spotrebiteľa s výnimkou ochrany spotrebiteľa pri poskytovaní finančných služieb**. MH SR sa usiluje o zabezpečovanie náležitej úrovne ochrany spotrebiteľa v SR prostredníctvom tvorby príslušnej legislatívy, podieľaním sa na tvorbe právnych aktov v oblasti ochrany spotrebiteľa na úrovni EÚ, spoluprácou s právnickými osobami založenými alebo zriadenými na ochranu spotrebiteľa, uskutočňovaním spotrebiteľského vzdelávania, aktívnou účasťou na zasadnutiach pracovných skupín EK, uskutočňovaním štátnej správy v oblasti alternatívneho riešenia sporov (ďalej len „ARS“) a ďalšími aktivitami v oblasti ochrany spotrebiteľa.

Jedným z organizačných útvarov MH SR je Európske spotrebiteľské centrum v Slovenskej republike (ďalej len „ESC“), ktoré je členom siete Európskych spotrebiteľských centier (ďalej len „ECC-Net“). Medzi hlavné úlohy ESC patrí sprostredkovanie mimosúdneho riešenia cezhraničných sporov medzi spotrebiteľmi a obchodníkmi v rámci EÚ, Islandu, Nórska a Veľkej Británie a poskytovanie informácií spotrebiteľom o národnej legislatíve a o legislatíve EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa.

V oblasti trhového dohľadu plní MH SR legislatívne, koordinačné a komunikačné úlohy vo vzťahu k spotrebiteľským nepotravinárskym výrobkom, sčasti aj výrobkom na profesionálne použitie. Uvedené zahŕňa činnosti jednotného úradu pre spoluprácu v zmysle *nariadenia EP a Rady (EÚ) 2019/1020 z 20. júna 2019 o dohľade nad trhom a súlade výrobkov a o zmene smernice 2004/42/ES a nariadení (ES) č. 765/2008 a (EÚ) č. 305/2011* (ďalej len „nariadenie (EÚ) 2019/1020“) a výkon pôsobnosti ústredného orgánu štátnej správy v oblasti všeobecnej bezpečnosti spotrebiteľských výrobkov.

Najvýznamnejšie aktivity za rok 2023

Legislatívna činnosť

V roku 2023 prebiehali legislatívne práce na *návhrhu zákona o ochrane spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov*, ktorý pripravilo MH SR s cieľom transponovať do vnútroštátneho práva tri smernice EÚ z oblasti ochrany spotrebiteľa, zjednotiť a zmodernizovať súčasnú spotrebiteľskú legislatívu, odstrániť duplicity, aplikačné problémy a kompetenčné konflikty. Zákon bol po jeho schválení Národnou radou SR (ďalej len „NR SR“) vetovaný prezidentkou SR a do konca 8. volebného obdobia nedošlo k jeho opätovnému prerokovaniu. Na jeseň 2023 bol preto začatý nový legislatívny proces a návrh zákona bol po jeho schválení vládou SR opätovne predložený na rokovanie NR SR.

V oblasti bezpečnosti spotrebiteľských výrobkov bol prijatý *zákon č. 281/2023 Z. z. o všeobecnej bezpečnosti výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov* (ďalej len „zákon č. 281/2023 Z. z.“), ktorý s účinnosťou od 1. augusta 2023 upravuje požiadavky na bezpečnosť nepotravinových spotrebiteľských výrobkov a stanovuje povinnosti hospodárskych subjektov pri výrobe, dovoze, distribúcii a predaji výrobkov.

MH SR sa ako spolugestor podieľalo aj na príprave zákona č. 261/2023 Z. z. o žalobách na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť 25. júla 2023. Zákonom sa do právneho poriadku SR transponuje smernica EP a Rady (EÚ) 2020/1828 z 25. novembra 2020 o žalobách v zastúpení na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov a o zrušení smernice 2009/22/ES a zavádza procesný mechanizmus pre žaloby o vydanie nápravných opatrení na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov. MH SR podľa uvedeného zákona vedie a zverejňuje zoznam oprávnených osôb na podanie žaloby. V roku 2023 bol do zoznamu oprávnených osôb zapísaný jeden subjekt.

MH SR sa podieľa aj na tvorbe právnych predpisov na úrovni EÚ. V priebehu roka 2023 sa zástupcovia MH SR aktívne zapájali do diskusií v rámci pracovnej skupiny Rady EÚ pre ochranu a informovanosť spotrebiteľa k návrhu nariadenia EP a Rady o všeobecnej bezpečnosti výrobkov, ktorým sa mení nariadenie EP a Rady (EÚ) č. 1025/2012 a zrušuje smernica Rady 87/357/EHS a smernica EP a Rady 2001/95/ES, k návrhu smernice EP a Rady, ktorou sa menia smernice 2005/29/ES a 2011/83/EÚ, pokiaľ ide o posilnenie postavenia spotrebiteľov v rámci zelenej transformácie prostredníctvom lepšej ochrany pred nekalými praktikami a lepšieho informovania, k návrhu smernice EP a Rady o spoločných pravidlách na podporu opravy tovaru a o zmene nariadenia (EÚ) 2017/2394, smerníc (EÚ) 2019/771 a (EÚ) 2020/1828. V roku 2023 sa tiež začal prerokovávať návrh smernice EP a Rady, ktorou sa mení smernica 2013/11/EÚ o alternatívnom riešení spotrebiteľských sporov, ako aj smernice (EÚ) 2015/2302, (EÚ) 2019/2161 a (EÚ) 2020/1828, návrh nariadenia EP a Rady, ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 524/2013 a menia nariadenia (EÚ) 2017/2394 a (EÚ) 2018/1724, pokiaľ ide o ukončenie činnosti Európskej platformy RSO a návrh smernice EP a Rady, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2015/2302 s cieľom zefektívniť ochranu cestujúcich a zjednodušiť a objasniť určité aspekty uvedenej smernice. V rámci pracovnej skupiny Rady EÚ pre občianskoprávne veci sa v roku 2023 zástupcovia MH SR aktívne zapájali do diskusií k návrhu smernice EP a Rady o zodpovednosti za chybné výrobky, v rámci pracovnej skupiny Rady EÚ pre konkurencieschopnosť a rast k návrhu nariadenia EP a Rady o zákaze výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce na trhu Únie, v rámci pracovnej skupiny Rady EÚ pre technickú harmonizáciu k návrhu nariadenia EP a Rady o bezpečnosti hračiek a o zrušení smernice 2009/48/ES a v rámci pracovnej skupiny Rady EÚ pre životné prostredie k návrhu smernice EP a Rady o zdôvodňovaní a oznamovaní výslovných tvrdení týkajúcich sa životného prostredia (smernica o tvrdeniach týkajúcich sa životného prostredia).

Spolupráca s právnickými osobami založenými alebo zriadenými na ochranu spotrebiteľa

MH SR každoročne podporuje právnické osoby založené alebo zriadené na ochranu spotrebiteľa **dotáciou** pridelenou podľa zákona č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MH SR v znení neskorších predpisov.

Tabuľka č. 13: Podpora spotrebiteľských združení

Podpora spotrebiteľských združení	2023
Alokovaná suma	90 000 eur
Téma č. 1 – Poradenstvo a mimosúdne riešenie spotrebiteľských sporov	80 000 eur

Odbor ochrany spotrebiteľa zaevidoval celkovo deväť žiadostí o poskytnutie dotácie od siedmich žiadateľov. Dotácia bola Komisiou na vyhodnocovanie žiadostí o poskytnutie dotácie na rok 2023 na podporu ochrany spotrebiteľa pridelená piatim subjektom na celkovo šesť projektov. Z dotácie boli podporené štyri projekty na tému č. 1 a dva projekty na tému č. 2. **Prijímateľmi dotácie v roku 2023** boli: Spoločnosť ochrany spotrebiteľov (S.O.S.) Poprad (téma č. 1, téma č. 2), OMBUDSPOT, združenie na ochranu práv spotrebiteľov (téma č. 1), Združenie FÉNIX (téma č. 1), Združenie na ochranu práv občana – AVES (téma č. 1) a Asociácia spotrebiteľských subjektov Slovenska (téma č. 2). Asociácia spotrebiteľských subjektov Slovenska, ktorej bola pridelená dotácia vo výške 3 000 eur, nakoniec dotáciu neprijala a tieto peňažné prostriedky zostali v štátnom rozpočte. Celková **suma poskytnutej dotácie** tak v roku 2023 bola vo výške **87 000 eur**. Zástupcovia odboru ochrany spotrebiteľa v priebehu realizácie projektov kontrolovali čerpanie pridelených prostriedkov, a to administratívnou finančnou kontrolou (2 kontroly pre každý projekt) a finančnou kontrolou na mieste na všetkých kontaktných miestach.

Alternatívne riešenie spotrebiteľských sporov

Úlohou MH SR je koordinovať **systém alternatívneho riešenia spotrebiteľských sporov** vytvorený *zákom č. 391/2015 Z. z. o alternatívnom riešení spotrebiteľských sporov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov* (ďalej len „zákon č. 391/2015 Z. z.“) a zabezpečovať jeho riadne fungovanie.

MH SR vedie zoznam subjektov ARS, plní funkciu notifikačného orgánu ARS voči EK a uskutočňuje dohľad nad fungovaním celého systému ARS. MH SR v roku 2023 uskutočnilo pracovné stretnutie pre poverené fyzické osoby subjektov ARS prezenčnou formou v priestoroch ministerstva. Predmetom stretnutia bolo (i) informovanie subjektov ARS o výsledku kontroly Najvyššieho kontrolného úradu SR Spotrebiteľské práva občana vo vzťahu k systému ARS, (ii) informovanie o aktuálnom stave legislatívneho procesu k návrhu zákona, ktorým sa novelizuje zákon č. 391/2015 Z. z., (iii) informovanie o prebiehajúcej revízii smernice EP a Rady 2013/11/EÚ o alternatívnom riešení spotrebiteľských sporov, ktorou sa mení nariadenie (ES) č. 2006/2004 a smernica 2009/22/ES (smernica o alternatívnom riešení spotrebiteľských sporov) a navrhovanom zrušení nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 524/2013 o riešení spotrebiteľských sporov online, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 2006/2004 a smernica 2009/22/ES (nariadenie o riešení spotrebiteľských sporov online), a (iv) diskusia a vzájomná výmena informácií a skúseností vyplývajúcich z činnosti subjektov ARS.

Národná a medzinárodná spolupráca

MH SR sa v roku 2023 zúčastnilo **na neformálnom stretnutí ministrov EÚ zodpovedných za ochranu spotrebiteľa**. Pod záštitou španielskeho predsedníctva v Rade EÚ sa v júli uskutočnilo stretnutie v Bilbao, na ktorom sa diskutovalo o návrhoch na budúce priority EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa a o ďalších krokoch v oblasti udržateľnej spotreby. V marci 2023 sa zástupcovia MH SR zúčastnili na **Európskom spotrebiteľskom samite** v Bruseli, na ktorom sa rovnako diskutovalo najmä o budúcich prioritách spotrebiteľskej politiky.

Pokračovala spolupráca na **nadnárodnej úrovni** v rámci Consumer Protection Cooperation Network a Consumer Protection Cooperation Committee, ktoré sa obe týkali spolupráce národných orgánov ČS EÚ v oblasti presadzovania právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa, Consumer Safety Network, Expert Group on Toys Safety, Sieť Únie pre súlad výrobkov a Výboru pre spotrebiteľskú politiku Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj, na **vnútroštátnej úrovni** v rámci Pracovnej skupiny pre vysledovateľnosť tabakových výrobkov, Národného koordinačného výboru na kontrolu tabaku (zriadené z úrovne Úradu verejného zdravotníctva SR), Komisie Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (ďalej len „MPRV SR“) pre bezpečnosť potravinového reťazca a Rady pre technickú normalizáciu. Komisia na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich zriadená pri Ministerstve spravodlivosti SR (ďalej len „MS SR“) v roku 2023 nezasadala. Spolupráca prebiehala v štandardnom režime, hlavnou úlohou MH SR bol zber a zdieľanie informácií a poskytovanie odborných stanovísk.

Ďalšie aktivity MH SR v oblasti ochrany spotrebiteľa

MH SR v rámci plnenia svojich úloh informovalo spotrebiteľov o ich právach a povinnostiach, pravidelne vybavovalo **podnety spotrebiteľov**, ako aj ďalších zainteresovaných subjektov na úseku ochrany spotrebiteľa. Témy podnetov boli rôznorodé, išlo napríklad o otázky z oblasti reklamácií a zodpovednosti za vady tovarov, internetového predaja, rôznych prípadov porušenia právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa či správy bytových domov. Viacero otázok širokej verejnosti sa týkalo aj pripravovaného nového zákona o ochrane spotrebiteľa. MH SR taktiež poskytovalo **usmernenia Slovenskej obchodnej inšpekcie** (ďalej len „SOI“) potrebné pre riadne plnenie jej úloh. V roku 2023 išlo napríklad o usmernenie vo veci uplatnenia výnimky z práva na odstúpenie od zmluvy pri predaji tovaru na diaľku v súvislosti s predajom prístrojov na ťaženie kryptomien či usmernenie týkajúce sa interpretácie a aplikácie nového zákona č. 281/2023 Z. z.

Činnosť Európskeho spotrebiteľského centra v Slovenskej republike

ESC v roku 2023 zodpovedalo 1 454 písomných **otázok od spotrebiteľov** a viac ako 600 otázok telefonicky a prostredníctvom sociálnych sietí. Z toho na mimosúdne riešenie v spolupráci s partnerskými centrami siete ECC-Net prijalo ESC 509 prípadov, z ktorých 326 smerovalo voči obchodníkom so sídlom v zahraničí. V 183 prípadoch ESC pomáhalo zahraničným spotrebiteľom, ktorí mali problém so slovenským predávajúcim či poskytovateľom služieb. Prípady slovenských spotrebiteľov smerovali najmä voči obchodníkom so sídlom v Česku, Nemecku, Poľsku, Holandsku a Slovinsku. So slovenskými obchodníkmi najviac problémov prostredníctvom ESC riešili spotrebiteľia z Maďarska, Česka, Rumunska a Poľska.

V roku 2023 sa ukázalo, že spotrebiteľia sa často dostanú do problémov cez reklamné ponuky, ktoré sa im zobrazia na sociálnych sieťach. Bez dôkladného overenia predajcu a prečítania recenzií objednávajú tovar z pochybných internetových obchodov vrátane tých, ktoré sú dlhodobo zaradené do zoznamu najrizikovejších obchodov zo zistení SOI. Taktiež pretrvávali ťažkosti v spracovaní prípadov slovenských cestujúcich s hlavnou maďarskou leteckou nízko nákladovou spoločnosťou pôsobiacou cezhranične, ktorá od konca roku 2021 neposkytuje súčinnosť partnerskému centru v Maďarsku.

Úsilie ESC v oblasti **poskytovania informácií, rád a podpory** týkajúcej sa spotrebiteľských práv a bezpečnosti online nákupov v roku 2023 sa zameriavalo na širokú škálu tém. Od bezpečných

online nákupov počas špeciálnych období, ako sú Valentín či Black Friday, až po udalosti ako Svetový deň spotrebiteľských práv. ESC venovalo pozornosť aj environmentálnym otázkam týkajúcim sa cestovania a poskytovalo spotrebiteľom tipy na riešenie možných problémov počas dovolení a mimoriadnych situácií, ako boli napríklad letné požiare v Grécku. Aktivity ESC zahŕňali aj edukačné kampane na sociálnych sieťach [Facebook](#) a [Instagram](#) a publikovanie článkov na vlastnej webstránke www.europkyspotrebiteľ.sk.

Rok 2023 bol už desiatym rokom, v ktorom sa ESC venovalo organizácii **vzdelávacích seminárov** v oblasti ochrany spotrebiteľa. Po celom Slovensku ESC v roku 2023 usporiadalo 22 seminárov pre 676 účastníkov, na ktorých sa diskutovalo o témach ako problémy pri cezhraničných nákupoch, nekalé obchodné praktiky, vrátane skrytej reklamy a falošných recenzií.

S cieľom uľahčiť učiteľom zaradenie spotrebiteľských tém do vyučovania pracovníci ESC pripravili vzdelávací balíček s videami, kvízmi a prezentáciami, ktorý je zdarma dostupný na webovej stránke europkyspotrebiteľ.sk. Pre pedagógov zo stredných škôl z Bratislavského a Trnavského samosprávneho kraja v decembri zrealizovali aj ukážkovú hodinu spotrebiteľského seminára a predstavili im predmetný vzdelávací balíček.

Pozornosť v rámci zvyšovania povedomia o spotrebiteľských právach bola venovaná aj seniorom. V roku 2023 ESC poskytlo diáre na nasledujúci kalendárny rok s informáciami z oblasti ochrany spotrebiteľa pre tisíce seniorov na celom Slovensku a po prvýkrát sa zapojilo do vianočnej výzvy „Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok?“, v rámci ktorej boli do jednotlivých krabíc distribuované aj predmetné diáre so spotrebiteľskými informáciami. ESC usporiadalo spotrebiteľské semináre v denných centrách Klubu dôchodcov v Devínskej Novej Vsi, Vrakuni a v Dome kultúry Ružinov.

S cieľom posilniť **spoluprácu rôznych subjektov** pôsobiacich v oblasti ochrany spotrebiteľa na jar 2023 ESC usporiadalo odborné workshopy v troch slovenských mestách pod názvom „Dni spolupráce s Európskym spotrebiteľským centrom“. Cieľom týchto podujatí je poskytnúť platformu, kde sa môžu stretnúť odborníci z rôznych oblastí ochrany spotrebiteľa a spoločne diskutovať o odborných problémoch a hľadať riešenia. Na podujatí sa zúčastnili zástupcovia spotrebiteľských združení, subjektov alternatívneho riešenia spotrebiteľských sporov, dozorných orgánov, a to najmä z jednotlivých inšpektorátov SOI a tiež zástupcovia orgánov štátnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa.

V roku 2023 ESC aktívne participovalo na rôznych **podujatiach** vrátane osláv Dňa Európy v „Európskej dedinke“ pri kine Úsmev v Košiciach a v Starej tržnici v Bratislave. Na výstavisku Agrokomplex v Nitre sa ESC zúčastnilo podujatia „Mladý tvorca“ a výstavy „Agrokomplex“, kde pripravili informačný stánok pre širokú verejnosť. V spolupráci s Kanceláriou EP na Slovensku ESC usporiadalo podujatie „Európska hodinka spotrebiteľská“ prístupné širokej verejnosti, a to aj prostredníctvom záznamu dostupnom na internetovej platforme Youtube. Na podujatí sa rozobrali viaceré témy týkajúce sa cezhraničného nakupovania, ale aj cestovania.

ESC je súčasne aktívne v rámci **siete európskych spotrebiteľských centier** ECC-Net, a to aj účasťou na podujatiach a stretnutiach členov siete. V roku 2023 sa pracovníci ESC zúčastnili podujatia „Dni spolupráce siete ECC-Net“ vo švédskom Karlstade, študijnej návštevy v Ljubljane a komunikačného workshopu siete ECC-Net.

V roku 2023 ESC obstaralo informačné diáre vo formáte A6 s praktickými informáciami o ochrane spotrebiteľa (7500 ks) a vo formáte A5 v tvrdej väzbe (500 ks). Vyrobito tiež špirálové zápisníky vo formáte A5 v troch verziách s informáciami pre spotrebiteľov o ARS, právach cestujúcich v leteckej doprave a s tipmi týkajúcimi sa online nakupovania (spolu 900 ks). Ako propagačný materiál ESC obstaralo v roku 2023 ponožky s vypleteným logom ECC-Net a papierovou etiketou (1 500 ks), sklenené fľaše s neoprénovým obalom (1 000 ks) a skladacie dáždníky s automatickým otváraním (500 ks).

Tabuľka č. 14: Európske spotrebiteľské centrum v SR – činnosť za roky 2021, 2022 a 2023

Európske spotrebiteľské centrum v SR	2021	2022	2023
Počet informácií poskytnutých spotrebiteľom týkajúcich sa národnej legislatívy a legislatívy EÚ	1560	1318	1454
Počet prijatých prípadov	440	462	509
<i>slovenský spotrebiteľ c/a zahraničný obchodník</i>	251	284	326
<i>zahraničný spotrebiteľ c/a slovenský obchodník</i>	189	208	183
Počet zorganizovaných vzdelávacích seminárov/prednášok	21	19	22
<i>pre stredné školy</i>	19	19	14
<i>pre pedagogických zamestnancov základných a stredných škôl</i>	1	0	1
<i>pre vysoké školy</i>	1	0	0
<i>Pre verejnosť</i>			3
<i>Pre seniorov</i>			3
<i>Pre zamestnancov organizácií a firiem</i>			1
Počet publikovaných článkov na webstránke europskyspotrebiteľ.sk	17	12	21

Zdroj: ESC

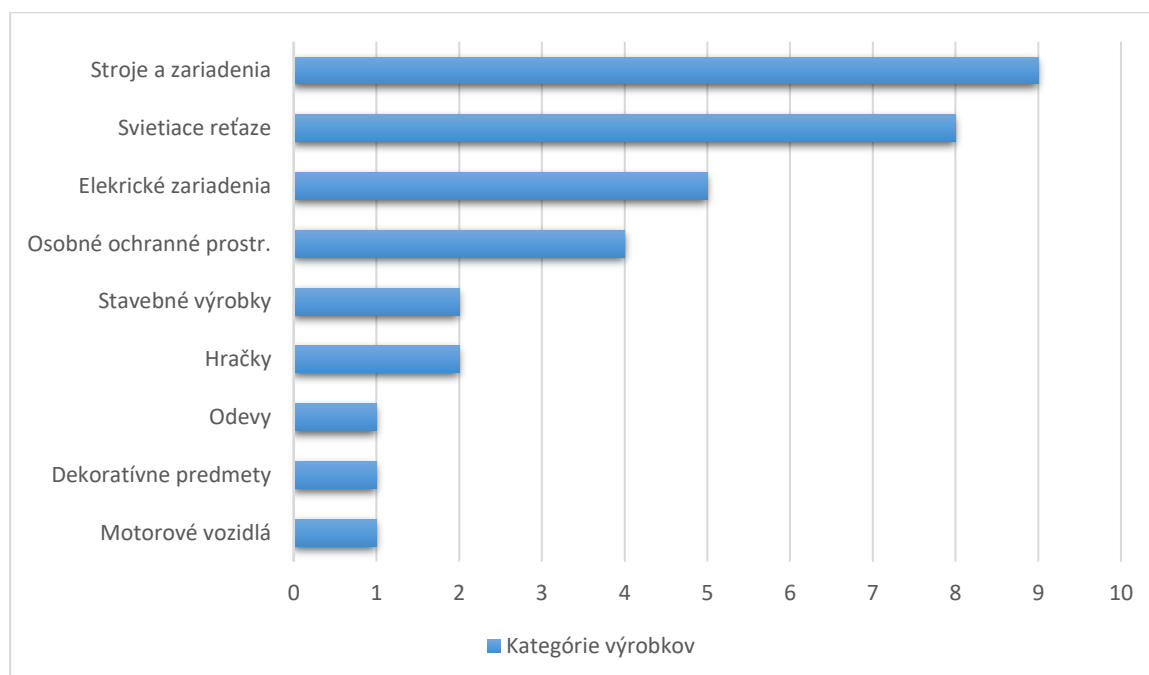
Bezpečnosť spotrebiteľských výrobkov

MH SR kontinuálne vykonáva funkciu notifikačného orgánu a národného kontaktného bodu pre systém **Safety Gate (RAPEX)** - systém rýchlej výmeny informácií medzi ČS EÚ, štátmi, ktoré sú zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore a Európskou komisiou, o opatreniach a postupoch týkajúcich sa nepotravinových výrobkov, ktoré predstavujú závažné a bezprostredné riziko pre bezpečnosť a ochranu zdravia spotrebiteľov. MH SR v rámci svojej funkcie úzko spolupracuje s orgánmi trhového dohľadu, v roku 2023 najintenzívnejšie so SOI a Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „ÚVZ SR“).

Systém Safety Gate (RAPEX) zaevidoval v roku 2023 spolu **3 412 upozornení** na nebezpečné výrobky a 4 287 nadväzujúcich reakcií. Ide o 61 % nárast v počte upozornení v porovnaní s predchádzajúcim rokom a najvyšší počet upozornení od spustenia systému v roku 2003, čo potvrdzuje dôležitosť systému pri kontrole trhu a väčšie zapojenie ČS EÚ.

V roku 2023 notifikovala Slovenská republika do systému Safety Gate (RAPEX) **33 oznámení o nebezpečnom výrobku** (15. - 16. priečka spomedzi ČS EÚ a Nórska) a **217 nadväzujúcich reakcií** (10. priečka spomedzi ČS EÚ a Nórska).

Graf č. 28: Výrobky notifikované SR do systému Safety Gate v roku 2023

Zdroj: Safety Gate

Graf č. 29: Porovnanie kategórií výrobkov a najbežnejších rizík v SR s priemerom EÚ

Zdroj: Safety Gate

3.9. Výkon akcionárskych práv

Odbor akcionárskych práv ministerstva zabezpečuje úlohy na úseku výkonu akcionárskych práv v akciových spoločnostiach s majetkovou účasťou štátu a v spoločnostiach s ručením obmedzeným. Najdôležitejším nástrojom výkonu práv a povinností akcionára, zabezpečovaných predmetným odborom, je účasť a hlasovanie na valných zhromaždeniach spoločností prostredníctvom svojich zástupcov. Štát vykonáva svoje akcionárske práva aj prostredníctvom svojich zástupcov v predstavenstvách a v dozorných radách spoločností. Pri svojich rozhodnutiach sa riadi zákonom č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov, stanovami spoločností, akcionárskymi zmluvami a zakladateľskými listinami.

Podľa platnej legislatívy je jedným zo základných práv akcionára právo na podiel na zisku spoločnosti (dividendu). Dividendová politika predstavuje určenie princípov, na základe ktorých bude obchodná spoločnosť rozdeľovať zisk resp. jeho časť vo forme dividend. Podkladom pre formulovanie dividendovej politiky by mali byť podnikateľské a obchodné plány spoločností, priebežne aktualizované a schvaľované orgánmi spoločností.

Jedným z cieľov MH SR ako vykonávateľa akcionárskych práv je, aby spoločnosti dosiahli čo najlepší hospodársky výsledok a aby vyplatili čo najvyššie dividendy pri zohľadnení potrieb efektívneho rozvoja spoločností a ich podnikateľských zámerov.

Spoločnosti v roku 2023 vyplatili dividendy ako príjem verejnej správy vo výške očakávanej v štátnom rozpočte.

V akciových spoločnostiach, spoločnostiach so 100 % majetkovou účasťou štátu zabezpečuje jediný akcionár, Slovenská republika, v mene ktorej koná MH SR, svoje práva a povinnosti prostredníctvom rozhodnutí jediného akcionára a pri spoločnostiach s ručením obmedzeným prostredníctvom rozhodnutí jediného spoločníka.

V akciových spoločnostiach, kde štát má majetkovú účasť menej ako 100 % vykonáva svoje práva a povinnosti prostredníctvom valných zhromaždení.

Odbor akcionárskych práv zabezpečoval v roku 2023 výkon práv a povinností akcionára v nasledovných spoločnostiach:

spoločnosť:	majetková účasť štátu:
TRANSPETROL, a. s., Bratislava	100 %
Jadrová a vyraďovacia spoločnosť, a. s., Bratislava	100 %
Slovenský plynárenský priemysel, a. s., Bratislava	100 %
MH Manažment, a. s., Bratislava	100 %
Západoslovenská energetika, a. s., Bratislava	51 %
Stredoslovenská energetika Holding, a. s., Žilina	51 %
Východoslovenská energetika Holding a. s., Košice	51 %
Slovenské elektrárne, a. s., Bratislava	34 %

a v spoločnostiach s ručením obmedzeným, v ktorých je Ministerstvo hospodárstva SR jediným spoločníkom:

MH Invest, s. r. o., Bratislava
MH Invest II, s. r. o., Bratislava
Valaliky Industrial Park, s. r. o., Bratislava

V roku 2023 akcionár MH SR rozhodoval najmä o schválení účtovných závierok za rok 2022, výročných správ za rok 2022, rozdelení zisku za rok 2022 a o podnikateľských plánoch na rok 2023, zmene stanov spoločností, zvýšení základného imania spoločností a personálnych zmenách v orgánoch spoločností.

Nad rámec uvedeného, akcionár MH SR rozhodoval aj o nasledujúcich významných záležitostiach:

Na základe zmluvy o budúcej konsolidácii zo dňa 8. apríla 2022, ku koncu roka 2023 došlo ku konsolidácii spoločností Západoslovenská energetika, a. s., Bratislava (ďalej len „ZSE“) a Východoslovenská energetika Holding, a.s. (ďalej len „VSEH“). Na základe predmetnej zmluvy bol uskutočnený vklad 100 % akcií VSEH do ZSE, čím sa spoločnosť VSEH stala dcérskou spoločnosťou spoločnosti ZSE.

3.10. Chemické látky, zmesi a biocídy

MH SR plní prostredníctvom odboru chemických látok v rámci sekcie Centrum pre chemické látky a prípravky (ďalej len „CCHLP“) aj úlohy príslušného kompetentného orgánu ČS EÚ (ďalej len „MSCA“) pre oblasť uvádzania chemických látok na trh v zmysle európskych nariadení č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (ďalej len „REACH“), č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí (ďalej len „CLP“) a nariadenia o detergentoch č. 648/2004/ES. V národnej legislatíve sa v uvedenej oblasti uplatňuje zákon č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon). Hlavným cieľom uvedených právnych noriem je ochrana zdravia a životného prostredia pri zachovaní voľného pohybu látok na vnútornom trhu EÚ a zlepšovanie konkurencieschopnosti a inovácií.

Riadiaca rada Európskej chemickej agentúry (ďalej len „MB“), zriadená podľa čl. 79 REACH, zohráva dozornú úlohu a nesie všeobecnú zodpovednosť za rozpočet a plánovanie, menovanie výkonného riaditeľa, členov a predsedu odvolacej rady, členov výborov Európskej chemickej agentúry (ďalej len „ECHA“) a účtovníka, prijímanie interných predpisov a postupov ECHA a za podávanie správ o činnosti ECHA inštitúciám EÚ. Všetci členovia riadiacej rady sú vymenovaní na základe ich skúseností a odborných znalostí v oblasti chemickej bezpečnosti alebo regulácie chemických látok. Funkčné obdobie trvá štyri roky a je možné ho jedenkrát obnoviť.

SR má v MB svoje zastúpenie prostredníctvom pracovníčky CCHLP. K 31. máju 2023 ukončila zástupkyňa odboru chemických látok svoj štvorročný mandát člena MB a tiež prácu člena podskupiny MB pre financie, audit a riziká (ďalej len „SG FAR“). V rámci svojho mandátu sa ešte zúčastnila jedného plánovaného 69. plenárneho zasadnutia MB formou on-line. Od 1. júna 2023 je členom MB pracovníčka CCHLP, ktorá bola na základe nominácie MH SR vymenovaná Radou EÚ na štvorročné obdobie. Okrem uvedeného, MH SR plní aj funkciu MSCA, zodpovedného za uplatňovanie nariadenia EÚ č. 528/2012 (ďalej len „BPR“) o sprístupňovaní biocídnych výrobkov na trhu a ich používaní v podmienkach SR a v národnej legislatíve sa uplatňuje aj zákon č. 319/2013 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy pre sprístupňovanie biocídnych výrobkov na trh a ich používanie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (biocídny zákon).

Priemyselné chemikálie

Činnosť MSCA pre oblasť uvádzania chemických látok na trh sa vykonáva v zmysle kompetencií stanovených v nariadení REACH, CLP, nariadení o detergentoch a v súlade s ustanoveniami chemického zákona. Na implementáciu uvedených nariadení sú zriadené viaceré výbory, pracovné a expertné skupiny ECHA a EK. Ich agendu tvoria z majoritnej časti témy spojené s uplatňovaním procesov vyplývajúcich z nariadení REACH a CLP v jednotlivých na seba nadväzujúcich fázach, čo vyžaduje zachovanie kontinuity práce v uvedených výboroch, resp. v pracovných a expertných skupinách.

Hlavným zmyslom európskych právnych predpisov o chemických látkach je manažment regulovania rizík spojených s ich používaním, preto sa REACH procesy sústreďujú na integrovanú regulačnú stratégiu vrátane procesu harmonizovanej klasifikácie a označovania (ďalej len „CLH“) podľa nariadenia CLP. V rámci stratégie sú navrhované prepojenia aj na regulačné opatrenia v pôsobnosti iných špecifických legislatívnych oblastí, napr. oblast ochrany zdravia pri práci, odpadov a pod. Vyžaduje si to komunikáciu a spoluprácu s MSCA a zainteresovanými stranami aj pre tieto oblasti.

Pre plnenie úloh MSCA pre REACH a CLP z hľadiska regulačných procesov, ale tiež z pohľadu našej povinnosti komunikácie, poskytovania relevantných informácií a podpory zástupcom priemyslu, zainteresovaným stranám ako aj príslušným orgánom štátnej správy, je nevyhnutné zapájať sa do práce a sledovať dianie v regulačných procesoch na jednotlivých úrovniach a participovať vo výboroch, pracovných a expertných skupinách ECHA a EK. Ich stretnutia sa v roku 2023 uskutočňovali jednak formou fyzických stretnutí, v on-line priestore, resp. aj hybridnou formou.

Výbor REACH zriadený podľa čl. 133 REACH je komitologický a regulačný výbor zložený zo zástupcov ČŠ EÚ, ktorý pomáha EK vo vzťahu k európskym nariadeniam REACH, CLP, č. 649/2012 (export a import nebezpečných chemikálií) a č. 2019/1021 (perzistentné organické polutanty - POPs). SR zastupuje vo výbore REACH pracovníčka odboru chemických látok, ktorá vzhľadom na limitované kapacity pracovala bez podpornej delegácie.

V roku 2023 sa výbor REACH venoval trom pomerne komplikovaným legislatívnym návrhom na obmedzenie, pokiaľ ide o:

- formaldehyd a uvoľňovače formaldehydu
- mikroplasty
- oktametylcyklotetrasiloxán (D4), dekametylcyklopentasiloxán (D5) a dodekametylcyklohexasiloxán (D6).

Keďže ide o rozsiahle obmedzenia, pre zaujatie pozície za SR k ich návrhom zástupkyne vo výbore komunikovali a zvažovali aj pripomienky priemyslu. Aj keď sa dá rozumieť potrebe obmedziť uvoľňovanie mikročastíc do životného prostredia, návrh nariadenia EK na obmedzenie mikroplastov SR nepodporila. Dôvodom boli viaceré nejasnosti súvisiace s implementáciou a vykonateľnosťou návrhu. Jedná sa o zložité obmedzenie s negatívnym dosahom na priemysel EÚ vrátane dopadu na jeho konkurencieschopnosť, ktorý v súčasnosti ani nemožno odhadnúť. Všetky tri návrhy na obmedzenie boli odsúhlasené kvalifikovanou väčšinou.

Napriek zvýšenému úsiliu EK urýchliť proces rozhodovania udeľovania autorizácií podľa REACH, politické rozhodnutia niektorých ČŠ EÚ, ktoré nesúhlasili s používaním karcinogénnych látok v priemyselných odvetviach, mali vplyv aj na rozhodovanie v rámci výboru REACH. Ovplyvnilo to predovšetkým návrhy vykonávacích rozhodnutí EK o udelení autorizácií pre použitia zlúčenín šesťmocného chrómu, a to hlavne pre dekoratívne účely, napr. v automobilovom a sanitárnom odvetví.

V roku 2023 EK predložila na priame hlasovanie 21 návrhov vykonávacích rozhodnutí EK o udelení autorizácie a 1 návrh o odmietnutí autorizácie podľa REACH. V písomnej procedúre predložila žiadosť o stanovisko výboru k 12 návrhom vykonávacích rozhodnutí EK o udelení autorizácie.

Výbor odsúhlasil aj návrh nariadenia EK, ktorým sa mení príloha XIV REACH, pokiaľ ide o látku bis(2-etylhexyl)ftalát (DEHP) v zdravotníckych pomôckach.

V rámci činnosti výboru odbor chemických látok participoval tiež na jazykových korektúrach slovenských znení legislatívnych návrhov EK. Zaslal aj písomné stanovisko k manažovaniu látok obsahujúcich šesťmocný chróm (ďalej len „CrVI“), ktoré sa nachádzajú v zozname látok podliehajúcich autorizácii, nakoľko súčasný regulačný rámec pre látky CrVI je ťažko zvládnuteľný predovšetkým z dôvodu vysokého počtu žiadostí o autorizáciu, nedostupnosti alternatív pre špecifické sektorové použitia, ako aj s ohľadom na kapacity vedeckých výborov ECHA posudzujúcich návrhy a pripravujúcich stanoviská pre EK.

Okrem zastúpenia vo výbore REACH zástupcovia predmetného odboru pôsobili aktívne vo výbore členských štátov ECHA (ďalej len „MSC“) a v nasledovných pracovných alebo expertných skupinách: expertná skupina EK, ECHA a MSCA pre implementáciu REACH a CLP (ďalej len „CARACAL“) a CARACAL pre delegované akty a pracovná skupina EK pre detergenty (ďalej len „DWG“). Pokračovali v práci aj v expertných skupinách zriadených v pôsobnosti ECHA, a to pre perzistentné, bioakumulatívne a toxické látky (ďalej len „PBT EG“), endokrinné disruptory (ďalej len „ED EG“), pre expozície podľa REACH (ďalej len „REEG“), expertnej skupine pre platformu manažmentu rizík a hodnotenie (ďalej len „RiME+“) a v riadiacej skupine pre sieť národných asistenčných pracovísk pre REACH a CLP (ďalej len „HelpNet“). V ich programe rezonovali okrem iného témy súvisiace s revíziou nariadení REACH a CLP. RiME+ ako neformálna skupina pomáha koordinovať činnosti súvisiace s implementáciou integrovanej regulačnej stratégie látok vzbudzujúcich obavy, pričom zahŕňa viaceré procesy REACH a CLP, ako i procesy spadajúce pod iné legislatívy. Odbor sa zapájal do činností uvedených výborov a skupín v rozsahu nevyhnutnom pre vykonávanie úloh MSCA pre REACH, CLP a detergenty.

Výbor členských štátov zriadený podľa čl. 76 REACH je jeden z výborov ECHA zúčastňujúci sa na viacerých procesoch podľa REACH, ako je hodnotenie a autorizácia. Členovia výboru schvaľujú rozhodnutia týkajúce sa hodnotenia látky a dokumentácie. Výbor MSC odsúhlasuje návrhy na identifikáciu látok vzbudzujúcich veľké obavy (ďalej len „SVHC“), vydáva stanoviská k návrhom pre odporúčania ECHA na zaradenie látok do autorizačného zoznamu (Príloha XIV REACH) a k návrhom priebežného akčného plánu Spoločenstva (ďalej len „CoRAP“) pre proces hodnotenia látky. Pracovníčka odboru chemických látok zastupuje SR vo výbore MSC a plní úlohy vyplývajúce z jeho členstva.

V roku 2023 bola ako spravodajkyňa zodpovedná za vypracovanie stanoviska MSC k návrhu aktualizácie CoRAP pre roky 2023 - 2025. CoRAP obsahuje zoznam látok, ktoré v danom 3-ročnom období budú hodnotiť určené ČŠ; je potrebné objasniť obavu, že výroba a/alebo použitie týchto látok by mohli predstavovať riziko pre zdravie ľudí alebo pre životné prostredie. Predmetné stanovisko bolo prezentované spravodajcom na zasadnutí výboru vo februári 2023, pričom stanovisko bolo následne schválené. V januári 2023 sa členka MSC zapojila do vyplnenia dotazníka týkajúceho sa fungovania MSC zameraného najmä na efektívnosť procesov a možnosti zlepšenia jeho fungovania.

Zástupca odboru chemických látok je vymenovaný ako kontaktný bod pre REACH pre expertnú skupinu REACH Task Force zriadenú v rámci Európskej obrannej agentúry (ďalej len „EDA“), ktorej členmi sú zástupcovia ministerstiev obrany jednotlivých ČŠ EÚ. O svojej činnosti skupina informuje prostredníctvom komunikácie zo sekretariátu a zápisov zo stretnutí. V nadväznosti na požiadavky vyplývajúce z aktivít expertnej skupiny sa kontaktný bod pre REACH zúčastnil

vyplnenia nadväzujúceho dotazníka, ktorý sa týkal harmonizácie podmienok udeľovania výnimiek z nariadenia REACH pre účely obrany štátu v rámci EÚ. V súvislosti s požiadavkou na vyplnenie dotazníka týkajúceho sa zosúladenia zmluvných podmienok obstarávania s REACH, kontaktný bod pre REACH oslovil príslušnú sekciu Ministerstva obrany SR (ďalej len „MO SR“).

V rámci implementácie opatrení vyplývajúcich zo stratégie „Chemikálie – stratégia udržateľnosti, Na ceste k životnému prostrediu bez toxických látok“ (ďalej len „stratégia“) EK pokračovala v diskusiách a konzultáciách k revízii REACH, CLP, ako aj nariadenia o detergentoch prebiehajúcich na rôznych úrovniach, do ktorých sa odbor zapájal a prispieval stanoviskami k požadovaným témam. V rámci konzultácií vyjadril podporu cieľným revíziám, ktoré budú smerovať k zjednodušeniu a posilneniu právneho rámca pre reguláciu chemikálií.

Pokiaľ ide o revíziu CLP, problematiky boli rozdelené do dvoch nariadení:

- delegovaného nariadenia Komisie č. 2023/707, ktorým sa zavádzajú nové triedy nebezpečnosti a kritériá klasifikácie pre endokrinné disruptory, perzistentné, bioakumulatívne a toxické látky, veľmi perzistentné a veľmi bioakumulatívne látky, perzistentné, mobilné a toxické látky, veľmi perzistentné a veľmi mobilné látky; nariadenie sa vzťahuje na všetky chemické látky a zmesi uvádzané na trh EÚ v zmysle nariadenia REACH, ako aj na biocídne účinné látky a účinné látky v prípravkoch na ochranu rastlín
- návrhu revízie nariadenia CLP.

Ich cieľom je lepšia identifikácia a klasifikácia nebezpečných chemikálií, zlepšenie informovania o chemických nebezpečenstvách, riešenie medzier v právnych predpisoch a vysokej miery nedodržiavania pravidiel.

Odbor chemických látok priebežne poskytoval stanoviská k revízii CLP, ktoré má byť prijaté riadnym legislatívnym postupom v rámci diskusií na úrovni trialógu.

Legislatívny proces vyústil v decembri 2023 do prijatia odsúhlaseného predbežného návrhu revízie CLP výborom stálych predstaviteľov ČS EÚ (ďalej len „Coreper“), ktorý upravuje proces prijímania CLH, problematiku klasifikácie viaczložkových látok tzv. MOCS, používanie tzv. environmentálnych tvrdení, otázku predaja chemikálií formou plnenia do náhradných náplní a pod.

Odbor sa zapájal do diskusií k revízii nariadenia o detergentoch organizovaných Komisiou a prebiehajúcich na viacerých úrovniach a fórach, pričom ich predmetom boli predovšetkým nasledovné témy:

- problematika digitálneho označovania
- zavedenie digitálneho pasu výrobkov a CE značka
- zavedenie mikrobiálnych čistiacich prostriedkov
- odstránenie duplicitnej povinnosti predloženia karty údajov o zložkách pre nebezpečné zmesi
- problematika detergentov uvádzaných na trh formou plnenia do náhradných náplní (tzv. refill)
- otázka biodegradability a iné.

K návrhu EK k Nariadeniu EP a Rady o detergentoch a povrchovo aktívnych látkach a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/1020 a zrušení nariadenia (ES) č. 648/2004 uverejnenému dňa 28. apríla

2023 sa odbor vyjadril, že by ocenil predovšetkým jeho zosúladienie s CLP a ostatnými právnymi predpismi, napr. Nariadením o ekodizajne trvalo udržateľných produktov (ďalej len „ESPR“), keďže jednotný prístup môže pomôcť predchádzaniu chybným interpretáciám legislatívy. Vo všeobecnosti podporil návrh revízie a zmeny, ktoré budú smerovať k zníženiu zaťaženia a úsporám nákladov pre hospodársky sektor, podpore zelenej a digitálnej transformácie priemyslu EÚ a zároveň nebude zabraňovať inováciám.

V rámci prípravy revízie nariadenia REACH Komisia v 1. kvartáli 2023 predstavila stav rozpracovania jednotlivých tém revízie a oznámila zámer pokračovať v práci na revízii už bez konzultácií s ČS EÚ. Zároveň uviedla predpoklad, že legislatívny návrh revízie REACH predstaví koncom roka 2023. V novembri však EK oznámila, že revízia REACH nateraz nepokračuje a nie je ani v jej pracovnom programe na rok 2024.

V rámci verejnej konzultácie k základnému nariadeniu o fungovaní ECHA sme vyjadrili názor, že v procese modernizácie úlohy a posilňovania riadenia ECHA by sa pozornosť mala venovať starostlivému zváženiu kapacít a rozsahu odborných znalostí orgánov agentúry a ich pracovnej záťaže, s ktorou sa dokážu vysporiadať. Keďže činnosti ECHA predpokladajú spoluprácu s ČS EÚ, je potrebné zohľadniť tiež kapacity a zdroje ČS EÚ.

V rámci realizácie opatrenia pre zjednodušenie, konsolidáciu a zlepšenie koordinácie právneho rámca hodnotenia chemickej bezpečnosti v zmysle viacerých špecifických legislatív CCHLP pokračovalo v práci v ad hoc expertnej skupine „Jedna látka – Jedno hodnotenie“ zriadenej EK, v ktorej plní koordinačnú úlohu medzi EK a ostatnými relevantnými inštitúciami SR, ktorými sú: Ministerstvo životného prostredia SR (ďalej len „MŽP SR“), MPRV SR, Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky v Bratislave (ďalej len „ÚKSÚP“), ÚVZ SR a Štátny ústav pre kontrolu liečiv (ďalej len „ŠÚKL“). Jej práca sa sústreďovala predovšetkým na rozpracovávanie tém prístupu v súvislosti s prípravou legislatívnych návrhov o opätovnom používaní, šírení a toku údajov o chemikáliách, o prerozdelení vedeckých a technických úloh a zlepšení spolupráce medzi agentúrami Únie v oblasti chemických látok.

Na základe požiadaviek Stáleho zastúpenia SR pri EÚ v Bruseli (ďalej len „SZ SR pri EÚ“) odbor poskytoval stanoviská k návrhom týkajúcich sa nariadenia REACH na rokovania výboru Coreper, ako aj stanoviská a podklady pre pracovné skupiny pre životné prostredie a pre konkurencieschopnosť v rámci Rady EÚ súvisiace s agendou uvádzania chemikálií na trh, klasifikácie, označovania a balenia látok a zmesí. Na základe požiadaviek kolegov z odboru biocídov odbor poskytoval vyjadrenia k hodnoteniu ED vlastností koformulantov biocídnych výrobkov. Odbor poskytoval tiež výstupy pre priemyselné zväzy a ďalšie zainteresované strany v súlade s jeho kompetenciami.

Podstatná časť práce odboru chemických látok súvisela s narastajúcimi požiadavkami na MSCA vo vzťahu k činnostiam spojeným s manažmentom regulačných opatrení (predovšetkým obmedzeniami a autorizáciami v zmysle REACH), či už v ich prípravnom štádiu alebo v štádiu legislatívneho procesu. S pripravovanými regulačnými opatreniami súvisel narastajúci záujem priemyslu a zainteresovaných strán o komunikáciu a diskusiu s MSCA, keďže jednotlivé opatrenia sú pomerne komplikované, problematicky uskutočniteľné a vymožiteľné a často spôsobujú neprimeranú záťaž a majú vplyv na priemysel.

Potvrdzujú to aj skúsenosti s pripravovaným návrhom obmedzenia pre per- a polyfluóralkylované látky (ďalej len „U-PFAS“). V rámci prebiehajúcej verejnej konzultácie sa

MSCA pre REACH vyjadril k pripravovanému návrhu U-PFAS zahrňajúce približne 10 tisíc látok, ktoré sú využívané v mnohých výrobných odvetviach. Z dôvodu ich hromadenia v životnom prostredí a schopnosti bioakumulácie boli vznesené požiadavky pre obmedzenie ich výroby a používania. CCHLP si uvedomuje dôležitosť tohto doposiaľ najkomplexnejšieho návrhu obmedzenia vrátane jeho ekonomických vplyvov a rozumie potrebe prijatia opatrení na minimalizáciu uvoľňovania PFAS látok. Efektívnosť navrhovaného obmedzenia na úrovni EÚ však vníma ako diskutabilnú, keďže emisie PFAS do životného prostredia nepochádzajú výlučne zo zdrojov v EÚ. Keďže daná problematika presahuje hranice EÚ, považuje za vhodnejšie začať konať na globálnej úrovni, vzhľadom na účinnosť a proporcionalitu opatrení. Podporuje vedecky opodstatnené obmedzenie špecifických PFAS látok z dôvodu ich škodlivých účinkov, podobne ako v prípade už prijatých obmedzení napr. PFOS, PFOA. CCHLP namiesto úplného zákazu všetkých použití PFAS (vrátane nevyhnutných použití), pre ktoré nie sú dostupné vhodné technicky a ekonomicky uskutočniteľné alternatívy, podporuje reguláciu PFAS len pre použitia s veľkými emisiami, pre ktoré sú dostupné alternatívy alebo pre použitia, ktoré nie sú nevyhnutné. K navrhovanému obmedzeniu prebieha príprava nezávislých stanovísk vedeckými výbormi ECHA pre hodnotenie rizík (ďalej len „RAC“) a sociálno-ekonomickú analýzu (ďalej len „SEAC“) so zameraním na jednotlivé dotknuté sektory; odbor chemických látok CCHLP naďalej sleduje proces prípravy obmedzenia.

Odbor priebežne komunikoval so zástupcami priemyslu a zainteresovanými stranami a informoval ich o aktuálnom stave v súvislosti s pripravovanými rozhodnutiami o udelení autorizácií, o návrhoch na obmedzenia, napr. pokiaľ ide obmedzenie pre mikropasty zámerne pridané do výrobkov akéhokoľvek druhu pre spotrebiteľské a profesionálne použitia, ako aj o ďalších pripravovaných návrhoch už zmienených obmedzení.

Pre prebiehajúce procesy jednotlivých regulačných opatrení odbor v rámci zvyšovania povedomia pokračoval v poskytovaní aktuálnych informácií zástupcom priemyslu (predovšetkým priemyselným zväzom a združeniam) týkajúcich sa prebiehajúcich verejných konzultácií a výziev na predloženie informácií organizovaných ECHA. Informácie poskytnuté v konzultáciách môžu v konečnom dôsledku prispieť k príprave kvalitnejších návrhov regulačných opatrení. Pozitívne ohlasy na tieto iniciatívy od zástupcov priemyslu a ďalších zainteresovaných strán svedčí o ich záujme zapájať sa do prebiehajúcich konzultácií.

V rámci prebiehajúceho procesu hodnotenia biocídnej účinnej látky terbutrín a s tým spojenej povinnosti MSCA pre nariadenie CLP predložiť návrh CLH, sa odbor chemických látok v spolupráci s odborom biocídov podieľal na príprave a pripomienkovaní dokumentácie k návrhu jej CLH. Vzhľadom na to, že zo strany žiadateľa nebol ukončený proces predkladania údajov a proces posudzovania nebezpečnosti nie je ukončený (čo je predpokladom pre prípravu návrhu dokumentácie CLH), práca na príprave dokumentácie bola prerušená. Príprava dokumentácie môže pokračovať po ukončení hodnotenia nebezpečnosti z hľadiska fyzikálno-chemických vlastností, nebezpečnosti pre ľudské zdravie, ako aj environmentálnej nebezpečnosti.

So zástupcami Národného toxikologického a informačného centra (ďalej len „NTIC“) sa konalo stretnutie s cieľom prediskutovať otázky súvisiace s potrebou novelizácie chemického zákona vzhľadom na zavedenie Prílohy VIII CLP a uplynutie uplatňovania prechodného

obdobia, čo má za následok zmenu ustanovenia § 6 chemického zákona týkajúceho sa povinnosti predkladať kartu bezpečnostných údajov NTIC.

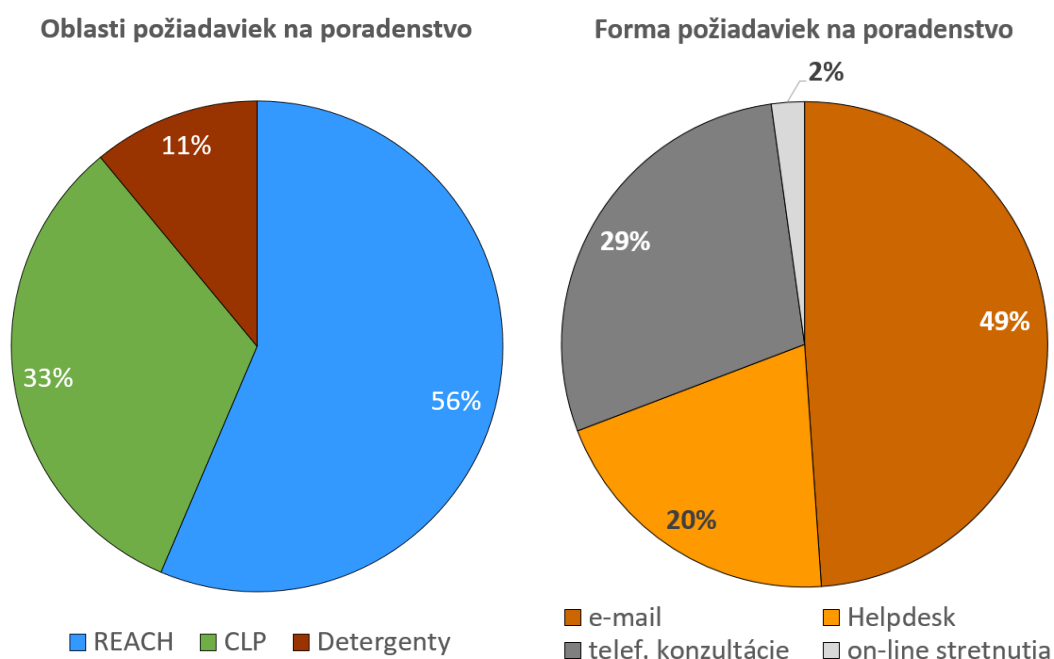
Helpdesk (asistenčné pracovisko CCHLP)

Odbor chemických látok naďalej poskytoval poradenstvo fyzickým a právnickým osobám, ktorým vyplývajú povinnosti z ustanovení nariadení REACH, CLP, nariadenia o detergentoch, ako i z chemického zákona. V požiadavkách najviac rezonovali otázky súvisiace so všeobecnými povinnosťami pre uvádzanie chemických látok a zmesí na trh SR v zmysle REACH, CLP a nariadenia o detergentoch, povinnosti súvisiace s komunikáciou bezpečného používania chemikálií v rámci dodávateľského reťazca, otázky príslušných opatrení manažmentu rizík pre jednotlivé chemické látky, resp. zmesi a povinností vyplývajúce z ustanovení Prílohy VIII CLP. Bol zaznamenaný nárast dotazov súvisiacich s pripravovanými obmedzeniami látok (najmä U-PFAS) alebo už prijatými obmedzeniami (najmä obmedzenie pre mikroplasty, diizokyanáty), ako aj dotazov súvisiacich s uplatňovaním ustanovení nariadení REACH a CLP pre recyklované materiály. Odbor inicioval v systéme národných asistenčných pracovísk HelpEx otvorenie a riešenie otázky týkajúcej sa povinnosti vypracovať kartu bezpečnostných údajov v prípade, ak sa látka dováža na vlastné použitie. Komunikácia s ECHA ohľadom otázky je ešte v riešení, jej výstupom bude často kladená otázka a odpoveď zverejnená na stránke ECHA.

Tabuľka č. 15: Počet požiadaviek na poradenstvo podľa legislatívnych oblastí (2023)

Počet požiadaviek	REACH	CLP	detergenty	Spolu
e-mail	53	45	13	111
Helpdesk	22	20	4	46
telefonické konzultácie	50	7	8	65
Osobné stretnutia	3	2	0	5
Celkovo	128	74	25	227

Graf č. 30 a č. 31: Podiel požiadaviek na poradenstvo podľa oblastí a formy (chemikálie)

Z grafu č. 30 je zrejmé, že takmer 90 % požiadaviek na poradenstvo sa týkalo nariadení REACH a CLP. Graf č. 31 indikuje, že takmer 70 % požiadaviek na poradenstvo sa realizuje písomnou formou (prostredníctvom elektronickej pošty alebo informačného systému Helpdesk) a len 31 % telefonicky alebo osobne.

Biocídy

V roku 2023 odbor biocídov zabezpečoval v pracovných procesoch ECHA účasť a aktivity vo Výbore pre biocídne výrobky ECHA (ďalej len „BPC“) a v expertných pracovných skupinách (ďalej len „WG“) tohto výboru pre fyzikálno-chemické parametre a analytické metódy (ďalej len „APCP“), pre účinnosť (ďalej len „EFF“), pre hodnotenie ľudského zdravia a zdravia zvierat (ďalej len „HH“) a pre hodnotenie rizík pre životné prostredie (ďalej len „ENV“). Zasadnutia WG sa konajú štyrikrát ročne. V roku 2023 sa zvýšil počet pracovníkov a pracovníčok zúčastňujúcich sa na rokovaníach WG, čo bolo umožnené aj on-line formou zasadnutí. Svojou činnosťou sa zamestnanci odboru biocídov aktívne podieľali na obsahu WG zapojením sa do konzultácií, prezentáciou a iniciáciou úprav pracovných dokumentov. Účasť na WG a odborné diskusie vedené na ich pôde pomáhajú rozvíjať odborné vedomosti a skúsenosti zamestnancov SK MSCA.

V roku 2023 odbor biocídov zabezpečoval účasť a aktivity MH SR aj na úrovni EK na stretnutiach zástupcov MSCA pre implementáciu BPR (ďalej len „CA“) a na zasadnutiach komitologického stáleho výboru pre biocídne výrobky (ďalej len „SCBP“), ktorý pomáha EK v procesoch prijímania delegovaných právnych aktov. CA a SCBP zasadať štyrikrát za rok. Na zasadnutiach CA sa v roku 2023 prerokovalo približne 135 dokumentov s celkovým počtom približne 1 000 strán, po zasadnutiach CA sa realizovalo približne 15 písomných konzultácií. SCBP na zasadnutiach prerokoval približne 160 dokumentov s celkovým počtom približne 1 140 strán, po zasadnutiach SCBP sa realizovalo približne 11 písomných konzultácií. V roku 2023 sa MH SR v rámci SCBP zapojilo do 80 hlasovaní o právnych aktoch EK písomnou procedúrou. Následne MH SR vykonalo jazykové korektúry slovenských znení uvedených 80 právnych aktov EK.

Na preskúmanie všetkých otázok, ktoré sa týkajú toho, či biocídny výrobok, pre ktorý sa podala žiadosť o vzájomné uznanie, spĺňa podmienky udelenia autorizácie, je na úrovni EÚ zriadená koordinačná skupina (ďalej len „CG“). Sekretariát pre CG zabezpečuje ECHA a zasadnutia sa realizujú päťkrát ročne. Ak sa CG nepodarí dosiahnuť dohodu, rozhoduje EK. S postupujúcim programom preskúmania účinných látok sa zvyšuje počet autorizácií a s tým súvisí aj nárast počtu námietok, ktoré CG rieši. V roku 2023 zabezpečovali účasť a aktivity MH SR priamo v CG dve pracovníčky odboru biocídov, ktoré sa zúčastnili na všetkých 5 zasadnutiach CG. Zasadnutí CG sa zúčastňujú aj ďalší zamestnanci odboru biocídov so zameraním na jednotlivé vecné oblasti hodnotenia. Zasadnutia CG sa prevažne realizujú on-line, pričom jedno zasadnutie v roku sa realizuje fyzicky. V rámci agendy CG sa v roku 2023 riešilo celkovo 30 námietok, z toho 7 sa týkalo biocídnych výrobkov, pre ktoré bola SR dotknutým členským štátom a závery mali priamy dosah na konania o autorizáciách prebiehajúce v SR. MH SR prostredníctvom odboru biocídov predložilo oficiálne stanovisko k jednej námietke a jednu námietku SK MSCA aj inicioval. Pracovné tímy odboru v závislosti od prerokovávaných námietok, e-konzultácií a ďalších bodov agendy vypracovali a naformulovali v rámci agendy CG množstvo interných odborných stanovísk a názorov.

V prípade nejasností postupov alebo nejednoznačnosti legislatívy a usmernení môžu ČŠ EÚ iniciovať formálne alebo neformálne e-konzultácie. Pracovné tímy odboru v rámci CG poskytli odborné stanovisko k 1 formálnej a 3 neformálnym e-konzultáciám, ktoré iniciovali iné ČŠ. Okrem toho, aj pracovný tím odboru biocídov pre regulačnú oblasť inicioval 1 neformálnu e-konzultáciu.

Činnosť MH SR v CG má celoeurópsky význam a je dôležitá pre procesy autorizácií, pričom zároveň prispieva k pripravenosti odboru biocídov na hodnotenie žiadostí o národné autorizácie očakávané v budúcich rokoch.

Pracovný program preskúmania biocídnych účinných látok

EK pokračuje v pracovnom programe na systematické preskúmavanie všetkých existujúcich biocídnych účinných látok, ktoré boli na trhu EÚ k 14. máju 2020. Plnenie týchto úloh a pokračovanie programu preskúmania ovplyvňuje celý systém sprístupňovania a používania biocídnych výrobkov v EÚ vrátane SR. Dôvodom je to, že všetky biocídne výrobky obsahujúce tieto zatiaľ nepreskúmané účinné látky sú uvádzané na trh podľa prechodných ustanovení platných v ČŠ EÚ, kým sa neprijme rozhodnutie o schválení. Preto je dokončenie programu preskúmania prioritou EK a malo by byť najvyššou prioritou ČŠ, aby na trhu v EÚ boli len biocídne výrobky s plne preskúmanými vlastnosťami a bezpečnými použitiami.

Komplexnosť úloh a personálna poddimenzovanosť MSCA naprieč EÚ majú vplyv na rýchlosť postupu pracovného programu. K 1. októbru 2023 bolo dokončených len 46 % pracovného programu. Európou posledné roky rezonuje taktiež téma chemických látok, ktoré majú vlastnosti endokrinných rozvracačov (tzv. disruptorov) a môžu narúšať hormonálny systém a preto majú takéto látky škodlivé účinky na ľudí a voľne žijúce zvieratá. Ide o novú a odborne veľmi komplikovanú oblasť hodnotenia vlastností biocídnych účinných látok a pomocných látok v biocídnych výrobkoch. Z už získaných skúseností ČŠ EÚ vyplýva, že aj z dôvodu novej legislatívy a novej oblasti hodnotenia dochádza k omeškaniu výstupov členských štátov, ECHA a EK. Preto sa dokončenie programu preskúmania v lehote, ktorú ustanovilo nariadenie o biocídoch do 31. decembra 2024, ukázalo ako nerealistické.

V roku 2023 bolo medzi ČŠ EÚ a EK dohodnuté predĺženie tohto pracovného programu do 31. decembra 2030. EK pripravila delegované nariadenie o predĺžení pracovného programu. Návrh delegovaného nariadenia EK predstavila na decembrovom zasadnutí CA-102. Prijatie tohto návrhu a jeho uverejnenie vo Vestníku EÚ sa očakáva v roku 2024.

Návrh delegovaného nariadenia EK vysvetľuje aj okolnosti, prečo EK pristúpila k tomuto kroku. EK v správe pre Radu a EP o vykonávaní nariadenia o biocídnych výrobkoch predložila Rade a EP v júni 2021 podrobné hodnotenie situácie s oneskorením programu preskúmania. EK identifikovala, že hlavné dôvody oneskorenia programu preskúmania existujúcich biocídnych účinných látok sú:

- i) nedostatok zdrojov (personálnych, finančných) v MSCA na splnenie ich úloh podľa BPR;
- ii) omeškania zo strany žiadateľov pri predkladaní dodatočných údajov;
- iii) zložité technické otázky týkajúce sa konkrétnych spisov, ktoré je potrebné vyriešiť ako prvé;
- iv) vývoj technického usmernenia; a

v) prijatie nových vedeckých kritérií na určenie vlastností narúšajúcich endokrinný systém, čo vyvolalo potrebu ďalších údajov a hodnotení.

Následne k uvedenej správe komisárka EK zodpovedná za zdravie a bezpečnosť potravín zaslala listy zodpovedným ministrom vo všetkých ČŠ EÚ, aby vyjadrila svoje znepokojenie nad oneskoreniami pri implementácii nariadenia o biocídnych výrobkoch (hodnotenia účinných látok, autorizácie výrobkov), a vyzvala ČŠ, aby prijali opatrenia vrátane vyčlenenia dostatočných zdrojov. EK však konštatuje, že zatiaľ sa nezaznamenalo žiadne výrazné zlepšenie, pokiaľ ide o zdroje dostupné v ČŠ alebo predkladanie návrhov hodnotiacich správ ECHA.

EK taktiež prijala opatrenia na zlepšenie tejto nepriaznivej situácie. V roku 2023 vyhlásila výzvu pre grant EK na posilnenie kapacít ČŠ na hodnotenie a odstránenie nebezpečných pesticídov a biocídov z trhu – „SMP-FOOD-2022-BIOCIDES-PESTICIDES-IBA“, v rámci ktorého sa zaviazala poskytnúť orgánom zodpovedným za biocídy a prípravky na ochranu rastlín v ČŠ granty v celkovej výške 10 miliónov eur s cieľom pomôcť im dosiahnuť pokrok pri implementácii BPR a nariadenia o prípravkoch na ochranu rastlín za podmienky zavedenia alebo udržania úplného navrátenia vybraných úhrad a poplatkov na úlohy hodnotenia (tzv. full cost-recovery and ring-fencing system). Deväť ČŠ vrátane SR úspešne požiadalo o tento grant pre biocídy. EK následne na zasadnutiach CA komunikovala svoje očakávania, že aj samotné ČŠ EÚ musia prijať opatrenia na dosiahnutie pokroku pri implementácii BPR.

Dátum dokončenia pracovného programu práve do 31. decembra 2030 bol stanovený i preto, že EK má v úmysle vykonať hodnotenie REFIT nariadenia BPR, ktoré sa má ukončiť v roku 2026. Akékoľvek potenciálne zmeny, ktoré môžu vyplývať z hodnotenia, by sa mali uskutočniť do konca roku 2030.

Aktívny chlór

V rámci programu preskúmania jednotlivé ČŠ EÚ vykonávajú hodnotenia tých biocídnych účinných látok, ktoré im EK prideliť delegovaným nariadením o programe preskúmania biocídnych účinných látok. EK týmto delegovaným nariadením určila SR ako hodnotiaci členský štát pre účinné látky:

- (i) aktívny chlór získaný z chloridu sodného elektrolýzou a
- (ii) aktívny chlór uvoľnený z kyseliny chlórnej,

obe v rámci hlavnej skupiny dezinfekčných prostriedkov pre 4 typy dezinfekčných biocídnych použití

- dezinfekčné prostriedky a algicídy, ktoré nie sú určené na priamu aplikáciu na ľudí alebo zvieratá;
- veterinárna hygiena;
- dezinfekcia v oblasti potravín a krmív a dezinfekcia pitnej vody;

pričom spoločne s nimi na základe rozhodnutia EK hodnotila SR tieto dve účinné látky aj pre dezinfekčné použitie v oblasti osobnej hygieny človeka, pre ktoré tieto účinné látky nie sú súčasťou programu preskúmania;

- (iii) aktívny chlór získaný z chloridu sodného elektrolýzou pre typ biocídneho použitia pre konzervačné prostriedky na chladiace a spracovateľské systémy využívajúce kvapaliny na použitie na ochranu vody alebo iných kvapalín používaných v chladiacich a spracovateľských

systémoch prostredníctvom kontroly škodlivých organizmov, ako sú mikróby, riasy a lastúrniky (PT11).

Pracovné výstupy MH SR pre účinné látky (i) a (ii) pre 5 dezinfekčných biocídnych použití vyústili do štyroch vykonávacích nariadení EK. Stanoviská BPC pre účinnú látku aktívny chlór uvoľnený z kyseliny chlórnej však ešte uložili podporovateľovi tejto účinnej látky dodatočne predložiť MH SR nové analýzy pre identitu látky. Hodnotenie týchto nových údajov pre oblasť APCP prebiehalo v roku 2023. APCP expert realizoval porovnanie parametrov analýzy dodanej podporovateľom účinnej látky s existujúcou referenčnou špecifikáciou pre schválený aktívny chlór uvoľnený z kyseliny chlórnej a kontrolu hodnôt a výpočtov. Údaje, ktoré podporovateľ predložil, boli však naďalej neúplné a podporovateľ bude vyzvaný doplniť ďalšie špecifické údaje.

V roku 2023 pokračovalo aj hodnotenie účinnej látky (iii) aktívny chlór získaný z chloridu sodného elektrolýzou pre PT11.

V januári 2023 sa uskutočnilo on-line stretnutie so žiadateľom, na ktorom sa prediskutovali otvorené otázky z oblasti APCP a oblasti účinnosti, resp. EFF. Pracovný tím odboru biocídov predstavil žiadateľovi plán hodnotenia a časový plán predloženia zhodnotenej dokumentácie do pracovného procesu ECHA. Vo februári 2023 bola žiadateľovi odoslaná požiadavka na doplňujúce informácie, v ktorej boli identifikované chýbajúce informácie pre oblasti APCP a EFF. V súlade so závermi WG pre APCP z marca 2023 pracovný tím pre oblasť APCP riešil požiadavku na tzv. celkové zloženie (Global Composition). S postupom hodnotenia v oblastiach APCP a EFF sa do hodnotenia zapojili aj pracovné tímy pre hodnotenie rizík pre ľudské zdravie (resp. tímy HH) a životné prostredie (resp. tímy ENV). O predbežných zistenia a záveroch prebiehala komunikácia so žiadateľom, ktorý sa v apríli 2023 vyjadril k pripomienkam hodnotiaceho orgánu. Následne v máji 2023 žiadateľ predložil aktualizovanú hodnotiacu správu a dokumentáciu pre účinnú látku vo formáte IUCLID. Žiadateľ v tom čase tiež informoval hodnotiaci orgán o zámere uskutočniť dodatočné štúdie pre účinnosť. Vzhľadom na zatiaľ nedostatočné odborné skúsenosti interného pracovného tímu pre hodnotenie rizík v oblasti ENV, pokračovala v tejto oblasti spolupráca s externým hodnotiteľom environmentálnych rizík biocídov, ktorý poskytuje svoje odborné činnosti aj pre slovinský MSCA. Vzhľadom na postup hodnotenia a dodatočné informácie od žiadateľa bolo ENV hodnotenie aktualizované a zaslané žiadateľovi na pripomienkovanie. V septembri 2023 žiadateľ predložil aktualizovanú hodnotiacu správu a dokumentáciu pre účinnú látku vo formáte IUCLID. Pracovné tímy APCP a EFF preštudovali a skontrolovali dokumentáciu doplnenú žiadateľom a pokračovali v hodnotení. Vzhľadom na podobnosť problematiky v hodnoteniach aktívnych chlórův prebiehajúcich vo viacerých ČŠ EÚ, ECHA organizuje vzájomnú koordináciu týchto hodnotení aktívnych chlórův medzi ČŠ EÚ s cieľom harmonizovať hodnotenia medzi ČŠ EÚ. Preto aj v priebehu roka 2023 sa vo veci hodnotenia účinnej látky (iii) aktívny chlór uskutočnili viaceré pracovné stretnutia s ECHA a ČŠ EÚ formou on-line stretnutí. Na stretnutiach sa predovšetkým diskutovalo a hľadalo spoločné riešenie pre hodnotenie vlastností endokrinných rozvracačov (ďalej len „ED“) pre aktívne chlóry pre ľudské zdravie. ČŠ EÚ rozpracovávali argumentáciu na podporu netestovania, ďalšiu stratégiu hodnotenia a návrh na diskusiu v rámci skorej WG pre ľudské zdravie (tzv. early HH WG). ČŠ EÚ zrealizovali stretnutie v októbri 2023, na ktorom sa zúčastnili aj zástupcovia MH SR. Vzhľadom na zatiaľ nedostatočné odborné skúsenosti interného pracovného tímu pre

hodnotenie rizík v oblasti HH, pokračovala v tejto oblasti spolupráca s externým toxikológom a hodnotiteľom rizík biocídov, ktorý poskytuje svoje odborné činnosti aj pre rakúsky MSCA. Externý expert na zasadnutí WG informoval o aktuálnom stave ED hodnotenia pre ľudské zdravie za účinnú látku, ktorú hodnotí MH SR. Následne v decembri 2023 pracovný tím MH SR riešil doplnenie ED hodnotenia pre necieľové organizmy v zmysle dohody záverov WG. ED hodnotenie pre oblasť ENV vrátane skorej WG pre životné prostredie (tzv. early ENV WG) sa bude realizovať v roku 2024.

Terbutrín

Ďalšou účinnou látkou, ktorú EK zverila SR v rámci pracovného programu EK na systematické preskúmavanie všetkých existujúcich účinných látok, je terbutrín pre celkovo 5 typov biocídnych použití. V prípade terbutrínu ide o dve nezávislé hodnotenia piatich žiadostí pre 2 a 3 typy biocídnych použití, pre ktoré boli dokumentácie predložené dvomi spoločnosťami. Vzhľadom na vlastnosti tejto účinnej látky a jej potenciál pre perzistentnosť, bioakumulatívnosť a toxicitu (resp. PBT) a vlastnosti narúšajúce endokrinný systém a tiež s ohľadom na dvoch účastníkov v konkurenčnom vzťahu, ktorí podali žiadosti, hodnotenie tejto látky je mimoriadne odborne i procesne náročné. Dokumentácia k hodnoteniu terbutrínu v anglickom jazyku má rozsah cca 30 000 strán. Postupné vyprofilovanie expertov MH SR pre niektoré oblasti hodnotenia a ochota externých expertov na spoluprácu na hodnotení umožnili MH SR pokračovať v plnení tejto úlohy aj v roku 2023. Zdrojmi časovej náročnosti sú komplexnosť hodnotenia a odborné a procedurálne otázky, na riešenie ktorých sú nutné vstupy ECHA a externých zmluvných expertov.

Vzhľadom na novú legislatívu pre oblasť hodnotenia vlastností narúšajúcich endokrinný systém sa vyžadovalo vykonanie dodatočného testovania vlastností terbutrínu, ktoré bolo možné vykonať len so súhlasom ECHA. Spoločnosti podporujúce terbutrín dodali nové testy ku koncu roku 2023. Hodnotenie týchto testov bude realizovať externý expert pre oblasť ENV v roku 2024.

MH SR pokračovalo v hodnotení pre oblasť EFF v roku 2023 internými expertami. S ohľadom na rozhodnutia Súdneho dvora EÚ T 122/20 a T 123/20 je aj v prípade terbutrínu nutné preukázať účinnosť nielen základnými laboratórnymi testami, ale aj simuláciou reálnych podmienok. Tieto nové skutočnosti viedli k záverom, že je potrebné nové testovanie účinnosti terbutrínu vzhľadom na používanie v exteriéri a starnutie účinnej látky, resp. výrobku. V roku 2023 MH SR pripravilo a realizovalo dve elektronické odborné konzultácie v rámci agendy WG EFF s cieľom prediskutovať nedostatky predložených štúdií z oblasti testovania účinnosti s expertami na účinnosť z ostatných ČŠ EÚ a zistiť názor ostatných ČŠ v tejto veci. Vzhľadom na výsledok konzultácií na WG sú doposiaľ predložené testy účinnosti považované za nedostatočné. Výsledky WG konzultácií boli komunikované s podporovateľmi účinnej látky terbutrín. Dokončenie hodnotenia pre oblasť EFF závisí od nových testov pre oblasť účinnosti, ktorých dodanie podporovateľmi účinnej látky terbutrín sa predpokladá koncom roku 2025.

Hodnotenie pre oblasť APCP taktiež pokračovalo v roku 2023 internými expertmi. S ohľadom na novovznikajúce potreby dodatočných testov v ostatných oblastiach hodnotenia sa celý proces hodnotenia predlžuje a niektoré dokumenty a analýzy k identite látky prestávajú vyhovovať časovým pravidlám ustanoveným v usmerneniach, čo sa týka prijateľného dátumu vzniku dokumentov a realizácie analýz. Preto bolo nutné vyžiadať od žiadateľov na podporu

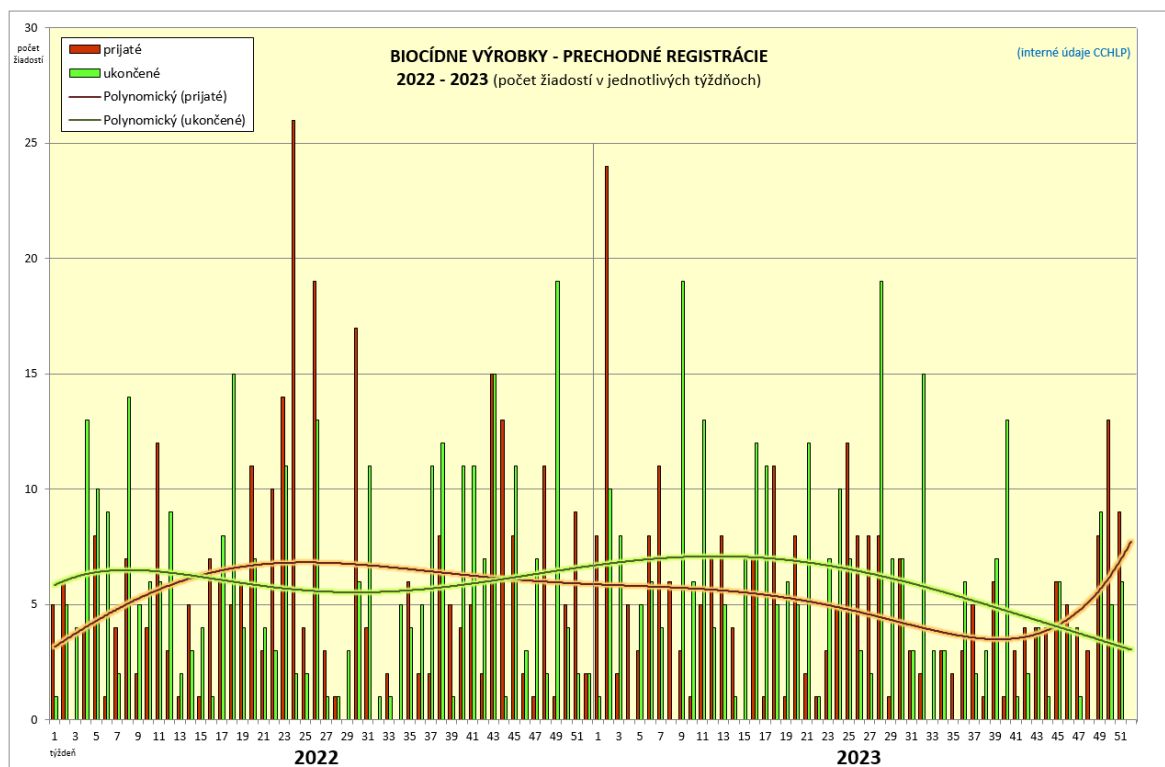
starších analýz dáta kontroly kvality alebo novú analýzu. V oblasti APCP sa v súvislosti s hodnotením terbutrínu realizovala v roku 2023 aj neoficiálna konzultácia s pracovnou skupinou ECHA.

Prechodné opatrenia

Počas prebiehajúceho celoeurópskeho preskúmania existujúcich účinných látok sa biocídne výrobky, ktoré obsahujú látky zaradené v programe preskúmania, môžu prechodne sprístupňovať na národnom trhu v súlade s prechodnými opatreniami BPR implementovanými v ČS vnútroštátnymi pravidlami. MH SR v tejto súvislosti plní úlohy orgánu štátnej správy pre sprístupňovanie biocídnych výrobkov podľa biocídneho zákona.

Správny orgán pre sprístupňovanie biocídnych výrobkov na trhu SR podľa biocídneho zákona sa v roku 2023 zaoberal 373 žiadosťami o zapísanie biocídnych výrobkov do registra v rámci prechodných opatrení. Celkovo bolo v roku 2023 ukončených 297 správnych konaní, pričom do registra biocídnych výrobkov bolo zapísaných 275 biocídnych výrobkov. V priebehu roka 2023 bolo na základe oznámení o ukončení sprístupňovania alebo z dôvodu neuhradenia ročných platieb vymazaných z národného registra 380 biocídnych výrobkov. Celkovo bolo vystavených 340 platobných predpisov o uhradenie správnych poplatkov. Pri prechodných registráciách bolo 55 konaní prerušených. V súvislosti so správnyimi konaniami bolo vydaných 352 rozhodnutí správneho orgánu. V roku 2023 prišlo 8 návrhov na udelenie povolenia na sprístupňovanie biocídnych výrobkov, na ktoré sa nevzťahujú prechodné opatrenia. Z dôvodu ohrozenia verejného zdravia bolo udelených 6 povolení. V priloženom grafe je znázornené porovnanie počtu žiadostí o prechodné registrácie v rokoch 2022 a 2023.

Graf č. 32: Porovnanie počtu prijatých a ukončených žiadostí v roku 2022 a 2023

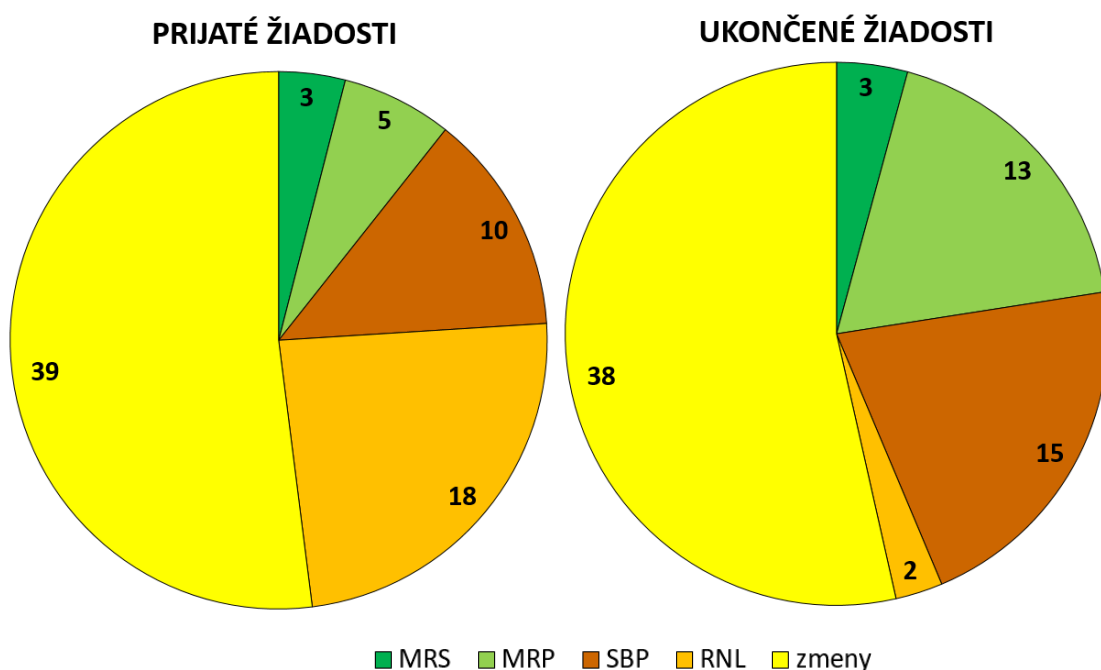

Priebeh polynomických kriviek počas obdobia dvoch rokov celkovo nevykazuje významné rozdiely v počte prijatých a ukončených žiadostí, čo znamená, že žiadosti sú v princípe priebežne vybavované.

Vzájomné uznanie autorizácií

Odbor biocídov plní úlohy pre procesy autorizácií podľa BPR. MH SR v roku 2023 plnilo úlohy MSCA pre autorizácie vzájomným uznaním, obnovy a zmeny autorizácií. V regulačnom rámci konkrétneho procesu sa vykonáva expertné hodnotenie vrátane preskúmania hodnotenia a záverov hodnotenia z referenčného ČŠ pre oblasti APCP, účinnosť, ľudské zdravie a zdravie zvierat, životné prostredie a príp. aj hodnotenie koformulantov zamerané na vlastnosti endokrinných rozvracačov. Na procesnom a vecnom vybavení každej z týchto žiadostí spoločne participujú viaceré pracovné tímy zamerané na jednotlivé vecné oblasti hodnotenia, pracovníčka regulačnej oblasti, v prípade námietok proti hodnoteniu referenčného ČŠ tiež pracovníčka, ktorá zastupuje SR v CG a pre príp. sporné otázky ochrany údajov a písomných povolení na prístup k údajom taktiež právna expertka. Každá žiadosť predstavuje personálne aj odborne komplexný projekt realizovaný v striktnom časovom harmonograme lehôt ustanovených v legislatíve EÚ a usmerňujúcich dokumentoch EK a ECHA. V súvislosti s výstupmi hodnotení referenčných ČŠ pracovné tímy odboru biocídov zamerané na jednotlivé oblasti hodnotenia biocídnych výrobkov vykonávali odborné pripomienkovanie návrhov hodnotiacich správ iných ČŠ aj ako odbornú prípravu metódou „learning by doing“, pretože MSCA pre biocídy zatiaľ nedisponuje dostatočným počtom vhodne kvalifikovaného a skúseného personálu, ktorý by zodpovedal objemu a náročnosti úloh vyplývajúcich z BPR pre ČŠ. Plnením týchto úloh si zamestnanci MSCA pre biocídy aj prehlbovali odborné vedomosti a nadobúdali potrebné skúsenosti pre výkon ešte náročnejších špecializovaných odborných úloh.

Graf č. 33 a 34: Počet prijatých a ukončených žiadostí o autorizáciu podľa procesov (2023)

MRS – postupné vzájomné uznanie; **MRP** – paralelné vzájomné uznanie; **SBP** – autorizácie tých istých biocídnych výrobkov; **RNL** – obnovy autorizácií; **zmeny** – zmeny autorizácií

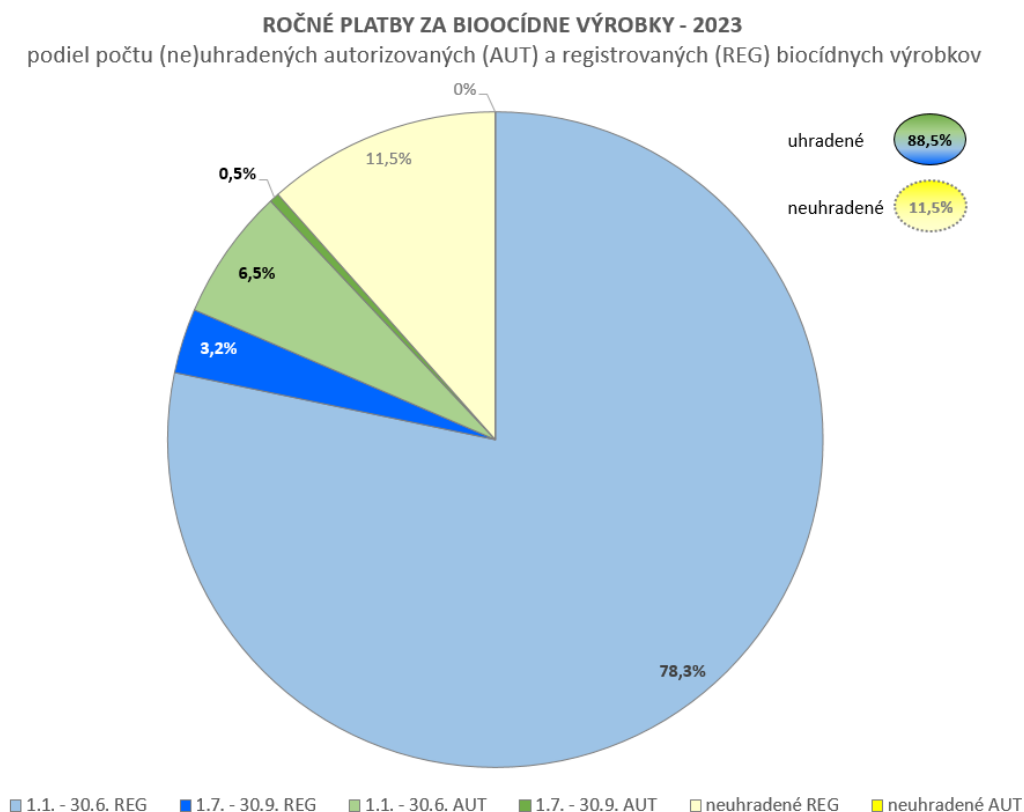
Ročné platby

Ročné platby predstavujú nástroj na udržiavanie aktuálnosti národného registra biocídnych výrobkov a sú, popri úhradách za odborné služby, nástrojom, ktorý BPR poskytuje na splnenie povinnosti zabezpečiť dostatočný počet vhodne kvalifikovaného a skúseného personálu, aby mohol efektívne a účinne plniť povinnosti vymedzené v BPR.

V roku 2023 sa úhrada ročných platieb týkala celkovo 2 707 zápisov biocídnych výrobkov podľa prechodných ustanovení a 203 biocídnych výrobkov autorizovaných vzájomným uznaním a celkovo 575 držiteľov zápisov a autorizácií z celej EÚ. V súvislosti s agendou ročných platieb bolo v roku 2023 odoslaných cca 1500 individuálnych e-mailových správ vrátane individuálnych pripomenutí na lehotu úhrady ročných platieb a odpovedí na 420 e-mailových správ s otázkami a požiadavkami.

Graf č. 35 znázorňuje percentuálny podiel počtu registrovaných a autorizovaných biocídnych výrobkov s uhradenými a neuhradenými ročnými platbami v obdobiach do 30. júna 2023 a od 1. júla do 30. septembra 2023. V prvom období kalendárneho roku sa platia základné sadzby ročných platieb a v druhom období dvojnásobné sadzby. Z grafu vidno, že pre viac ako 88 % biocídnych výrobkov boli ročné platby uhradené a 3,7 % platieb bolo realizovaných v druhom období v dvojnásobnej výške. Za 11,5 % biocídnych výrobkov neboli ročné platby uhradené a boli vymazané z registra buď na základe vlastnej žiadosti alebo z dôvodu neuhradenia platby.

Graf č. 35: Ročné platby za biocídne výrobky v roku 2023

Prognóza pre prvé národné autorizácie a úniové autorizácie

Na základe schválenia účinných látok z programu preskúmania nastáva pre biocídne výrobky, ktoré obsahujú takéto schválené účinné látky, fáza autorizácie. Aby bolo možné pokračovať v sprístupňovaní biocídnych výrobkov na trhu podľa prechodných ustanovení až do udelenia

autorizácií, podania autorizácií sa musia realizovať najneskôr do dátumu schválenia účinnej látky. Prijatie vykonávacích nariadení EK o schválení účinných látok je preto spúšťačom ďalšej fázy úloh MSCA pre biocídy. V tejto fáze podnikateľské subjekty z celej EÚ podávajú v referenčných ČŠ žiadosti o národné autorizácie biocídnych výrobkov s týmito účinnými látkami, ktoré budú referenčnými autorizáciami pre autorizácie vzájomným uznaním v ostatných ČŠ EÚ. Pracovné výstupy referenčných ČŠ EÚ sú podrobené odbornému pripomienkovaniu expertov z ČŠ EÚ. Zámer EK dokončiť celoeurópsky program preskúmania biocídnych účinných látok do 31. decembra 2030 zvyšuje a v nasledovných rokoch naďalej bude výrazne zvyšovať objem nových žiadostí o vnútroštátne autorizácie a na ne naviazané autorizácie vzájomným uznaním, úniové autorizácie a autorizácie zjednodušeným postupom. Obnovy už schválených účinných látok a obnovy už udelených autorizácií sú ďalším faktormi, ktoré v nasledovných rokoch budú zvyšovať objem úloh MSCA pre biocídy. Objem úloh je zvýšený i dôsledkami Brexitu kvôli výpadku hodnotenia biocídnych výrobkov, ktoré v minulosti vykonávala Veľká Británia. Tieto úlohy a nové žiadosti sú teraz nasmerované do ostatných ČŠ EÚ vrátane SR.

V roku 2023 a v predchádzajúcich rokoch MH SR ešte nepôsobilo ako hodnotiaci MSCA pre žiadosti o úniové a prvé vnútroštátne autorizácie alebo pre žiadosti o zjednodušený postup. Dôvodom bol predovšetkým absencia personálneho zabezpečenia pre takýto typ náročných a komplexných úloh a nízky počet odborných zamestnancov v slovenskom MSCA pre biocídy s dostatočnými dlhoročnými odbornými skúsenosťami s hodnotením komplexných dokumentačných súborov tohto typu. Podnikateľské subjekty z celej EÚ sa však usilujú dosiahnuť súhlas MH SR s tým, aby plnilo úlohy hodnotiaceho orgánu pre úniové autorizácie, prvé národné autorizácie a ďalšie procesy. V roku 2023 adresovali MH SR rôzne zahraničné spoločnosti 13 požiadaviek, aby sa stalo hodnotiacim MSCA pre budúce žiadosti a dokumentačné súbory, z toho bolo 5 úniovéch autorizácií, 3 národné autorizácie a na nich naviazané paralelné vzájomné uznanie, 2 autorizácie zjednodušeným postupom, 1 závažná zmena autorizácie pridaním troch nových použití, 1 obnova účinnej látky a zároveň aj pridanie novej kombinácie typu biocídneho výrobku a 1 hodnotenie účinnej látky pre zaradenie do Prílohy I BPR.

Dôraz EK na dokončenie programu preskúmania do 31. decembra 2030 bude znamenať aj výrazný nárast súvisiacich úloh vo všetkých oblastiach úloh vymedzených BPR vrátane autorizácií biocídnych výrobkov. V nasledovných rokoch je preto nutné počítať s tým, že pribudnú pre MH SR úlohy spojené so žiadosťami o prvé národné autorizácie, kde sa na podanie žiadosti nevyžaduje súhlas ČŠ EÚ. Bude sa to diať predovšetkým v súvislosti so schválením účinných látok, pre ktoré je SR hodnotiacim ČŠ, ale i v súvislosti s pokračovaním programu preskúmania pre účinné látky, ktoré hodnotia iné ČŠ EÚ. V súvislosti so schválením kvartérnych amóniových solí na použitie na dezinfekciu a konzerváciu a s očakávaným dokončením hodnotenia etanolu ako biocídnej účinnej látky na dezinfekčné použitie je potrebné počítať s masívnym nárastom požiadaviek na prevzatie úlohy hodnotiaceho ČŠ adresovaným aj MH SR. Preto je nevyhnuté kapacitne a personálne pripraviť SK MSCA na nárast úloh súvisiaci s dokončením programu preskúmania účinných látok.

Jazykové korektúry

Okrem už uvedených jazykových korektúr právnych aktov EK v rámci agendy SCBP, ako súčasť procesu úniovéch autorizácií, MH SR povinne vykonáva jazykové korektúry slovenských prekladov zhrnutí charakteristík biocídnych výrobkov úniovéch autorizácií v záverečnej fáze

schvaľovacieho procesu, ktorý koordinuje ECHA a završuje EK vydaním delegovaného aktu a úniovej autorizácie. V roku 2023 MH SR vykonalo 15 jazykových korektúr pred udelením úniovej autorizácie v celkovom počte vyše 366 strán textu a 2 jazykové korektúry v rámci malej zmeny úniovej autorizácie. V súvislosti s postupujúcim programom hodnotenia účinných látok narastá počet úniovej autorizácie, a tým aj počet a objem jazykových korektúr rozsiahlych a odborne náročných textov pre vecne rôznorodé typy biocídnych výrobkov, ktoré musí MH SR v rámci tejto agendy v krátkych časových lehotách vykonať. Prognózy ECHA po roku 2023 indikujú nárast objemu týchto úloh.

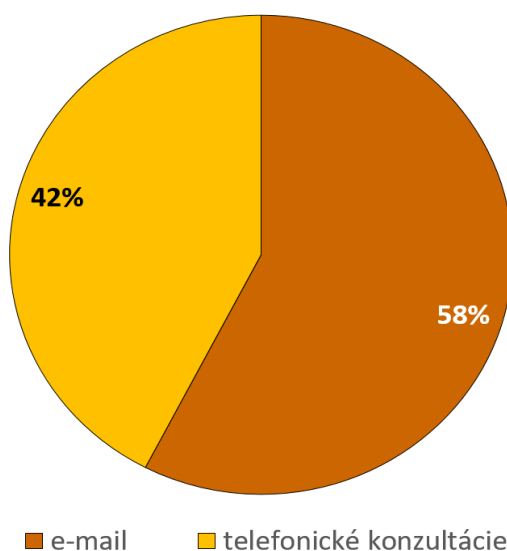
Helpdesk (asistenčné pracovisko CCHLP)

CCHLP pre oblasť BPR povinne poskytuje poradenstvo fyzickým a právnickým osobám, ktorým vyplývajú povinnosti z legislatívnych oblastí v kompetencii odboru prostredníctvom Helpdesku. Národný Helpdesk je súčasťou skupiny HelpNet, ktorá združuje asistenčné pracoviská všetkých členských štátov a ECHA. V máji 2023 sa uskutočnilo stretnutie skupiny HelpNet a to „18th HelpNet Steering Group meeting“. Zástupcovia za SR participovali na stretnutí formou on-line. V roku 2023 sa v rámci aktivít HelpNet uskutočnili aj dva workshopy pre BPR. Pracovníci odboru biocídov sa zúčastnili oboch týchto workshopov formou on-line.

V roku 2023 odbor biocídov vybavil 920 požiadaviek, a to 530 e-mailom a 390 telefonicky. Priemerná doba vybavenia e-mailovej požiadavky bola podľa komplikovanosti 3 dni pre jednoduchú požiadavku; pre stredne zložitú 7 dní a pre zložitú a komplexnú 28 dní. Odbor biocídov i počas roka 2023 prevádzkoval jednotný telefonický kontakt pre telefonické konzultácie. Do vypracovania odpovedí na špecifické a odborne najnáročnejšie požiadavky boli zapojené aj pracovné tímy odboru biocídov expertne zamerané na jednotlivé oblasti hodnotenia biocídnych výrobkov, čím sa zabezpečila vysoká odborná úroveň výstupov asistenčného pracoviska.

Graf č. 36: Podiel počtu požiadaviek na poradenstvo podľa formy (biocídy) (2023)

Forma požiadaviek na poradenstvo

Z priloženého grafu je zrejmé, že 58 % požiadaviek na poradenstvo sa realizuje písomnou formou (prostredníctvom elektronickej pošty) a 42 % telefonicky.

OECD

V rámci širšej medzinárodnej spolupráce odbor biocídov sleduje činnosť OECD pracovnej skupiny pre biocídy (ďalej len „WPB“). V septembri 2023 sa zasadnutie WPB uskutočnilo v Holandsku, a to len prezenčnou formou. Vzhľadom na nedostupnosť on-line účasti na tomto zasadnutí, po starostlivom uvážení dostupných pracovných kapacít a finančných nákladov spojených s prezenčnou účasťou na zasadnutí, SR nenominovala zástupcu za agendu biocídov na účasť na zasadnutí.

Grant Európskej komisie na posilnenie kapacít príslušných orgánov pre biocídy

Cieľom EK pri vykonávaní pracovného programu na systematické preskúmavanie všetkých existujúcich účinných látok, vyjadreným v BPR, je dokončiť program preskúmania do 31. decembra 2030. EK ešte počas roka 2022 intenzívne komunikovala smerom k ČŠ EÚ dôležitosť splnenia tohto cieľa v lehote stanovenej legislatívou EÚ a zdôrazňovala im, že BPR ukladá ČŠ EÚ povinnosť zabezpečiť, aby MSCA mali dostatočný počet vhodne kvalifikovaného a skúseného personálu, aby mohli efektívne a účinne plniť povinnosti vymedzené v tomto nariadení. BPR zároveň poskytuje ČŠ EÚ nástroj na splnenie tejto povinnosti, keďže zmocňuje ČŠ účtovať žiadateľom poplatky za služby, ktoré poskytujú v súvislosti s postupmi podľa tohto nariadenia vrátane služieb, ktoré zabezpečujú MSCA pôsobiace ako hodnotiaci MSCA, a to za dodržania zásady vyhradenia týchto príjmov na pokrytie nákladov MSCA súvisiacich s plnením týchto úloh.

Ako vyplynulo zo správy EK Európskemu parlamentu a Rade COM(2021)287 zo 07. júna 2021 o vykonávaní nariadenia BPR, ČŠ EÚ sú sústavne v omeškaní s plnením ich povinností vyplývajúcich z BPR. S cieľom podporiť ČŠ EÚ a aby sa znížilo uvedené omeškanie, EK v roku 2023 spustila priame granty na poskytnutie finančnej podpory dotknutým MSCA.

Tieto granty pokrývajú také aktivity ako hodnotenie dokumentačných súborov žiadostí o schválenie účinných látok, žiadostí o obnovu schválených účinných látok alebo žiadostí o autorizáciu biocídnych výrobkov. Granty sú taktiež zamerané na dosiahnutie štrukturálnych zlepšení týkajúcich sa kapacít ČŠ EÚ v strednodobom a dlhodobom horizonte tak, aby vybrané peňažné prostriedky zostali plne k dispozícii MSCA na pokrytie nákladov za vykonávanie hodnotenia. V auguste 2022 EK adresovala ČŠ list, v ktorom ich vyzvala, aby nominovali MSCA pre biocídy, ktorý sa bude uchádzať o grant.

MH SR ako MSCA, ktorý prostredníctvom svojho odboru biocídov sekcie CCHLP má v kompetencii hodnotenia dokumentačných súborov žiadostí o schválenie alebo obnovu biocídnych účinných látok a žiadostí súvisiacich s autorizáciami biocídnych výrobkov alebo obnovami autorizácií biocídnych výrobkov, bolo nominované, že sa bude uchádzať o grant na získanie finančnej pomoci EK.

V januári 2023 adresovala agentúra EK - European Health and Digital Executive Agency - HaDEA - pozvánku MH SR na predloženie žiadosti k výzve spolu s projektom, na základe ktorých má byť grant poskytnutý. MH SR predložilo žiadosť o udelenie grantu spoločne s projektom v apríli 2023. Projekt bol zo strany EK vyhodnotený a akceptovaný. Dohoda o grante bola podpísaná za obidve zmluvné strany, EK a MH SR, v decembri 2023.

Obsahom projektu, na ktorý bol udelený grant EK, je v rámci prvého pracovného balíka WP1 „Pokrok v programe preskúmania AS“ posilnenie implementácie nariadenia o biocídoch

vytvorením 2 dodatočných pracovných miest, ktoré majú byť obsadené v rámci príslušného projektu. EK sa zaviazala uhradiť 75 % nákladov na tieto pracovné miesta. Dosiahnutie cieľov v rámci tohto pracovného balíka sa bude merať počtom nových zamestnancov a predložením návrhov hodnotiacich správ do pracovného procesu. V rámci druhého pracovného balíka WP3 je cieľom projektu dosiahnutie a udržanie nastavenia úplného navrátenia vybraných úhrad a poplatkov na úlohy hodnotenia podľa BPR (tzv. full cost-recovery and ring-fencing system), ktoré vykonáva odbor biocídov. Zmeny nastavenia financovania SK MSCA, ktoré budú zaisťovať striktné uplatňovanie účelového vyčlenenia vybraných úhrad a poplatkov na úlohy hodnotenia v súlade s čl. 80 BPR sú predpokladom na dosiahnutie tohto cieľa projektu. V súvislosti s tým sa počas trvania grantu predpokladá novelizácia príslušných národných právnych predpisov.

Vízia

Víziou a smerovaním pracovného tímu odboru biocídov je profesionálna a proklientská štátna správa v kontexte BPR a taký MSCA, ktorý je odborne a personálne kompetentný obhájiť expertné závery vo všetkých oblastiach hodnotenia biocídov na odborných pracovných fórach ECHA a EK. Cieľom je poskytovanie odborných služieb v kvalite a rýchlosti zodpovedajúcich vysokej úrovni služieb ostatných MSCA a reflektujúcich požiadavky komerčných subjektov realizujúcich podnikateľské činnosti na trhu s biocídmí.

3.11. Bezpečnosť a krízové riadenie

Odbor bezpečnosti a krízového riadenia (ďalej len „OBaKR“) plní úlohy MH SR v oblasti krízového riadenia (hospodárskej mobilizácie⁷, ochrany kritickej infraštruktúry, civilnej ochrany⁸) a ochrany utajovaných skutočností.⁹

Krízové riadenie

Bezpečnostná situácia bola v roku 2023 naďalej veľmi zložitá, dynamická a nepredvídateľná. Ovplyvnila ju najmä pokračujúca hrozba v podobe ozbrojeného konfliktu na Ukrajine a rast migrujúcich utečencov z postihnutej oblasti.

OBaKR zabezpečoval, príp. sa priamo podieľal na plnení mimoriadnych úloh spojených s riešením ozbrojeného konfliktu na území Ukrajiny vyplývajúcich pre MH SR na základe príslušných uznesení vlády SR alebo požiadaviek iných ústredných orgánov štátnej správy.

V oblasti problematiky hybridných hrozieb OBaKR spolupracoval na príprave Koncepcie strategickej komunikácie SR a ďalších úlohách, ktoré vyplývali z Akčného plánu koordinácie boja proti hybridným hrozbám na roky 2022 až 2024. OBaKR sa tiež zúčastnil v roku 2023 cvičenia Chiméra 23 so zameraním na simuláciu hybridných útokov, ktoré bolo organizované z úrovne Ministerstva vnútra SR (ďalej len „MV SR“).

⁷ § 6 ods. 1 písm. l) zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov, zákon č. 179/2011 Z. z. o hospodárskej mobilizácii a o zmene a doplnení zákona č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnoveho stavu v znení neskorších predpisov

⁸ Zákon č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnoveho stavu v znení neskorších predpisov, zákona č. 45/2011 Z. z. o kritickej infraštruktúre v znení neskorších predpisov a zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov

⁹ Zákon č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Hospodárska mobilizácia

OBAKR ako organizačný útvar MH SR zabezpečuje úlohy v oblasti hospodárskej mobilizácie (ďalej len „HM“) podľa osobitných predpisov.⁷ V roku 2023 koordinoval 60 (koncom roka 2023 išlo o 57) subjektov hospodárskej mobilizácie (ďalej len „subjekt HM“) v pôsobnosti MH SR a ďalšie subjekty HM, ktorými sú:

- 11 ministerstiev a 4 ostatné ústredné orgány štátnej správy,
- 8 vyšších územných celkov (ďalej len „VÚC“),
- Národná banka Slovenska (ďalej len „NBS“),
- Rozhlas a televízia Slovenska (ďalej len „RTVS“),
- Štátna pokladnica,
- Sociálna poisťovňa,
- 72 okresných úradov a 2 927 obcí alebo miest.

MH SR je správcom špecifického aplikačného programu Jednotného informačného systému hospodárskej mobilizácie EPSIS® JISHM (ďalej len „JIS HM“). V systéme sa spracovávajú všetky dôležité údaje pre vykonávanie opatrení hospodárskej mobilizácie (ďalej len „opatrenie HM“). Prostredníctvom systému sa subjektom HM zasielali požiadavky MH SR v oblasti HM, požiadavky o pomoc pri riešení krízovej situácie spojené s ozbrojeným konfliktom na Ukrajine a tiež rôzne iné súvisiace informácie. Pre potreby MO SR sa vytvoril nový modul v JIS HM, ktorý umožňuje určeným zamestnancom mať prístup k platným krízovým plánom subjektov HM.

Počet subjektov HM sa neustále mení; prioritne v závislosti od vydaných rozhodnutí a príkazov právnickým osobám. Aktuálne sú v JIS HM sledované údaje o 4 750 subjektoch HM (organizácie aj podriadené zložky) a aktuálne je 3 605 aktívnych používateľov, pričom systém registruje 7 346 reálne vytvorených používateľov. Pre tzv. eFormuláre (evidencia údajov pre prevádzky sociálnych služieb) je v JIS HM aktívnych 1 106 používateľov.

OBAKR spravuje e-mailovú schránku okr@mhsr.sk, prostredníctvom ktorej subjekty HM posielajú požadované informácie; predovšetkým oznámenia o mimoriadnych udalostiach, cvičeniach havarijno-obnovovacích systémov, resp. cvičeniach svojich krízových štábov a iné. Od vzniku konfliktu sa táto schránka využíva ako ďalší komunikačný kanál na vzájomnú výmenu informácií so subjektmi HM vo veci poskytovania humanitárnej pomoci Ukrajine.

Hlavné činnosti v oblasti HM

- Vypracovanie dokumentu „Harmonogram úloh na zabezpečenie vykonávania opatrení hospodárskej mobilizácie na rok 2024“, reg. č. 252425/2023-1020-539713 pre potreby ÚOŠS, subjekty HM v pôsobnosti MH SR, okresné úrady a obce/mestá.
- Vypracovanie dokumentu „Plán hlavných úloh na zabezpečenie vykonávania opatrení hospodárskej mobilizácie na rok 2024“, reg. č. 154121/2024-1020-14561 pre potreby MH SR
- Určenie nových subjektov HM rozhodnutím MH SR:
 - Alanata, a.s.
- Zmena rozsahu vykonávania opatrení HM v subjektoch HM rozhodnutím MH SR:
 - ATANI, s.r.o.,
 - DELTECH, a.s.,
 - TTS Martin, s.r.o.,
 - OBUV – ŠPECIÁL, spol. s r.o.
- Zrušenie subjektov HM rozhodnutím MH SR:

- TEMPEST a.s.,
- KV - Security s. r. o.
- HORNONITRIANSKE BANE zamestnanecká, akciová spoločnosť (v skratke HBz., a.s.),
- INJECTA, a. s.
- Previerky/cvičenia vyrozumienia VÚC, NBS a RTVS, ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy a subjektov HM v pôsobnosti MH SR prostredníctvom JIS HM sa v roku 2023 realizovalo v rámci reálneho vyrozumienia o ukončení mimoriadnej situácie a zrušení vykonávania opatrení HM podľa nariadenia vlády SR č. 183/2021.
- Legislatíva a nariadenia vlády SR, ktoré OBaKR vypracoval alebo sa na ich vypracovaní podieľal:
 - OBaKR v roku 2023 spracoval a predložil do vlády SR materiál, ktorý bol schválený uznesením vlády SR č. 448 z 13. septembra 2023 k návrhu nariadenia vlády SR, ktorým sa zrušuje nariadenie vlády SR č. 183/2021 Z. z. na vykonanie niektorých opatrení hospodárskej mobilizácie v súvislosti s vyhlásenou mimoriadnou situáciou na zabezpečenie riešenia koronavírusu COVID-19 v znení neskorších predpisov (v Zbierke zákonov uverejnené pod č. 359/2023 Z. z.).
- OBaKR iniciatívne pripravuje nové znenie zákona o hospodárskej mobilizácii, pričom okrem skúseností z riešenia krízovej situácie ochorenia COVID-19 sa zohľadňujú aj ďalšie skúsenosti z riešenia krízovej situácie spojenej s hromadným prílevom utečencov - cudzincov na územie SR, ako aj iné poznatky získané z praxe.
- OBaKR vykonal finančnú kontrolu na mieste, ktorá bola zameraná na kontrolu vykonávania opatrení HM, kontrolu krízových plánov a kontrolu efektívnosti a účelnosti vynakladania finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu v subjektoch HM Duslo, a.s., Spoločnosť pre skladovanie, a.s., SLOVNAFT, a.s. a Zväz pre skladovanie zásob, a.s.
- OBaKR v spolupráci s MV SR a Centrom polygrafických služieb MV SR na základe zmluvy č. 209/2023-2060-1020 zabezpečil tlač, dodanie a odovzdanie nových prídelových lístkov (odberných oprávnení) okresným úradom v sídle kraja. Úloha sa realizovala na základe ustanovenia § 10 písm. d) zákona č. 179/2011 Z. z. a vyhlášky MH SR č. 473/2011 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o predaji životne dôležitých výrobkov alebo životne dôležitých tovarov s využitím mimoriadnych regulačných opatrení a o odberných oprávneniach v znení vyhlášky č. 172/2016 Z. z.

Objekty osobitnej dôležitosti a ďalšie dôležité objekty

- Prijímanie opatrení na zabezpečenie ochrany a obrany kategorizovaných objektov. V priebehu roku 2023 nebola zaznamenaná na uvedených objektoch žiadna mimoriadna udalosť.
- Financovanie zabezpečenia bezporuchovej prevádzky Integrovaných bezpečnostných systémov inštalovaných na objektoch osobitnej dôležitosti, ktoré bolo realizované prostredníctvom zmlúv s príslušnými subjektmi HM. Integrované bezpečnostné systémy boli počas celého roku funkčné a plne využívané k ochrane objektov osobitnej dôležitosti. V roku 2023 neboli v objektoch osobitnej dôležitosti vykonané kapitálové investície.

Majetok štátu určený na účely HM

Čiastková inventarizačná komisia za účtovnú jednotku OBaKR vykonala v čase od 1. novembra 2023 do 30. novembra 2023 v zmysle príkazu ministra hospodárstva SR č. 2/2023 na vykonanie

fyzickej a dokladovej inventarizácie majetku štátu v správe MH SR podľa § 29 ods. 3 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov inventarizáciu majetku štátu určeného na účely HM v správe MH SR k 31. decembru 2023. Inventarizačný zápis čiastkovej inventarizačnej komisie je súčasťou záverečnej správy z inventarizácie majetku. Konštatuje úplnosť a technický stav zodpovedajúci dobe používania majetku. Škody na majetku zistené neboli. Hodnota majetku štátu určeného na účely HM vedeného ku dňu 31. decembra 2023 predstavovala sumu 30 107 480,29 eur v obstarávacích cenách.

Štátne hmotné rezervy a hospodárenie s nimi

OBaKR vypracoval dokument „Tvorba plánu mobilizačných rezerv pre rok 2024-2026 za rezort MH SR“, ktorý bol zaslaný Správe štátnych hmotných rezerv SR dňa 19. apríla 2023. Na účely realizácie tohto dokumentu bola požadovaná tvorba mobilizačných rezerv vo výške 37 180 921,20 eur z prostriedkov medzirezortného programu "Podpora obrany" a tvorba mobilizačných rezerv mimo tohto programu vo výške 263 784 eur.

Financovanie HM a ďalších úloh

- **06H01 Hospodárska mobilizácia MH SR**

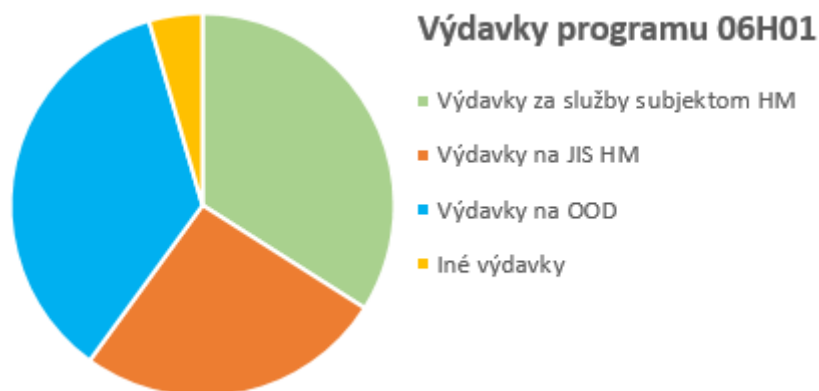
MH SR plní úlohu gestora medzirezortného rozpočtového programu 06H *Hospodárska mobilizácia* a je tiež účastníkom tohto programu svojím podprogramom 06H01 *Hospodárska mobilizácia MH SR*. OBaKR zabezpečuje vykonávanie koncepčných, koordinačných, monitorovacích a kontrolných činností súvisiacich s týmto programom.

Program existuje od roku 2003, jeho cieľom je zabezpečenie vykonávania opatrení HM realizovaných v stave bezpečnosti, najmä zabezpečenie potrieb nevyhnutných na prežitie obyvateľstva a na zabezpečenie činnosti ozbrojených síl, ozbrojených bezpečnostných zborov a záchranných zložiek integrovaného záchranného systému v období krízovej situácie.

Finančné prostriedky podprogramu 06H01 sú využívané na plnenie úloh a vykonávanie opatrení HM v súlade so zákonom č. 179/2011 Z. z. a vyhláškou č. 552/2011 Z. z. o podrobnostiach výdavkov na hospodársku mobilizáciu z prostriedkov štátneho rozpočtu v znení vyhlášky č. 152/2021 Z. z.

V roku 2023 bol v podprograme 06H01 schválený rozpočet bežných výdavkov vo výške 2 150 000 eur, rozpočet bol upravený na sumu 2 172 323,60 eur, celkovo bolo vyčerpaných 2 141 975,83 eur.

Graf č. 37: Podiel výdavkov programu 06H01

Bežné výdavky boli čerpané najmä na:

- zabezpečenie úhrady nákladov subjektov HM spojených s vykonávaním opatrení HM, ktoré vykonávajú na základe rozhodnutia MH SR v čase bezpečnosti,
- zabezpečenie bezporuchovej prevádzky Integrovaných bezpečnostných systémov (servisné činnosti a údržba majetku HM) inštalovaných na objektoch osobitnej dôležitosti v pôsobnosti MH SR,
- prevádzku, udržiavanie a využívanie JIS HM.

Navýšenie bežných výdavkov podprogramu 06H01 vo výške 22 323,60 eur bolo realizované v súvislosti s riešením transformácie údajov z informačného systému sociálnych služieb do JIS HM pre potreby Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej len „MPSVR SR“).

Kapitálové výdavky pre rok 2023 neboli schválené.

- **0AS03 MH SR – Ochrana kritickej infraštruktúry v SR**

OBaKR súčasne zabezpečuje financovanie úloh MH SR ako účastníka medzirezortného podprogramu 0AS03 MH SR – *Ochrana kritickej infraštruktúry v SR*, ktorého gestorom je MV SR.

Na rok 2023 boli pre tento podprogram schválené bežné výdavky v sume 4 300,00 eur na úhradu výdavkov v súvislosti s vykonávaním opatrení realizovaných podľa zákona č. 45/2011 Z. z. o kritickej infraštruktúre v znení neskorších predpisov. Finančné prostriedky neboli v roku 2023 čerpané.

OBaKR spracoval nové metodické usmernenie MH SR č. 184258/2023-1020-412731, ktorým sa upravuje postup pri uplatňovaní požiadaviek na úhradu výdavkov ktorým sa upravuje postup pri uplatňovaní požiadaviek na úhradu výdavkov na hospodársku mobilizáciu určené pre subjekty hospodárskej mobilizácie v pôsobnosti MH SR, ktoré nadobudlo účinnosť 1. októbra 2023 a nahradilo pôvodné metodické usmernenie MH SR č. 105117/2021-1020-224732 zo 6. decembra 2021.

Organizácia odborných porád a účasť na konferenciách

V roku 2023 OBaKR neorganizoval prezenčné porady so zástupcami ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, VÚC, NBS, RTVS, Sociálnej poisťovne a Štátnej pokladnice, ktorí plnia úlohy ako subjekt HM z dôvodu plnenia iných neodkladných pracovných úloh. On-line rokovania prebiehali v súlade s potrebou riešenia konkrétnych úloh. Začiatkom roka prebiehali rokovania ku Koncepcii bezpečnostného systému SR na pôde MV SR a bolo realizované prezenčné rokovanie s Ministerstvom dopravy SR (ďalej len „MD SR“) na tému určenia nového Úradu pre územné plánovanie a výstavbu SR ako subjektu HM. Prebiehali aj prezenčné rokovania s MPSVR SR k rozvoju JIS HM pre ich potreby. Pre potreby riešenia tlače odborných oprávnení (prídelové lístky) MH SR zrealizovalo v spolupráci s MV SR dňa 16. augusta 2023 on-line rokovanie so zástupcami okresných úradov v sídle kraja – distribúcia, manipulácia, uskladňovanie a výdaj nových odborných oprávnení. V rámci roka 2023 prebiehali najmä bilaterálne rokovania s členmi medzirezortnej pracovnej skupiny k zneniu pripravovaného zákona o HM (apríl a november 2023). Subjekty HM v pôsobnosti MH SR boli usmerňované prostredníctvom zasielania hromadných e-mailových správ prostredníctvom JIS HM. MH SR zaslalo 28 hromadných správ s pokynmi pre subjekty HM (oblasť oslobodzovania,

financovania, humanitárnej pomoci Ukrajine, bezpečnostné opatrenia prístupu do JIS HM a iné).

Cvičenia havarijno-obnovovacích systémov a krízových štábov subjektov HM

Cvičenie útvarov a jednotiek havarijno-obnovovacích systémov v roku 2023 bolo realizované v subjekte HM Stredoslovenská distribučná, a.s. Úlohou cvičenia bolo zistiť pripravenosť krízového štábu subjektu HM na činnosť pri vzniku mimoriadnej udalosti.

Ochrana kritickej infraštruktúry

- OBaKR vypracoval pre MV SR správu o činnosti a kontrole prevádzkovateľov prvkov kritickej infraštruktúry (ďalej len „KI“) za rok 2023.
- Prvky KI organizovali v roku 2023 cvičenia modelovej situácie hrozby narušenia alebo zničenia prvku podľa aktuálnych bezpečnostných plánov, vyplývajúce z § 9 ods. 1. písm. e) zákona č. 45/2011 Z. z. o kritickej infraštruktúre v znení neskorších predpisov.
- OBaKR aktívne participoval na príprave nového zákona o ochrane KI v rámci medzirezortnej pracovnej skupiny na MV SR.
- V oblasti ochrany KI boli predložené požiadavky na aktualizáciu zoznamu prvkov KI v sektore energetika a priemysel.
- OBaKR aktívne spolupracoval pri poskytovaní informácií v oblasti preverovania priamych zahraničných investícií v oblasti KI.
- OBaKR sa aktívne zúčastnil na zasadnutí pracovnej skupiny NATO Energy Planning Group (ďalej len „EPG“), v rámci ktorej je prerokovávanou oblasťou aj posudzovanie príspevku SR do aktivít medzinárodného krízového manažmentu. MH SR v rámci pracovnej skupiny EPG aktualizovalo zoznam civilných expertov do NATO za SR.

Civilná ochrana

OBaKR sa v oblasti civilnej ochrany (ďalej len „CO“) podieľa na plnení nasledovných úloh:

- MH SR má vo svojej kompetencii na území hlavného mesta SR kryt CO, ktorý je v starostlivosti OBaKR. Kryt je primárne predurčený na ochranu zamestnancov rezortu v krízových situáciách.
- Aktualizácia dokumentov spadajúcich do Plánu ochrany zamestnancov MH SR a osôb prevzatých do starostlivosti podľa organizačných, personálnych a technických zmien.
- Zabezpečenie odborných revízií a opráv technologických zariadení v ochrannej stavbe MH SR v súlade s osobitným predpisom¹⁰.
- Inventarizácia materiálu CO v sklade CO podľa osobitného predpisu¹¹. Výsledky inventarizácie boli zaslané odboru krízového riadenia Okresného úradu v Bratislave.
- Ostatné úlohy týkajúce sa oblasti CO obyvateľstva, krízového riadenia, civilného núdzového plánovania boli v podmienkach MH SR plnené s prihliadnutím na dokument „Plán hlavných úloh pri plnení úloh krízového riadenia, hospodárskej mobilizácie, obrany, integrovaného záchranného systému, civilnej ochrany obyvateľstva, civilného núdzového plánovania správy materiálu civilnej ochrany pre hlavné mesto SR

¹⁰ Vyhláška č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v spolupráci s odborom hospodárskej správy v znení neskorších predpisov

¹¹ Vyhláška č. 314/1998 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie hospodárenia s majetkom CO v znení neskorších predpisov

Bratislavu, mestské časti Bratislavy, právnické osoby a fyzické osoby v územnom obvode Okresného úradu Bratislava na rok 2023“.

Ochrana utajovaných skutočností

Oblasť bezpečnosti technických prostriedkov

OBaKR v roku 2023 prevádzkoval a spravoval nasledovné informačné systémy:

- certifikovanú samostatnú pracovnú stanicu určenú na spracúvanie utajovaných skutočností stupňa utajenia „Vyhradené“,
- certifikovanú samostatnú pracovnú stanicu určenú na spracúvanie utajovaných skutočností stupňa utajenia „Dôverné“,
- certifikovanú samostatnú pracovnú stanicu určenú na spracúvanie utajovaných skutočností stupňa utajenia „Tajné“,
- koncovú pracovnú stanicu informačných systémov (domény RSVI a RSDI), určených na spracúvanie a prenos informácií stupňa utajenia „Vyhradené“ a „Dôverné“ medzi ústrednými orgánmi štátnej správy,
- koncovú pracovnú stanicu informačného systému, určeného na utajovanú komunikáciu medzi najvyššími vládnymi a ústavnými činiteľmi,
- technický prostriedok určený na dešifrovanie utajených dokumentov do stupňa utajenia Tajné zasielaných z úrovne EK odboru investícií (IS ZEUS).

Na všetkých prevádzkovaných informačných systémoch bola riadne a pravidelne vykonávaná údržba a kontrolná činnosť v zmysle pravidiel na ich používanie, príslušných smerníc a plánu kontrolnej činnosti a v prípade potreby boli operatívne riešené prevádzkové problémy.

Oblasť fyzickej bezpečnosti a objektovej bezpečnosti

V oblasti fyzickej a objektovej bezpečnosti OBaKR v roku 2023:

- vytvoril organizačné a technické podmienky na určenie novej rokovacej miestnosti kategórie „Vyhradené“ pre odbor výkonu obchodných opatrení,
- obstaral nového dodávateľa na poskytovanie strážnej služby v objekte Mierová 19,
- prevádzkoval celkovo 12 chránených priestorov určených na ukladanie utajovaných skutočností alebo inú manipuláciu s utajovanými skutočnosťami vrátane rokovacích miestností,
- aktualizoval bezpečnostnú dokumentáciu objektovej bezpečnosti (Analýza rizík, Bezpečnostné plány ochrany objektov a chránených priestorov, Režimové opatrenia, Pravidlá na výkon fyzickej ochrany objektov a chránených priestorov...),
- prevádzkoval elektrický zabezpečovací systém (poplachový systém narušenia) chránených priestorov a iných režimových pracovísk v objektoch MH SR,
- prevádzkoval elektronický systém kontroly vstupu na vstupoch do chránených priestorov a iných režimových pracovísk v objektoch MH SR,
- realizoval elektronický systém kontroly vstupu do priestorov štátneho tajomníka,
- prevádzkoval softvérovú nadstavbu C4 určenú na správu a monitoring zabezpečovacieho a prístupového systému,
- vytvoril technické podmienky na prekládku a zabezpečil prekládku dátového stojana s infraštruktúrou C4 do nových priestorov,
- prevádzkoval kamerový systém v objekte MH SR na Mierovej 19 a v jeho bezprostrednom okolí,

- obstaral nového dodávateľa na poskytovanie technickej služby (servis prístupových, zabezpečovacích a kamerových systémov), viedol evidenciu bezpečnostných kľúčov (od chránených priestorov a úschovných objektov).

Na všetkých prevádzkovaných systémoch bola riadne a pravidelne vykonávaná údržba a kontrolná činnosť v zmysle „Plánu kontrolnej činnosti na rok 2023“ v spolupráci so zmluvným partnerom na základe „Zmluvy o poskytovaní technickej služby“. Zistené nedostatky boli operatívne riešené a odstránené.

Oblasť šifrovej ochrany informácií

OBaKR plní úlohy Rezortného šifrového orgánu podľa osobitného predpisu⁹ a vyhlášky NBÚ č. 340/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o šifrovej ochrane informácií:

- prevádzkovanie systému šifrovej ochrany informácií „ZED“ určeného pre komunikáciu EK s odborom investícií MH SR,
- vedenie evidencie bezpečnostných zamestnancov na úseku šifrovej ochrany informácií,
- vedenie evidencie prostriedkov šifrovej ochrany informácií a šifrových materiálov,
- vykonanie inventúry prostriedkov šifrovej ochrany informácií a šifrových materiálov.

Oblasť priemyselnej bezpečnosti

OBaKR zabezpečuje za MH SR plnenie úloh na úseku priemyselnej bezpečnosti podľa osobitného predpisu⁹ pri postupovaní utajovaných skutočností podnikateľským subjektom v rámci plnenia kompetenčných úloh MH SR v koordinácii s jednotlivými podnikateľskými subjektmi v súlade so Zoznamom utajovaných skutočností v pôsobnosti MH SR.

V sledovanom období malo MH SR uzatvorenú zmluvu s týmito podnikateľskými subjektmi:

- VUJE, a. s.,
- Jadrová a vyradovacia spoločnosť, a.s.,
- Železnice Slovenskej republiky,
- Ochrana a bezpečnosť SE, s r. o. (zmluva bola platná do 19. júna 2023),
- Disig, a. s.
- Slovenské elektrárne, a. s.

V roku 2023 bola podpísaná nová zmluva s neskoršími dodatkami k zmluve so spoločnosťou Jadrová a vyradovacia spoločnosť, a.s. a so spoločnosťou VUJE, a.s. Nové dodatky k zmluvám boli podpísané so spoločnosťou Železnice Slovenskej republiky a spoločnosťou Slovenské elektrárne, a. s.

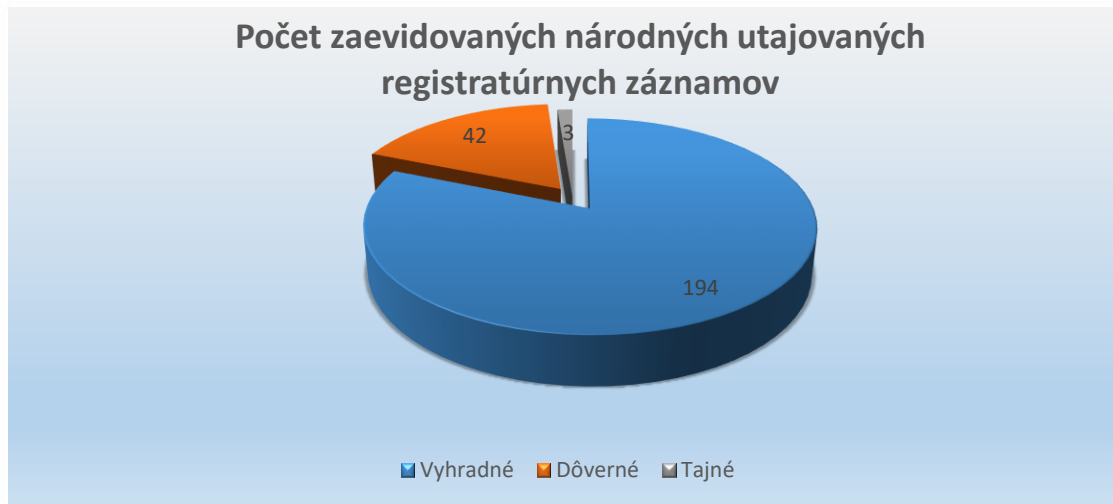
Oblasť administratívnej bezpečnosti

OBaKR na úseku administratívnej bezpečnosti zabezpečoval:

- Plnenie úloh podľa osobitného predpisu⁹ a vyhlášky NBÚ č. 48/2019 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o administratívnej bezpečnosti utajovaných skutočností.
- Plnenie úloh podľa Smernice ministra hospodárstva SR č. 2/2020, ktorou sa upravujú podrobnosti pri manipulácii s utajovanými skutočnosťami.
- Vedenie protokolov a evidencie utajovaných skutočností (národný, EÚ, NATO, OPCW a USA).
- Vydanie nového „Zoznamu utajovaných skutočností v pôsobnosti MH SR“.

- Vydanie nového „Určenia funkcií (pozícií) zamestnancov v pôsobnosti ministerstva, u ktorých sa predpokladá, že sa pri výkone činnosti budú oboznamovať s utajovanými skutočnosťami”.
- OBaKR v roku 2023 zaevidoval 239 národných utajovaných registratúrnych záznamov v elektronickej a neelektronickej forme originálu.

Graf č. 38: Počet zaevidovaných národných utajovaných registratúrnych záznamov

- OBaKR v roku 2023 zaevidoval 40 zahraničných utajovaných registratúrnych záznamov a utajovaných registratúrnych záznamov postúpených cudzej moci v elektronickej a neelektronickej forme originálu.

Graf č. 39: Počet zaevidovaných zahraničných utajovaných registratúrnych záznamov a utajovaných registratúrnych záznamov postúpených cudzej moci

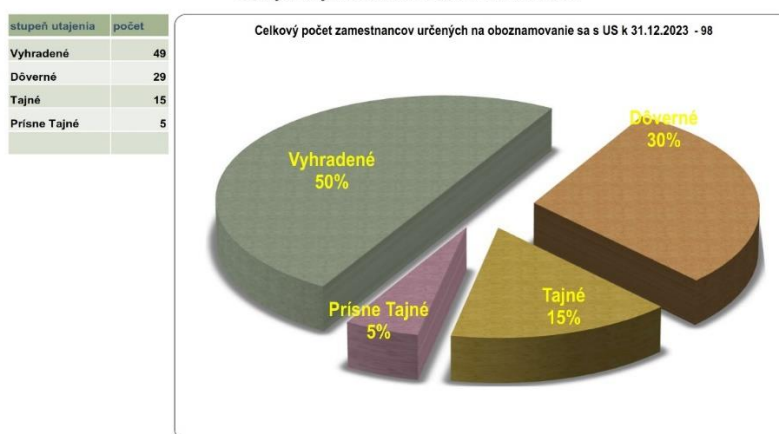
Oblasť personálnej bezpečnosti

OBaKR na úseku personálnej bezpečnosti zabezpečoval:

- Plnenie úloh v zmysle osobitného predpisu⁹ a vyhlášky NBÚ č. 134/2016 Z. z. o personálnej bezpečnosti a vyhlášky NBÚ č. 135/2016 Z. z. o skúške bezpečnostného zamestnanca.
- Realizáciu postupov pri určovaní a zánikov zamestnancov rezortu MH SR oboznamovať sa s utajovanými skutočnosťami v súlade s dokumentom Určenie funkcií, pri ktorých výkone sa môžu oprávnené osoby oboznamovať s utajovanými skutočnosťami v pôsobnosti MH SR.
- Organizáciu skúšok bezpečnostných zamestnancov pre potreby rezortu MH SR.
- Vedenie evidencií a zoznamov údajov v oblasti personálnej bezpečnosti prostredníctvom programu ARDON.

Graf č. 40: Oblasť personálnej bezpečnosti – prehľad zamestnancov MH SR určených na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami k 31. decembru 2023

Oblasť personálnej bezpečnosti - prehľad zamestnancov MH SR určených na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami k 31.12.2023

Ochrana osobných údajov

OBaKR plní úlohy, ktoré pre MH SR ako prevádzkovateľa vyplývajú z osobitných predpisov¹². V sledovanom období išlo predovšetkým o nasledovné úlohy:

- Priebežná aktualizácia zoznamu spracovateľských činností v predpísanej tabuľke „Záznamy o spracovateľských činnostiach“.
- Priebežné plnenie informačnej povinnosti prevádzkovateľa vo vzťahu k dotknutým osobám.
- Uzatváranie dodatkov k zmluvám s právnickými osobami, ktoré v mene MH SR akýmkoľvek spôsobom spracúvajú osobné údaje, prípadne uzatvorenie nových zmlúv o ochrane osobných údajov.

¹² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, zákon č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a zmene o a doplnení niektorých zákonov.

- Vypracovanie nových pokynov pre spracúvanie osobných údajov a poučenie príslušných poverených osôb pri identifikovaní nových spracovateľských činností. V prípade potreby boli aktualizované pôvodné pokyny prevádzkovateľa pre jednotlivé spracovateľské činnosti a poverené osoby boli poučené.
- Súčinnosť počas kontroly vykonanej Úradom na ochranu osobných údajov. Kontrolou neboli zistené žiadne nedostatky.
- Osoba poverená výkonom dohľadu nad ochranou osobných údajov (zodpovedná osoba) absolvovala školenie v rámci jej odborného rastu.
- Priebežne bol vykonávaný nepretržitý dohľad nad ochranou osobných údajov v podmienkach MH SR.

3.12. Eurofondy

PROGRAMOVÉ OBDOBIE 2014-2020

Operačný program Integrovaná infraštruktúra v gescii sprostredkovateľského orgánu MH SR

MH SR zodpovedalo v programovom období 2014 – 2020 za implementáciu Európskych štrukturálnych a investičných fondov ako sprostredkovateľský orgán pre Operačný program Integrovaná infraštruktúra (ďalej len „OPII“).

Cieľom podpory v gescii MH SR je prostredníctvom realizácie projektov prispieť k napĺňaniu potrieb priorít SR v oblasti výskumu a inovácií, ako aj k podpore podnikania, najmä mikro, malých a stredných podnikov (ďalej len „MSP“) s cieľom zvyšovať ich konkurencieschopnosť na domácich i zahraničných trhoch.

Celková finančná alokácia v gescii MH SR predstavovala v roku 2023 sumu 1 289 891 311 eur (EÚ zdroj)¹³. MH SR aj v roku 2023 pokračovalo v podpore podnikateľského sektora na Slovensku implementáciou a vzhľadom na ukončovanie programového obdobia, najmä finalizáciou projektov. V roku 2023 už neboli vyhlásené žiadne nové výzvy na predkladanie projektov. Došlo však k navýšeniu alokácie výzvy na podporu inovácií a technologického transferu v podnikoch, ktorá preukázala vysoký absorpčný potenciál (navýšenie až o 50 mil. eur). Okrem tzv. dopytovo-orientovaných projektov dobiehala implementácia národných projektov a tiež podpora prostredníctvom finančných nástrojov.

Súhrnne bolo v gescii MH SR vyhlásených 43 výziev a vyzvaní. V rámci týchto výziev bolo predložených celkovo 3 476 žiadostí o nenávratný finančný príspevok (ďalej len „žiadostí“) v celkovom objeme žiadaného nenávratného finančného príspevku 2 206 759 851 eur. Z celkového počtu 3 476 predložených žiadostí bolo schválených 2 082 žiadostí, v objeme žiadaného nenávratného finančného príspevku 1 433 511 340 eur. Na základe uvedených hodnôt je možné konštatovať, že takmer 60 % predložených žiadostí splnilo podmienky vyhlásených výziev.

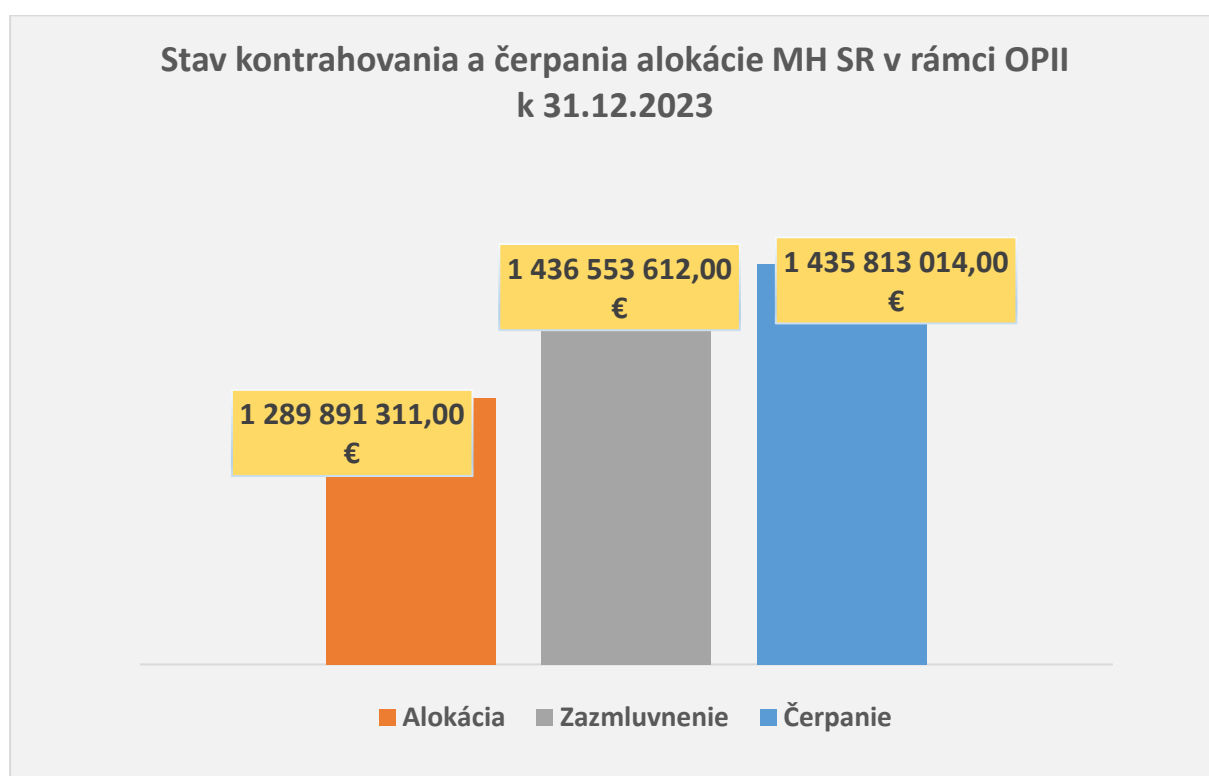
¹³ V priebehu roka 2023 došlo k realokácii finančných prostriedkov, ktorá viedla k úprave výšky alokácie v gescii MH SR k 31.12.2023 v porovnaní s výškou alokácie k 31.12.2022, zníženie alokácie takmer o 156 mil. eur (EÚ zdroj), najmä do novovytvorenej PO 15 na podporu zmiernenia dôsledkov energetickej krízy (tzv. opatrenia SAFE).

K 31.12.2023 bolo zazmluvnených celkom 1 550 projektov, z nich bolo riadne ukončených 1 138. Celková suma kontrahovania dosiahla výšku 1 436 553 612 eur (EÚ zdroj), čo predstavuje 111 % z alokácie pridelenej MH SR. Medziročný nárast kontrahovania predstavuje 31 015 344 eur.

Čerpanie bolo k 31.12.2023 na úrovni 1 435 813 014 eur (EÚ zdroj). Celkovo dosiahlo čerpanie 111 % z alokácie MH SR. Medziročný nárast čerpania predstavuje 525 002 714 eur¹⁴.

V roku 2023 boli schválené súhrnné žiadosti o platbu v objeme 297 512 617,45 eur (EÚ zdroj).

Graf č. 41: Stav kontrahovania a čerpania alokácie MH SR v rámci OPII k 31. 12. 2023

V roku 2023 pokračovala realizácia finančných nástrojov OPII v gescii MH SR, pričom oprávnenosť výdavkov OPII vrátane finančných nástrojov bola ukončená k 31. 12. 2023. Výška konečnej sumy alokácie finančných nástrojov po navýšení o 15,50 mil. eur (EÚ zdroj) v roku 2023 predstavovala 644,25 mil. eur (EÚ zdroj). Z uvedenej sumy bolo reálne čerpané 493,46 mil. eur /spolu so zdrojmi zo štátneho rozpočtu (ďalej len „ŠR“) je to 641,92 mil. eur/, a to na protipandemické/protikrízové nástroje - SIH antikورونا/antikrízová záruka 1 (SIHAZ 1), SIH antikورونا záruka 2A (SIHAZ 2A) a SIH antikورونا kapitál (SIHAK). Investície smerovali do podpory MSP, ktorých cieľom bolo pomôcť vysporiadať sa s finančnými ťažkosťami spôsobenými krízovými situáciami, predovšetkým negatívnymi vplyvmi pandémie COVID-19, ako aj vojnou na Ukrajine. Prostredníctvom finančných sprostredkovateľov boli realizované dlhové nástroje (úvery a záruky) a nástroj na poskytovanie seed a startup investícií do MSP. Prijímateľ Slovak Investment Holding vykonával aj realizáciu priamych investícií.

¹⁴ Čerpanie podľa novej legislatívy (EÚ zdroj) /za 7. ÚR + 8 UR za všetky zdroje bez pro rata/.

Sumárne bolo v rámci nástroja SIHAK poskytnutých 8 investícií v sume 3,94 mil. eur (zdroje EÚ + ŠR). Sedem finančných sprostredkovateľov (komerčných bánk) poskytlo viac ako 6 400 zaručených úverov v rámci SIHAZ 1 v čerpanej výške 455,28 mil. eur (zdroje ŠR + EÚ). Desiat finančných sprostredkovateľov (komerčných bánk) poskytlo viac ako 3 301 zaručených úverov v rámci SIHAZ 2A v čerpanej výške 182,70 mil. eur (zdroje ŠR + EÚ).

Celková výška poskytnutých zdrojov finančných nástrojov OPII v gescii MHSR bude potvrdená na základe zúčtovaných výdavkov, ktoré predloží prijímateľ v prvom polroku roku 2024.

K napĺňaniu cieľov OPII prispievali svojimi aktivitami aj národné projekty agentúr MH SR (Slovenská inovačná a energetická agentúra, resp. SIEA; Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu, resp. SARIO a Slovak Business Agency, resp. SBA), ktorých podpora smerovala do oblasti zvyšovania inovačnej výkonnosti slovenskej ekonomiky, zvyšovania internacionalizačných kapacít MSP, ako aj posilnenia konkurencieschopnosti MSP. Celkovo bolo prostredníctvom národných projektov k 31. decembru 2023 podporených viac ako 15 000 jedinečných podnikov v rámci nefinančnej podpory, takmer 2 350 jedinečných podnikov formou finančnej (voucherovej) podpory, 740 účastí MSP na zahraničných odborných podujatiach a 270 účastí MSP na veľtrhoch a výstavách v zahraničí. Bolo podporených takmer 5 740 nových podnikov (t. j. podnikov mladších ako 3 roky).

Konkrétnejšiu predstavu o rozsahu podpory podnikateľských subjektov prostredníctvom časti OPII v gescii MH SR je možné získať aj prostredníctvom vybraných merateľných ukazovateľov, ktoré sú napĺňané realizáciou dopytovo orientovaných projektov, národných projektov a finančných nástrojov.

Tabuľka č. 16: Prehľad vybraných merateľných ukazovateľov

Názov merateľného ukazovateľa	Dosiahnutá hodnota k 31.12.2023
Počet podnikov, ktorým sa poskytuje podpora	23 178 podnikov
Počet podnikov, ktoré dostávajú granty	3 284 podnikov
Počet podnikov, ktoré dostávajú finančnú podporu inú ako granty	8 181 podnikov
Počet podnikov, ktorým sa poskytuje nefinančná pomoc	14 977 podnikov
Počet podporených nových podnikov	6 307 podnikov
Počet MSP, ktorým na prevádzkový kapitál bola poskytnutá iná podpora ako granty (finančné nástroje) v súvislosti s ich reakciou na COVID-19	7 811 podnikov

MH SR ako SO pre OPII realizovalo viacero opatrení na zefektívnenie implementácie existujúcich projektov s cieľom zabezpečiť úspešné dočerpanie disponibilnej alokácie prostriedkov EÚ na podporu podnikateľského sektora.

Operačný program Kvalita životného prostredia v gescii sprostredkovateľského orgánu SIEA

V priebehu roka 2023 SIEA ukončovala implementáciu projektov schválených v rámci výziev Operačného programu Kvalita životného prostredia (ďalej len „OP KŽP“). Vzhľadom na stav čerpania ostatných prioritných osí OP KŽP a vysoký dopyt zo strany potenciálnych žiadateľov o podporu v oblasti energetiky, SIEA pristúpila k vyhláseniu dvoch výziev zameraných na

výstavbu zariadení na využitie slnečnej energie na výrobu elektriny pre verejný aj súkromný sektor s cieľom zvýšiť podiel OZE na hrubej konečnej spotrebe SR.

Vo februári 2023 bola vyhlásená výzva OPKZP-PO4-SC411-2023-80 zameraná na výstavbu zariadení na využitie slnečnej energie na výrobu elektriny pre verejný sektor, v rámci ktorej bolo schválených 105 žiadostí o poskytnutie NFP v celkovej sume 4 830 973,60 eur. Pre mimoriadny záujem o OZE zo strany podnikateľských subjektov bolo vyčlenených dodatočných 5 mil. eur v rámci výzvy OPKZP-PO4-SC411-2023-82, ktorá bola vyhlásená v auguste 2023. V rámci tejto výzvy bolo schválených 80 žiadostí o poskytnutie NFP v celkovej sume NFP 5 913 607,02 eur.

PROGRAMOVÉ OBDOBIE 2021-2027

Program Slovensko v gescii sprostredkovateľského orgánu MH SR

V priebehu roka 2023 MH SR ako sprostredkovateľský orgán Programu Slovensko (ďalej len „P SK“) pre oblasť podpory výskumu a inovácií v podnikoch a zvyšovania konkurencieschopnosti MSP začalo s implementáciou opatrení vo svojej gescii prostredníctvom prípravy a vyhlasovania prvých výziev na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok (ďalej len „NFP“).

V septembri bola vyhlásená výzva na synergickú podporu projektov, ktorým sa poskytuje regionálna investičná pomoc. Výzva je určená pre veľké podniky z regiónu hornej Nitry a vybraných okresov Košického kraja, ktoré sú oprávnené na financovanie z Fondu na spravodlivú transformáciu (ďalej len „FST“). Cieľom je podporiť investície s dôrazom na tvorbu pracovných miest v regiónoch zasiahnutých vplyvom transformácie, ktorý ich vystavuje zvýšenému ohrozeniu a zraniteľnosti voči negatívnym ekonomickým, environmentálnym a sociálnym vplyvom vrátane negatívneho vplyvu na zamestnanosť. Pomoc slúži na realizáciu produktívnych investícií, t. j. na obstaranie strojov, prístrojov, zariadení a dlhodobého nehmotného majetku (priemyselné práva, licencie, know-how) a predstavuje doplnkový zdroj financovania pre tých žiadateľov, ktorí sú zároveň prijímateľmi regionálnej investičnej pomoci (napr. úľavy na dani z príjmu) poskytovanej zo štátneho rozpočtu SR na podporu realizácie investičných zámerov podľa zákona o regionálnej investičnej pomoci¹⁵.

V decembri bola vyhlásená výzva na podporu 2. fázy projektov, ktoré sú súčasťou významného projektu spoločného európskeho záujmu (známeho pod skratkou IPCEI) v oblasti batériových systémov s názvom *European Battery Innovation*. Cieľom výzvy je podporiť 2. fázu jedného zo štyroch projektov, ktorých 1. fáza bola podporená už z OPII v programovom období 2014 – 2020. Ďalšie tri projekty spĺňajú podmienky na priame poskytnutie príspevku podľa čl. 118 a nariadenia o spoločných ustanoveniach¹⁶.

Súčasne prebiehala príprava ďalších výziev, ktoré plánovalo MH SR vyhlásiť začiatkom roka 2024. Medzi také patria napr. výzvy na predloženie národných projektov organizácií v pôsobnosti rezortu hospodárstva (SIEA, SARIO, SBA, MH Invest), ktorých zámery boli počas

¹⁵ Zákon č. 57/2018 Z. z. o regionálnej investičnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

¹⁶ Nariadenie EP a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku.

roka 2023 schvaľované v Komisiách pri Monitorovacom výbore Programu Slovensko, ale aj výzvy na podporu sieťovania podnikov (klastrových organizácií) a výzvy na podporu výskumno-inovačných aktivít v podnikoch.

Podpora zo zdrojov EÚ bude v rámci Programu Slovensko implementovaná prostredníctvom grantov, poradenstva a voucherovej podpory z národných projektov, ako aj kombinácie nenávratnej a návratnej pomoci. MH SR disponuje celkovou alokáciou viac ako 495 mil. eur zo zdroja Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ďalej len „ERDF“) a vyše 131 mil. eur z FST.

Tabuľka č. 17: Finančný plán P SK v gescii SO MH SR

Program Slovensko	
Cieľ politiky / Priorita / Špecifický cieľ / Opatrenie	Príspevok Únie
CP 1	495 388 554
1P1 - Veda, výskum a inovácie	495 388 554
RSO1.1 - Rozvoj a rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií	282 588 554
1.1.1 - Podpora medzisektorovej spolupráce v oblasti výskumu, vývoja a inovácií a zvyšovanie výskumných a inovačných kapacít v podnikoch	237 150 000
1.1.2 - Podpora ľudských zdrojov v oblasti výskumu, vývoja a inovácií	20 750 000
1.1.3 - Podpora medzinárodnej spolupráce v oblasti výskumu, vývoja a inovácií	24 688 554
RSO1.3 - Posilnenie udržateľného rastu a konkurencieschopnosti MSP a tvorby pracovných miest v MSP, a to aj produktívnymi investíciami	212 800 000
1.3.1 - Podpora malého a stredného podnikania	186 300 000
1.3.2 - Internacionalizácia malého a stredného podnikania	17 000 000
1.3.3 - Podpora sieťovania podnikateľských subjektov	9 500 000
FST	131 541 420
8P1 - Fond spravodlivej transformácie	131 541 420
JSO8.1 - Fond spravodlivej transformácie	131 541 420
8.1.1 - Podpora podnikania, rozvoj malých a stredných podnikov a tvorba udržateľných pracovných miest	39 915 600
8.1.2 - Podpora výskumu, vývoja a inovácií	32 299 820
8.1.3 - Podpora pre veľké podniky (relevantné pre región horná Nitra a Košický kraj)	36 013 000
8.2.2 - Revitalizácia a rekonverzia priemyselných území	23 313 000
Spolu	626 929 974

Informácie o vyhlásených, ako aj plánovaných výzvach sú zverejňované na stránke P SK [Výzvy | Eurofondy \(gov.sk\)](#) a tiež na stránke ministerstva [Výzvy | Programové obdobie 2021 – 2027 | Fondy EÚ | EÚ a fondy | MH SR](#).

Program Slovensko v gescii sprostredkovateľského orgánu SIEA

Ako prvá výzva v gescii SIEA bola dňa 14. decembra 2023 vyhlásená výzva na predloženie národného projektu *Zelená domácnostiam* s kódom PSK-SIEA-001-2023-NP-EFRR. Prostredníctvom tejto výzvy budú v rokoch 2023 až 2029 podporované inštalácie zariadení na využívanie OZE v domácnostiach. Na poukážky pre domácnosti je vyčlenených 151,6 miliónov eur z európskych a národných zdrojov. Vydávanie a preplácanie poukážok z nového projektu sa začne až po spustení nového informačného systému, ktorý zohľadňuje aktuálne podmienky podpory.

Druhá v poradí bola vyhlásená výzva PSK-SIEA-002-2023-DV-EFRR *Výzva na podporu energetickej efektívnosti a využívania OZE vo verejných budovách* s alokáciou 143 700 001 eur. Cieľom výzvy je zlepšovanie energetickej hospodárnosti a obnovy verejných budov a podpora využívania OZE vrátane zariadení, ktoré sú súčasťou systému zásobovania energiou verejných budov.

Tretia v poradí bola vyhlásená výzva PSK-SIEA-003-2023-NP-EFRR *Kapacity pre rozvoj udržateľnej energetiky a dekarbonizáciu regiónov (ďalej „NP Kapacity pre regióny“)*. Cieľom výzvy je etablovať regionálne plánovanie rozvoja udržateľnej energetiky a dekarbonizácie, zabezpečiť koordináciu a podporu rozvoja udržateľnej energetiky a dekarbonizačného procesu v regiónoch vytvorením 30 energetických centier a tak prispieť k plneniu národných a regionálnych strategických dokumentov v oblasti energetickej a klimatickej politiky SR a EÚ /najmä Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030 (ďalej len „INEKP“), P SK 2021 – 2027, programy hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávnych krajov, atď./ Z toho bude 22 regionálnych centier udržateľnej energetiky (ďalej len „RCUE“) a 8 krajských energetických centier (ďalej len „KEC“). Vytvorené RCUE vypracujú, podporia implementáciu, budú monitorovať, hodnotiť a aktualizovať regionálne stratégie rozvoja udržateľnej energetiky a dekarbonizácie pre dané regióny a tiež zabezpečia transfer dobrej praxe. Vytvorené KEC budú vykonávať koordináciu v rámci krajov vrátane metodického riadenia RCUE, podporu rozvoja udržateľnej energetiky a dekarbonizačného procesu v regiónoch (plnením monitorovacích, analytických a metodických úloh) vrátane poradenstva a informačného servisu.

Štvrtou v poradí bola výzva PSK-SIEA-004-2023-NP-EFRR *Rozšírenie informačného systému energetickej efektívnosti pre potreby KEC a RCUE*. Cieľom výzvy je vytvorenie agendového softvérového nástroja pre KEC a RCUE: Rozšírený Informačný systém energetickej efektívnosti (ďalej len „RISEE“), ktorý zabezpečí:

- posilnenie zberu a spracovania údajov vrátane analytických činností v súlade s požiadavkami na plnenie energetických a klimatických cieľov, ktoré definujú klimaticko-energetické požiadavky, požiadavky na diverzifikáciu energonosičov, požiadavky na zníženie energetickej chudoby,
- poskytnutie údajov pre systematické regionálne a celoštátne plánovanie, koordináciu dekarbonizačného procesu a podporu úspor energie v synergii s pozitívnym environmentálnym dosahom,
- poskytnutie centrálnej integračnej platformy zberu, spracovania údajov a zverejňovania údajov o energetickej efektívnosti – Centrálna integračná platforma energetickej efektívnosti,
- využitie strojového učenia pre návrh modelov, predikciu a plánovanie v oblasti, energetickej efektívnosti.

Tabuľka č. 18: Prehľad opatrení P SK v gescii SIEA

Cieľ politiky / Priorita / Špecifický cieľ / Opatrenie		Spolu (zdroj EFRR)	Alokácia pre menej rozvinutý región	Alokácia pre viac rozvinutý región
RSO2.1	Podpora energetickej efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov	427 790 891	324 893 745	102 897 146

2.1.1	Zlepšovanie energetickej efektívnosti v podnikoch	77 690 000	52 704 634	24 985 366
	Dopytovo orientované výzvy	42 690 000	26 468 463	16 221 537
	Finančné nástroje	35 000 000	26 236 171	8 763 829
2.1.2	Znižovanie energetickej náročnosti budov	305 500 891	240 164 111	65 336 780
	Dopytovo orientované výzvy	133 700 001	105 410 349	28 289 652
	Finančné nástroje	50 000 000	37 480 245	12 519 755
	ITI	75 302 403	56 232 770	19 069 633
	UMR	46 498 487	41 040 747	5 457 740
2.1.3	Podpora rozvoja regionálnej a lokálnej energetiky - Národný projekt	44 600 000	32 025 000	12 575 000
RSO2.2	Podpora energie z obnoviteľných zdrojov v súlade so smernicou (EÚ) 2018/2001 vrátane kritérií udržateľnosti, ktoré sú v nej stanovené	398 209 999	328 207 620	70 002 379
2.2.1	Podpora využívania OZE v podnikoch na báze aktívnych odberateľov elektriny, samospotrebitel'ov energie z OZE a komunít vyrábajúcich energie z OZE	95 062 529	74 091 980	20 970 549
	Dopytovo orientované výzvy	24 132 512	17 615 498	6 517 014
	Národný projekt	55 930 017	45 296 994	10 633 023
	Finančné nástroje	15 000 000	11 179 488	3 820 512
2.2.2	Podpora využívania OZE v systémoch zásobovania energiou	147 445 385	126 467 555	20 977 830
	Dopytovo orientované výzvy	124 210 095	112 462 065	11 748 030
	ITI	16 679 639	8 901 684	7 777 955
	UMR	6 555 651	5 103 806	1 451 845
2.2.3	Podpora využívania OZE v domácnostiach (inovácia projektu „Zelená domácnosti“)	142 605 649	114 551 649	28 054 000
2.2.4	Podpora vyhľadávania a prieskumu zdrojov geotermálnej energie za účelom ich sprístupnenia na energetické účely - dopytovo orientované výzvy	13 096 436	13 096 436	-
RSO2.3	Vývoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo transeurópskej energetickej siete (TEN-E)	33 900 000	24 704 700	9 195 300
2.3.1	Podpora inteligentných energetických systémov vrátane uskladňovania energie - dopytovo orientované výzvy	33 900 000	24 704 700	9 195 300
2P1	Energetická efektívnosť a dekarbonizácia	859 900 890	677 806 065	182 094 825
2.1	Dopytovo orientovaná výzva - Budovy	15 828 201	15 828 201	-
2.1	Dopytovo orientovaná výzva - Energetické audity v BB SK	1 000 000	1 000 000	-
2.1	Finančné nástroje	25 500 000	25 500 000	-
JSO8.1	FST - Podpora čistej energie (Košický a Banskobystrický kraj, región horná Nitra) a obehového hospodárstva (región horná Nitra)	42 328 201	42 328 201	-
SPOLU	Energetická efektívnosť a dekarbonizácia	902 229 091	720 134 266	182 094 825

3.13. Plán obnovy a odolnosti SR

Komponent č. 1 „Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra“

V priebehu roku 2023 realizovalo ministerstvo jednotlivé investícií v oblasti „Zelená ekonomika“.

V rámci investície 1 „Výstavba nových zdrojov elektriny z OZE“ prebiehala implementácia schválených žiadostí v rámci prvej výzvy zameranej na výstavbu nových zariadení OZE. Na začiatku roku boli vydané rozhodnutia o schválení, resp. neschválení jednotlivých žiadostí a následne boli s úspešnými žiadateľmi uzatvorené zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu. Ku koncu roka 2023 bolo v realizácii celkovo 67 projektov s predpokladaným inštalovaným výkonom 107 MW nových zdrojov OZE. V rámci týchto projektov sa v priebehu roka posudzovali žiadosti o zmeny v projektoch a tiež sa posudzovali predložené verejné obstarávania a prvé žiadosti o platbu. Dňa 20. októbra 2023 bola vyhlásená v poradí už druhá výzva zameraná na podporu výstavby nových zariadení na výrobu elektriny z OZE s alokáciou vo výške 63,7 mil. eur. Cieľom výzvy bolo zvýšenie výroby elektrickej energie z OZE v súlade s požiadavkami INEKP. Podporované mohli byť nové zariadenia na výrobu elektriny z OZE s celkovým inštalovaným výkonom minimálne 0,5 MW a maximálne 50 MW spolu. Výzva zároveň umožňovala podporiť ako doplnkovú aktivitu výstavbu nového zariadenia na uskladňovanie elektriny - batériový systém. Termín predkladania žiadostí bol stanovený na 15. január 2024.

V rámci investície 2 „Modernizácia existujúcich zdrojov elektriny z OZE („repowering“)" bola v roku 2023 vyhlásená výzva zameraná na podporu modernizácie/transformácie existujúcich zariadení na výrobu elektriny z OZE - bioplynové stanice s celkovou alokáciou 26,3 mil. eur. Cieľom výzvy bola modernizácia existujúcich bioplynových staníc vyrábajúcich elektrinu z bioplynu a transformácia existujúcich bioplynových staníc vyrábajúcich elektrinu z bioplynu na zariadenia vyrábajúce biometán (biometánové stanice). K výzve bol uskutočnený aj online informačný seminár, na ktorom boli prezentované základné informácie o výzve, spôsobe prekladania a hodnotenia žiadostí a boli zodpovedané otázky potenciálnych záujemcov. V rámci výzvy bolo predložených 23 žiadostí. V rámci tejto investície pokračovala v roku 2023 implementácia schválených projektov z predchádzajúcich výziev. V priebehu roka sa riešili zmenové konania v jednotlivých projektoch a posudzovali sa predložené verejné obstarávania. Ku koncu roka 2023 bolo v rámci investície 2 v implementácii celkovo 25 projektov (8 projektov modernizácie vodných elektrární a 17 projektov modernizácie bioplynových staníc) s celkovým modernizovaným výkonom zdrojov OZE vo výške 98,54 MW.

V rámci investície 3 „Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE“ bola koncom roka vyhlásená výzva na podporu zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE - prečerpávacie vodné elektrárne a stacionárne batériové systémy. Cieľom výzvy bolo zvyšovanie flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE prostredníctvom podpory modernizácie prečerpávacích vodných elektrární a výstavby nových zariadení na uskladnenie elektriny - stacionárne batériové systémy, ktoré slúžia na zvýšenie dostupného objemu služieb výkonovej rovnováhy podľa aktuálnej potreby elektrizačnej sústavy spôsobené stochastickým charakterom výroby elektriny z OZE, a to aj pomocou uskladnenia prebytkov elektriny vyrobenej z OZE. Výzva bola určená pre subjekty, ktoré sú prevádzkovateľom existujúcej funkčnej prečerpávacej vodnej

elektrárne, resp. pre podnikateľov, ktorí majú záujem realizovať projekt na výstavbu nových zariadení na uskladňovanie elektriny – stacionárny batériový systém. Alokácia výzvy bola vo výške 44 mil. eur, termín predkladania žiadostí bol stanovený na marec 2024.

Komponent č. 9 „Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania výskumu, vývoja a inovácií“

V oblasti veda, výskum a inovácie, komponent č. 9 „Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania výskumu, vývoja a inovácií Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky“ bol v júni 2023 uzatvorený dodatok č. 1 k Zmluve o vykonávaní časti úloh vykonávateľa sprostredkovateľom medzi Úradom vlády SR a Ministerstvom hospodárstva SR. Na základe tohto dodatku k zmluve je MH SR sprostredkovateľom pre Investíciu 1 „Podpora medzinárodnej spolupráce“, Investíciu 4 „Výskum a vývoj v oblasti dekarbonizácie“ a Investíciu 5 „Výskum a vývoj v oblasti digitalizácie“. Zo sprostredkovateľskej zmluvy bola vypustená Investícia 2 „Podpora spolupráce firiem a organizácií výskumu a vývoja“, ktorú aktuálne implementuje Slovenská inovačná a energetická agentúra, teda SIEA.

V priebehu roku 2023 bolo vyhlásených spolu päť výziev.

V rámci investície 1 bola dňa 8. marca 2023 vyhlásená výzva zameraná na podporu projektov, ktorým bola udelená známka excelentnosti za kvalitu (Seal of Excellence) v Bratislavskom kraji s kódom 09I01-03-V01 v celkovej alokovanej výške 9,9 mil. eur. Cieľom výzvy je podporiť projekty realizované na území SR, ktoré úspešne prešli hodnotením Európskej rady pre inovácie v rámci výziev EIC Accelerator a EIC Transition programu Horizont Európa a získali známku excelentnosti za kvalitu. V rámci danej výzvy boli v roku 2023 predložené dve žiadosti o PPM v celkovej výške 4,9 mil. eur, ktoré boli v roku 2023 aj schválené a zazmluvnené v požadovanej výške. V roku 2023 prebiehala implementácia projektov prijímateľov Glycanostics, s.r.o a MABPRO, a. s.

V rámci investície 4 bola dňa 18. apríla 2024 vyhlásená výzva zameraná na podporu obnovy a odolnosti zameraná na podporu projektov, ktoré sú súčasťou významného projektu spoločného európskeho záujmu v oblasti implementácie vodíkových technológií s kódom 09I04-03-V01 v celkovej alokovanej výške 12,2 mil. eur. Cieľom výzvy je zlepšiť synergie opatrení v oblasti výskumu, vývoja a inovácií medzi vnútroštátnou úrovňou a úrovňou EÚ prostredníctvom podpory výskumno – vývojovo – inovačnej fázy a fázy prvého priemyselného nasadenia (resp. jej časti) projektov, ktoré sú súčasťou významného projektu spoločného európskeho záujmu, resp. IPCEI (Important Project of Common European Interest) v oblasti implementácie vodíkových technológií, v rámci ktorých bolo poskytnutie štátnej pomoci Slovenskou republikou notifikované a EK o tejto notifikácii rozhodla. Predmetom podpory v rámci tejto výzvy sú projekty realizované na území Bratislavského samosprávneho kraja. Výzva sa zameriava špecificky na podporu rozvoja vodíkových technológií, ktoré sú považované za jednu z prioritných oblastí v oblasti dekarbonizácie ekonomiky a zelenej transformácie. Výzva podporuje projekty v celom výskumnom a inovačnom cykle (úroveň technologickej pripravenosti 1 – 9). V rámci danej výzvy bola v roku 2023 predložená jedna žiadosť o PPM prijímateľa NAFTA, a. s., v celkovej výške 5,2 mil. eur, ktorá bola v roku 2023 aj schválená a zazmluvnená v požadovanej výške. V roku 2023 prebiehala implementácia projektu prijímateľa NAFTA, a.s. Ďalej bola v rámci investície 4 vyhlásená dňa 20. októbra 2023 výzva zameraná na podporu obnovy a odolnosti zameraná na

podporu vývoja inovatívnych riešení v oblasti dekarbonizácie s kódom 09I04-03-V03 v celkovej alokovanej výške 41,36 mil. eur. Cieľom výzvy je podpora zelenej transformácie, dekarbonizácie, ako aj odolnosti a adaptácie na zmenu klímy v témach, ktoré sú zosúladené s prioritnými témami, očakávanými v programe Horizont Európa. V roku 2023 nebola v rámci danej výzvy predložená žiadna žiadosť o poskytnutie prostriedkov mechanizmu.

V rámci investície 5 bola dňa 19. apríla 2024 vyhlásená výzva zameraná na podporu obnovy a odolnosti zameranej na podporu projektov, ktoré sú súčasťou významného projektu spoločného európskeho záujmu (IPCEI) v oblasti mikroelektroniky, kód výzvy 09I05-03-V01 s celkovou alokovanou výškou 15 mil. eur. Cieľom a účelom výzvy je zlepšiť synergie opatrení v oblasti výskumu, vývoja a inovácií medzi vnútroštátnou úrovňou a úrovňou EÚ prostredníctvom podpory výskumno – vývojovo – inovačnej fázy a fázy prvého priemyselného nasadenia (resp. jej časti) projektov, ktoré sú súčasťou významného projektu spoločného európskeho záujmu (IPCEI) v oblasti mikroelektroniky (ďalej len „IPCEI projekty“), v rámci ktorých bolo poskytnutie štátnej pomoci Slovenskou republikou notifikované a EK o tejto notifikácii rozhodla. Predmetom podpory v rámci tejto výzvy budú projekty realizované na území Bratislavského samosprávneho kraja. Výzva sa zameriava špecificky na podporu prechodu na digitálne hospodárstvo. Výzva podporuje projekty v celom výskumnom a inovačnom cykle (úroveň technologickej pripravenosti 1 – 9). V rámci danej výzvy boli v roku 2023 predložené tri žiadosti o PPM prijímateľov Continium Technologies s.r.o. a Bizzcom s.r.o. Jedna žiadosť o PPM prijímateľa Continium Technologies s.r.o. bola späťvzatá. Koncom roka 2023 boli dve žiadosti o PPM schválené a zazmluvnené, a to v celkovej výške 10 mil. eur. V roku 2023 prebiehala implementácia uvedených projektov. Ďalej bola v rámci investície 5 vyhlásená dňa 23. októbra 2023 výzva zameraná na podporu vývoja inovatívnych digitálnych riešení s kódom 09I05-03-V03 v celkovej alokovanej výške 45,32 mil. eur. Cieľom výzvy je podpora prechodu na digitálne hospodárstvo v témach, ktoré sú očakávanými aj v tematických prioritách programu Horizont Európa. Účelom výzvy je podpora inovácií v podnikoch prostredníctvom výskumu a vývoja (od úrovne, ktorá zodpovedá úrovni technologickej pripravenosti 4) unikátnych digitálnych technológií a riešení v niektorej z tematických oblastí ako napr. priemyselné technológie (napr. automatizácia v priemysle), kľúčové digitálne technológie (napr. kybernetická bezpečnosť, kvantové technológie, senzory, internet vecí, mikroelektronika, elektronické komponenty a cloudové riešenia), vznikajúce umožňujúce/podporné technológie, pokročilé materiály pre oblasť digitalizácie, umelá inteligencia a robotika a pokročilá výpočtová technika. V roku 2023 bola v rámci danej výzvy predložená jedna žiadosť o poskytnutie prostriedkov mechanizmu v celkovej výške 17 400 eur.

Komponent č. 19 „REPower EÚ“

V polovici roka 2023 pribudla do POO SR nová kapitola s názvom REPower EÚ. REPowerEU je reakciou EÚ na vojenskú agresiu Ruska voči Ukrajine a tým vyvolané narušenie globálneho energetického trhu. Najdôležitejšími cieľmi REPowerEU sú čo najrýchlejšie ukončenie závislosti EÚ na dovoze fosílnych palív z Ruska a zároveň boj s klimatickou krízou, a to prostredníctvom opatrení v oblasti úspor energií, diverzifikácie dodávok energií a akcelerácie zavádzania OZE tak v priemysle, ako aj v domácnostiach vrátane výroby elektriny. MH SR zodpovedá za implementáciu štyroch opatrení, a to: 2 Akčný plán Národnej vodíkovej stratégie SR a Integrácia OZE do elektrizačnej sústavy a 2 investície (Investícia 1: Modernizácia a digitalizácia prenosovej sústavy a regionálnych distribučných sústav, Investícia 2: Zlepšenie energetickej hospodárnosti a efektívnosti štátnych budov).

V priebehu roka 2023 prebiehal proces komunikácie s EK vo vzťahu k identifikácii vhodných projektových aktivít v rámci investície 1. Taktiež boli koncom roka 2023 spracované a vyhlásené priame vyzvania pre prevádzkovateľa prenosovej sústavy (SEPS, a.s.) a tiež OKTE, a.s., ktorý bude prevádzkovať Energetické dátové centrum. Investíciu 2 ako sprostredkovateľská inštitúcia bude implementovať SIEA. MH SR spolu so SIEA pracovali príprave implementačného plánu, príprave metodík pre oprávnenosť výdavkov, na pracovnom návrhu „Výzvy na rýchlo realizovateľné opatrenia za účelom zvýšenia energetickej efektívnosti verejných budov“.

MINISTERSTVO
HOSPODÁRSTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

4. Charakteristika právnických osôb v pôsobnosti MH SR

MINISTERSTVO HOSPODÁRSTVA 2023

4. Charakteristika právnických osôb v pôsobnosti MH SR

4.1. Slovenská inovačná a energetická agentúra

Slovenská a inovačná energetická agentúra (ďalej len „SIEA“) je odbornou príspevkovou organizáciou zriadenou ministerstvom. Jej úlohou je zabezpečovať technicko-odborné zázemie v súlade s inovačnou a energetickou legislatívou.

Podieľa sa na implementácii smerníc EÚ a aktualizácii inovačnej stratégie a energetickej politiky Slovenskej republiky. Zaoberá sa aj prípravou podporných programov a projektov venovaných úsporám energie, využívaniu obnoviteľných zdrojov energie, inováciám a od roku 2015 na seba SIEA prevzala aj úlohy technologickej agentúry. Vykonáva tiež funkciu implementačnej agentúry a sprostredkovateľského orgánu, resp. SO pre čerpanie štrukturálnych fondov EÚ a prostriedkov z Plánu obnovy a odolnosti, resp. POO.

Základné činnosti, ktoré SIEA vykonávala, vychádzali z predmetu činnosti uvedeného v Zriaďovacej listine – Rozhodnutie MH SR č. 1/2015 a z náplne Kontraktu o financovaní SIEA na rok 2023.

V roku 2023 SIEA zabezpečovala administráciu podporných mechanizmov v rámci **Operačného programu Kvalita životného prostredia**, resp. OP KŽP a **Operačného programu Integrovaná infraštruktúra** (t. j. OP II, pôvodne OP Výskum a inovácie) a zároveň bola zodpovedná za prípravu podporných opatrení v rámci **Programu Slovensko a Plánu obnovy a odolnosti**.

V oblasti energetiky sa SIEA venovala plneniu úloh vyplývajúcich zo zákonov a kontraktu s MH SR vrátane monitorovania energetickej efektívnosti za rok 2023 a súvisiacim činnostiam. Intenzívne spolupracovala na príprave implementácie P SK, zabezpečovala úlohy kontaktného miesta pre usmernenie administratívneho postupu v zmysle § 13b zák. č. 309/2009 Z. z. a poskytovala informácie v oblasti energetickej legislatívy, úspor energie a využívania OZE. Okrem uvedeného boli posúdené správy z kontrol vykurovacích a klimatizačných systémov, vypracovaných podľa vyhlášky MH SR č. 422/2012 Z. z. a úspory energie financované z viacerých finančných mechanizmov vrátane garantovaných energetických služieb. SIEA organizačne zabezpečila skúšky odbornej spôsobilosti na výkon činnosti pravidelnej kontroly vykurovacieho systému, pravidelnej kontroly klimatizačného systému, na podnikanie v tepelnej energetike, na podnikanie v elektroenergetike, na podnikanie v plynárenstve, na výkon činnosti poskytovateľa garantovanej energetickej služby a výkon činnosti energetického audítora. Zároveň sa organizačne podieľala na zabezpečení aktualizčných odborných príprav pre všetky vyššie uvedené odborné spôsobilosti. Po uskutočnení skúšok odborných spôsobilostí a aktualizčných odborných prípravách boli aktualizované zoznamy odborne spôsobilých osôb.

V oblasti monitorovania energetickej efektívnosti sa SIEA sústredila predovšetkým na zber údajov za rok 2023 a verifikáciu údajov za rok 2022. Vďaka „Portálu úspor“ bolo za rok 2022 preukázané zníženie spotreby energie 965,70 GWh, konkrétne 381,34 GWh v sektore budov, 32,42 GWh v sektore spotrebičov, 298,75 GWh v sektore dopravy, 156,99 GWh v sektore priemyslu a 96,20 GWh vo verejnom sektore. Zároveň boli doplnené ďalšie smerné čísla v

oblasti energetiky a energetickej efektívnosti za rôzne sektory hospodárstva dostupné v režime open data na: <https://data.gov.sk/set/bd387b5b-0e69-4530-8947-852cb5e53fdf>. SIEA pripravovala podklady pre MH SR pre aktualizáciu plánu opatrení energetickej efektívnosti do roku 2030 v novej štruktúre podľa nomenklatúry notifikovanej v NECP. Vyhodnotené boli údaje od povinných subjektov, ktorými sú dodávatelia energie, prevádzkovatelia rozvodov energie, ústredné orgány štátnej správy a obce, prevádzkovatelia zariadení kombinovanej výroby elektriny a tepla a vlastníci/správcovia budov.

Národný projekt Odborne o energii, financovaný z OP KŽP, ktorý bol zameraný najmä na poskytovanie informácií o nízkouhlíkových opatreniach a vypracovanie energetických auditov verejných budov, bol v roku 2023 úspešne ukončený. Počas realizácie boli naplnené všetky merateľné ukazovatele. Od roku 2018 bolo vypracovaných 138 energetických auditov a 56 odborných informačných materiálov.

Národný projekt Rozšírenie monitorovania energetickej efektívnosti (ďalej len „NP RMEE“) bol úspešne ukončený, dosiahol všetky svoje ciele. Hlavná aktivita bola realizovaná prácami na vývoji Informačného systému Energetickej efektívnosti (ďalej len „ISEE“), prevádzke monitorovacieho systému energetickej efektívnosti (ďalej len „MSEE“), ako aj na spracovaní údajov, analýz a správ. Stanovené merateľné ukazovatele projektu boli všetky naplnené na minimálne 100 %. Počet monitorovaných budov prekročil viac ako 20 000. V rámci roku 2023 boli v MSEE integrované registre, číselníky a systémy verejnej správy, čím sa v ISEE zvýšila kvalita zbieraných údajov. ISEE sa tiež stal výrazne interoperabilným s inými systémami verejnej správy a do budúcnosti efektívne rozširiteľný, čím sa znížia náklady na udržateľnosť a ďalší vývoj. V rámci integrácie došlo aj k migrácii veľkého množstva údajov z IS MSEE z rôznych modulov. Migrácia zahŕňala aj úpravu údajov tak, aby vyhovovali novej, kvalitnejšej štruktúre, čím sa opäť dosiahlo zvýšenie kvality už evidovaných údajov ako aj to, že prevádzkou ISEE v budúcnosti bude dodržiavaná minimálne takáto kvalita údajov. V module budov aj v module CVS pribudla integrácia na odberné miesta elektriny (ďalej len „OKTE“), pričom užívateľom stačí zadať číslo odberného miesta (ďalej len „EIC“). V prevádzke je nový modul Obnoviteľné zdroje a modul budov. V roku 2023 SIEA pripravila projektový zámer nového národného projektu Rozšírenie informačného systému monitorovania energetickej efektívnosti (ďalej len „NP RISEE“), ktorý bol v roku 2023 aj schválený.

Pokračoval taktiež projekt Zelená domácnostiam zameraný na podporu inštalácie zariadení na využívanie OZE v domácnostiach prostredníctvom poukážok. Európsku a štátnu pomoc v celkovej sume vyše 31,6 miliónov eur využili domácnosti v roku 2023 na inštaláciu viac než 15 400 zariadení. Spolu pribudlo na Slovensku vďaka poukážkam z tohto projektu takmer 60 000 zariadení, čo umožnilo zvýšiť celkový inštalovaný výkon OZE o 442 MW. Domácnosti od roku 2015 využili poukážky v hodnote viac ako 116 miliónov eur. Vybrať si mohli z viac ako 5000 konkrétnych typov zariadení, ktoré spĺňali požadované technické požiadavky. Na projektoch sa podieľalo vyše 1700 oprávnených zhotoviteľov. V rámci P SK pripravila SIEA pripravila pokračovanie projektu.

Aj v roku 2023 SIEA prevádzkovala päť poradenských centier – v Bratislave, Trenčíne, Banskej Bystrici, Žiline a v Košiciach, kde v rámci **národného projektu ŽIŤ ENERGIU** poskytovala bezplatné odborné energetické poradenstvo, poradenstvo o energeticky efektívnych opatreniach a využívaní OZE. Odborní energetickí konzultanti celkovo vybavili 1 600 písomných, 7 500 telefonických a 230 osobných konzultácií. Zároveň sa v rámci projektu

uskutočnilo 485 marketingovo-komunikačných aktivít, na ktorých sa zúčastnilo 28 902 účastníkov. K hlavným aktivitám patrili: príprava odborných konferencií, účasť na veľtrhoch, výstavách a letných festivaloch, výjazdový program pre základné školy „S kamarátkou Energiou“ a interaktívne prednášky „Spoznajte najväčších žrútov energie“, energetické exkurzie pre stredné a vysoké školy, Roadshow so Žiť energiou (zimná aj letná časť v krajských mestách SR), príprava podcastov Ušetrisko, mediálna kampaň v rozhlasoch a televíziách (založená na informačných animovaných spotoch a krátkych rozhovoroch prinášajúcich jednoduché rady ako šetriť energiou), výroba a distribúcia tlačovín. V rámci projektu Žiť energiou zároveň SIEA pokračovala v komunikačnej kampani „Šetríme pre nás“, ktorá vznikla na základe poverenia MH SR vzhľadom na energetickú krízu v roku 2022. V tejto súvislosti uverejňovala informácie o šetrení energiou a používaní OZE na webovom sídle, sociálnych sieťach, ako aj v audiovizuálnych, tlačенých a online médiách.

Súčasťou Operačného programu Integrovaná infraštruktúra, resp. OPII bol **národný projekt Podpora rozvoja kreatívneho priemyslu na Slovensku**, ktorý SIEA implementovala od októbra 2017. Bol zameraný na podporu štyroch odvetví kreatívneho priemyslu (ďalej len „KP“) a realizovaný v dvoch hlavných podaktivitách. Podaktivita „A“ sa zameriavala na zvyšovanie podnikateľských zručností subjektov pôsobiacich v podporovaných odvetviach KP a na posilňovanie všeobecného povedomia o výstupoch z ich činností. Podaktivita „B“ bola zameraná na aktiváciu potenciálnych klientov podnikateľských subjektov z podporovaných odvetví. Projekt podnikom spĺňajúcim charakteristiku mikro, malého, alebo stredného podniku, resp. MSP poskytoval priamu finančnú pomoc – kreatívne vouchery. Dovedna projekt v 48 výzvach poskytol 1 591 voucherov v celkovej sume 6 744 032,17 eur. Vytvoril galériu realizátorov s 1 045 subjektmi z oblasti KP, publikoval 10 odborných analýz, digitálne poradil 67 podnikom, konzultácie absolvovalo 1 218 subjektov a na odborných podujatiach sa zúčastnilo 435 zástupcov MSP.

V rámci rovnakého operačného programu SIEA od roku 2017 realizovala aj **národný projekt Zvýšenie inováčnej výkonnosti slovenskej ekonomiky**. Jeho cieľom bolo šírenie povedomia o význame inovácií, najmä medzi slovenskými podnikmi a študentmi stredných a vysokých škôl, a tým zvýšenie inováčného potenciálu krajiny. Využíval na to niekoľko nástrojov, medzi ktoré patrili napríklad priama finančná pomoc prostredníctvom inovačných poukážok pre podniky, workshopy pre študentov stredných a vysokých škôl, organizovanie podujatí, mediálne kampane, vydávanie publikácií, vytváranie analýz či prognostických štúdií slovenského podnikateľského prostredia. Svoje aktivity projekt ukončil na sklonku roka 2023. Počas uplynulých siedmich rokov poskytol priamu finančnú pomoc – inovačné poukážky 474 podnikom zo všetkých regiónov krajiny. V siedmich výzvach bola celková alokovaná suma na tento účel 7 540 000 eur. Projekt zrealizoval 280 inovačných workshopov pre 6 540 študentov stredných a vysokých škôl. Tiež organizoval alebo spoluorganizoval 258 informačných podujatí pre 17 397 účastníkov. Analytická aktivita vypracovala 92 analýz, štúdií a prognóz. SIEA má víziu pokračovať v úspešnom poskytovaní inovačných poukážok aj naďalej a na tretí kvartál roka 2024 na túto činnosť plánuje nadviazať novým projektom financovaným z P SK.

Z Plánu obnovy a odolnosti SIEA vyhlásila v auguste 2023 dve výzvy pre slovenské podniky na priamu finančnú pomoc vo forme voucherov. **Digitálne vouchery** sú určené na individuálne riešenia pre podniky v konkrétnych oblastiach, napríklad pri automatizácii, optimalizovaní interných procesov, digitalizácii priemyslu, výroby či financií, ale aj pri zabezpečení

kybernetickej bezpečnosti či využívaní umelej inteligencie. Výzva na digitálne vouchery s alokáciou 14 634 000 eur bola pre naplnenie kapacity uzavretá 24. novembra 2023. Podpora v rámci výzvy na **inovačné vouchery** je zameraná na spoluprácu MSP s potenciálom zvyšovať svoju konkurencieschopnosť prostredníctvom inovácií vlastných produktov, služieb a procesov s výskumnými inštitúciami, vysokými školami, súkromnými poskytovateľmi výskumno-vývojových služieb a samosprávami. Financie je možné využiť aj na úhradu poplatkov súvisiacich s ochranou priemyselného vlastníctva na Slovensku. Výzva plynulo prechádzala do roka 2024, jej alokácia je 9 146 400 eur.

SIEA vykonáva funkciu národnej implementačnej agentúry pre Program Bohunice, ktorý sa zaoberá vyradovaním Jadrovej elektrárne V1 v Jaslovských Bohuniciach. Program je spolufinancovaný zdrojmi EÚ približne vo výške 222 mil. eur a prijímateľom je Jadrová a vyradovacia spoločnosť, a. s., ktorá má vydanú licenciu na činnosti spojené s vyradovaním Jadrovej elektrárne V1. V roku 2023 sa SIEA venovala dvom projektom a pripravovala ďalšie dva, pomocou ktorých sa proces vyradovania dostane do svojej konečnej fázy. Prvý projekt sa dostal v auguste 2019 do svojej implementačnej fázy po podpise zmluvy s dodávateľom. Druhý projekt, ktorého cieľom bolo uvoľnenie areálu elektrárne V1 spod administratívnej kontroly dozorných orgánov SR, a tým možnosť využitia areálu na ďalšie priemyselné účely, sa dostal do verejného obstarávania v roku 2020. Tretí projekt, ktorý SIEA pripravovala, sa zameriava na zabezpečenie nakladania, prepravy a finálneho uloženia rádioaktívneho odpadu na Republikovom úložisku v Mochovciach ako aj na uvoľňovanie materiálu do životného prostredia pri dodržaní prísnych bezpečnostných noriem. Štvrtý projekt je zameraný na financovanie ľudských zdrojov Jadrovej elektrárne Jaslovské Bohunice zapojených do implementácie Programu Bohunice.

Medzinárodné projekty, na ktorých sa podieľa SIEA

SIEA v roku 2023 aktívne participovala na troch medzinárodných projektoch financovaných z rámcového programu EÚ pre výskum, vývoj a inovácie - Horizon 2020, dvoch z programu LIFE, na štyroch projektoch financovaných z programu INTERREG EUROPE a jednom z programu Erasmus+. Medzinárodné projekty, ktoré prinášajú možnosti osobnej výmeny skúseností v rámci celej Európy, sa podarilo implementovať a plniť priebežné projektové úlohy. Projekty, na ktorých SIEA participovala, predstavujú:

LEAP4SME (Horizon 2020) - posilňuje účinné politiky pre MSP, ktoré ich budú motivovať, aby sa podrobili energetickému auditom a implementovali odporúčané nákladovo efektívne úsporné opatrenia.

GreenDeal4Buildings (Horizon 2020) - zriaďuje okrúhle stoly, prostredníctvom ktorých bude implementovaná iniciatíva inteligentného financovania inteligentných budov (SF4SB – Smart Finance for Smart Buildings) na Slovensku a v Českej republike.

ESI EUROPE 2.0 (Horizon 2020) - mobilizuje súkromný sektor a jeho investície do projektov zameraných na zvýšenie energetickej efektívnosti v MSP prevzatím finančného modelu poistenia energetických úspor ESI (Energy Savings Insurance). Model zahŕňa finančné a nefinančné mechanizmy navrhnuté tak, aby znížili riziko investovania do energetickej efektívnosti a pomohli prekonať zábrany zo strany MSP voči tomuto typu projektov.

DoubleDecker (LIFE) - je zameraný na reštart národných kvalifikačných platforiem a plánov na implementáciu budov s takmer nulovou spotrebou energie a na podporu vlny renovácií v Českej republike a v Slovenskej republike. Využijú sa pritom skúseností oboch krajín z projektov CraftEdu, StavEdu a Train-to-nZEB, ako aj Fit-to-nZEB, čím sa podporí kumulatívne

financovanie a zhodnocovanie ich výsledkov v prospech stavebného sektora, pracovníkov na stavbách a remeselníkov.

ODYSSEE-MURE Fit-4-55 (LIFE) - mapuje stanovené ciele v oblasti energetickej efektívnosti (EE) na európskej, ako aj národnej úrovni. Porovnáva krajiny z hľadiska ich energetickej náročnosti a hodnotí dopady národných opatrení na zvyšovanie energetickej efektívnosti a účinnosť smerníc EÚ.

SHREC (Interreg Europe)- jeho hlavným cieľom je zdokonalenie regionálnych a národných politík podporujúcich zvyšovanie podielu energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov a podpora priemyslu, firiem a domácností pri hľadaní a investovaní do inovatívnych a zároveň čistých, nízkouhlíkových a bezpečných technológií aj prostredníctvom energetických spoločností. Projekt má tiež za úlohu nájsť spôsoby zvyšovania povedomia cieľových skupín o nových nízkouhlíkových technológiách a využívaní energie z obnoviteľných zdrojov.

JETforCE (Interreg Europe) - podporuje lepšie zapojenia občanov a regiónov pri využívaní digitalizácie ako prostriedku na spolunavrhovanie a implementáciu spravodlivej energetickej transformácie v strednej Európe.

SIEA v roku 2023 participovala na činnosti ďalších organizácií a inštitúcií. Aktívne pôsobila v sieti európskych energetických agentúr (ďalej len „EnR“), tiež pokračovala v činnosti v Medzinárodnej energetickej agentúre (ďalej len „IEA“) a jej pracovnej skupine pre obnoviteľné zdroje (ďalej len „REWP“), v spolupráci s EK v riadiacom výbore pre smernicu o energetickej hospodárnosti budov (ďalej len „EPBDC“), zladených konaniach pre implementáciu smerníc v oblasti energetickej efektívnosti (ďalej len „CA EPBD, CA EED a CA RES“), s Európskou environmentálnou agentúrou (ďalej len „EEA“) prostredníctvom Európskej siete pre informácie a sledovanie životného prostredia (ďalej len „EIONET“), ako aj v rámci siete EMA (sieť 149 energetických a implementačných agentúr) zriadenej z úrovne EK (pod gesciou Generálneho riaditeľstva ENER a Generálneho riaditeľstva REGIO) pre koordináciu opatrení a čerpania zdrojov EÚ na podporu opatrení v oblasti energetickej efektívnosti a mitigácie dopadov klimatickej zmeny. V oblasti inovácií SIEA zastupovala SR v expertnej skupine EK pre klastre (pod gesciou Generálneho riaditeľstva GROW) a aktívne sa zapájala do činnosti európskej asociácie združujúcej národné inovačné a technologické agentúry TAFTIE a Národnej vodíkovej asociácie (ďalej len „NVAS“).

4.2. Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu

Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu (ďalej len „SARIO“) je príspevkovou organizáciou MH SR financovanou zo zdrojov ŠR.

Z pohľadu investícií môžeme rok 2023 hodnotiť úspešne tak z hľadiska celkového objemu investičných nákladov, ako aj s ohľadom na cieľ získavať investície s vyššou pridanou hodnotou a rozvíjať regióny s vysokou nezamestnanosťou.

V roku 2023 uzatvorila agentúra **25 investičných projektov** v objeme **1,23 miliardy eur** a s potenciálom vytvoriť **4 381 nových priamych pracovných miest**. V 10 prípadoch boli investičné projekty realizované ako expanzia už etablovaných spoločností, 15 investorov sa rozhodli založiť na Slovensku nové prevádzky. Úspešne uzavreté investície za rok 2023 pochádzajú z Kórejskej republiky, USA, Nemecka, Talianska, Kanady, Holandska, Turecka, Rakúska, Francúzska, Nórska a Ukrajiny. Tradične majú významné zastúpenie aj úspešné

investičné projekty slovenských spoločností (po Kórejskej republike, USA a Nemecku, s rovnakým počtom projektov, sú investície zo Slovenska druhé najpočetnejšie).

V segmente výroby majú medzi ukončenými projektami najväčšie zastúpenie automobilový priemysel (vrátane subsektora elektromobility), strojársky priemysel, ako aj investície centier zdieľaných služieb (vrátane IT centier).

Zo všetkých úspešných investičných projektov v roku 2023 má 9 (t. j. 36 % všetkých projektov) výrazný potenciál pre vytváranie vyššej pridanej hodnoty, keďže ide o projekty technologického centra, projekty priemyselnej výroby, ktorého realizácia zahŕňa aj výskumno-vývojové aktivity, ako aj projekty IKT centier.

Ukončené investície majú výrazný exportný potenciál, keďže značná časť produkcie a služieb je určená na vývoz, resp. sú poskytované najmä mimo územia SR. Uvedené reflektuje cieľ zvyšovania prílevu investícií s exportným potenciálom.

Za jednu z top investícií roka 2023 možno označiť investíciu nemeckej spoločnosti Winkelmann Group, ktorej divízia Winkelmann Building+Industry, zameraná na vývoj a výrobu produktov pre vodné systémy na kúrenie, chladenie a klimatizáciu, sa rozhodla umiestniť svoju novú prevádzku do štátneho priemyselného parku v Rimavskej Sobote. Závod na výrobu vodných nádrží pre tepelné čerpadlá po svojom dokončení v roku 2025 poskytne prácu viac ako 450 zamestnancom, pričom kumulatívna výška investičných nákladov dosiahne až 110 miliónov eur. Nespochybniteľný význam tejto investície tkvie nielen v tom, že je umiestnená v okrese s dlhodobou najvyššou nezamestnanosťou na Slovensku, klasifikovanom aj ako najmenej rozvinutý okres, ale aj v skutočnosti, že ide o prvú investíciu umiestnenú v štátnom priemyselnom parku Rimavská Sobota.

Tiež možno zmieniť investíciu talianskej spoločnosti Meta System špecializujúcu sa na vývoj a výrobu pokročilých elektronických systémov pre automobilový sektor. Aj vďaka asistencii konzultantov OIP sa spoločnosť rozhodla investovať na Slovensku a v priemyselnom parku v Trnave vytvoriť 494 nových pracovných miest. Celková výška investície do montáže nabíjacích systémov v elektromobiloch (tzv. on-board chargers) je približne 157 miliónov eur.

Príkladom ukončeného projektu technologického centra je expanzia IT centra spoločnosti EPAM, ktorá v Bratislave pôsobí od roku 2020. Krátko po vypuknutí vojnového konfliktu na Ukrajine oslovili SARIO predstavitelia spoločnosti EPAM so žiadosťou o pomoc pri relokácii svojich zamestnancov z čerstvo zrušenej ruskej pobočky na Slovensko. Tento projekt, ako aj tie jemu podobné, tiež kladúce dôraz na relokáciu zamestnancov z tretích krajín, prispel k vytvoreniu Nariadenia 269/2022, ktoré je výsledkom dlhodobej snahy SARIO zjednodušiť prístup vysokokvalifikovanej pracovnej sily na slovenský pracovný trh. Vďaka asistencii SARIO sa investor rozhodol otvoriť nové IT centrum v Košiciach. Táto pobočka by mala vytvoriť približne 150 nových pracovných miest pre vysokokvalifikovaných IT inžinierov.

V roku 2023 vygenerovala a zaregistrovala agentúra 92 nových investičných projektov.

V súboji o získanie týchto investícií Slovensko súperí predovšetkým s krajinami regiónu strednej a východnej Európy. Pri projektoch náročných na pracovnú silu čoraz viac konkurujú krajiny východnej Európy, ale aj krajiny severnej Afriky.

Počas roka 2023 sa konzultanti odboru investičných projektov SARIO zúčastnili na 17 zahraničných podujatiach a 35 tuzemských podujatiach, pričom cieľom týchto účastí bola primárne prezentácia Slovenska ako vhodnej investičnej lokality.

Za jedno z top investičných podujatí v zahraničí v roku 2023 bola zahraničná pracovná cesta v Japonsku, ktorá sa uskutočnila v týždni od 11. do 15. septembra 2023. Na príprave a priebehu predmetnej cesty spolupracoval OIP SARIO s Veľvyslanectvom SR v Tokiu. Ťažiskom bol investičný seminár s názvom *Developing Your Business in Slovakia*, na ktorom okrem SARIO vystúpili zástupcovia Japan External Trade Organization, resp. JETRO, EU-Japan Centre for Industrial Cooperation, ako i zástupcovia spoločnosti MinebeaMitsumi, ktorí prezentovali skúsenosti úspešne etablovanej japonskej spoločnosti na Slovensku. Seminár, ktorý sa uskutočnil v sídle Zastúpenia EÚ v Japonsku (Europa House), prilákal viac ako 50 zástupcov japonských spoločností a inštitúcií, ktorí sa zapojili i do nadväzujúcich diskusií so zástupcami OIP. Okrem organizácie investičného seminára sa cesta sústredila aj na stretnutia s japonskými spoločnosťami (Akebono Brake Industry, Mabuchi Motor, Takeda, Takenaka, Panasonic, JBIC Japan Bank for International Cooperation), ako i na účasť na podujatí Automotive World, v rámci ktorého nadviazali nové kontakty so spoločnosťami z automobilového priemyslu.

Zástupcovia OIP sa už po druhýkrát zúčastnili podujatia SlovakiaTech Forum - Expo 2023 v Košiciach. Podujatie sa konalo v dňoch 19. - 20. septembra 2023 a malo podtitul *AI Revolution is here!* OIP SARIO prispelo organizáciou a moderovaním diskusie Príbehy úspešných investícií na východnom Slovensku. Na diskusii participovali zástupcovia spoločností Volvo Cars Košice a EPAM Systems, ktorí vyzdvihli rozhodnutie umiestniť ich investície na východnom Slovensku a okrem iného ocenili kvality, prístup a produktivitu ľudí aj štátnych inštitúcií, či už v procese etablovania sa na Slovensku, ale aj zamestnancov ich pobočiek.

Tabuľka č. 19: Prehľad úspešne ukončených projektov a potenciál ukončených projektov

Stav ku koncu roka	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet úspešne ukončených projektov	29 ukončených projektov	33 ukončených projektov	26 ukončených projektov	39 ukončených projektov	15 ukončených projektov	29 ukončených projektov	31 ukončených projektov	25 ukončených projektov
Potenciál ukončených projektov	cca 930 mil. eur investície cca 7 500 nových priamych miest	cca 492 mil. eur investície cca 9 000 nových priamych miest	cca 319 mil. eur investície cca 4 180 nových priamych miest	cca 286 mil. eur investície cca 4 006 nových priamych miest	cca 697 mil. eur investície cca 2 893 nových priamych miest	cca 464 mil. eur investície cca 3 244 nových priamych miest	cca 1,87 mld. eur investície cca 7 540 nových priamych miest	cca 1,23 mld. eur investície cca 4 381 nových priamych miest

4.3. Múzeum obchodu Bratislava

Jednou z organizácií zriadených ministerstvom je aj Múzeum obchodu Bratislava (ďalej len „MOB“). V terajšej podobe je zriadené od roku 1991. Jeho poslaním je najmä tvorba, ochrana, odborné spracovanie a prezentácia zbierkového fondu dokumentujúceho vývoj obchodu, pohostinstva a cestovného ruchu na území Slovenska od jeho prvopočiatkov až po súčasnosť. Zbernou oblasťou je územie Slovenska a v nadväznosti na to i oblasti a územia štátnych útvarov, ktorých bolo územie Slovenska v minulosti súčasťou. Svojím pôsobením sa MOB orientuje na celú populáciu s dôrazom na mládež na akomkoľvek stupni vzdelávania. Celkovo

predstavuje jeho zbierkový fond **115 075 kusov zbierkových predmetov** (napr. registračné pokladne, historické obaly všetkých typov, rôzne prostriedky historickej reklamy, mnohé typy váh, zásobníky na tovar, merkantilné tlače, vzorky tovarov, výčapné zariadenia, plničky fliaš, sudy, zásobníky na nápoje, jedálenské a nápojové servisy, hracie automaty, gramofóny, orchestrión, ktoré dotvárali atmosféru pohostinstiev).

MOB aj v roku 2023, okrem svojej stálej expozície na Linzbothovej 16, ponúkalo aj stále expozície „Obchod v múzeu – Oldest Shop In Town“ na Bielej ulici v historickom centre Bratislavy a ako jediné múzeum na Slovensku aj zahraničnú stálu expozíciu „C.K. Kupecký krám – Múzeum obchodu“ v Českom Krumlove. Pokračovalo i v realizácii putovnej výstavy „Čokoláda v Československu“, ktorá mala zastávky v múzeu v Chvalskom zámku v Horných Počerniciach v Prahe, v mestskom múzeu „Dům historie Přesticka“ v Přesticiach a v Múzeu Karlovy Vary. MOB sa podieľa aj na výstave Múzea mesta Bratislavy „BA 60-69. Šesťdesiate v Bratislave“. MOB v roku 2023 zrealizovalo v rámci 16 rokov trvajúceho kultúrneho projektu „Rock v múzeu“ 32 podujatí, na ktorých vystúpili účinkujúci z 13 krajín z celého sveta.

Celková návštevnosť expozícií MOB v roku 2023 bola **62 674 návštevníkov**, a to 23 237 v dvoch expozíciách v Bratislave (Podunajské Biskupice a Biela ulica) a 39 437 v zapožičaných expozíciách v zahraničí.

4.4. Slovenská obchodná inšpekcia

Slovenská obchodná inšpekcia (ďalej len „SOI“) ako orgán štátnej správy s celoslovenskou pôsobnosťou priamo podriadený MH SR vykonáva štátnu kontrolu vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a vo svojej kontrolnej a rozhodovacej činnosti je nezávislá. Úlohou SOI je kontrola vnútorného trhu, pri ktorej zisťuje, či sú výrobky a služby pri ich predaji a poskytovaní v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a vykonáva aj štátny dozor a kontrolu nad podnikaním v energetike. V priebehu roka 2023 stúpol počet právnych predpisov, nad ktorými vykonáva dohľad SOI, zo 496 na **508 právnych predpisov**.

Popri výkone pôsobnosti orgánu kontroly vnútorného trhu je SOI jedným z **orgánov alternatívneho riešenia spotrebiteľských sporov**, resp. ARS. SOI ako tzv. reziduálny subjekt ARS rieši všetky druhy sporov, pri ktorých nie je určená pôsobnosť iných orgánov ARS, s výnimkou sporov vyplývajúcich zo zmlúv o poskytovaní finančných služieb.

Spolupráca SOI a medzinárodná spolupráca SOI v roku 2023

Na národnej úrovni SOI najčastejšie spolupracuje s **colnými úradmi**¹⁷. V roku 2023 pokračovala SOI v **medzinárodných aktivitách**:

- SOI je zapojená do tzv. **systému Consumer Protection Cooperation Network** (ďalej len „CPC“), ktorý zabezpečuje spoluprácu orgánov dohľadu v oblasti ochrany ekonomických záujmov spotrebiteľov, ak sú ohrozené kolektívne záujmy spotrebiteľa. ČS si v rámci systému CPC vymieňajú žiadosti o informácie, žiadosti o opatrenia, koordinujú spoločné postupy a pod. SOI sa pravidelne zapája do spoločnej akcie „**EU**

¹⁷ Bližšie pozri časť Kontrola dovážaných výrobkov pri vstupe na jednotný trh EÚ

Sweep“, v rámci ktorej prebieha koordinovaný skríning webových stránok. V roku 2023 sa „EU Sweep“ zameriaval na marketing influencerov.

- SOI participovala v medzinárodných projektoch tzv. **Joint Actions** (ďalej len „JA“). SOI bola súčasťou troch projektov Coordinated activities on consumer product safety (ďalej len „CASP“), ktoré boli začaté ešte v roku 2022, ale ukončené až v roku 2023 (CASP 2022 Chemicals in toys – **skúšanie hračiek** s cieľom overiť prítomnosť nebezpečných chemických látok alebo ich stanovené limity; CASP 2022 Ozone air purifiers and sterilisers – **skúšanie ozonérov a čističiek vzduchu**; CASP 2022 Online market surveillance – kontrola **bezpečnosti výrobkov zakúpených online**).
- V roku 2023 bol ukončený medzinárodný projekt **JAHARP2020 Triplet** pod záštitou organizácie PROSAFE. SOI participovala v oblasti kontroly produktov pod kategóriami plynové varné dosky, prenosné variče a plynové ohrievače priestoru. SOI nechala otestovať 4 vzorky, všetky boli vyhodnotené ako nezhodné.
- SOI pokračovala v štandardnom režime v spolupráci v rámci **siete International Consumer Protection and Enforcement Network** (ďalej len „IPCEN“), **expertných skupín EK - Administrative Cooperation Groups** (ďalej len „ADCO“) pre oblasť stavebných výrobkov, strojových zariadení, hračiek, elektrovýrobkov, pyrotechnických výrobkov, rádiových zariadení, osobných ochranných prostriedkov, ekodizajnu a energetického štítkovania výrobkov, plynových spotrebičov, elektromagnetickej kompatibility a rekreačných plavidiel, **Fóra na výmenu informácií o presadzovaní právnych predpisov pre oblasť automobilového sektoru**, na aktivitách organizovaných Európskou chemickou agentúrou, na pracovnej skupine **WP.6 EHK OSN**, v rámci poradného orgánu **MARS Group**, na výmene informácií prostredníctvom informačných systémov **Safety Gate (RAPEX)** a **ICSMS**.

Činnosť a kontroly SOI v roku 2023

V roku 2023 bolo **inšpektorátmi SOI** prijatých **8 121 podnetov**, oznámení a žiadostí o radu (o 8 % menej ako v roku 2022). Prešetrených bolo 2 521 podnetov (o 43 % viac ako v roku 2022), z ktorých bolo 1 102 opodstatnených a 1 419 neopodstatnených. 1 273 podaní bolo postúpených na iný príslušný orgán. 2 960 podaní bolo vybavených bez potreby ďalšieho šetrenia poskytnutím informácie. **Ústredný inšpektorát SOI so sídlom v Bratislave** prijal v sledovanom období **3 097 písomných dopytov** vo veci ochrany spotrebiteľa, z toho bolo vybavených 2 699 podaní a 398 podaní ostalo v riešení.

V priebehu roka 2023 vykonali inšpektori SOI celkovo **11 640 kontrol** (o 3 % menej ako v roku 2022) v prevádzkových jednotkách (ďalej len „PJ“) zameraných na predaj výrobkov a poskytovanie služieb spotrebiteľom na vnútornom trhu. Nedostatky boli zistené v **2 501 PJ** (o 1,5 % viac ako v roku 2022), t. j. v 21,49 % prípadov. Z dôvodu zistených nedostatkov bol pozastavený predaj **1 143 druhov výrobkov** (o 22 % menej ako v roku 2022) v **hodnote 778 473 eur** (4,7-krát viac ako v roku 2022).

Oblasť ekonomického záujmu spotrebiteľa

Aj v roku 2023 SOI evidovala zvýšený počet podaní spotrebiteľov, ktoré sa týkali problémov pri nákupe tovaru cez tzv. **e-shopy**. Ich dôvodom bolo neplnenie si povinností predávajúceho, napríklad doručením poškodeného, použitého alebo iného tovaru alebo nedoručením tovaru vôbec po jeho zaplatení zo strany spotrebiteľa, upieraním práva spotrebiteľa odstúpiť od zmluvy a pod. SOI z uvedeného dôvodu pokračovala vo zverejňovaní upozornení pre spotrebiteľov na svojej webovej stránke soi.sk, na ktorej pravidelne informovala o údajoch,

ktoré by mali spotrebitelia sledovať pri nákupe prostredníctvom internetových obchodov, ale aj o **zozname najrizikovejších e-shopov**, pri ktorých SOI eviduje najčastejšie porušovanie práv spotrebiteľov.

V roku 2023 bolo na SOI doručených **99 písomných podaní**, ktoré sa týkali **leteckej dopravy**, z toho v **27 prípadoch** inšpektoráty SOI vykonali kontrolu. Podania sa najčastejšie týkali nevýplatenia kompenzácie za dlhé meškanie alebo zrušenie letu.

V roku 2023 SOI pokračovala v **kontrole cestovných kancelárií** (ďalej len „CK“), ktorej cieľom bolo najmä preveriť povinnosť CK mať zabezpečenú dostatočnú ochranu pre prípad úpadku, existenciu oprávnenia na prevádzkovanie CK, označenie predajného miesta a materiály propagujúce zájazdy alebo služby cestovného ruchu a iné materiály súvisiace s touto propagáciou. SOI v spolupráci s MV SR získala zoznam podnikateľských subjektov s oprávnením na prevádzkovanie CK, následne bolo 1 263 subjektom zaslané do elektronickej schránky upozornenie, v ktorom SOI apelovala na riadne dodržiavanie povinností CK vrátane informačnej a oznamovacej povinnosti voči SOI. V rámci kontrolnej akcie boli reálne vykonané kontroly v **59 cestovných kanceláriách**. Nedostatky boli zistené v **každom prípade**.

V rámci celoslovenskej kontrolnej akcie **zákazu predaja tabakových výrobkov**, výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, bezdymových tabakových výrobkov a elektronických cigariet osobám mladším ako 18 rokov a dodržiavania povinností súvisiacich s overovaním veku pri predaji na diaľku, SOI v roku 2023 prekontrolovala **623 kamenných prevádzok a 54 e-shopov** pričom nedostatky zistila v **224 kamenných prevádzkach** (v 35,5 % prípadoch; najviac porušení bolo zistených v nákupných centrách, pohostinstvách a kaviarňach) a v **11 e-shopoch** (v 20,4 % prípadoch). SOI tiež skontrolovala dodržiavanie zákazu predaja tabakových výrobkov a výrobkov určených na fajčenie z automatov, pričom zistila 33 predajných automatov na území Slovenska, ktoré mali v ponuke tabakové výrobky a výrobky určené na fajčenie.

SOI tiež preverila dodržiavanie zákazu **manipulácie s odometrom** kontrolami u predajcov jazdených motorových vozidiel. Skontrolovala 50 PJ a 245 motorových vozidiel a nedostatky zistila v 8 PJ (16 % prípadov) a u 9 motorových vozidiel (4 % skontrolovaných kusov). SOI kontrolovala tiež 63 internetových stránok so zameraním na predaj motorových vozidiel ohľadom dodržiavania zákazu uvádzať, sprístupňovať, ponúkať alebo inak sprostredkovať predaj cestných motorových vozidiel bez uvedenia **VIN čísla** a bez uvedenia **údaja o prejdenej vzdialenosti** cestného motorového vozidla. Nedostatky zistila v 8 prípadoch (13 %) a v 97 motorových vozidlách z 961 preverených motorových vozidiel (10 %).

Dodržiavanie poctivosti predaja overili inšpektori SOI vykonaním **2 116 kontrolných nákupov** (o 12 % viac ako v roku 2022) vrátane úhrad za poskytnuté služby. V neprospech spotrebiteľa bolo účtovaných **29 kontrolných nákupov** (1,4 %). Miera poškodenia spotrebiteľa na 100 eur všetkých kontrolných nákupov dosiahla úroveň 0,10 eur.

SOI intenzívne zamerala svoju činnosť aj na nekalé obchodné praktiky a nerovnaké zaobchádzanie so spotrebiteľom (diskrimináciu spotrebiteľa). V roku 2022 boli nekalé obchodné praktiky zistené v **207 prípadoch** (o 3 prípady menej ako v roku 2022) a nerovné zaobchádzanie v 11 prípadoch.

Špecifickým druhom podaní, nakoľko ide o zákonnú povinnosť, boli oznámenia súvisiace s oznamovacou povinnosťou predávajúcich v prípade tzv. „predajných a prezentačných akcií“. V roku 2023 bolo doručených **914 takýchto oznámení** (o 7 % viac ako v roku 2022), ktoré boli následne zverejnené na webovej stránke SOI.

Oblasť bezpečnosti nepotravinových výrobkov

Kontrolu bezpečnosti nepotravinových výrobkov vykonávala SOI v roku 2023 kontrolou ich bezpečnosti na národnom trhu SR, ako aj pri vstupe dovážaných výrobkov na jednotný trh EÚ.

SOI v roku 2023 zamerala svoju kontrolnú činnosť nad bezpečnosťou nepotravinových výrobkov v rámci celoslovenských kontrolných akcií na sortimentné skupiny výrobkov: **svietidlá** (nedostatky boli zistené v 8 % prekontrolovaných druhov výrobkov), **výrobky starostlivosti o deti** (nedostatky boli zistené v 10 % prekontrolovaných druhov výrobkov), **tepelnoizolačné výrobky z expandovaného polystyrénu** (nedostatky boli zistené v 70 % prekontrolovaných druhov výrobkov), **detské kočiare** (nedostatky boli zistené v 24 % prekontrolovaných druhov výrobkov), **bicykle** (nedostatky boli zistené v 8 % prekontrolovaných druhov výrobkov), **osobné ochranné prostriedky** (nedostatky boli zistené v 62 % prekontrolovaných druhov výrobkov), **nafukovacie člny s hnacím motorom** (nedostatky boli zistené v 91 % prekontrolovaných druhov výrobkov), **emisie hluku strojových zariadení** (nedostatky boli zistené v 4 % prekontrolovaných druhov výrobkov), **vysielačky** (nedostatky boli zistené v 51 % prekontrolovaných druhov výrobkov), **biocídne výrobky** (nedostatky boli zistené v 29 % prekontrolovaných druhov výrobkov). Kontroly boli zamerané na správnosť a úplnosť značenia, sprievodnej a technickej dokumentácie vrátane návodov na použitie a na kontrolu bezpečnosti a zhody s predpísanými technickými požiadavkami.

Pri výkone trhového dozoru SOI v rámci svojej kontrolnej činnosti zistila v roku 2023 celkom **77 nebezpečných výrobkov** (o 4 % menej ako v roku 2022). Z uvedeného počtu bolo 35 výrobkov zistených na národnom trhu SR na základe odobratých vzoriek a 42 výrobkov oznámených do systému Safety Gate (RAPEX) inými členskými štátmi. Najväčší počet nebezpečných výrobkov bolo v sortimentnej skupine **hračky** (24,68 %), **svetelné reťazce** (20,78 %) a **strojové zariadenia** (20,78 %).

Odber vzoriek výrobkov

Vzorky boli odoberané najmä na základe prijatých podnetov (podozrenia na nebezpečnosť) alebo v rámci kontrolných akcií, kedy inšpektori SOI na základe vlastných poznatkov a skúseností usúdili, že výrobky môžu vykazovať také nedostatky, ktoré by mohli mať za následok ohrozenie bezpečnosti spotrebiteľa. Išlo najmä o sortimentné skupiny – hračky, elektrovýrobky, strojové zariadenia, osobné ochranné prostriedky, plynové spotrebiče, rekreačné plavidlá, stavebné výrobky, tlakové zariadenia, bicykle, detské kočiare, výrobky starostlivosti o deti, bižutéria, sviečky a motorové vozidlá kategórie L a M.

SOI v roku 2023 odobrala celkom **152 druhov výrobkov/vzoriek** (o 40 % menej ako v roku 2022) na posúdenie ich bezpečnosti a zhody s predpísanými požiadavkami, všetky z priamej ponuky pre spotrebiteľa. Skúšanie bolo ukončené u 85 vzoriek (do vyhodnotených vzoriek sú zahrnuté aj vzorky, ktoré boli odobraté v roku 2022, ale vyhodnotené až v roku 2023). Skúšaniam **nevyhovelo 53 druhov** a podiel nevyhovujúcich druhov z celkom odskúšaných je **62 %**. Na

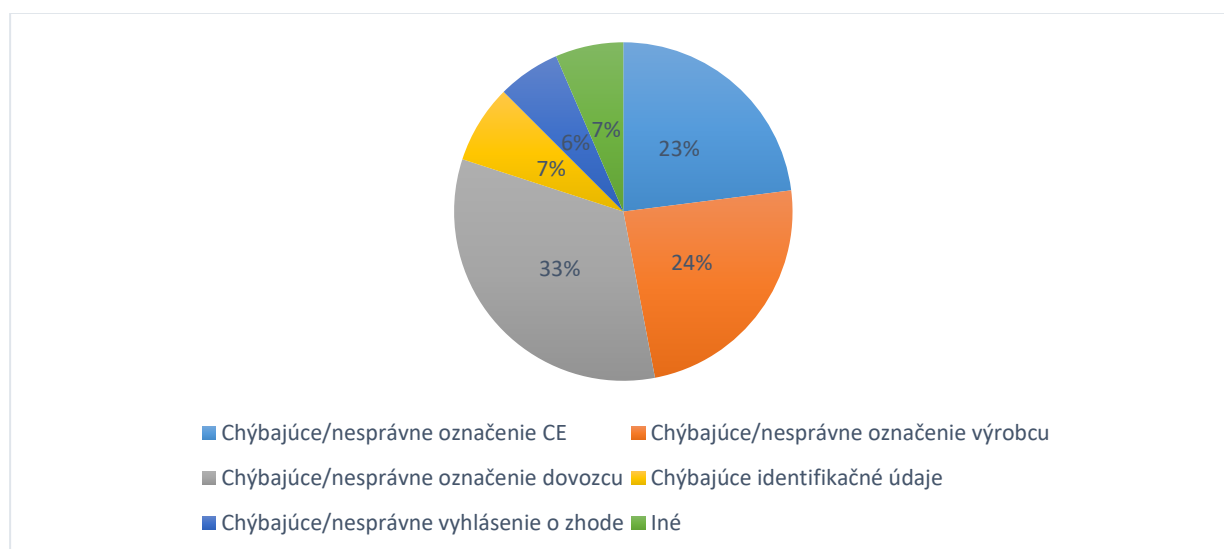
základe výsledkov skúšok možno konštatovať, že **24 druhov** z celkového počtu nevyhovujúcich vzoriek je **nebezpečných**.

Kontrola dovážaných výrobkov pri vstupe na jednotný trh EÚ

V nadväznosti na spoluprácu SOI a Finančného riaditeľstva SR boli v priebehu roka 2023 kontrolované vytipované sortimentné skupiny výrobkov na základe hlásení colných orgánov alebo v režime rizikového profilu na základe žiadosti SOI. V roku 2023 SOI žiadala vytvorenie rizikového profilu na svetidlá, bižutériu, bicykle (vrátane bicyklov na elektrický pohon), uhlové brúsky, svetelné reťazce, elektrické hračky a hračky s magnetom.

SOI v roku 2023 prijala celkom **248 hlásení** colných orgánov (o 9 % viac ako v roku 2022), na základe ktorých vykonala **217 kontrol** (o 19 % viac ako v roku 2022), spolu u 994 druhoch výrobkov, z ktorých 715 druhov bolo prepustených na jednotný trh EÚ. Pri **279 druhoch** výrobkov v celkovom počte **18 440 kusov** výrobkov a hodnote **62 952,52 eur** SOI uložila opatrením zákaz ich prepustenia do voľného obehu, nakoľko nespĺňali požiadavky stanovené platnými právnymi predpismi. Najčastejšie zistené nedostatky výrobkov pri ich vstupe na jednotný trh EÚ demonštruje nižšie priložený graf.

Graf č. 41: Najčastejšie zistené nedostatky výrobkov pri ich vstupe na jednotný trh EÚ

Zdroj: Výročná správa SOI za rok 2023

Oblasť energetickej inšpekcie

Činnosť SOI v oblasti energetickej inšpekcie bola v roku 2023 zameraná hlavne na kontrolnú činnosť v týchto oblastiach:

- energetika (neoprávnený odber plynu a elektrickej energie, povinnosti pri plnení tlakových nádob skvapalneným plynným uhlíkovodíkom...),
- obnoviteľné zdroje energie (biopalivá),
- energetická hospodárnosť budov (energetická certifikácia),
- tepelná energetika,
- vykurovacie a klimatizačné systémy,
- energetická efektívnosť,
- energetické štiťkovanie energeticky významných výrobkov.

SOI v oblasti energetickej inšpekcie v roku 2023 vykonala celkovo **342 kontrol** (o 41 % menej ako v roku 2022), z toho 240 kontrol bolo ukončených záznamom (neboli zistené nedostatky) a **102 kontrol** bolo ukončených protokolom, čo znamená, že **porušenie platnej legislatívy** bolo zistené pri 26 % prípadov z celkového počtu kontrol (pokles o 5,7 % oproti roku 2022).

SOI v roku 2023 uskutočnila celoslovenskú kontrolnú akciu zameranú na povinnosti internetových obchodov v súvislosti so zobrazovaním energetických štítkov a sprístupňovaním informačných listov pri energeticky významných výrobkoch, konkrétne išlo o výrobky: elektronické displeje, chladiace spotrebiče, odsávače pár a rúry na pečenie. Pri tejto kontrolnej akcii bolo vykonaných **130 kontrol**. Inšpektori SOI prekontrolovali celkovo 1 252 modelov energeticky významných výrobkov. Pri 392 modeloch (31 %) nebol energetický štítok zobrazený podľa platnej právnej úpravy a pri 414 modeloch (33 %) sa informačný list neposkytoval podľa platnej právnej úpravy.

Postihová činnosť SOI za rok 2023

V roku 2023 SOI v správnom konaní vydala v prvostupňovom konaní **1 581 rozhodnutí** o uložení pokuty (o 4 % viac ako v roku 2022). Celková výška uložených peňažných pokút predstavuje **hodnotu 1 911 728** (o 10 % menej ako v roku 2022). **Priemerná výška** uloženej peňažnej sankcie za inšpektorát SOI bola **1 209 eur**. V oblasti marenia výkonu kontroly zo strany podnikateľských subjektov bolo uložených 243 pokút (o 3 % menej ako v roku 2022) v hodnote 280 546 eur (o 10 % menej ako v roku 2022).

Tabuľka č. 20: Vybrané ukazovatele činnosti SOI za rok 2023 v porovnaní s rokom 2022

Podnety, oznámenia a žiadosti o radu	2023	2022
Prijaté	8 121	8 829
Prešetrené (k 31.12.2023)	2 521	1 759
– opodstatnené	1 102	761
– neopodstatnené	1 419	998
Postúpené (z dôvodu príslušnosti)	1 273	1 467
Odpísané bez ďalšieho šetrenia / poskytnutá rada	2 960	3 799
Kontroly		
Kontroly v prevádzkarňach zamerané na predaj výrobkov a poskytovanie služieb	11 640	11 978
– zistené nedostatky	2 501	2 462
Počet nebezpečných výrobkov	77	41
Rozhodnutia		
Rozhodnutia o uložení pokuty (1. stupňové konanie)	1 581	1 510
Celková výška pokút	1 911 728 €	2 135 709 €
– fyzickým osobám	259	252
vo výške	219 452 €	188 045 €
– právnickým osobám	1 079	1 007
vo výške	1 411 730 €	1 636 355 €
Za marenie výkonu kontroly	243	251
vo výške	280 546 €	311 309 €
Napadnuté prvostupňové rozhodnutia	252	271
Žaloby na preskúmanie zákonnosti postupu SOI	9	10

Podnety na preskúmanie postupu správneho org. v mimo odvolacom konaní	9	2
Návrhy na odobratie živnostenského oprávnenia	4	1

Zdroj: Výročná správa SOI za rok 2023

Alternatívne riešenie sporov

V roku 2023 bolo SOI ako orgánu alternatívneho riešenia sporov doručených **249 návrhov na začatie alternatívneho riešenia sporov** (12 % nárast v porovnaní s rokom 2022). Z celkového počtu doručených návrhov bolo:

- ukončených 153 prípadov,
- odmietnutých 56 prípadov (najviac prípadov v súvislosti s neopodstatneným návrhom a s nepríslušnosťou subjektu ARS),
- odložených 68 prípadov (v 40 prípadoch spotrebiteľ vyhlásil, že sa rozhodol ukončiť svoju účasť na ARS, a to napr. z dôvodu vrátenia kúpnej ceny, výmeny novej časti výrobku po začatí ARS a v 28 prípadoch na základe skutočností zistených počas ARS nebolo zrejmé, že predávajúci porušil práva spotrebiteľa podľa predpisov na ochranu práv spotrebiteľa),
- dohoda bola uzavretá v 13 prípadoch,
- odôvodnené stanovisko bolo vydané v 7 prípadoch,
- v 9 prípadoch vzali spotrebitelia svoje návrhy na ARS späť,
- neukončených 96 prípadov.

Z ukončených prípadov (153) bolo **v prospech spotrebiteľa** vybavených **celkom 45 prípadov, t. j. 29,41 %**, čo predstavuje značný pokles oproti predošlému roku, kedy bolo v prospech spotrebiteľa vybavených 57,8 % prípadov.

Tabuľka č. 21: Splnenie cieľov SOI v roku 2023

Splnenie cieľov SOI v roku 2023			
Oblasť	Cieľ	Stav splnenia	Poznámka
Ochrana práv a právom chránených záujmov spotrebiteľov	príprava na aplikáciu novej legislatívy – zákon o ochrane spotrebiteľa a zákon o všeobecnej bezpečnosti výrobkov	Splnené v rozsahu nového zákona č. 281/2023 Z. z. o všeobecnej bezpečnosti výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.	Nový zákon o ochrane spotrebiteľa nebol v roku 2023 prijatý.
	kontrola internetového predaja	Plní sa.	
	kontrolná akcia na dodržiavanie zákazu predaja tabakových výrobkov osobám mladším ako 18 rokov	Splnené.	

	výkon ARS	Splnené.	Vzhľadom na pokles počtu prípadov vybavených v prospech spotrebiteľa potrebné sledovať vývoj tohto ukazovateľa.
Bezpečnosť výrobkov	realizácia proaktívnych kontrolných akcií	Splnené.	Vykonaných 10 celoslovenských kontrolných akcií.
	dosiahnuť hranicu 50 % nevyhovujúcich výrobkov z celkového počtu odobratých výrobkov z priamej ponuky pre spotrebiteľa	Splnené.	Dosiahnutá hranica 62 %.
	výkon povinných kontrol (najmä motorové vozidlá kategórie M ₁ a rádiové zariadenia)	Plní sa.	Odobrané 4 vzorky vozidiel kategórie L, do konca r. 2023 bola vyhodnotená len 1 vzorka (ako nebezpečná). Ukončené hodnotenie 1 vzorky motorového vozidla kategórie M ₁ (ako vyhovujúcej) a 2 vzoriek rádiových zariadení (ako nebezpečných) odobraných ešte v r. 2022. Vykonaná kontrolná akcia na vysielačky.
Poradenstvo a pomoc spotrebiteľskej a podnikateľskej verejnosti	aktualizácia a sprehľadnenie webovej stránky	Plní sa.	
	mediálne aktivity	Plní sa.	
	informovanie spotrebiteľov o prostriedkoch nápravy	Plní sa.	Napr. 2 960 podnetov z 8 121 vybavených odpoveďou bez potreby šetrenia
Spolupráca na národnej a medzinárodnej úrovni	účasť na medzinárodnej spolupráci a medzinárodných kontrolných aktivitách	Plní sa.	

	spolupráca s FR SR, s organizáciami na ochranu práv spotrebiteľov, profesijnými a podnikateľskými združeniami	Plní sa.	
Optimalizácia úradu	stabilizácia úradu, snaha navýšiť počet inšpektorov	Plní sa.	Novým zákonom o ochrane spotrebiteľa má dôjsť k navýšeniu limitu zamestnancov o celkom 20 inšpektorov a metodikov.

Výsledky činnosti SOI za rok 2023 preukazujú, že SOI v tomto roku zabezpečovala výkon svojej pôsobnosti naprieč všetkými oblasťami jej pôsobnosti a aktívne participovala aj na aktivitách na nadnárodnej úrovni. Podrobnejšie informácie o činnosti SOI v roku 2023 zachytáva Výročná správa SOI za rok 2023 dostupná na webovom sídle SOI (<https://www.soi.sk/sk/kontrolna-cinnost/Vyrocne-spravy.soi>).

4.5. MH Invest, s. r. o.

Spoločnosť MH Invest s.r.o., bola založená v roku 2006 so 100 % majetkovou účasťou štátu s cieľom budovať priemyselné parky a zóny na Slovensku a podporiť investorov v komunikácii a spolupráci so štátnymi inštitúciami a miestnou samosprávou.

Uznesením vlády SR č. 401 z 8. júla 2015, č. 413 z 21. júla 2015 a č. 95 z 22. februára 2017 bol schválený návrh spoločnosti MH Invest, s. r. o. na vydanie osvedčenia, resp. jeho doplnenia; spoločnosť MH Invest získala osvedčenie o významnej investícii č. 20801/2015-1000-33509 doplnené č. 20801/2015-1000-35613 a doplnené č. 08806/2017-4220-10455 na realizáciu stavby „Vybudovanie strategického parku“, ktorej uskutočnenie je vo verejnom záujme. Predmetom zabezpečenia stavby je príprava územia na pozemkoch o celkovej výmere 7 041 614 m² v súlade s § 1 ods. 12 zákona č.175/1999 Z. z. o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy významných investícií a o doplnení niektorých zákonov.

4.6. MH Invest II, s. r. o.

MH Invest II, s. r. o. je spoločnosť so 100 % majetkovou účasťou štátu založená jediným spoločníkom - Ministerstvom hospodárstva SR zakladateľskou listinou zo dňa 12. 10. 2015 a vznikla zápisom do Obchodného registra dňa 24. 10. 2015. Spoločnosť na základe Zmluvy o predaji časti podniku zo dňa 4. januára 2016 prevzala väčšinu pôvodných úloh spoločnosti MH Invest, s. r. o.

Hlavnými činnosťami MH Invest II, s. r. o. sú:

- realizácia investičných projektov vo verejnom záujme,
- príprava a výstavba priemyselných parkov a zón pre investorov,

- príprava územia a majetkovo právne vysporiadanie pozemkov súvisiacich s vybudovaním infraštruktúry pre regionálny rozvoj,
- vykonávanie stanovených činností v súvislosti s poskytovaním dotácií zo štátneho rozpočtu v súlade so zákonom č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MH SR na podporu rozvoja priemyselnej výroby a služieb,
- monitoring a fyzické obhliadky existujúcich priemyselných parkov a zón a každoročná aktualizácia súvisiacich informácií a údajov v súlade s Príkazom ministra hospodárstva SR č. 8/2016 zo dňa 4. októbra 2016.

4.7. Valaliky Industrial Park, s. r. o.

Valaliky Industrial Park, s. r. o. je spoločnosť so 100 % majetkovou účasťou štátu, založená jediným spoločníkom, Ministerstvom hospodárstva SR, Rozhodnutím ministra hospodárstva Slovenskej republiky č. 3/2022 zo dňa 28. 02. 2022 a vznikla zápisom do Obchodného registra dňa 02. 03. 2022. Hlavnými činnosťami Valaliky Industrial Park, s. r. o. sú:

- príprava a výstavba priemyselného parku pre investora Volvo.

4.8. Národný jadrový fond

1. Základná charakteristika

Národný jadrový fond (NJF) sa ako štátny účelový fond riadi zákonom č. 308/2018 Z. z. o NJF. Medzi hlavné činnosti NJF patrí:

- Zabezpečenie financovania činností súvisiacich s vnútroštátnym programom nakladania s vyhoretým jadrovým palivom (ďalej len „VJP“) a rádioaktívnymi odpadmi (ďalej len „RAO“).
- Sústreďovanie a spravovanie finančných prostriedkov určených na záverečnú časť mierového využívania jadrovej energie.
- Zabezpečovanie finančných prostriedkov zo ŠR na nakladanie s jadrovými materiálmi neznámeho pôvodu a rádioaktívnymi materiálmi neznámeho pôvodu.
- Spravovanie finančných zábezpek za vysokoaktívne žiariče podľa osobitného predpisu (zákon č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov).
- Vypracúvanie a aktualizácie návrhu vnútroštátnej politiky a vnútroštátneho programu nakladania s VJP a RAO v SR ako strategického dokumentu s celoštátnym dosahom.
- Spolupráca s obdobnými inštitúciami iných ČŠ EÚ a s EK.

Medzi hlavné zdroje finančných prostriedkov NJF patria:

- Povinné príspevky
- Povinné platby
- Transfer z výdavkového rozpočtového účtu MH SR, ako odvod, ktorý je vybraný prevádzkovateľom prenosovej sústavy a prevádzkovateľom distribučnej sústavy (ďalej len „prevádzkovateľ sústavy“), určený na úhradu historického dlhu.
- Výnosy z vkladov na účtoch NJF vedených v Štátnej pokladnici.

Stanovenie povinných príspevkov a povinných platieb sa realizuje v súlade s ustanoveniami § 10 ods. 4 zákona č. 308/2018 Z. z., ich výška je stanovená nariadením vlády. Aktuálna výška povinných príspevkov a povinných platieb je stanovená nariadením vlády SR č. 478/2022 Z. z.,

spôsob ich stanovenia je uvedený v dokumente „Stanovenie povinných príspevkov a povinných platieb do NJF od roku 2023“ dostupnom na webovom sídle NJF. Finančné prostriedky zo zdrojov sú zhromažďované na jednotlivých účelových podúčtoch a analytických účtoch (§ 11 ods. 1 zákona č. 308/2018 Z. z.).

Poskytovanie finančných prostriedkov NJF sa riadi najmä § 12, § 13, § 14, § 15 a § 16 zákona č. 308/2018 Z. z., ktorých ustanovenia definujú podmienky a časové náležitosti, ktoré musí žiadateľ o poskytnutie finančných prostriedkov splniť. V roku 2022 NJF vydal a na svojom webovom sídle zverejnil dokument „Metodický pokyn pre proces predkladania žiadostí o poskytnutie finančných prostriedkov z NJF“.

Plnenie jednotlivých úloh uvedených vo vnútroštátnom programe nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi v SR je každoročne hodnotené v Správe o plnení vnútroštátneho programu nakladania s VJP a RAO v SR, ktorá je spolu so stanoviskom Úradu jadrového dozoru (ďalej len „ÚJD“) predkladaná MH SR na schválenie.

2. Výsledky a výstupy NJF za rok 2023

NJF v roku 2023 zabezpečoval financovanie záverečnej časti mierového využívania jadrovej energie v SR, a to predovšetkým vyradovania jadrovej elektrárne (ďalej len „JE“) A1 a jadrovej elektrárne V1 vrátane nakladania s VJP a RAO a nakladania s rádioaktívnymi materiálmi neznámeho pôvodu.

Tvorba zdrojov

V roku 2023 nadobudlo účinnosť nariadenie vlády SR č. 478/2022 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška povinného príspevku a povinnej platby a podrobnosti o spôsobe výberu a platenia povinného príspevku a povinnej platby na účet NJF. Toto nariadenie vlády zrušilo predchádzajúce nariadenie vlády SR č. 22/2019 Z. z. Hlavné zmeny oproti nariadeniu vlády č. 22/2019 Z. z. predstavujú:

- Aktualizácia ročného povinného príspevku pre jadrovú elektrárňu (ďalej len „JE“) V2 a JE Mochovce MO12.
- Stanovenie ročného povinného príspevku pre JE Mochovce MO34.
- Aktualizácia ročnej povinnej platby pre jednotlivé nereaktorové zariadenia.
- Definovanie náležitostí reflektujúcich uvedenie 3. bloku JE Mochovce MO34 do prevádzky.

Poskytovanie finančných prostriedkov NJF

Popri administratívnej a kontrolnej činnosti pri poskytovaní finančných prostriedkov NJF, posudzovaní s tým súvisiacich dokumentov a dokladov bola zabezpečená pravidelná účasť zástupcov NJF na mesačných poradách vedenia projektu vyradovania JE A1 a na mesačných mítingoch sledovania progresu vyradovania JE V1¹⁸.

Vnútroštátna politika a vnútroštátny program

V rámci prípravy aktualizácie vnútroštátneho programu o nakladaní s VJP a RAO v SR pracovníci NJF zabezpečovali finalizáciu dokumentu po zapracovaní pripomienok. Pre

¹⁸ - Kvantitatívne údaje k podkapitolám Tvorba zdrojov a Poskytovanie finančných prostriedkov NJF sú uvedené v tabuľkách nižšie.

posudzovanie vnútroštátneho programu ako strategického dokumentu s celoštátnym dosahom podľa zákona 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (ďalej len „ŽP“) prebiehala komunikácia s MH SR ako rezortným orgánom a MŽP SR. Pracovníci NJF vypracovali Oznámenie o strategickom dokumente, ktoré bolo následne zverejnené v denníku Pravda, ako aj na enviroportáli. Po doručení a vyhodnotení pripomienok bol MŽP SR vydaný Rozsah hodnotenia. Súčasne prebiehala príprava (prieskum trhu na účel zistenia predpokladanej hodnoty zákazky), ako aj samotná realizácia verejného obstarávania v záujme výberu zhotoviteľa na predmet zákazky, ktorý pozostával z 2 častí:

- Hodnotenie a vypracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu s celoštátnym dosahom (ďalej len „SDsCD“) Vnútroštátny program nakladania s VJP a RAO v SR podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na ŽP a podľa Rozsahu hodnotenia.
- Technická podpora pri SEA procese (účasť na prerokovávaní správy o hodnotení SDsCD vrátane cezhraničného posudzovania, technická pomoc pri zostavovaní písomných odpovedí na otázky účastníkov prerokovávaní správy o hodnotení SDsCD, technická pomoc pri zapracovaní stanoviska MŽP SR, súčinnosť pri vypracovaní odborného posudku k SDsCD).

Výsledkom verejného obstarávania bol výber úspešného uchádzača (vestník Úradu pre verejné obstarávanie č. 219/2023), ktorý v stanovenom termíne vypracoval správu o hodnotení strategického dokumentu. Po zapracovaní pripomienok zo strany NJF bude správa v roku 2024 predložená na MH SR ako rezortný orgán a následne na MŽP SR na účel verejného prerokovania a vypracovania odborného posudku.

Medzinárodná spolupráca

V roku 2023 sa pracovníci NJF zapojili do zasadnutí Medzirezortnej koordinačnej skupiny¹⁹ EURATOM organizovanej zo strany ÚJD SR formou dokumentov a informácií. Zo strany NJF bola zabezpečená účasť na online seminároch a workshopoch Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu (ďalej len „MAAE“) k problematike nakladania s RAO a k hodnoteniu vykonaných misií ARTEMIS.

V dňoch 12. – 22. 2. 2023 sa uskutočnila misia pre medzinárodné posúdenie vnútroštátnej politiky a vnútroštátneho programu nakladania s VJP a RAO v SR pod názvom ARTEMIS organizovaná z úrovne MAAE. Závery z misie boli zhrnuté v správe, pričom súhrn odporúčaní a návrhov, ako aj pozorovaná dobrá prax tvorí samostatnú prílohu aktualizácie vnútroštátneho programu. O správe o priebehu a výsledkoch medzinárodnej expertnej misie ARTEMIS bola informovaná vláda SR na svojom rokovaní dňa 9. 8. 2023.

V roku 2023 pokračovala účasť NJF v aktivitách spoločného výskumného projektu EURAD financovaného zo zdrojov EÚ zameraného na oblasť nakladania s RAO.

Podrobnejšie informácie z pohľadu činnosti NJF a ekonomických parametrov sú uvedené vo Výročnej správe, Návrhu záverečného účtu, Individuálnej účtovnej závierke, ktoré sú každoročne zverejňované v Registri účtovných závierok a na webovom sídle NJF.

¹⁹ - Medzirezortná koordinačná skupina na koordináciu úloh vyplývajúcich z článkov Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu, známa tiež pod skratkou MRKS EURATOM.

Tabuľka č. 22: Bilancia príjmov a výdavkov NJF k 31. 12. 2023

(v €)					
Ukazovateľ	Skutočnosť za rok 2022	Schválený rozpočet 2023	Upravený rozpočet 2023	Skutočnosť od 1.1.2023 do 31.12.2023	%
Zdroje					
Zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov	1 947 431 662,60	2 005 756 678,00	2 005 756 678,00	1 962 517 744,94	97,84
Príjmy bežného roka	92 176 968,17	187 489 598,00	187 489 598,00	225 088 052,61	120,05
Z toho: - príspevky od držiteľov povolenia na prevádzku JZ a povinná platba	4 365 482,00	97 543 892,00	97 543 892,00	148 135 671,00	151,87
- transfer z MH SR z odvodu od prenos. a distr. sústav	71 531 854,05	75 000 000,00	75 000 000,00	62 518 699,47	83,36
- dobrovoľný príspevok práv.osoby	0,00	0,00	0,00	0,00	-
- splátky pôžičiek	0,00	0,00	0,00	0,00	-
- úroky z účtov finančného hospodárenia	15 725 918,11	14 500 000,00	14 500 000,00	13 976 160,71	96,39
- transfer zo ŠR - dotácie pre žiadateľov na RMNP	447 295,08	445 706,00	445 706,00	435 892,58	97,80
- prijaté úvery	0,00	0,00	0,00	0,00	-
- pokuty a penále	100 000,00	0,00	0,00	0,00	-
- ostatné príjmy, dobropisy, vrátenie RMNP	6 418,93	0,00	0,00	21 628,85	-
- poplatky od žiadateľov o vydanie povolenia na činnosti vedúce k ožiareniu rádioaktívnym žiaričom (IRAO)	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Zdroje spolu	2 039 608 630,77	2 193 246 276,00	2 193 246 276,00	2 187 605 797,55	99,74
Výdavky					
- Neinvestičné výdavky žiadateľa	61 177 921,37	84 528 891,00	84 528 891,00	73 879 588,17	87,40
z toho: transfer zo ŠR -dotácie pre žiadateľov na RMNP	447 295,08	473 777,00	473 777,00	435 892,58	92,00
- vrátenie RMNP	0,00	0,00	0,00	20 149,76	0,00
- Investičné výdavky žiadateľa	14 885 674,19	41 883 111,00	41 883 111,00	26 433 704,77	63,11
- Poskytnuté pôžičky	0,00	0,00	0,00	0,00	-
- Splátky úverov	0,00	0,00	0,00	0,00	-
- Ostatné výdavky (správa NJF)	1 016 882,79	1 397 100,00	1 397 100,00	1 154 925,05	82,67
- Vrátenie (použitie) poplatkov od žiadateľov o vydanie povolenia na činnosti vedúce k ožiareniu rádioaktívnym žiaričom (IRAO)	10 407,48	15 000,00	15 000,00	0,00	0,00
Výdavky spolu	77 090 885,83	127 824 102,00	127 824 102,00	101 468 217,99	79,38
Prebytok bežného roka	15 086 082,34	59 665 496,00	59 665 496,00	123 619 834,62	207,19
Prebytok hospodárenia celkom	1 962 517 744,94	2 065 422 174,00	2 065 422 174,00	2 086 137 579,56	101,00

Tabuľka č. 23: Vyúčtovanie NJF podľa zaúčtovaných príjmov a výdavkov za obdobie od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023

VYÚČTOVANIE	
Národného jadrového fondu (NJF) podľa zúčtovaných príjmov a výdavkov	
za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023	
(v €)	
ZDROJE	
Zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov	1 962 517 744,94
Príjmy bežného roka:	225 088 052,61
Príspevky od držiteľov povolenia na prevádzku JZ (SE, a. s.) a povinná platba (JAVYS, a.s.)	148 135 671,00
Transfer z MH SR z odvodu od PS a DS	62 518 699,47
Dobrovoľný príspevok právnickej osoby	0,00
Dotácia zo štátneho rozpočtu (ŠR) na RMNP	435 892,58
Úroky z účtov finančného hospodárenia	13 976 160,71
Výnosy z FP zo ŠR	0,00
Pokuty a penále	0,00
Ostatné príjmy, dobropisy, vrátenie RMNP	21 628,85
Poplatky od žiadateľov o vydanie povolenia na činnosti vedúce k ožiareniu rádioaktívnym žiaričom	0,00
ZDROJE SPOLU	2 187 605 797,55
VÝDAVKY	
Investičné spolu:	26 433 704,77
Z toho: - Žiadatelia	26 433 704,77
- Správa NJF	0,00
Neinvestičné spolu:	75 034 513,22
Z toho: - Žiadatelia	73 443 695,59
- Správa NJF	1 154 925,05
- Transfer zo ŠR pre žiadateľov na RMNP	435 892,58
Výdavky spolu pre žiadateľov	100 313 292,94
- Vrátenie (použitie) poplatkov od žiadateľov o vydanie povolenia na činnosti vedúce k ožiareniu rádioaktívnym žiaričom	0,00
Výdavky spolu pre žiadateľov, vrátane poplatku	100 313 292,94
Výdavky spolu pre správu NJF	1 154 925,05
VÝDAVKY SPOLU	101 468 217,99
PREBYTOK BEŽNÉHO ROKA	123 619 834,62
PREBYTOK HOSPODÁRENIA CELKOM	2 086 137 579,56

Tabuľka č. 24: Tvorba a využitie zdrojov NJF k 31. 12. 2023

Národný jadrový fond (NJF)						
TVORBA A POUŽITIE ZDROJOV NJF K 31.12.2023						
(v €)						
Druh príjmov a výdavkov	Podúčet	Skutočnosť za rok 2022	Schválený rozpočet na rok 2023	Upravený rozpočet na rok 2023	Skutočnosť od 1.1.2023 do 31.12.2023	%
Tvorba zdrojov						
Zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov		1 947 431 662,60	2 005 756 678,00	2 005 756 678,00	1 962 517 744,94	97,84
Poč. stav JE A1	A/A1	131 967 052,13	0,00	0,00	140 369 074,31	–
Poč. stav JE V1	A/V1	260 094 677,00	0,00	0,00	242 518 868,30	–
Poč. stav JE V2	A/V2	884 821 256,84	0,00	0,00	892 319 065,94	–
Poč. stav JE EMO - 1, 2	B/EMO1,2	632 666 701,68	0,00	0,00	639 265 673,81	–
Poč. stav JE EMO - 3, 4	B/EMO3,4	0,00	0,00	0,00	0,00	–
Poč. stav Nové JZ po 01.01.2019	C	0,00	0,00	0,00	0,00	–
Nakl. s JM a RAO nezn. pôvodu	D	0,00	0,00	0,00	0,00	–
Úložisko - RÚ RAO	E/RÚ RAO	2 890 219,00	0,00	0,00	3 284 949,00	–
Úložisko - HÚ	E/HÚ	3 755 668,00	0,00	0,00	3 755 668,00	–
Inštitucionálna kontr. úložisk	F	0,00	0,00	0,00	0,00	–
Skladovanie VJP v samost. JZ	G	6 121 367,00	0,00	0,00	11 418 464,00	–
Správa NJF 1 %	H	11 744 608,62	0,00	0,00	11 776 336,54	–
Nakladanie s IRAO	I	277 329,75	0,00	0,00	266 922,27	–
Vyraď.nereak.JZ-TSÚ RAO	J	10 835 036,93	0,00	0,00	14 462 791,19	–
Vyraď.nereak.JZ-MSVP v lokalite J.Bohunice	J	975 541,92	0,00	0,00	1 302 342,28	–
Vyraď.nereak.JZ-KRAO v lokalite Mochovce	J	356 146,98	0,00	0,00	475 453,97	–
Vyraď.nereak.JZ-IS v lokalite J.Bohunice	J	222 565,33	0,00	0,00	297 123,29	–
Uzatváranie JZ-RÚ RAO v lokalite Mochovce	J	604 491,42	0,00	0,00	806 992,28	–
Pokuty a sankcie	K	99 000,00	0,00	0,00	198 019,76	–
Príjmy bežného roka:		92 176 968,17	187 489 598,00	187 489 598,00	225 088 052,61	120,05
Dobropisy		0,00	0,00	0,00	0,00	–
Pokuty a sankcie spolu:		100 000,00	0,00	0,00	0,00	–
Pokuty a sankcie	K	99 000,00	0,00	0,00	0,00	–
Pokuty a sankcie Správa NJF 1 %	H	1 000,00	0,00	0,00	0,00	–
Príjmy od držiteľov povolenia spolu:		4 365 482,00	97 543 892,00	97 543 892,00	148 135 671,00	151,87
Povinný príspevok JE V2	A/V2	0,00	0,00	0,00	86 470 073,91	–
Povinný príspevok JE EMO -1, 2	B/EMO1,2	0,00	0,00	0,00	56 503 103,58	–
Povinný príspevok JE EMO -3, 4	B/EMO3,4	0,00	0,00	0,00	0,00	–
Pov. príspevok Nové JZ po 01.01.2019	C	0,00	0,00	0,00	0,00	–
Správa NJF 1 %	H	43 654,82	0,00	0,00	1 481 356,71	–
Pov.platba vyraď.nereak.JZ-TSÚ RAO	J	3 603 972,24	0,00	0,00	2 972 924,46	–
Pov.platba vyraď.nereak.JZ-MSVP v lokalite J.Bohunice	J	324 400,23	0,00	0,00	359 956,08	–
Pov.platba vyraď.nereak.JZ-FS KRAO v lokalite Mochov	J	118 430,73	0,00	0,00	254 004,30	–
Pov.platba vyraď.nereak.JZ-IS v lokalite J.Bohunice	J	74 010,42	0,00	0,00	10 685,07	–
Pov.platba uzatváranie JZ-RÚ RAO v lokalite Mochovce	J	201 013,56	0,00	0,00	83 566,89	–
Príjmy na krytie historického dlhu spolu:		71 531 854,05	75 000 000,00	75 000 000,00	62 518 699,47	83,36
Transfer z MH SR z odvodu od PS a DS	A	70 816 535,51	0,00	0,00	61 893 512,48	0,00
Transfer z MH SR z odvodu od PS a DS	G	0,00	0,00	0,00	0,00	–
Správa NJF 1 %	H	715 318,54	0,00	0,00	625 186,99	0,00

Tabuľka č. 25: Tvorba a využitie zdrojov NJF k 31. 12. 2023 – pokračovanie

Národný jadrový fond (NJF)						
TVORBA A POUŽITIE ZDROJOV NJF K 31.12.2023						
						(v €)
Druh príjmov a výdavkov	Podúčet	Skutočnosť za rok 2022	Schválený rozpočet na rok 2023	Upravený rozpočet na rok 2023	Skutočnosť od 1.1.2023 do 31.12.2023	%
Tvorba zdrojov						
Úroky z účtov finančného hospodárenia NJF spolu:		15 725 918,11	14 500 000,00	14 500 000,00	13 976 160,71	96,39
Úroky JE A 1	A/A1	662 244,97	0,00	0,00	0,00	–
Úroky JE V 1	A/V1	655 560,48	0,00	0,00	616 574,95	–
Úroky JE V 2	A/V2	7 497 809,10	0,00	0,00	6 948 625,43	–
Úroky JE EMO - 1, 2	B/EMO1,2	6 598 972,13	0,00	0,00	6 118 320,98	–
Úroky JE EMO - 3, 4	B/EMO3,4	0,00	0,00	0,00	0,00	–
Úroky nové JZ po 01.01.2019	C	0,00	0,00	0,00	0,00	–
Úroky nakladanie s JM a RM nezn. pôvodu	D	0,00	0,00	0,00	0,00	–
Úroky úložisko - RÚ RAO	E/RÚ RAO	0,00	0,00	0,00	0,00	–
Úroky úložisko - HÚ	E/HÚ	0,00	0,00	0,00	0,00	–
Úroky inštitucionálna kontrola úložisk	F	0,00	0,00	0,00	0,00	–
Úroky skladovanie VJP v samostatných JZ	G	0,00	0,00	0,00	0,00	–
Úroky Správa NJF	H	126 221,45	0,00	0,00	125 913,39	–
Správa NJF 1 %	H	155 996,97	0,00	0,00	138 502,45	–
Úroky vyrad.nereak.JZ-TSÚ RAO	J	23 782,02	0,00	0,00	23 056,86	–
Úroky vyrad.nereak.JZ-MSVP v lokalite J.Bohunice	J	2 400,13	0,00	0,00	2 334,81	–
Úroky vyrad.nereak.JZ-FS KRAO v lokalite Mochovce	J	876,26	0,00	0,00	852,44	–
Úroky vyrad.nereak.JZ-IS v lokalite J.Bohunice	J	547,54	0,00	0,00	532,63	–
Úroky uzatváranie JZ-RÚ RAO v lokalite Mochovce	J	1 487,30	0,00	0,00	1 446,77	–
Úroky úložisko - pokuty a penále	K	19,76	0,00	0,00	0,00	–
Ostatné príjmy, dobropisy	H	6 418,93	0,00	0,00	1 479,09	–
Ostatné príjmy- vrátenie RMNP	D	0,00	0,00	0,00	20 149,76	–
Poplatky IRAO	I	0,00	0,00	0,00	0,00	–
Dotácia zo ŠR spolu:		447 295,08	445 706,00	445 706,00	435 892,58	97,80
Z toho Dotácia zo ŠR na RMNP	D	447 295,08	445 706,00	445 706,00	435 892,58	97,80
Výnosy z finančných prostriedkov zo ŠR		0,00	0,00	0,00	0,00	–
Dobrovoľný príspevok právnickej osoby		0,00	0,00	0,00	0,00	–
Dobrovoľný príspevok právnickej osoby	A/A1	0,00	0,00	0,00	0,00	–
Dobrovoľný príspevok právnickej osoby	A/V1	0,00	0,00	0,00	0,00	–
Dobrovoľný príspevok právnickej osoby	E	0,00	0,00	0,00	0,00	–
Dobrovoľný príspevok právnickej osoby	G	0,00	0,00	0,00	0,00	–
Ďalšie zdroje, ak to stanovuje osobitný predpis		0,00	0,00	0,00	0,00	–
Tvorba zdrojov spolu		2 039 608 630,77	2 193 246 276,00	2 193 246 276,00	2 187 605 797,55	99,74

Tabuľka č. 26: Tvorba a využitie zdrojov NJF k 31. 12. 2023 – pokračovanie

Národný jadrový fond (NJF)						
TVORBA A POUŽITIE ZDROJOV NJF K 31.12.2023						
(v €)						
Druh príjmov a výdavkov	Podúčet	Skutočnosť za rok 2022	Schválený rozpočet na rok 2023	Upravený rozpočet na rok 2023	Skutočnosť od 1.1.2023 do 31.12.2023	%
Výdavky						
Investičné výdavky žiadateľa spolu:		14 885 674,19	41 883 111,00	41 883 111,00	26 433 704,77	63,11
Jadrová elektrárňa A1	A/A1	14 553 992,59	29 193 571,00	29 193 571,00	25 230 322,14	86,42
Jadrová elektrárňa V1	A/V1	105 507,12	1 047 462,00	1 047 462,00	1 015 069,41	96,91
Jadrová elektrárňa V2	A/V2	0,00	75 000,00	75 000,00	0,00	0,00
Jadrová elektrárňa EMO -1, 2	B/EMO1,2	0,00	75 000,00	75 000,00	0,00	0,00
Jadrová elektrárňa EMO -3, 4	B/EMO3,4	0,00	0,00	0,00	0,00	–
Nové JZ po 01.01.2019	C	0,00	0,00	0,00	0,00	–
Úložisko - RÚ RAO	E/RÚ RAO	0,00	0,00	0,00	0,00	–
Úložisko - HÚ	E/HÚ	0,00	3 148 337,00	3 148 337,00	0,00	0,00
Inštitucionálna kontrola úložísk	F	0,00	0,00	0,00	0,00	–
Skladovanie VJP v samost. JZ	G	226 174,48	8 343 741,00	8 343 741,00	188 313,22	2,26
Vyrad.nereak.JZ-TSÚ RAO	J	0,00	0,00	0,00	0,00	–
Vyrad.nereak.JZ-MSVP v lokalite J.Bohunice	J	0,00	0,00	0,00	0,00	–
Vyrad.nereak.JZ-KRAO v lokalite Mochovce	J	0,00	0,00	0,00	0,00	–
Vyrad.nereak.JZ-IS v lokalite J.Bohunice	J	0,00	0,00	0,00	0,00	–
Uzatváranie JZ-RÚ RAO v lokalite Mochovce	J	0,00	0,00	0,00	0,00	–
Investičné výdavky NJF	H	0,00	3 800,00	3 800,00	0,00	0,00
Neinvestičné výdavky žiadateľa spolu:		61 177 921,37	84 528 891,00	84 528 891,00	73 879 588,17	87,40
Jadrová elektrárňa A1	A/A1	38 434 529,80	46 618 712,00	46 618 712,00	45 047 968,04	96,63
Jadrová elektrárňa V1	A/V1	18 125 862,06	30 476 730,00	30 476 730,00	23 488 655,23	77,07
Jadrová elektrárňa V2	A/V2	0,00	350 000,00	350 000,00	0,00	0,00
Jadrová elektrárňa EMO -1, 2	B/EMO1,2	0,00	0,00	0,00	0,00	–
Jadrová elektrárňa EMO -3, 4	B/EMO3,4	0,00	0,00	0,00	0,00	–
Nové JZ po 01.01.2019	C	0,00	0,00	0,00	0,00	–
RMNP neznámeho pôvodu zo ŠR	D	447 295,08	473 777,00	473 777,00	456 042,34	96,26
z toho: vrátenie RMNP	D	0,00	0,00	0,00	20 149,76	0,00
Úložisko - RÚ RAO	E/RÚ RAO	2 578 582,92	3 284 949,00	3 284 949,00	2 676 942,11	81,49
Úložisko - HÚ	E/HÚ	0,00	250 000,00	250 000,00	0,00	0,00
Inštitucionálna kontrola úložísk	F	0,00	0,00	0,00	0,00	–
Skladovanie VJP v samost. JZ	G	1 591 651,51	3 074 723,00	3 074 723,00	2 209 980,45	71,88
Vyrad.nereak.JZ-TSÚ RAO	J	0,00	0,00	0,00	0,00	–
Vyrad.nereak.JZ-MSVP v lokalite J.Bohunice	J	0,00	0,00	0,00	0,00	–
Vyrad.nereak.JZ-KRAO v lokalite Mochovce	J	0,00	0,00	0,00	0,00	–
Vyrad.nereak.JZ-IS v lokalite J.Bohunice	J	0,00	0,00	0,00	0,00	–
Uzatváranie JZ-RÚ RAO v lokalite Mochovce	J	0,00	0,00	0,00	0,00	–
Pokuty a sankcie	K	0,00	0,00	0,00	0,00	–
Vrátenie (použitie) poplatku IRAO	I	10 407,48	15 000,00	15 000,00	0,00	0,00
Neinvestičné výdavky NJF	H	1 016 882,79	1 393 300,00	1 393 300,00	1 154 925,05	82,89
Výdavky spolu žiadateľa		76 063 595,56	126 412 002,00	126 412 002,00	100 313 292,94	79,35
Výdavky spolu žiadateľa, vrátane poplatku		76 074 003,04	126 427 002,00	126 427 002,00	100 313 292,94	79,34
Výdavky spolu NJF		1 016 882,79	1 397 100,00	1 397 100,00	1 154 925,05	82,67
Výdavky spolu		77 090 885,83	127 824 102,00	127 824 102,00	101 468 217,99	79,38
Prebytok bežného roka		15 086 082,34	59 665 496,00	59 665 496,00	123 619 834,62	207,19
Prebytok hospodárenia celkom		1 962 517 744,94	2 065 422 174,00	2 065 422 174,00	2 086 137 579,56	101,00

Tabuľka č. 27: Štruktúra výdavkov NJF k 31. 12. 2023

Štruktúra výdavkov NJF k 31.12.2023						
VÝDAVKY NA SPRÁVU NJF						
(v €)						
Výdavky	Skutočnosť za rok 2022	Schválený rozpočet na rok 2023	Upravený rozpočet na rok 2023	Skutočnosť od 1.1.2023 do 31.12.2023	%	
610 mzdy, platy	303 260,51	335 000,00	335 000,00	329 347,24	98,31	
620 poisťné a príspevok do poisťovní celkom	238 098,29	280 000,00	280 000,00	256 843,49	91,73	
620 z toho poisťné a príspevok do poisťovní zamestnanci NJF	125 089,15	157 000,00	147 000,00	135 678,72	92,30	
620 z toho poisťné a príspevok do poisťovní RS NJF	98 111,53	100 000,00	110 000,00	105 659,85	96,05	
620 z toho poisťné a príspevok do poisťovní DR NJF	14 897,61	23 000,00	23 000,00	15 504,92	67,41	
631 cestovné náhrady	7 635,14	18 500,00	18 500,00	2 563,27	13,86	
632 energia, voda a komunikácie	5 968,19	4 750,00	6 338,50	5 944,70	93,79	
633 materiál	12 401,41	25 150,00	26 279,60	16 089,94	61,23	
634 dopravné	5 398,05	8 300,00	8 300,00	6 013,13	72,45	
635 rutinná a štand. údržba	3 259,82	8 300,00	8 540,00	4 449,00	52,10	
636 nájomné za kancelárie	39 961,80	42 000,00	42 000,00	39 961,80	95,15	
637 služby:	396 968,98	659 800,00	653 341,90	486 247,32	74,42	
637 z toho odmeny RS NJF	305 172,00	362 400,00	362 400,00	328 608,00	90,68	
637 z toho odmeny DR NJF	47 841,00	64 000,00	64 000,00	49 823,70	77,85	
642 bežné transfery	3 930,60	11 500,00	15 000,00	7 465,16	49,77	
711 nákup softveru	0,00	3 800,00	3 800,00	0,00	0,00	
713 nábytok a kancel. zariad.	0,00	0,00	0,00	0,00	–	
714 nákup dopravného prostriedku	0,00	0,00	0,00	0,00	–	
Spolu	1 016 882,79	1 397 100,00	1 397 100,00	1 154 925,05	82,67	

Tabuľka č. 28: Štruktúra výdavkov NJF k 31. 12. 2023 – pokračovanie

VÝDAVKY PRE ŽIADATEĽOV O POSKYTNUTIE PROSTRIEDKOV						
Výdavky		Skutočnosť za rok 2022	Schválený rozpočet na rok 2023	Upravený rozpočet na rok 2023	Skutočnosť od 1.1.2023 do 31.12.2023	%
64 Bežné výdavky spolu:		61 177 921,37	84 528 891,00	84 528 891,00	73 879 588,17	87,40
64 Jadrová elektrárňa A1	A/A1	38 434 529,80	46 618 712,00	46 618 712,00	45 047 968,04	96,63
64 Jadrová elektrárňa V1	A/V1	18 125 862,06	30 476 730,00	30 476 730,00	23 488 655,23	77,07
64 Jadrová elektrárňa V2	A/V2	0,00	350 000,00	350 000,00	0,00	0,00
64 Jadrová elektrárňa EMO - 1, 2	B	0,00	0,00	0,00	0,00	–
64 Jadrová elektrárňa EMO - 3, 4	B	0,00	0,00	0,00	0,00	–
64 Nové JZ po 01.01.2019	C	0,00	0,00	0,00	0,00	–
64 RMNP neznám. pôvodu zo ŠR	D	447 295,08	473 777,00	473 777,00	456 042,34	96,26
z toho 64 vrátenie RMNP	D	0,00	0,00	0,00	20 149,76	0,00
64 Úložisko - RÚ RAO	E/RÚ RAO	2 578 582,92	3 284 949,00	3 284 949,00	2 676 942,11	81,49
64 Úložisko - HÚ	E/HÚ	0,00	250 000,00	250 000,00	0,00	0,00
64 Inštitucion. kontr. úložisk	F	0,00	0,00	0,00	0,00	–
64 Skladov. VJP v samost. JZ	G	1 591 651,51	3 074 723,00	3 074 723,00	2 209 980,45	71,88
64 Vrátenie (použitie) poplatku IRAO	I	10 407,48	15 000,00	15 000,00	0,00	0,00
64 Vyrad. nereak. JZ-TSÚ RAO	J	0,00	0,00	0,00	0,00	–
64 Vyrad. nereak. JZ-MSVP v lokalite J.Bohunice	J	0,00	0,00	0,00	0,00	–
64 Vyrad. nereak. JZ-KRAO v lokalite Mochovce	J	0,00	0,00	0,00	0,00	–
64 Vyrad. nereak. JZ-IS v lokalite J.Bohunice	J	0,00	0,00	0,00	0,00	–
64 Uzatváranie JZ-RÚ RAO v lokalite Mochovce	J	0,00	0,00	0,00	0,00	–
64 Pokuty a sankcie	K	0,00	0,00	0,00	0,00	–
72 Kapitálové výdavky spolu:		14 885 674,19	41 883 111,00	41 883 111,00	26 433 704,77	63,11
72 Jadrová elektrárňa A1	A	14 553 992,59	29 193 571,00	29 193 571,00	25 230 322,14	86,42
72 Jadrová elektrárňa V1	A	105 507,12	1 047 462,00	1 047 462,00	1 015 069,41	96,91
72 Jadrová elektrárňa V2	A	0,00	75 000,00	75 000,00	0,00	0,00
72 Jadrová elektrárňa EMO - 1, 2	B	0,00	75 000,00	75 000,00	0,00	0,00
72 Jadrová elektrárňa EMO - 3, 4	B	0,00	0,00	0,00	0,00	–
72 Nové JZ po 01.01.2019	C	0,00	0,00	0,00	0,00	–
72 Úložisko - RÚ RAO	E/RÚ RAO	0,00	0,00	0,00	0,00	–
72 Úložisko - HÚ	E/HÚ	0,00	3 148 337,00	3 148 337,00	0,00	0,00
72 Inštitucion. kontr. úložisk	F	0,00	0,00	0,00	0,00	–
72 Skladov. VJP v samost. JZ	G	226 174,48	8 343 741,00	8 343 741,00	188 313,22	2,26
72 Vyrad. nereak. JZ-TSÚ RAO	J	0,00	0,00	0,00	0,00	–
72 Vyrad. nereak. JZ-MSVP v lokalite J.Bohunice	J	0,00	0,00	0,00	0,00	–
72 Vyrad. nereak. JZ-KRAO v lokalite Mochovce	J	0,00	0,00	0,00	0,00	–
72 Vyrad. nereak. JZ-IS v lokalite J.Bohunice	J	0,00	0,00	0,00	0,00	–
72 Uzatváranie JZ-RÚ RAO v lokalite Mochovce	J	0,00	0,00	0,00	0,00	–
Spolu		76 074 003,04	126 427 002,00	126 427 002,00	100 313 292,94	79,34
Výdavky spolu od 1.1.2023 do 31.12.2023						
Výdavky - Správa NJF		1 016 882,79	1 397 100,00	1 397 100,00	1 154 925,05	82,67
Výdavky - Žiadatelia		76 063 595,56	126 412 002,00	126 412 002,00	100 313 292,94	79,35
Výdavky - Žiadatelia, vrátane poplatku		76 074 003,04	126 427 002,00	126 427 002,00	100 313 292,94	79,34
Výdavky spolu		77 090 885,83	127 824 102,00	127 824 102,00	101 468 217,99	79,38

Tabuľka č. 29: Stav finančných prostriedkov na podúčtoch a analytických účtoch NJF k 31. 12. 2023

Stav finančných prostriedkov na podúčtoch a analytických účtoch NJF k 31.12.2023 (v €)											
Príjmy NJF											
Názov podúčtu	Podúčet	Pov. príspevky a platby	Úroky	Úroky z vkladov	Pokuty	Ostatné	ŠR	Poplatky	Dobr. príspevky	Transfer z MH SR	Spolu
Jadrová elektrárň A1	A/A1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	61 893 512,48	61 893 512,48
Jadrová elektrárň V1	A/V1	0,00	616 574,95	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	616 574,95
Jadrová elektrárň V2	A/V2	86 470 073,91	6 948 625,43	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	93 418 699,34
Jadrová elektrárň EMO-1,2	B/EMO1,2	56 503 103,58	6 118 320,98	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	62 621 424,56
Jadrová elektrárň EMO-3,4	B/EMO3,4	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nové JZ po 1.1.19	C	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nakladanie s JM a RAM nezn. pôvodu	D	0,00	0,00	0,00	0,00	20 149,76	435 892,58	0,00	0,00	0,00	456 042,34
Úložisko - RÚ RAO	E/RÚ RAO	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Úložisko - HÚ	E/HÚ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Inštitucionálna kontrola úložísk	F	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Skladovanie VJP v samostatných JZ	G	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Správa NJF	H	1 481 356,71	138 502,45	125 913,39	0,00	1 479,09	0,00	0,00	0,00	625 186,99	2 372 438,63
Nakladanie s IRAO	I	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Výrad nereak. JZ-TSU RAO	J	2 972 924,46	23 056,86	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 995 981,32
Výrad nereak. JZ-MSVP v lokalite J. Bohunice	J	359 956,08	2 334,81	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	362 290,89
Výrad nereak. JZ-KRAO v lokalite Mochovce	J	254 004,30	852,44	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	254 856,74
Výrad nereak. JZ-IS v lokalite J. Bohunice	J	10 685,07	532,63	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11 217,70
Uzatváranie JZ-RÚ RAO v lokalite Mochovce	J	83 566,89	1 446,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	85 013,66
Pokuty a sankcie	K	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Spolu		148 135 671,00	13 850 247,32	125 913,39	0,00	21 628,85	435 892,58	0,00	0,00	62 518 699,47	225 088 052,61

Rozdelenie finančných prostriedkov NJF										
Názov podúčtu	Podúčet	Stav k 1.1.2023	Príjmy	Výdavky	z toho investičné	z toho neinvestičné	z toho dodávateľi	z toho vlastné práce	Stav k 31.12.2023	
Jadrová elektrárň A1	A/A1	140 369 074,31	61 893 512,48	70 278 290,18	25 230 322,14	45 047 968,04	44 060 220,76	17 077 781,30	131 984 296,61	0,00
Jadrová elektrárň V1	A/V1	242 518 868,30	616 574,95	24 503 724,64	1 015 069,41	23 488 655,23	4 447 556,68	18 518 231,68	218 631 718,61	0,00
Jadrová elektrárň V2	A/V2	892 319 065,94	93 418 699,34	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	985 737 765,28	0,00
Jadrová elektrárň EMO-1,2	B/EMO1,2	639 265 673,81	62 621 424,56	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	701 887 098,37	0,00
Jadrová elektrárň EMO-3,4	B/EMO3,4	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nové JZ po 1.1.19	C	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nakladanie s JM a RAM nezn. pôvodu	D	0,00	456 042,34	456 042,34	0,00	456 042,34	0,00	456 042,34	0,00	0,00
Úložisko - RÚ RAO	E/RÚ RAO	3 284 949,00	0,00	2 676 942,11	0,00	2 676 942,11	54 557,19	2 321 926,89	608 006,89	0,00
Úložisko - HÚ	E/HÚ	3 755 668,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3 755 668,00	0,00
Inštitucionálna kontrola úložísk	F	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Skladovanie VJP v samostatných JZ	G	11 418 464,00	0,00	2 388 293,67	188 313,22	2 209 980,45	182 815,74	2 021 768,26	9 020 170,33	0,00
Správa NJF	H	11 776 336,54	2 372 438,63	1 154 925,05	0,00	1 154 925,05	568 734,32	586 190,73	12 993 850,12	0,00
Nakladanie s IRAO	I	266 922,27	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	266 922,27	0,00
Výrad nereak. JZ-TSU RAO	J	14 462 791,19	2 995 981,32	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	17 458 772,51	0,00
Výrad nereak. JZ-MSVP v lokalite J. Bohunice	J	1 302 342,28	362 290,89	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 664 633,17	0,00
Výrad nereak. JZ-KRAO v lokalite Mochovce	J	475 453,97	254 856,74	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	730 310,71	0,00
Výrad nereak. JZ-IS v lokalite J. Bohunice	J	297 123,29	11 217,70	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	308 340,99	0,00
Uzatváranie JZ-RÚ RAO v lokalite Mochovce	J	806 992,28	85 013,66	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	892 005,94	0,00
Pokuty a sankcie	K	198 019,76	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	198 019,76	0,00
Spolu		1 962 517 744,94	225 088 052,61	101 468 217,99	26 433 704,77	75 034 513,22	49 313 984,69	40 981 941,22	2 086 137 579,56	

Zdroje - Príjmy spolu	2 187 605 797,55
z toho: - stav k 1.1.2023	1 962 517 744,94
- príjmy k 31.12.2023	225 088 052,61
Výdavky	101 468 217,99
z toho: - JAVYS, a. s.	100 270 100,35
- SE, a. s.	0,00
- HUMA-LAB APEKO, s.r.o.	23 042,83
- správa NJF	1 154 925,05
- nakladanie s IRAO	0,00
- vrátenie RMNP	20 149,76
Prebytok bežného roka	123 619 834,62
Prebytok hospodárenia celkom	2 086 137 579,56

4.9. Hlavný bankský úrad

Hlavný bankský úrad (ďalej len „HBU“) má v rámci MH SR postavenie národného orgánu štátnej banskej správy. Podriadené sú mu obvodné bankské úrady, pričom zabezpečuje ich potreby a riadi ich činnosť. V roku 2023 vykonával HBU a obvodné úrady dozor nad dodržiavaním zákonov týkajúcich sa banskej činnosti a bezpečnosti práce. Spolu kontrolovali 411 subjektov a vykonali 713 inšpekcií, zistili 122 porušení predpisov.

Do budúcnosti plánujú pokračovať v dozore nad využívaním nerastných surovín a výbušnín, pričom sa snažia o digitalizáciu povoľovacích procesov a zjednodušenie inštitútov ako dobývacie priestory. V rámci vnútorných opatrení sa zameriavajú na komplexnú digitalizáciu spisovej agendy. S Banskou komorou pripravujú legislatívne zmeny, ktoré majú zjednodušiť povoľovacie procesy a zohľadniť skúsenosti z dozoru vrátane využívania geotermálnej energie.

4.10. Rudné bane, štátny podnik Banská Bystrica

V roku 2023 Štátny podnik Rudné bane vykonával technické práce spojené s likvidáciou banských diel a rekultiváciou pozemkov, správou majetku po bývalých banských podnikoch a sanáciou environmentálnych záťaží. Prijímal dotácie na likvidáciu starých banských diel a plnil úlohy sociálneho zabezpečenia baníkov. Zabezpečoval správu a monitoring odkalísk vrátane posačného monitoringu a technicko-bezpečnostného dohľadu. V oblasti Nižnej Slanej spolupracoval na riešení znečistených banských vôd. Podnik spravoval ložiská nerastných surovín a odpadov, pripravoval projekty sanácií financované z fondov EÚ a hodnotil potenciál starých banských diel pre geotermálnu energiu a skladovanie elektriny. Pokračoval aj v predaji prebytočného majetku štátu.

4.11. Puncový úrad

Puncový úrad SR (ďalej „PÚ SR“) ako orgán štátnej správy na úseku puncovníctva a skúšania výrobkov z drahých kovov dohliada na dodržiavanie puncového zákona, čím chráni oprávnené záujmy občanov, výrobcov a obchodníkov s drahými kovmi. V zmysle puncového zákona č. 94/2013 Z. z. kontroluje uvádzanie a predaj výrobkov z drahých kovov na trh, ako aj dodržiavanie zákonom stanovenej rýdzosti pri výrobe registrovaných zliatin a tovarov z drahých kovov a pri dovoze tovarov z drahých kovov. Taktiež dohliada nad razbou mincí z drahých kovov, kde dodržanie obsahu drahého kovu je jedným zo základných kritérií pre povolenie ich razby. PÚ SR ako štátna rozpočtová organizácia hospodári samostatne podľa rozpočtu schváleného ministerstvom. Ústredie PÚ SR sídli v Bratislave. V roku 2020 boli PÚ SR podriadené dve pobočky v Košiciach a v Trenčíne a jedna expozitúra v Leviciach. Odvedy naďalej má Puncový úrad zastúpenie v týchto štyroch slovenských mestách.

4.12. Slovak Business Agency – SBA

Slovak Business Agency predstavuje v SR kľúčovú a najstaršiu špecializovanú inštitúciu z hľadiska podpory malých a stredných podnikateľov. Za jej vznikom v roku 1993 stála nielen spoločná iniciatíva EÚ a vlády SR, ale aj jej zakladajúci členovia – MH SR, Združenie podnikateľov Slovenska a Slovenský živnostenský zväz. SBA je jedinečnou platformou verejného a súkromného sektora, ktorej víziou je stať sa prvou voľbou slovenských firiem pri vzniku a rozvoji ich podnikania. Jej poslaním je komplexná pomoc podnikateľom v súlade s princípmi iniciatívy Zákona o malých a stredných podnikoch, resp. tzv. Small Business Act, podpora podnikania na národnej, regionálnej i miestnej úrovni a v neposlednom rade aj posilnenie konkurencieschopnosti podnikateľov v rámci spoločného trhu EÚ a na trhoch tretích krajín. Zvýšenie miery prežitia podnikov na trhu, či zamestnanosti v súkromnom sektore, je len časť z množstva cieľov, ktoré sa SBA snaží dosiahnuť. Za účelom podpory malých a stredných podnikov bolo zriadené aj Národné podnikateľské centrum (ďalej len „NPC“), ktorého hlavným cieľom je realizovanie koncepcie jednotného miesta typu „one-stop-shop“ poskytujúceho široké portfólio informácií a doplnkových služieb pre záujemcov o podnikanie a začínajúcich a etablovaných podnikateľov v rôznych štádiách životného cyklu.

Podporné programy a služby pre MSP a nepodnikateľov sú poskytované prostredníctvom národných projektov, štátnych programov a medzinárodných projektov.

MINISTERSTVO
HOSPODÁRSTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

5. Hospodárenie organizácie

MINISTERSTVO HOSPODÁRSTVA 2023

5. Hospodárenie organizácie

5.1. Základná charakteristika správcu rozpočtovej kapitoly

MF SR listom č. MF/021042/2022-441 z 2. 1. 2023 rozpísalo Ministerstvu hospodárstva SR záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu vrátane programovej štruktúry na rok 2023 tak, ako boli schválené v Národnej rade SR zákonom č. 526/2022 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2023 (ďalej len „zákon o štátnom rozpočte“).

Tabuľka č. 30: Ukazovatele ŠR programovej štruktúry na rok 2023

v eurách

UKAZOVATELE	Schválený rozpočet k 1.1.2023	Upravený rozpočet k 31.12.2023	Skutočnosť k 31.12.2023
I. PRÍJMY KAPITOLY SPOLU (A+B+C)	545 862 613,00	380 795 342,51	376 321 707,33
A. Prostriedky ŠR kód zdroja 111+131M	83 285 121,00	83 285 121,00	74 131 883,47
B. Prostriedky EÚ kód zdroja 1AA1+1BA1+3AA1	462 577 492,00	297 510 221,51	301 347 569,73
C. Prostriedky na spolufinancovanie kód zdroja 11S2+1AA2+1302+13S2	0,00	0,00	842 254,13
II. VÝDAVKY KAPITOLY SPOLU (A+B+C+C.1)	2 249 041 864,00	3 514 370 618,50	3 470 869 032,26
A. Prostriedky ŠR kód zdroja 111+131L +131M+131Z	1 591 990 252,00	2 622 400 769,20	2 579 069 932,76
B. Prostriedky na spolufinancovanie kód zdroja 1AA2+1AB2+1AC2+1AC3+1BA2+ 1AJ4+3AA2+3AB2+3AC2+3AC3	51 200 347,00	50 626 651,00	50 626 655,81
C. Prostriedky EÚ kód zdroja 1AA1+1AC1+1BA1+3AA1+ 3AB1+ 3AC1	462 577 492,00	835 350 546,03	835 295 566,62
C.1 Prostriedky z Plánu obnovy a odolnosti kód zdroja 1P01+1P02+3P01+3P02	143 273 773,00	5 992 652,27	5 876 877,07
- mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (610), (kód zdroja 111)	15 592 089,00	19 989 847,00	19 986 732,11
z toho: mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania aparátu ústredného orgánu	9 068 272,00	13 466 030,00	13 465 961,84

Počet zamestnancov rozpočtových organizácií			
podľa prílohy č. 1 k uzneseniu vlády SR č. 636/2022	957	1 010	840
z toho: aparát ústredného orgánu	597	650	526,8
- administratívne kapacity rozpočtových organizácií osobitne sledované, podľa prílohy č. 1 k uzneseniu vlády SR č. 636/2022	179	179	123,6
- kapitálové výdavky (700), kód zdroja 111+131L+131M	48 288 583,00	35 153 739,07	24 396 188,16
III. VÝDAVKY ŠTÁTNEHO ROZPOČTU NA REALIZÁCIU PROGRAMOV NA ROK 2023			
07K Rozvoj priemyslu a podpora podnikania	1 696 147 700,00	3 067 530 386,03	3 026 542 201,92
07K0106 Podpora útlmu a likvidácie následkov ťažby v uhoľnom baníctve	17 267 248,00	14 879 211,00	14 870 096,90
07K010F Podpora útlmu rudného baníctva	2 050 000,00	2 500 000,00	2 500 000,00
07K0115 Národný jadrový fond	445 706,00	445 706,00	435 892,58
07K0119 Národný jadrový fond – odvody od prenosovej sústavy a distribučných sústav	75 000 000,00	75 000 000,00	62 518 699,47
07K011B Podpora zníženia koncovej ceny elektriny pre podniky	1 440 000 000,00	28 906 954,26	4 798 056,50
07K0403 Podpora rozvoja strategických investícií - Investičné stimuly	9 898 910,00	2 369 374,68	2 369 374,68
07L Tvorba a implementácia politík	32 914 869,00	58 927 708,25	57 397 826,72
06H01 Hospodárska mobilizácia MH SR	2 150 000,00	2 172 323,60	2 141 975,83
09704 Príspevky Slovenskej republiky do medzinárodných organizácií - MH SR	1 000 000,00	1 000 000,00	942 246,26
0AS03 MH SR - Ochrana kritickej infraštruktúry v Slovenskej republike	4 300,00	4 300,00	0,00
0EA02 Operačný program Integrovaná infraštruktúra - časť MH SR	339 481 320,00	380 040 928,72	379 985 954,32
0EK0J Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu - MH SR	3 112 400,00	4 694 971,90	3 858 827,21
0HD OP Slovensko - časť MH SR	174 231 275,00	0,00	0,00

MH SR dosiahlo v roku 2023 nasledovný výsledok rozpočtového hospodárenia:

Tabuľka č. 31: Výsledok rozpočtového hospodárenia MH SR v roku 2023

	Schválený rozpočet k 1.1.2023	Upravený rozpočet k 31.12.2023	Skutočnosť k 31.12.2023	%
1	2	3	4	5=4/3*100
Príjmy spolu	545 862 613,00	380 795 342,51	376 321 707,33	98,83
z toho:				
prijaté z rozpočtu EÚ	462 577 492,00	297 510 221,51	297 510 221,51	100,00
Výdavky spolu	2 249 041 864,00	3 514 370 618,50	3 470 869 032,26	98,76
z toho:				
kryté prostriedkami EÚ	462 577 492,00	835 350 546,03	835 295 571,63	99,99
Saldo príjmov a výdavkov	-1 703 179 251,00	-3 133 575 275,99	-3 094 547 324,93	98,75
z toho: z prostriedkov EÚ	0,00	-537 840 324,52	-537 785 350,12	99,99

Príjmy kapitoly MH SR boli schválené zákonom o štátnom rozpočte vo výške 545 862 613,00 eur. Rozpočet príjmov kapitoly MH SR bol k 31. 12. 2023 upravený na sumu 380 795 342,51 eur a skutočné príjmy kapitoly MH SR boli dosiahnuté v sume 376 321 707,33 eur, t. j. plnenie na 98,83 %.

Výdavky kapitoly MH SR boli schválené zákonom o štátnom rozpočte vo výške 2 249 041 864,00 eur. Rozpočet výdavkov kapitoly MH SR bol v priebehu roka 2023 rozpočtovými opatreniami MF SR upravený na sumu 3 514 370 618,50 eur. Celkové čerpanie výdavkov kapitoly MH SR v roku 2023 bolo v sume 3 470 869 032,26 eur, t. j. 98,76 % z upraveného rozpočtu výdavkov k 31. 12. 2023.

Úpravy pôvodne schváleného rozpočtu v priebehu roka 2023

Príjmy kapitoly MH SR boli v priebehu roka 2023 upravené deviatimi rozpočtovými opatreniami zo schválenej výšky príjmov v sume 545 862 613,00 eur na sumu 380 795 342,51 eur, a to navýšením v príjmovej časti rozpočtu o 264 569 402,38 eur a viazaním v príjmovej časti rozpočtu o 429 636 672,87 eur. K 31. 12. 2023 bol rozpočet príjmov kapitoly MH SR upravený celkovo o - 165 067 270,49 eur.

Zvýšenie rozpočtu príjmov kapitoly oproti schválenému rozpisu rozpočtu ovplyvnili rozpočtové opatrenia MF SR (RO):

- **RO č. 1/2023** – povolené prekročenie limitu príjmov viazaných v roku 2022 podľa § 8 ods. 6 a § 17 zákona č. 523/2004 Z. z. za prostriedky EÚ (zdroje 3AA1, 13S1),
- **RO č. 27/2023** – povolené prekročenie limitu príjmov v Operačnom programe Integrovaná infraštruktúra (zdroj 1AA1 – prostriedky EÚ),
- **RO č. 45/2023** – viazanie príjmov v Operačnom programe Integrovaná infraštruktúra (zdroj 1AA1 – prostriedky EÚ),
- **RO č. 46/2023** – povolené prekročenie limitu príjmov v Operačnom programe Integrovaná infraštruktúra (zdroj 3AA1 – prostriedky EÚ),
- **RO č. 69/2023** – povolené prekročenie limitu príjmov v rámci Programu Slovensko – presun medzi kódmi zdrojov (1BA1, 1BE1 – prostriedky EÚ),
- **RO č. 76/2023** – povolené prekročenie limitu príjmov v Operačnom programe Integrovaná infraštruktúra (zdroj 1AA1 – prostriedky EÚ),

- **RO č. 78/2023** – povolené prekročenie limitu príjmov v Operačnom programe Integrovaná infraštruktúra (zdroj 1AA1 – prostriedky EÚ),
- **RO č. 84/2023** – povolené prekročenie limitu príjmov v Operačnom programe Integrovaná infraštruktúra (zdroj 3AA1 – prostriedky EÚ).

Zníženie rozpočtu príjmov kapitoly oproti schválenému rozpisu rozpočtu ovplyvnilo rozpočtové opatrenie MF SR:

- **RO č. 87/2023** – viazanie príjmov (prostriedky EÚ - zdroje 13S1, 1BA1, 1BE1, 3AA1) v súlade s § 8 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z.

Výdavky kapitoly MH SR boli v priebehu roka 2023 upravené 81 rozpočtovými opatreniami z úrovne MF SR zo schválenej výšky rozpočtových výdavkov v sume 2 249 041 864,00 eur na sumu 3 514 370 618,50 eur, a to povoleným prekročením výdavkov v sume 2 163 628 093,11 eur a viazaním výdavkov v sume 898 299 338,61 eur. K 31. 12. 2023 bol rozpočet výdavkov kapitoly MH SR upravený celkovo o + 1 265 328 754,50 eur.

Rozpočet výdavkov bol v roku 2023 v najväčšej miere ovplyvnený nasledovnými úpravami rozpočtu (rozpočtové opatrenia MF SR):

1. Zvýšenie rozpočtu výdavkov kapitoly oproti schválenému rozpočtu

- **RO č. 1/2023** – povolené prekročenie limitu bežných výdavkov v prvku 07K021M Podpora podnikateľov – dotácia na kompenzáciu zvýšených nákladov na energie (zdroj 131M) – uvoľnenie prostriedkov viazaných v roku 2022,
- **RO č. 2/2023** – povolené prekročenie limitu výdavkov viazaných v roku 2022 podľa § 8 ods. 6 a § 17 zákona č. 523/2004 Z. z. za prostriedky EÚ (zdroje 3AA1, 3AB1, 3AC1) a spolufinancovania (zdroje 3AA2, 3AB2, 3AC2, 3AC3),
- **RO č. 3/2023** – povolené prekročenie limitu výdavkov v programe 07K Rozvoj priemyslu a podpora podnikania a v programe 07L Tvorba a implementácia politík o prostriedky viazané v roku 2022 (zdroje 3P01, 3P02 – prostriedky Plánu obnovy a odolnosti) podľa § 8 ods. 6 a § 17 zákona č. 523/2004 Z. z.,
- **RO č. 4/2023** – povolené prekročenie limitu kapitálových výdavkov v prvku 07K0403 Podpora rozvoja strategických investícií – Investičné stimuly o prostriedky viazané v roku 2022 (zdroje 131L, 131M - prostriedky ŠR) podľa § 8 ods. 6 a § 17 zákona č. 523/2004 Z. z.,
- **RO č. 11/2023** – povolené prekročenie limitu bežných výdavkov v programe 07L Tvorba a implementácia politík z dôvodu financovania platov administratívnych kapacít osobitne sledovaných príspevkovej organizácie SIEA,
- **RO č. 15/2023** – povolené prekročenie limitu bežných výdavkov v programe 07K Rozvoj priemyslu a podpora podnikania na krytie dodatočných nákladov v dôsledku zvýšenia cien energií cirkevným organizáciám a iným subjektom nevykonávajúcim hospodársku činnosť,
- **RO č. 17/2023** – povolené prekročenie limitu výdavkov v programe 07L Tvorba a implementácia politík na dofinancovanie osobných výdavkov administratívnych kapacít implementujúcich OP II v rámci programového obdobia 2014 – 2020,
- **RO č. 18/2023** – povolené prekročenie limitu výdavkov v programe 07L Tvorba a implementácia politík a zvýšenie počtu zamestnancov (+ 3 osoby na rok 2023, z toho 1 osoba od 1. 1. 2023, 1 osoba od 1. 2. 2023, 1 osoba od 1. 4. 2023, 1 osoba od 1. 10. 2023) v nadväznosti na uznesenie vlády SR č. 618/2022 k návrhu oficiálnej účasti SR na Svetovej výstave EXPO 2025 Osaka,

- **RO č. 21/2023** – povolené prekročenie limitu bežných výdavkov v programe 07L Tvorba a implementácia politík určených na uspokojenie pohľadávok veriteľov podľa Dohody o urovnaní č. 313/2022-2060-4270 uzatvorenej medzi poskytovateľom štátnej pomoci MH SR a príjemcom štátnej pomoci 1. FORTISCHEM, a. s. a príjemcom štátnej pomoci 2. Novácke chemické závody, a. s. v konkurze,
- **RO č. 28/2023** – povolené prekročenie limitu výdavkov v programe 07L Tvorba a implementácia politík presunom z ÚV SR v prospech MH SR určených na vykonávanie časti úloh sprostredkovateľom Komponentu 09 POO v súlade so zmluvou č. 862/2022,
- **RO č. 32/2023** – povolené prekročenie osobných výdavkov v programe 07L Tvorba a implementácia politík na dofinancovanie kmeňových administratívnych kapacít príspevkovej organizácie SIEA,
- **RO č. 33/2023** – povolené prekročenie limitu bežných výdavkov v programe 07L Tvorba a implementácia politík na zdroji štátneho rozpočtu 131Z – nevyčerpaná rezerva na prostriedky EÚ a odvody EÚ (kapitola VPS), určených na vysporiadanie individuálnych a systémových nezrovnalostí za programové obdobie 2014 – 2020 za OP II (7. účtovný rok),
- **RO č. 37/2023** – povolené prekročenie limitu výdavkov Operačnom programe Integrovaná infraštruktúra (zdroj 3AA2 – spolufinancovanie) v nadväznosti na revíziu OP II č. 15,
- **RO č. 44/2023** – povolené prekročenie limitu výdavkov v programe 07L Tvorba a implementácia politík na úhradu zvýšených výdavkov na energie v roku 2023,
- **RO č. 53/2023** – povolené prekročenie limitu výdavkov v medzirezortnom podprograme OEKOJ Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu – MH SR na rozpočtom nezabezpečené výdavky na informačné technológie v roku 2023,
- **RO č. 63/2023** – povolené prekročenie limitu výdavkov v programe 07L Tvorba a implementácia politík presunom z ÚV SR v prospech MH SR určených na vykonávanie časti úloh sprostredkovateľom Komponentu 09 POO v súlade so zmluvou č. 862/2022,
- **RO č. 67/2023** – povolené prekročenie limitu výdavkov v prvku 07K021M Podpora podnikateľov – dotácia na kompenzáciu zvýšených nákladov na energie (zdroje 1AA1, 3AA1 – prostriedky EÚ) prostredníctvom platobnej jednotky MD SR,
- **RO č. 76/2023** – povolené prekročenie limitu výdavkov pre PJ MH SR v podprograme OEA02 (zdroje 1AA1 – prostriedky EÚ a 1AA2 – spolufinancovanie) na nezrovnalosti a iné vrátenia,
- **RO č. 79/2023** – povolené prekročenie limitu výdavkov v programe 07L Tvorba a implementácia politík na vysporiadanie individuálnych a systémových nezrovnalostí za OP II (MH SR a SIEA) a OP KŽP (SIEA),
- **RO č. 80/2023** – povolené prekročenie limitu výdavkov v programe 07L Tvorba a implementácia politík presunom z ÚV SR v prospech MH SR určených na vykonávanie časti úloh sprostredkovateľom Komponentu 09 POO v súlade so zmluvou č. 862/2022.

2. *Zníženie rozpočtu výdavkov kapitoly oproti schválenému rozpočtu*

- **RO č. 38/2023** – viazanie výdavkov v prvku 07K021I Zlepšovanie podnikateľského prostredia na Slovensku a hodnotenie politík v kompetencií MH SR (zdroj 3AC1 – prostriedky EÚ, 3AC2 a 3AC3 – spolufinancovanie) prostredníctvom platobnej jednotky MV SR,
- **RO č. 40/2023** – viazanie výdavkov v programe 07L Tvorba a implementácia politík na základe podpísaného delimitačného protokolu o prevode funkčných miest a prostriedkov štátneho rozpočtu na rok 2023 z MH SR na MZVEZ SR (2 osoby),

- **RO č. 41/2023** – viazanie výdavkov v programe 07L Tvorba a implementácia politík na základe podpísaného delimitačného protokolu o prevode funkčných miest a prostriedkov štátneho rozpočtu na rok 2023 z MH SR na MZVEZ SR (1 osoba),
- **RO č. 45/2023** – viazanie výdavkov v medzirezortnom podprograme 0EA02 Operačný program Integrovaná infraštruktúra v prospech kapitoly MD SR a MŠVVŠ SR na základe schválenej revízie č. 16,
- **RO č. 65/2023** – viazanie bežných výdavkov – vrátenie k ŽoP č. 310011ACN7V0068001 KP z prvku 07K011C Sanácia environmentálnych záťaží v lokalitách Pohronský Ruskov, Trstená, Bardejov (zdroje 3AB1 – prostriedky EÚ a 3AB2 – spolufinancovanie) prostredníctvom platobnej jednotky MŽP SR,
- **RO č. 77/2023** – viazanie limitu kapitálových výdavkov (zdroje 111, 131M – prostriedky ŠR) v programe 07K Rozvoj priemyslu a podpora podnikania, 07L Tvorba a implementácia politík a v medzirezortnom podprograme 0EK0J Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu – MH SR v súlade s § 8 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z., ktoré kapitola použije v nasledujúcom rozpočtovom roku,
- **RO č. 85/2023** – viazanie prostriedkov určených na financovanie mechanizmu na podporu plánu obnovy a odolnosti v súlade s § 8 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z.,
- **RO č. 86/2023** – viazanie bežných výdavkov v prvku 07K021M Podpora podnikateľov – dotácia na kompenzáciu zvýšených nákladov na energie,
- **RO č. 87/2023** – viazanie výdavkov (prostriedky EÚ a spolufinancovania) určených na financovanie spoločných programov SR a EÚ v súlade s § 8 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z.,
- **RO č. 88/2023** – viazanie bežných výdavkov v prvku 07K021M Podpora podnikateľov – dotácia na kompenzáciu zvýšených nákladov na energie, ktoré kapitola použije v nasledujúcom rozpočtovom roku,
- **RO č. 90/2023** – viazanie výdavkov v prvku 07K011B Podpora zníženia koncovej ceny elektriny pre podniky z dôvodu neplnenia záväzného ukazovateľa príjmov, a to rozpočtovej organizácie Puncový úrad SR, príjmov z dividend, príjmu z prenájmu budov MH SR a príjmov z odvodov od prevádzkovateľov prenosovej sústavy a distribučných sústav do NJF.

PRÍJMY KAPITOLY

Celkové príjmy kapitoly MH SR boli v roku 2023 naplnené v sume 376 321 707,33 eur. Z tohto objemu boli nedaňové príjmy naplnené v sume 78 811 485,82 eur a granty a transfery boli naplnené v sume 297 510 221,51 eur. Podrobnejšie členenie dosiahnutých príjmov MH SR podľa ekonomickej klasifikácie je uvedené v tabuľke č. 30.

Tabuľka č. 32: Dosiahnuté príjmy MH SR podľa ekonomickej klasifikácie - členenie v eurách

Ukazovateľ		Schválený rozpočet k 1.1.2023	Upravený rozpočet k 31.12.2023	Skutočnosť k 31.12.2023	%
		1	2	3	4=3/2*100
200	Nedaňové príjmy	83 285 121,00	83 285 121,00	78 811 485,82	94,63
210	Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku	4 573 700,00	4 573 700,00	2 121 185,03	46,38
211	Príjmy z podnikania	4 500 000,00	4 500 000,00	1 989 879,00	44,22
212	Príjmy z vlastníctva	73 700,00	73 700,00	131 306,03	178,16

220	Administratívne poplatky a iné poplatky a platby	2 821 421,00	2 821 421,00	2 994 979,90	106,15
221	Administratívne poplatky	1 189 421,00	1 189 421,00	1 259 417,84	105,88
222	Pokuty, penále a iné sankcie	1 432 000,00	1 432 000,00	1 659 157,48	115,86
223	Poplatky z nepriemyselného a náhodného predaja a služieb	200 000,00	200 000,00	76 404,58	38,20
230	Kapitálové príjmy	887 000,00	887 000,00	299 096,00	33,72
231	Príjem z predaja kapitálových aktív	587 904,00	587 904,00	0,00	-
239	Ďalšie kapitálové príjmy	299 096,00	299 096,00	299 096,00	100,00
290	Iné nedaňové príjmy	75 003 000,00	75 003 000,00	73 396 224,89	97,86
291	Vrátené neoprávnene použité alebo zadržané finančné prostr.	0,00	0,00	5 043 259,36	-
292	Ostatné príjmy	73 003 000,00	73 003 000,00	68 352 965,53	91,13
300	Granty a transfery	462 577 492,00	297 510 221,51	297 510 221,51	100,00
340	Zahraničné transfery	462 577 492,00	297 510 221,51	297 510 221,51	100,00
341	Prostriedky z rozpočtu EÚ	462 577 492,00	297 510 221,51	297 510 221,51	100,00
Príjmy MH SR spolu (200+300)		545 862 613,00	380 795 342,51	376 321 707,33	98,83

Na dosiahnutých **príjmoch kapitoly MH SR** za rok 2023 sa rozpočtové organizácie ministerstva a vnútroorganizačné jednotky ministerstva podieľali nasledovne:

Puncový úrad SR, resp. PÚ mal na rok 2023 schválené príjmy v sume 1 217 904,00 eur, z toho príjmy z výkonu puncovej kontroly 630 000,00 eur a kapitálové príjmy z predaja budovy, parkoviska a garáže na ul. Szakkayho č. 1 v Košiciach v sume 587 904,00 eur.

K 31. 12. 2023 PÚ dosiahol príjmy v sume 822 132,99 eur, čo predstavuje 67,50 % k schválenému rozpočtu príjmov na rok 2023. Dosiahnutú výšku rozpočtovaných príjmov tvorili hlavne príjmy z výkonu puncovej kontroly v sume 819 817,84 eur. Príjmy z vybratých pokút a penále boli prijaté v sume 1 358,77 eur. Ostatné náhodné príjmy predstavovali sumu 956,38 eur a zahŕňali preplatky energií za rok 2022 a preplatok za poskytnuté služby za predchádzajúce roky.

PÚ v roku 2023 nenaplnil kapitálové príjmy z predaja budovy, parkoviska a garáže na ul. Szakkayho č. 1 v Košiciach vo výške 587 904,00 eur.

Slovenská obchodná inšpekcia, resp. SOI mala na rok 2023 schválené príjmy vo výške 1 655 000,00 eur, z toho príjem za porušenie predpisov v sume 1 402 000,00 eur, za predaj výrobkov tovarov a služieb v sume 200 000,00 eur, z prenajatých budov, priestorov a objektov v sume 50 000,00 eur a príjmy z dobropisov v sume 3 000,00 eur.

K 31. 12. 2023 boli príjmy naplnené v sume 1 725 699,52 eur, čo je plnenie na 104,27 % zo schváleného rozpočtu príjmov.

Rozpočtované príjmy boli prijaté v celkovej sume 1 719 820,13 eur a boli naplnené príjmami z pokút, penále a sankcie v sume 1 511 809,11 eur, z prenájmu budov v správe SOI v sume 122 890,62 eur, poplatkami a platbami z nepriemyselného predaja a služieb v sume 76 404,58 eur, pri ktorých ide o príjem za refakturácie nákladov nevyhovujúcich vzoriek za laboratórne rozborov odobraných vzoriek a ostatnými príjmami z dobropisov v sume 8 715,82 eur.

Nerozpočtované, náhodné príjmy boli naplnené z vratiek vo výške 5 879,39 eur.

Hlavný banský úrad, resp. HBÚ mal na rok 2023 určené príjmy v sume 38 000,00 eur. K 31. 12. 2023 HBÚ naplnil príjmy v sume 66 545,44 eur, čo predstavuje plnenie na 175,12 % k schválenému rozpočtu príjmov.

Hlavným zdrojom rozpočtovaných príjmov HBÚ v roku 2023 boli prevažne pokuty a penále za nezaplatenie, resp. oneskorené platby z úhrad za dobývacie priestory a vydobyté nerasty a príjmy z uložených pokút na základe porušení banských predpisov pri dobývaní ložísk nerastov zistených pri výkone hlavného banského dozoru v celkovej sume 57 922,70 eur. Príjmy z prenájmu budov boli naplnené v sume 6 549,61 eur. Ostatné náhodné príjmy predstavovali sumu 2 073,13 eur a boli tvorené príjmami z minulých rokov.

Ministerstvo hospodárstva SR (úrad) malo na rok 2023 schválený rozpočet príjmov vo výške 80 374 217,00 eur, z toho odvody z prenosovej sústavy a distribučných sústav do Národného jadrového fondu, resp. NJF boli v sume 75 000 000,00 eur, príjmy z dividend v sume 4 500 000,00 eur, príjmy z plnenia biocídneho zákona (CCHLP) v sume 559 421,00 eur, vratky mesta Žilina v sume 299 096,00 eur, príjmy z prenájmu budov, objektov a priestorov v sume 15 700,00 eur.

Celkové príjmy úradu za rok 2023 boli dosiahnuté vo výške 71 517 505,52 eur, čo predstavuje plnenie na 89,00 % zo schváleného rozpočtu.

Za sledované obdobie boli **rozpočtované príjmy** naplnené v sume 69 869 075,26 eur nasledovne:

- z odvodov z prenosovej a distribučných sústav do NJF vo výške 67 018 813,46 eur,
- z dividend od spoločnosti Transpetrol, a. s. v sume 1 500 000,00 eur a od spoločnosti JAVYS, a. s. v sume 489 879,00 eur,
- z biocídneho zákona vo výške 559 421,00 eur,
- z vratiek mesta Žilina vo výške 299 096,00 eur,
- z prenájmu majetku vo výške 1 865,80 eur.

Celkovú výšku príjmov úradu dopĺňajú ostatné **náhodné príjmy** v sume 1 648 430,26 eur, ktoré boli prijaté nasledovne:

- vratky z poskytnutých dotácií z minulých rokov v sume 690 132,13 eur,
- splátky pohľadávok za poskytnuté dotácie v sume 111 842,72 eur,
- vratky za neoprávnene použité prostriedky od nefinančných právnických osôb v sume 146 986,42 eur,
- vratky z poskytnutých dotácií na regionálny rozvoj v sume 146 462,95 eur,
- splátky vyplývajúce z Dohody o urovnaní č. 313/2023-2060-4270 vrátane úrokov v sume 134 960,06 eur,
- zúčtovanie miezd za december 2022 v sume 121 729,09 eur,

- vratky za neoprávnene použité prostriedky od neziskových organizácií v sume 96 670,59 eur,
- vrátenie zostatku z účtu vedeného v Dubaji pre potreby EXPO vrátane vrátenia zábezpeky za ubytovanie v roku 2022 v sume 91 040,80 eur,
- za porušenie finančnej disciplíny a predpisov v sume 88 066,90 eur,
- ostatné príjmy v sume 20 538,60 eur (úroky, refundácie za zástupcov z MH SR, dobropisy a pod.).

Z dôvodu, že kapitola MH SR nenaplnila príjmy k 31. 12. 2023, konkrétne kapitálové príjmy rozpočtovej organizácie Puncový úrad SR, príjmy z dividend, z prenájmu budov MH SR a z odvodov od prevádzkovateľov prenosovej sústavy a distribučných sústav do Národného jadrového fondu, na základe § 18 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. zaviazala výdavky vo výške 11 093 045,74 eur v prvku 07K011B Podpora zníženia koncovej elektriny pre podniky.

Platobná jednotka - VOJ MH SR mala na rok 2023 schválené príjmy prostriedkov z rozpočtu EÚ vo výške 462 577 492,00 eur. Rozpočtovými opatreniami MF SR bol rozpočet príjmov platobnej jednotky upravený na sumu 297 510 221,51 eur.

Príjmy platobnej jednotky za rok 2023 boli naplnené vo výške 302 189 823,86 eur, čo predstavuje plnenie na 101,57 % a boli tvorené prostriedkami z rozpočtu EÚ v sume 297 510 221,51 eur a nezrovnalosťami a inými vratkami za prostriedky EÚ zaradenými do štátneho rozpočtu a za prostriedky spolufinancovania v sume 4 679 602,35 eur.

Príjem prostriedkov z rozpočtu EÚ bol uskutočnený na základe schválených súhrnných žiadostí o platbu Certifikačným orgánom (Ministerstvo financií SR) a predstavoval podiel Európskeho fondu regionálneho rozvoja pri refundácii oprávnených výdavkov z prioritných osí OP II v gescii MH SR, zúčtovaní poskytnutých zálohových platieb a predfinancovaní z prioritných osí OP II v gescii MH SR.

Na plnení príjmov kapitoly MH SR sa podieľali jednotlivé podriadené organizácie, úrad ministerstva a platobná jednotka MH SR nasledovne:

Tabuľka č. 33: Plnenie príjmov kapitoly MH SR – členenie

v eurách

	200 Nedaňové príjmy	210 Príjmy z podn. a vlastn. majetku	220 Administr. a iné popl. a platby	230 Kapitálové príjmy	290 Iné nedaňové príjmy	300 Granty a transfery	310 Tuzemské bežné granty a transfery	320 Tuzemské kapitálové granty a transfery	330 Zahran. granty	340 Zahran. transfery	SPOLU
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12=2+7
Puncový úrad SR	822 132,99	0,00	821 176,61	0,00	956,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	822 132,99
Slovenská obchodná inšpekcia	1 725 699,52	122 890,62	1 588 213,69	0,00	14 595,21	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 725 699,52
Hlavný banský úrad	66 545,44	6 549,61	57 922,70	0,00	2 073,13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	66 545,44
MH SR - úrad	71 517 505,52	1 991 744,80	527 666,90	299 096,00	68 698 997,82	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	71 517 505,52
MH SR - PJ	4 679 602,35	0,00	0,00	0,00	4 679 602,35	297 510 221,51	0,00	0,00	0,00	297 510 221,51	302 189 823,86
Kapitola MH SR spolu	78 811 485,82	2 121 185,03	2 994 979,90	299 096,00	73 396 224,89	297 510 221,51	0,00	0,00	0,00	297 510 221,51	376 321 707,33

VÝDAVKY KAPITOLY

Rozpočet výdavkov kapitoly MH SR v roku 2023 bol rozpočtovými opatreniami MF SR upravený na sumu 3 514 370 618,50 eur a výdavky boli k 31. 12. 2023 vyčerpané v sume 3 470 869 032,26 eur, t. j. 98,76 % z upraveného rozpočtu.

Podrobnejší prehľad o čerpaní bežných a kapitálových výdavkov kapitoly MH SR v roku 2023 podľa ekonomickej klasifikácie je uvedený v tabuľke nižšie.

Tabuľka č. 34: Prehľad o čerpaní bežných a kapitálových výdavkov kapitoly MH SR v eurách

Ukazovateľ		Schválený rozpočet k 1.1.2023	Upravený rozpočet k 31.12.2023	Skutočnosť k 31.12.2023	%
		1	2	3	4=3/2*100
610	Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV	16 813 288,00	22 106 130,75	22 103 015,86	99,99
611	Tarifný plat, osobný plat, ...	12 770 038,00	13 180 668,41	13 177 564,44	99,98
612	Príplatky	3 560 260,00	5 689 808,52	5 689 807,60	99,99
613	Náhrada za pracovnú pohotovosť	35 339,00	39 870,65	39 870,65	100,00
614	Odmeny	221 100,00	3 083 017,80	3 083 007,80	99,99
615	Ostatné osobné vyrovnania	61 738,00	60 636,00	60 636,00	100,00
616	Doplatok k platu a ďalší plat	164 813,00	52 129,37	52 129,37	100,00
620	Poistné a príspevok do poisťovní	6 151 108,00	8 580 796,27	8 580 826,13	100,01
621	Poistné do VŠZP	1 237 048,00	1 477 810,79	1 477 810,79	100,00
623	Poistné do ostatných ZP	509 610,00	893 332,75	893 332,75	100,00
625	Poistné do SP	4 213 900,00	5 847 166,82	5 847 166,68	99,99
627	Príspevok do DDP	190 550,00	362 485,91	362 515,91	100,01
630	Tovary a služby	1 413 684 153,00	23 697 489,85	21 394 028,28	90,28
631	Cestovné náhrady	1 151 608,00	792 019,11	703 957,65	88,88
632	Energie, voda, komunikácie	896 058,00	2 089 355,19	2 021 426,79	96,75
633	Materiál	765 654,00	1 104 211,20	909 672,56	82,38
634	Dopravné	262 500,00	317 780,06	269 649,45	84,85
635	Rutinná a štandardná údržba	2 223 300,00	2 178 348,51	1 876 896,31	86,16
636	Nájomné za nájom	996 950,00	2 204 128,35	1 922 615,48	87,23

637	Služby	1 407 388 083,00	15 011 647,43	13 689 810,04	91,19
640	Bežné transfery	394 052 530,00	3 323 927 788,35	3 293 545 274,02	99,09
641	Transfery v rámci verejnej správy	43 893 933,00	81 303 282,73	76 249 314,46	93,78
642	Transfery jednotlivcom a neziskovým práv. osobám	4 812 330,00	12 080 520,48	12 064 732,29	99,87
644	Transfery nefinanč. subjektom	344 105 523,00	3 229 326 923,12	3 204 075 317,10	99,22
649	Transfery do zahraničia	1 240 744,00	1 217 062,02	1 155 910,17	94,98
710	Obstarávanie kapitálových aktív	329 673,00	1 860 640,81	1 675 778,83	90,06
711	Nákup pozemkov a nehmotných aktív	50 000,00	331 538,56	196 903,36	59,39
713	Nákup strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	130 473,00	237 213,92	235 837,48	99,42
714	Nákup dopravných prostriedkov	0,00	51 600,00	51 600,00	100,00
716	Prípravná a projektová dokumentácia	0,00	704 601,14	703 800,00	99,89
717	Realizácia stavieb a ich technického zhodnotenia	149 200,00	245 665,79	245 665,79	100,00
718	Rekonštrukcia a modernizácia	0,00	290 021,40	241 972,20	83,43
720	Kapitálové transfery	418 011 112,00	134 197 772,47	123 570 109,14	92,08
721	Transfery v rámci verejnej správy	38 060 000,00	28 518 497,28	20 809 531,93	72,97
723	Transfery nefinanč. subjektom	379 951 112,00	105 679 275,19	102 760 577,21	97,24
Výdavky MH SR spolu		2 249 041 864,00	3 514 370 618,50	3 470 869 032,26	98,76
z toho: 600 - Bežné výdavky		1 830 701 079,00	3 378 312 205,22	3 345 623 144,29	99,03
700 - Kapitálové výd.		418 340 785,00	136 058 413,28	125 245 887,97	92,05

Z hľadiska funkčnej klasifikácie bol rozpočet MH SR v roku 2023 realizovaný v šiestich oddieloch. Prehľad čerpania výdavkov MH SR podľa funkčnej klasifikácie je v nasledovnom prehľade (v tabuľke nižšie).

Tabuľka č. 35: Rozpočet MH SR v roku 2023 – funkčná klasifikácia

v eurách

Oddiel	Schválený rozpočet k 1.1.2023	Upravený rozpočet k 31.12.2023	Čerpanie k 31.12.2023	% čerpania k uprav. rozpočtu
01 – Všeobecné verejné služby	2 035 998,00	3 705 959,33	3 625 600,94	97,83

02 – Obrana	2 154 300,00	2 176 623,60	2 141 975,83	98,41
04 – Ekonomická oblasť	2 169 048 051,00	3 427 828 668,47	3 396 989 066,44	99,10
05 – Ochrana životného prostredia	75 458 066,00	80 238 852,10	67 735 378,15	84,42
08 – Rekreačia, kultúra a náboženstvo	275 645,00	329 017,00	304 931,90	92,68
09 – Vzdelávanie	69 804,00	91 498,00	72 079,00	78,78
MH SR spolu	2 249 041 864,00	3 514 370 618,50	3 470 869 032,26	98,76

V rámci funkčnej klasifikácie **01 - Všeobecné verejné služby** MH SR realizovalo úhrady v podprogramoch 07L 04 Podpora programov rezortu MH SR a 097 04 Príspevky SR do medzinárodných organizácií - MH SR a v prvku 07K 02 1I Zlepšovanie podnikateľského prostredia na Slovensku a hodnotenie politík v kompetencii MH SR v celkovej sume 3 625 600,94 eur.

V uvedených podprogramoch boli zrealizované poplatky medzinárodným organizáciám, ktorých je Slovenská republika členom. V rámci podprogramu 07L 04 sa financovali aj mzdové výdavky a k nim prislúchajúce odvody do poisťovní, výdavky na tovary a služby súvisiace s pracoviskami mimo sídla služobného úradu MH SR v cudzine, ako aj výdavky s prípravnými prácami súvisiacimi so svetovou výstavou EXPO 2025 Osaka.

Prostriedky v prvku 07K 02 1I boli použité na úhradu mzdových výdavkov, poistného a príspevku do poisťovní, nemocenských dávok, školení, zahraničných cestovných náhrad, štúdií, expertíz a posudky a tiež na úhradu dohôd o vykonaní práce oprávnených zamestnancov MH SR v rámci OP EVS.

V rámci funkčnej klasifikácie **02 - Obrana** MH SR zabezpečovalo úhradu bežných výdavkov v medzirezortnom podprograme 06H 01 Hospodárska mobilizácia MH SR v sume 2 141 975,83 eur.

V rámci funkčnej klasifikácie **04 - Ekonomická oblasť** vykazuje MH SR najvyššie čerpanie výdavkov v roku 2023, a to v sume 3 396 989 066,44 eur. MH SR zabezpečovalo financovanie výdavkov podľa jednotlivých činností, ktoré smerovali do nasledovných oblastí:

04.1 Všeobecná ekonomická, obchodná a pracovná oblasť, kde boli financované činnosti súvisiace s plnením úloh v rámci: podpory zníženia koncovej ceny elektriny pre podniky (4 798 056,50 eur), podpory rozvoja strategických investícií (2 369 374,68 eur), podpory budovania štruktúr v oblasti trhového dozoru na ochranu práv spotrebiteľa (161 893,25 eur), podpory rozvoja činnosti občianskych združení na ochranu práv spotrebiteľa (87 000,00 eur), chodu úradu ministerstva (36 569 467,41 eur), chodu rozpočtových organizácií PÚ SR a SOI (9 197 816,67 eur) a Európskeho spotrebiteľského centra (28 473,90 eur). Zároveň boli čerpané výdavky na akčný plán znižovania administratívneho bremena v SR (763 770,74 eur) a boli poskytnuté transfery na činnosť príspevkovej organizácie SARIO (3 752 459,00 eur). V tomto

oddiele boli financované výdavky na informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu - MH SR (3 745 332,15 eur).

Zo zdrojov EÚ a spolufinancovania sa v roku 2023 realizovali výdavky vo výške 262 538 459,65 eur, ktoré boli smerované do jednotlivých opatrení programu OP II s cieľom zabezpečiť rast výskumno-vývojových a inovačných kapacít v priemysle a službách a posilniť konkurencieschopnosť a rast MSP, ako aj programov medziregionálnej spolupráce Interreg Europe a INTERACT IV v rámci cieľa Európska územná spolupráca.

Na uvedené činnosti boli výdavky čerpané v celkovej sume 324 012 103,95 eur.

04.3 Palivá a energia, kde boli rozpočtové výdavky čerpané na činnosti súvisiace s plnením úloh v rámci: podpory podnikateľov - dotácia na kompenzáciu zvýšených nákladov na energie (2 922 920 651,01 eur), podpory útlmu rudného a uhoľného baníctva, zabezpečenia starých banských diel a podpory tradícií a histórie banských činností (17 470 096,90 eur), podpory energetickej efektívnosti (880 503,75 eur). V rámci tejto funkčnej klasifikácie MH SR poskytlo bežný a kapitálový transfer príspevkovej organizácii SIEA (7 356 714,00 eur).

Výdavky boli čerpané v celkovej sume **2 948 627 965,66 eur**.

04.4 Ťažba, výroba a výstavba, kde boli čerpané bežné a kapitálové výdavky na činnosti rozpočtovej organizácie HBÚ v sume 2 012 498,18 eur. Výdavky na podpornú infraštruktúru HBÚ vyčerpal v sume 43 795,06 eur.

Celkové výdavky boli čerpané v sume **2 056 293,24 eur**.

04.8 Výskum a vývoj v ekonomickej oblasti, kde boli čerpané výdavky zo zdrojov EÚ a spolufinancovania na podporu výskumu, vývoja a inovácií v sume 117 512 738,47 eur.

04.9 Ekonomická oblasť inde neklasifikovaná, v rámci ktorej boli čerpané výdavky na podporu: úspešnej podnikateľskej praxe a výchovy k podnikaniu (930 600,00 eur), E-mobility (223 958,47 eur), startupov (300 000,00 eur), internetovej ekonomiky (20 000,00 eur), monitoringu a výskumu MSP (380 000,00 eur). MH SR poskytlo bežný transfer pre SBA vo výške 2 925 406,65 eur.

Na uvedené činnosti boli výdavky čerpané v celkovej sume **4 779 965,12 eur**.

V rámci funkčnej klasifikácie **05 - Ochrana životného prostredia** boli rozpočtové prostriedky čerpané v sume 67 735 378,15 eur.

Národnému jadrovému fondu bol poskytnutý bežný transfer v sume 42 227 664,82 eur a kapitálový transfer v sume 20 291 034,65 eur. Prostriedky vo výške 4 780 786,10 eur boli použité na úhradu bežných výdavkov v súvislosti so sanáciou environmentálnych záťaží v lokalitách Pohronský Ruskov, Trstená, Bardejov (projekty OP KŽP). Rozpočtové výdavky na prefinancovanie zachytených rádioaktívnych materiálov od neznámych vlastníkov boli poskytnuté v sume 435 892,58 eur.

V rámci funkčnej klasifikácie **08 - Rekreačia, kultúra a náboženstvo** v oblasti kultúrnych služieb bol poskytnutý bežný a kapitálový transfer príspevkovej organizácii MOB v sume 287 645,00 eur. V oblasti vysielacích a vydavateľských služieb boli čerpané výdavky súvisiace s platbami za spravodajský servis a monitoring médií v sume 16 915,20 eur. Výdavky za nákup kníh, časopisov, novín boli vyčerpané vo výške 371,70 eur. V tejto funkčnej klasifikácii boli výdavky čerpané v celkovej sume **304 931,90 eur**.

V rámci funkčnej klasifikácie **09 - Vzdelávanie** boli financované výdavky na vzdelávanie zamestnancov úradu ministerstva v sume 67 301,99 eur a taktiež boli uhradené výdavky súvisiace s prevádzkou doškoľovacieho zariadenia MH SR v Patinciach v sume 4 678,01 eur. V roku 2023 MH SR uhradilo ročný členský príspevok za členstvo v Slovenskom inštitúte vnútorných audítorov v sume 99,00 eur. Výdavky boli čerpané v celkovej sume **72 079,00 eur**.

5.2. Centrálny ekonomický systém v podmienkach MH SR

Uznesením vlády SR č. 322/2015 zo 17. júna 2015 bol schválený *„Zámer dobudovania centrálnej metodicko-procesnej autority pre oblasť ekonomických a podporných agend a implementácie Centrálného ekonomického systému v kontexte systému riadenia verejných financií“* s cieľom zaistiť následnú optimalizáciu ekonomických procesov postupne všetkých subjektov štátnej správy, ktorá umožní MF SR ich centrálnu metodicky riadiť a usmerňovať, zefektívňovať ich výkon a znižovať náklady na ich prevádzku.

Garantom systému riadenia verejných financií (v súlade so zákonom č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy) je MF SR.

Od 1. januára 2023 MH SR ako jeden zo 157 príspevkových a rozpočtových organizácií štátnej správy využíva na spracovanie svojej ekonomickej a personálnej agendy Centrálny ekonomický systém (ďalej len „CES“). Tento nový ekonomický informačný systém spolufinancovaný z eurofondov umožnil používateľom lepšiu a kvalitnejšiu prácu vnútorných organizačných procesov. Viaceré procesy sú vďaka CES digitalizované a unifikované naprieč všetkými zapojenými organizáciami.

Na začiatku roka 2023 prebiehala kontrola zmigrovaných dát a doplnenie údajov, ktoré nebolo možné do systému migráciou presunúť. Počiatočné stavy v CES boli zaznamenané k 1. 1. 2023. Vytvorili sme interný projektový tím pre implementáciu CES v prostredí MH SR. Jednotlivé moduly CES boli pridelené garantom, ktorí sa zúčastňovali školení a workshopov usporadúvaných prostredníctvom garantov a konzultantov MF SR. Systém CES priniesol podrobnejšiu evidenciu zmlúv s nadväznosťou na ostatné účtovné úkony. Základom bolo vytvorenie konfiguračnej matice základnej finančnej kontroly a vygenerovanie kompetencií pre užívateľov MH SR. Jednotlivé procesy v moduloch prebiehali rozsiahlym testovaním. MH SR zostavilo účtovnú závierku za rok 2023 v CES. Od začiatku roku 2024 bolo nastavené účtovníctvo, a to vo všetkých moduloch systému CES.

Obsahom modulov a funkcionalít v CES sú oblasti ako personalistika, časový manažment, mzdy, rozpočet, finančné účtovníctvo, materiálový manažment, evidencia majetku a ďalšie kľúčové oblasti pre vnútornú správu jednotlivých organizácií.

Výhodou pre MH SR za rok 2023 je, že CES zníži ich náklady na prevádzku samostatných informačných systémov a odbremení organizáciu od výdavkov na prevádzku. MH SR ako jedna z vybraných organizácií je tak od januára 2024 súčasťou projektu zjednotenia spracovania financií štátu.

MINISTERSTVO
HOSPODÁRSTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

6. Podporné činnosti

MINISTERSTVO HOSPODÁRSTVA 2023

6. Podporné činnosti

6.1. Komunikácia s verejnosťou

Cieľom komunikačnej stratégie ministerstva v roku 2023 bolo zabezpečiť komplexnú informovanosť verejnosti a vybraných cieľových skupín o kľúčových úlohách ministerstva a o postupe ich realizácie, vytváranie obrazu ministerstva na verejnosti a prezentácia výsledkov jeho práce. Hlavnými témami komunikácie za rok 2023 boli najmä otázky týkajúce sa témy energetickej krízy a s ňou spätých opatrení, resp. kompenzácií poskytovaných z úrovne MH SR domácnostiam, subjektom verejnej správy a subjektom vykonávajúcim hospodársku činnosť; otázky ohľadom uplatňovania Vyhlášky MH SR č. 503/2022 Z. z.²⁰ málínikov a výziev vyhlasovaných MH SR v rámci POO SR (najmä z pohľadu výstavby nových zdrojov elektriny z OZE) a možnosti čerpania prostriedkov z ďalších európskych zdrojov; investičné príležitosti a inovácie; možnosti podpory, resp. dotácie na podporu nákupu batériových elektrických a plug-in hybridných elektrických vozidiel; otázky týkajúce sa digitálnych voucherov (podmienky na ich získanie, aktivít na realizáciu a výberov spoločností umožňujúcich služby ich prostredníctvom); témy týkajúce sa ochrany spotrebiteľa a v neposlednom rade tiež otázky súvisiace s potrebnosťou získania vývozných licencií. V rámci svojich výstupov okrem komunikácie s verejnosťou prostredníctvom podnetov doručovaných na adresu info@mhsr.sk tlačový odbor MH SR úzko spolupracoval s ÚV SR a tiež s ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy. Cieľovými skupinami pri komunikácii tlačového odboru boli novinári a zástupcovia médií, podnikateľská sféra, spotrebiteľia, mimovládne organizácie, verejný sektor a široká verejnosť. Využívané boli pritom nasledujúce komunikačné nástroje:

- internetová stránka MH SR,
- oficiálna facebooková stránka MH SR,
- oficiálna instagramová stránka MH SR,
- tlačové správy,
- písomná, telefonická a osobná komunikácia s novinármi,
- tlačové konferencie a brífingy,
- interview,
- účasť v diskusných reláciách,
- odborné semináre a konferencie.

Výber komunikačného nástroja závisel od stupňa rozpracovania jednotlivých úloh a od cieľovej skupiny, ktorej bola informácia určená. Dokumenty v etape prípravy sa prezentovali predovšetkým formou tlačových správ, ktorých ministerstvo vydalo v celkovom počte 162 na webovom sídle MH SR. Využívané boli tiež facebookové príspevky, ktoré ministerstvo publikovalo na pravidelnej báze v závislosti od aktuálnej situácie a informačnej hodnoty.

Komunikácia ministerstva vychádzala zo zásad transparentnosti, objektívnosti a komplexnosti v záujme poskytovania jasných, presných a aktuálnych informácií a uplatňovania primeranej

²⁰ - Vyhláška MH SR č. 503/2022 Z. z. z 19. decembra 2022, ktorou sa ustanovuje teplota teplej vody na odbernom mieste a pravidlá rozpočítavania nákladov na množstvo tepla dodaného v teplej vode, nákladov na množstvo dodaného tepla na vykurovanie, nákladov na množstvo dodaného tepla alebo množstva tepla vyrobeného v decentralizovanom zdroji tepla a ekonomicky oprávnených nákladov na teplo vyrobené v decentralizovanom zdroji tepla

formy s ohľadom na cieľové skupiny s použitím adekvátnych výrazových prostriedkov. Aktérmi komunikácie smerom navonok boli najmä politickí predstavitelia MH SR, hovorca ministra hospodárstva SR a zamestnanci tlačového odboru MH SR. S odbornou verejnosťou komunikovali najmä generálni riaditelia vecne príslušných sekcií, riaditelia vecne príslušných odborov, odborní zamestnanci a predstavitelia organizácií v pôsobnosti MH SR.

6.2. Verejné obstarávanie

Verejné obstarávanie zohráva kľúčovú úlohu v zabezpečení udržateľného a inkluzívneho rastu hospodárstva Slovenskej republiky, ktoré sa zakladá na princípoch sociálne a ekologicky orientovanej trhovej ekonomiky²¹. Primárnym účelom verejného obstarávania ako nástroja trhovej ekonomiky je dosiahnutie najvyššej možnej miery efektivity využitia verejných finančných prostriedkov.

Verejné obstarávanie definujeme ako pravidlá a postupy pri výbere zmluvného partnera, ktorých cieľom je efektívne a hospodárne využitie verejných prostriedkov. Výsledkom procesu verejného obstarávania je uzatvorenie zmluvy s úspešným uchádzačom. Predpisy verejného obstarávania upravujú pri zohľadnení rozličných faktorov trhových síl konkrétne postupy, ako čo najracionálnejšie, najtransparentnejšie a najspravodlivejšie zabezpečovať potreby ministerstva súkromnými silami.

Ministerstvo má v rámci verejného obstarávania v zmysle § 7 ods. 1 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní postavenie verejného obstarávateľa a je povinné uplatňovať princíp rovnakého zaobchádzania, princíp nediskriminácie hospodárskych subjektov, princíp transparentnosti, princíp proporcionality, princíp hospodárnosti a princíp efektivity.

V rámci procesnej činnosti sa odbor verejného obstarávania riadi príslušnou legislatívou Slovenskej republiky, a to jednak s dôrazom na zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“) (lex generalis) a zároveň osobitnou Smernicou č. 2/2022 Ministerstva hospodárstva SR z 25. augusta 2022 o verejnom obstarávaní a tiež ďalšími súvisiacimi právnymi predpismi (lex specialis).

Cieľom odboru verejného obstarávania je hospodárne nakladanie s finančnými prostriedkami zo zdrojov štátneho rozpočtu, ako aj z európskych štrukturálnych a investičných fondov, v rámci zabezpečovania realizácie zákaziek na tovary, služby alebo stavebné práce, a to na základe požiadaviek jednotlivých útvarov MH SR a v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní. Predmetný procesný postup, ktorý je úzko spätý s každodenným plnohodnotným fungovaním jednotlivých individuálnych pracovísk MH SR, pozostáva z kompletnej škály odborných činností charakteristických pre samotné verejné obstarávanie.

Aktivita odboru za rok 2023

Odbor verejného obstarávania v roku 2023 zrealizoval spolu 51 zákaziek, z toho 6 zákaziek nadlimitným postupom, 2 zákazky podlimitným postupom a 41 zákaziek s nízkou hodnotou,

²¹ - Čl. 55 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky

t. j. postupom podľa § 117 zákona o verejnom obstarávaní a 2 zákazky boli realizované ako výnimka zo zákona o verejnom obstarávaní. Zákazky boli realizované s prihliadnutím na sociálny aspekt a na uplatnenie princípov zeleného verejného obstarávania v rámci svojej pôsobnosti.

6.3. Kontrola

Odborné organizačné útvary MH SR (ďalej len „zamestnanci oprávnenej osoby“) vykonali v roku 2023 kontrolnú činnosť v súlade s Plánom kontrolnej činnosti MH SR na rok 2023 (ďalej len „Plán KČ MH SR na rok 2023“) vrátane operatívneho výkonu kontrolnej činnosti – mimo plánu na základe poverenia ministra hospodárstva SR.

V Pláne KČ MH SR na rok 2023 bolo uvedených spolu 19 kontrol/finančných kontrol na mieste (vrátane tých, ktoré boli začaté v roku 2022 a prešli na ukončenie do roku 2023).

- Plánované 4 kontroly (Bod I. A.1. a), (Bod I. A.1. b), (Bod I. A.1. c), (Bod I. A.2), vykonávané podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon NR SR č. 10/1996 Z. z.“).
- Plánovaných 15 finančných kontrol na mieste (ďalej len „FKnM“) vykonávaných podľa zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 357/2015 Z. z.“), t. j. (vrátane tých, ktoré boli začaté v roku 2022 a prešli na ukončenie do roku 2023).

Z 15 FKnM išlo o 5 FKnM začatých v roku 2022, ktoré prešli na ukončenie do roku 2023 (Bod I. B. I. 1, Bod I. B. I. 2, Bod I. B. I. 3, Bod I. B. I. 4 a Bod I. B. I. 5). Z 5 FKnM - dve FKnM boli ukončené v roku 2023 (Bod I. B. I. 1 a Bod I. B. I. 4) a 3 FKnM prešli na ukončenie do roku 2024 (Bod I. B. I. 2, Bod I. B. I. 3 a Bod I. B. I. 5). Ďalších 10 FKnM bolo plánovaných na rok 2023 (Bod I. B. II. 1, Bod I. B. II. 2, Bod I. B. II. 3, Bod I. B. II. 4, Bod I. B. II. 5, Bod I. B. II. 6, Bod I. B. II. 7, Bod I. B. II. 8, Bod I. B. II. 9 a Bod I. B. II. 10). Z 10 FKnM bolo 5 FKnM začatých a ukončených v roku 2023 (Bod I. B. II. 4, Bod I. B. II. 6, Bod I. B. II. 7, Bod I. B. II. 8, Bod I. B. II. 9), štyri FKnM prešli na ukončenie do roku 2024 (Bod I. B. II. 2, Bod I. B. II. 3, Bod I. B. II. 5 a Bod I. B. II. 10). Jedna FKnM (Bod I. B. II. 1) plánovaná na rok 2023 nebola vykonaná.

Na základe výsledkov jednotlivých kontrol, odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR v súlade s úlohou II.1 Plánu kontrolnej činnosti MH SR na rok 2024 a v súlade s čl. 5 ods. 1 písm. h) Smernice č. 7/2019 MH SR z 13. 12. 2019 v znení zmien a doplnení, ktoré vyplývajú zo Smernice č. 1 MH SR z 22. januára 2021 vypracoval „Správu o výsledkoch kontrolnej činnosti MH SR a o výsledkoch vybavovania petícií a sťažností v rezorte MH SR za rok 2023“ (ďalej len „správa“). Správa bola schválená ministerkou hospodárstva SR dňa 14. 02. 2024.

1. časť – Kontrolná činnosť MH SR vykonávaná podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov

V roku 2023 boli vykonané celkom 4 kontroly (Bod I. A.1. a), (Bod I. A.1. b), (Bod I. A.1. c) a 1 kontrola vykonaná (mimo plánu) na základe poverenia ministra hospodárstva. Jedna kontrola (Bod I. A.2) plánovaná na rok 2023 nebola vykonaná.

Zo 4 vykonaných kontrol pri 1 kontrole (Bod I. A.1. b) bol zistený nedostatok, o výsledku kontroly bol vyhotovený Protokol o výsledku kontroly. V 3 prípadoch neboli zistené nedostatky, o vykonaní kontroly bol vyhotovený Záznam o kontrole.

2. Časť – Kontrolná činnosť vykonávaná podľa zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

V roku 2023 bolo vykonaných celkom 19 FKnM (vrátane tých, ktoré boli začaté v roku 2022 a prešli na ukončenie do roku 2023). Z toho 2 FKnM začaté v roku 2022, ktoré prešli na ukončenie do roku 2023 (Bod I. B. I. 1 a Bod I. B. I. 4). Z 10 FKnM, ktoré boli plánované na rok 2023 bolo ukončených 5 FKnM (Bod I. B. II. 4, Bod I. B. II. 6, Bod I. B. II. 7, Bod I. B. II. 8 a Bod I. B. II. 9). Dvanásť FKnM bolo vykonaných mimo Plánu KČ MH SR na rok 2023 na základe poverenia ministra/ministerky hospodárstva SR.

Z 19 vykonaných FKnM pri 7 FKnM (Bod I. B. I. 1, Bod I. B. II. 4, Bod I. B. II. 6, Bod I. B. II. 7, Bod I. B. II. 9 a 2 mimo plánu) boli zistené nedostatky, a preto zamestnanci oprávnenej osoby vypracovali Návrh správy z FKnM. V 12 prípadoch nedostatky zistené neboli a z toho dôvodu boli zamestnancami oprávnenej osoby vypracované Správy z FKnM.

3. Časť – Vybavovanie petícií, sťažností a iných podaní

Odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR v rozsahu svojej pôsobnosti vybavuje petície v súlade so zákonom č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o petičnom práve“) a vybavuje sťažnosti v súlade so zákonom č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sťažnostiach“).

Vybavovanie petícií a sťažností a iných podaní Ministerstvom hospodárstva SR

V tejto časti správy je uvedený štatistický prehľad so stručným popisom podaní vybavovaných MH SR, pričom sú osobitne uvedené údaje o petíciách, o sťažnostiach a o iných podaniach.

Vedenie evidencie a vybavovanie petícií bolo na MH SR zabezpečované v súlade so zákonom o petičnom práve.

Vedenie evidencie a vybavovanie sťažností MH SR zabezpečovalo v súlade so zákonom o sťažnostiach.

Centrálna evidencia petícií a sťažností podaných na MH SR je vedená na odbore kontroly a prevencie korupcie MH SR oddelene od ostatných písomností. V roku 2023 bola v evidencii zaevidovaná 1 petícia, ktorá bola doručená od bývalých zamestnancov niekdajšej spoločnosti Severoslovenské celulóžky a papierne, a.s. (ďalej len „SCP, a.s.“) v súvislosti s privatizáciou a vedením sporových konaní k nárokom poškodených osôb vyplývajúcich z tejto privatizácie. Táto petícia bola vybavená ako žiadosť v zmysle ustanovenia § 5 ods. 6 zákona o petičnom práve.

V evidencii sťažností bolo v roku 2023 zaevidovaných 26 nových sťažností. Z úrovne MH SR bolo v danom roku vybavených prešetrením 5 sťažností. Na vybavenie do roku 2024 prešlo 12 nových sťažností.

Spôsob vybavenia sťažnosti závisel najmä od obsahu konkrétneho podania, od toho, čo sťažovatelia namietali, ako aj od toho, voči komu sťažnosť smerovala.

Z celkového počtu sťažností bolo 6 vybavených postúpením orgánu príslušnému na ich vybavenie.

Z úrovne MH SR bolo v roku 2023 prešetrených 5 sťažností. Za prešetrenie sa pre daný účel považuje prešetrenie priamym výkonom šetrenia pracovníkmi MH SR. Jedna sťažnosť bola vyhodnotená ako opodstatnená a 4 ako neopodstatnené.

Z doručených sťažností MH SR 4 sťažnosti odložilo. Tri sťažnosti odložilo z dôvodu, že boli podané v elektronickej podobe a neboli autorizované podľa osobitného predpisu ani odoslané prostredníctvom prístupového miesta, ktoré vyžaduje autorizáciu a následne neboli do piatich pracovných dní od ich podania potvrdené ani jedným zo spôsobov, ani vlastnoručným podpisom tak, ako to vyžaduje zákon. Jedna sťažnosť bola odložená z dôvodu, že MH SR bola zaslaná na vedomie.

Vecné zamerania všetkých sťažností doručených MH SR sa týkali postupov rôznych orgánov vo viacerých oblastiach. Zo sťažností vybavených v roku 2023 sa väčšina týkala, podobne ako každý rok, činnosti orgánov štátnej správy a námietky v nich prezentované smerovali najmä na údajné nekonanie, resp. nedodržanie lehôt, či na údajné nedodržanie príslušných zákonov a postupov.

Zo sťažností vybavených v roku 2023 smerovalo po jednej sťažnosti proti postupu Hlavného banského úradu, Slovenskej inovačnej a energetickej agentúre a Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky. Desať vybavených sťažností smerovalo proti postupu orgánov Slovenskej obchodnej inšpekcie.

Voči postupu MH SR smerovali 2 vybavené sťažnosti. Obidve poukazovali na postup odboru výkonu obchodných opatrení MH SR, preto boli vybavené z úrovne odboru kontroly a prevencie korupcie MH SR a obe boli vyhodnotené ako neopodstatnené. V roku 2023 nebola evidovaná žiadna sťažnosť, ktorá by vyjadrovala nesúhlas podávateľov s vybavovaním ich predchádzajúcich podaní, resp. sťažností odborom kontroly a prevencie korupcie MH SR.

Odboru kontroly a prevencie korupcie MH SR boli v roku 2023 pridelené na vybavenie aj iné podania, pričom celkovo ich bolo v uvedenom roku vybavených 15, štyri z toho z roku 2022. Žiadne podanie neprešlo na vybavenie do roku 2024. Všetky tieto podania po preskúmaní ich obsahu neboli zaevidované do evidencie sťažností a petícií, ale zaradené medzi inú korešpondenciu odboru kontroly a prevencie korupcie MH SR. Medzi tieto podania patria také, ktoré nespĺňajú kritériá sťažností podľa zákona o sťažnostiach. Sú to rôzne oznámenia, podnety, žiadosti o pomoc, návrhy, dopyty a iné podania obdobného charakteru.

Vybavovanie petícií a sťažností a iných podaní organizáciami v pôsobnosti MH SR

Na zabezpečenie spracovania tejto časti správy si odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR vyžiadal údaje o petíciách a sťažnostiach, údaje o zameraní petícií a opodstatnených sťažností a údaje o opatreniach prijatých na odstránenie zistených nedostatkov od 6 organizácií MH SR, ktoré sú v jeho pôsobnosti (ďalej len „organizácie v pôsobnosti ministerstva“).

V roku 2023 organizáciám v pôsobnosti MH SR nebola doručená žiadna petícia.

Organizáciám v pôsobnosti MH SR bolo v roku 2023 doručených celkovo 63 sťažností. Ku dňu 31. 12. 2023 bolo vybavených celkovo 46 sťažností, pričom 3 z toho boli sťažnosti doručené v roku 2022. Dvadsať sťažností prešlo na vybavenie do roku 2023. Z počtu 46 vybavených sťažností organizácie v pôsobnosti MH SR prešetrili alebo prekontrolovali 24 sťažností, 4 sťažnosti boli vybavené postúpením a 18 odložením alebo vrátením.

Z celkového počtu 24 prešetrovaných sťažností bolo 22 kvalifikovaných ako neopodstatnených, dve ako opodstatnené.

Organizáciám v pôsobnosti MH SR boli v roku 2023 pridelené na vybavenie aj iné podania, pričom celkovo ich bolo v uvedenom roku vybavených 114, osem z toho z roku 2022. Deväť podaní prešlo na vybavenie do roku 2024.

V tejto súvislosti pre informáciu uvádzame, že po schválení správy ministerkou hospodárstva SR v nadväznosti na § 10 ods. 3 zákona o sťažnostiach, boli údaje o vybavovaní petícií, sťažností a iných podaní zaevidovaných v centrálnej evidencii petícií a sťažností MH SR a organizácií v pôsobnosti MH SR za rok 2023 predložené na Úrad vlády SR, resp. ÚV SR na základe jeho vyžiadania (list sekcie kontroly, odbor petícií, sťažností a ostatných podaní ÚV SR č. 8860-2/2023/IP-281/OPSOP z 30. 11. 2023) listom dňa 15. 02. 2024. Poskytnuté údaje ÚV SR boli podkladom k vypracovaniu „Informácie o vybavovaní petícií a sťažností za rok 2023“.

4. časť - Prevencia korupcie a ochrana oznamovateľov protispoločenskej činnosti za rok 2022

Odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR v roku 2023 zabezpečil plnenie úloh uznesenia vlády SR č. 585/2018, ktorým bola schválená Protikorupčná politika SR na roky 2019 – 2023.

MH SR má zavedený funkčný systém riadenia korupčných rizík (ďalej len „RKR“) a odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR, ktorého riaditeľ je protikorupčný koordinátor, koordinuje a vykonáva dohľad nad jeho vývojom, fungovaním a vykonávaním.

K zabezpečeniu RKR, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou protikorupčného systému, boli jednotlivými útvarmi MH SR identifikované potenciálne korupčné riziká v ich odbornej pôsobnosti podľa stupňa významnosti rizika a navrhnuté protikorupčné opatrenia. K identifikovaniu potenciálnych korupčných rizík je MH SR súčasne zapojené aj do Informačného systému RKR (ďalej len „IS RKR“), ktorý vytvoril ÚV SR a spravuje ho prostredníctvom Datacentra.

V roku 2023 odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR spustil prostredníctvom IS RKR prieskum pre zamestnancov MH SR formou elektronicky anonymného dotazníka a výsledky spracoval v IS RKR. Súčasne požiadal všetky útvary MH SR o prehodnotenie korupčných rizík, vyhodnotenie a aktualizáciu opatrení. Identifikované korupčné riziká a k nim definované protikorupčné opatrenia následne spracoval do Zoznamu korupčných rizík MH SR. Protikorupčné opatrenia pre riziká s najvyšším stupňom významnosti zo Zoznamu korupčných rizík MH SR sú zapracované do Protikorupčného programu MH SR (ďalej len „PKP“), kde sú

súčasne premietnuté aj opatrenia z Národného protikorupčného programu SR, ktorý bol schválený uznesením vlády SR č. 426/2019.

Cieľom PKP je vytvorenie protikorupčného prostredia na MH SR, najmä vzdelávaním a zvyšovaním protikorupčného povedomia zamestnancov, uplatňovaním efektívneho systému na oznamovanie podozrení z korupcie a inej protispoločenskej činnosti, presadzovaním protikorupčného správania a konania na každom stupni riadenia, zavedením a presadzovaním kultúry integrity, etického kódexu vrátane jeho efektívneho osvojovania zamestnancami, transparentnosťou rozhodovania a uplatňovaním vyvoditeľnej osobnej zodpovednosti za porušenie pravidiel a zavinené zlyhanie pri výkone verejnej moci.

Týmto postupom je zavedený funkčný systém RKR v podmienkach MH SR, ktorý odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR koordinuje a vykonáva dohľad nad jeho vývojom, fungovaním a vykonávaním.

V rámci plnenia úlohy B. 4 uznesenia vlády SR č. 585/2018 vypracoval odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR aktualizáciu PKP a vyhodnotil plnenie protikorupčných opatrení do 30. júna za predchádzajúci kalendárny rok. Aktuálne znenie PKP zverejňuje odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR na webovom sídle MH SR na adrese: <https://www.mhsr.sk/ministerstvo/prevenicia-korupcie>.

Odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR za účelom zisťovania miery úspešnosti prevencie korupcie monitoruje a priebežne získava informácie o korupčných rizikách a o stave vykonávania protikorupčných opatrení poskytnuté organizačnými útvarmi, ktoré následne vyhodnocuje a zohľadňuje zmeny v rámci ich následnej aktualizácie.

K zlepšeniu kultúry MH SR prispievajú aj nastavené vnútorné systémy oznamovania korupcie a inej protispoločenskej činnosti, ktoré nabádajú k zodpovednému prístupu zamestnancov, povzbudzujú ich k tomu, aby na také prípady upozorňovali a oznamovali nekalé praktiky, čím prispievajú k tomu, že sa na MH SR viac korupcia netoleruje a je postavená mimo spoločenskú normu, t. j. Interný systém oznamovania podozrení z protispoločenskej činnosti.

Cieľom je zabezpečiť bezpečné a efektívne oznamovanie a preverovanie oznámení týkajúcich sa protispoločenskej činnosti, s ktorou sa zamestnanci MH SR, osoby v inom obdobnom vzťahu vrátane zamestnancov vybraných právnických osôb v pôsobnosti MH SR stretnú pri výkone pracovných činností.

Oznamovanie podozrení z protispoločenskej činnosti v zmysle zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 189/2023 Z. z. (ďalej len „zákon o ochrane oznamovateľov“), ktorý upravuje podmienky poskytovania ochrany osobám v pracovnoprávnom vzťahu alebo v inom obdobnom vzťahu v súvislosti s oznamovaním kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti (ďalej len „protispoločenská činnosť“) má MH SR upravené riadiacim aktom – **Smernica MH SR o podávaní, prijímaní, preverovaní a evidencii oznámení v zmysle zákona o ochrane oznamovateľov**. Smernica určuje podrobnosti o podávaní, evidovaní, prijímaní, preverovaní a vybavovaní oznámení o protispoločenskej činnosti (ďalej len „oznámenia“), povinnostiach a

oprávneniach zodpovednej osoby, prijímaní opatrení na odstránenie nedostatkov zistených pri preverovaní oznámení a komunikácii s oznamovateľom vo veci týchto opatrení, prijímaní opatrení proti bráneniu v oznamovaní protispoločenskej činnosti v podmienkach MH SR (tzv. odvetné opatrenia a odvetná činnosť), ochrane oznamovateľa, zachovaní mlčanlivosti o totožnosti oznamovateľa a totožnosti dotknutej osoby, spracúvaní osobných údajov uvedených v oznámení a ochrane osobných údajov oznamovateľa a vzťah k vybraným právnickým osobám v pôsobnosti MH SR.

Súčasne MH SR má na tento účel zriadenú **protikorupčnú linku** (e-mailová adresa), ktorá je zverejnená na internej webovej stránke MH SR (intranete) a stručne info aj na webovom sídle MH SR na adrese: <https://www.mhsr.sk/ministerstvo/prevenicia-korupcie/protikorupcna-linka>.

V nadväznosti na Protikorupčnú politiku SR na roky 2019 – 2023 a v súlade s PKP z 19. 6. 2023 (aktualizácia k 30. 6. 2023) bola ROZHODNUTÍM č. 2/2023 ministra hospodárstva SR z 24. 8. 2023 vydaná „Protikorupčná politika MH SR a vybraných právnických osôb v jeho pôsobnosti“. Protikorupčná politika MH SR a vybraných právnických osôb v jeho pôsobnosti nadobudla účinnosť 1. 9. 2023 a je zverejnená na intranete a na webovom sídle MH SR na adrese: [Protikorupčná politika MH SR a vybraných právnických osôb v jeho pôsobnosti | Prevencia korupcie | Ministerstvo | MHSR](#).

V súvislosti s opatrením a úlohou č. 6 vyplývajúcou riaditeľovi odboru kontroly a prevencie korupcie MH SR v PKP z 20. 6. 2022 (aktualizácia k 30. 6. 2022) a v zmysle uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 457/2022 z 13. 7. 2022 k Akčnému plánu Iniciatívy pre otvorené vládnutie v SR na roky 2022 – 2024, v ktorom vláda ukladá ministrom v úlohe B.8.: „vykonať každoročne školenie zamestnancov zodpovednou osobou v oblasti oznamovania protispoločenskej činnosti do 30. júna 2023, do 30. júna 2024, riaditeľ odboru kontroly a prevencie korupcie MH SR v súčinnosti s osobným úradom MH SR zabezpečil pre všetkých zamestnancov MH SR (v termíne od 19. 5. 2023 do 2. 6. 2023) a vybrané právnické osoby MH SR (v termíne od 24. 5. 2023 do 7. 6. 2023) formou e-learningu aktualizácie e-learningové vzdelávanie „Prevencia korupcie a ochrany oznamovateľov protispoločenskej činnosti“, ktorého autormi a odbornými garantmi sú zamestnanci OKaPK. Uvedené aktualizácie e-learningové vzdelávanie nahradilo pôvodný Protikorupčný e-learningový program (PELP). Všetci novoprijatí zamestnanci a zamestnanci v rámci adaptačného vzdelávania na MH SR od 1. 6. 2023 sú povinní absolvovať aktualizácie e-learningové vzdelávanie „Prevencia korupcie a ochrany oznamovateľov protispoločenskej činnosti“.

Cieľom tohto vzdelávania (vzdelávacieho kurzu) bolo a je zvyšovanie informovanosti o opatreniach v oblasti prevencie korupcie na MH SR, posilnenie vnútorných systémov oznamovania protispoločenských činností a ochrany ich oznamovateľov, posilňovanie protikorupčného správania a upevňovania etických zásad všetkých zamestnancov MH SR a zamestnancov vybraných právnických osôb v jeho pôsobnosti v súlade s princípmi štátnej služby, zlepšovanie protikorupčnej prevencie aktívnou účasťou na identifikácii a riešení korupčných rizík a na skvalitnení protikorupčnej kultúry v našom rezorte.

6.4. Vnútný audit

Odbor vnútorného auditu MH SR v rozsahu svojej pôsobnosti zabezpečuje výkon vnútorného auditu (ďalej len „VnA“) v rámci kapitoly MH SR v súlade so zákonom č. 357/2015 Z. z. Svojou činnosťou pridáva hodnotu organizácii, nakoľko poskytuje objektívne a relevantné uisťovacie služby a prispieva k zdokonaľovaniu riadiacich a kontrolných procesov so zohľadnením medzinárodne uznávaných audítorských štandardov. Na tento účel poskytuje aj poradenské služby vo forme konzultácii a poradenstva. Odbor vnútorného auditu MH SR svojou činnosťou napomáha k plneniu cieľov, úloh a zámerov MH SR a prináša systematický metodický prístup k zlepšovaniu efektívnosti finančného riadenia. Pri týchto činnostiach uplatňuje nasledovné princípy: princíp nezávislosti, princíp čestnosti, princíp objektívnosti, princíp mlčanlivosti, princíp odbornosti a princíp etického vystupovania a korektných vzťahov.

Odbor vnútorného auditu MH SR je funkčne a organizačne oddelený a nezávislý od iných organizačných útvarov MH SR a od výkonu finančnej kontroly. Odbor vnútorného auditu MH SR má interne upravené postavenie, ciele, činnosti, zásady a postupy pri výkone vnútorného auditu v Štatúte VnA MH SR, Smernici o vykonávaní VnA a v Manuáli pre výkon VnA odboru vnútorného auditu MH SR.

VnA boli vykonané v súlade s § 16 zákona č. 357/2015 Z. z. minimálne dvoma zamestnancami pod vedením vnútorného audítora. Zamestnanci odboru vnútorného auditu MH SR počas sledovaného obdobia neboli poverovaní činnosťami, ktoré by boli v rozpore s ich nezávislosťou a počas tohto obdobia boli vylúčené akékoľvek zásahy smerujúce k ovplyvňovaniu zamestnancov vykonávajúcich vnútorný audit.

V roku 2023 nedošlo oproti roku 2022 k obmedzeniu zdrojov, t. j. k poklesu personálnych kapacít odboru vnútorného auditu. Počas roka 2023 došlo poskytovaním audítorských služieb k pridanej hodnote organizácii, nakoľko vnútorný audit poskytoval objektívne a relevantné uisťovacie služby a prispieval k efektívnosti a účinnosti procesov správy a riadenia organizácie, riadenia rizík a kontrolných procesov. Uisťovacie služby reflektovali na aktuálne potreby MH SR a rizikovú analýzu. Počas tohto obdobia bol realizovaný systém zabezpečovania zvyšovania kvality VnA. V sledovanom období bola audítorská činnosť zaznamenaná v elektronickej forme a finálne výstupy z nej boli autorizované kvalifikovaným elektronickým podpisom. Ostatné výstupy boli autorizované relevantnými typmi autorizácie v zmysle schválených interných pravidiel v podmienkach MH SR a Manuálu pre výkon VnA odboru vnútorného auditu MH SR.

V roku 2023 odbor vnútorného auditu MH SR vykonával 10 VnA, z toho bolo ukončených 8 VnA. Z celkového počtu vykonávaných VnA v roku 2023 bolo 9 plánovaných a 1 neplánovaný VnA. V roku 2023 boli VnA vykonávané na základe schváleného plánu VnA v pôsobnosti MH SR na rok 2022, na rok 2023 a na základe rozhodnutia ministra. Plánované VnA boli vykonané na základe hodnotenia rizík, ktoré vyplývajú z určených úloh a cieľov MH SR a s prihliadnutím na výsledky predchádzajúcich kontrol a auditov. Hodnotenie rizík bolo vykonané podľa odborného úsudku a zohľadňovalo aj identifikované riziká v rámci systému riadenia rizík na MH SR.

V tejto súvislosti uvádzame, že 2 VnA začaté v roku 2023 boli ukončené v roku 2024. Pre úplnosť uvádzame, že 1 plánovaný VnA na rok 2023 nebol vykonaný. Bolo to zapríčinené predovšetkým z dôvodu dosiahnutých rozsiahlych výsledkov a pridanej hodnoty z ostatných VnA. V tejto súvislosti uvádzame, že počas roka 2023 bol identifikovaný nadpriemerný počet nedostatkov a rovnako aj výsledkov VnA systémového charakteru, čoho dôsledkom bolo v týchto prípadoch najmä rozsiahlejšie a časovo náročnejšie overovanie plnenia opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov a odstránenie príčin ich vzniku. Ďalšie dôvody spočívali v oblasti personálnych zdrojov a poskytovania poradensko-konzultačných služieb najmä na účel zefektívnenia finančného riadenia.

Počas roka 2023 boli na základe hodnotenia rizík vykonané VnA v oblasti finančného riadenia prostriedkov EÚ a systému riadenia Operačného programu Integrovaná infraštruktúra, resp. OP II, finančného riadenia verejných financií (vlastné zdroje), verejného obstarávania, správy majetku štátu, účtovníctva a výkazníctva, systému riadenia rizík, informačných systémov, právnych služieb, legislatívneho procesu a metodiky ako aj v oblasti vnútorného kontrolného systému. Tieto oblasti boli hodnotením rizík vyhodnotené ako rizikové, resp. boli overené na základe podnetu. V sledovanom období boli realizované nasledovné typy VnA: audit zhody, systémový audit, finančný audit, audit výkonnosti a audit informačných systémov.

V roku 2023 boli vykonávané VnA, ktorými sa overilo dodržiavanie zákona č. 357/2015 Z. z., ako aj existencia vnútorného kontrolného prostredia a nastavenie kontrolných mechanizmov. Overovaním a hodnotením dodržiavania ustanovení zákona č. 357/2015 Z. z. boli zistené nedostatky. Zároveň uvádzame, že aj v rámci nastavenia vnútorného kontrolného prostredia a kontrolných mechanizmov boli VnA identifikované nedostatky.

VnA, ktoré boli ukončené v roku 2023, boli zistené 3 nesystémové a finančné nedostatky, 54 systémových a nefinančných nedostatkov a 44 nesystémových a nefinančných nedostatkov. VnA, ktoré boli skončené v roku 2023 bolo zistených celkovo 101 nedostatkov, z ktorých bolo 39 nedostatkov vysokej závažnosti, 50 strednej závažnosti a 12 nízkej závažnosti. Okrem zistených nedostatkov boli VnA navrhnuté aj ďalšie zlepšenia za účelom zdokonalenia riadiacich a kontrolných procesov.

Ukončenými VnA v roku 2023 získal odbor vnútorného auditu MH SR primerané uistenie o oprávnenosti poskytnutia, resp. použitia verejných financií vo výške 52 075 980,19 eur, z toho 49 746 140,36 eur boli prostriedky štátneho rozpočtu (ŠR), 1 370 075,92 eur boli prostriedky Európskej únie (EÚ) a 959 763,91 Eur bolo prostriedkov povinnej osoby na spolufinancovanie.

V prípade zistených nedostatkov v rámci VnA vykonaných podľa zákona č. 357/2015 Z. z. bol vyhotovený Návrh správy z VnA a Správa z VnA. V prípade, ak by VnA neboli zistené nedostatky, bola by vyhotovená len Správa z VnA. Odbor vnútorného auditu MH SR si počas sledovaného obdobia riadne plnil svoje zákonné povinnosti a pri svojej činnosti zohľadňoval medzinárodné audítorské štandardy a etický kódex pre výkon vnútorného auditu. Jednotlivé audítorské akcie boli vykonané len pod vedením vnútorného audítora a na základe písomného poverenia na vykonanie vnútorného auditu vydaného ministrom hospodárstva SR. Výsledky vnútorných auditov boli v sledovanom období distribuované primeraným stranám, ktoré mali týmto výsledkom venovať zodpovedajúcu pozornosť. Odbor vnútorného auditu MH SR počas

sledovaného obdobia vyhodnocoval dostatočnosť a účinnosť prijatých opatrení, ako aj overoval ich plnenie.

Výsledky a spôsoby ukončenia VnA obsahovala Ročná správa o vykonaných VnA za rok 2023 vypracovaná v súlade so zákonom č. 357/2015 Z. z. a vyhláškou Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 204/2019 Z. z. ktorou sa ustanovuje obsah ročnej správy o vykonaných vnútorných auditoch a ktorá bola schválená ministerkou hospodárstva SR dňa 26. 02. 2024.

Počas sledovaného obdobia boli odborom vnútorného auditu poskytované aj poradenské služby zohľadňujúc medzinárodné štandardy pre profesionálnu prax interného auditu a potreby MH SR.

6.5. Informačné a komunikačné technológie

Odbor informatiky MH SR v roku 2023 úspešne zrealizoval migráciu virtuálnych serverov z prostredia Hyper-V a skonsolidoval tak na jednotné prostredie VMware s centrálnou správou vCenter. Pomocou obstaraného zálohovacieho systému Veeam sa v roku 2023 podarilo spustiť zálohovanie celej virtualizovanej infraštruktúry ministerstva.

V spolupráci s odborom verejného obstarávania bola realizovaná súťaž na „Servisná zmluva / Rámcová zmluva o poskytovaní služieb údržby a rozvoja existujúceho systému pre podporu elektronickej správy registratúry FABASOFT“, čím sa podarilo na obdobie 4 rokov zastabilizovať tento dôležitý systém zintegrovaný na ÚPVS a ďalšie registre.

V spolupráci s odbormi MH SR a ich jednotlivými garantami modulov Centrálného ekonomického systému, resp. CES sa ministerstvo pripravilo na prechod z testovacieho a konfiguračného režimu do produkčnej prevádzky od 1. 1. 2024.

MINISTERSTVO
HOSPODÁRSTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

7. Konsolidovaná účtovná zvierka

MINISTERSTVO HOSPODÁRSTVA 2023

7. Konsolidovaná účtovná závierka

Konsolidovaná účtovná závierka Ministerstva hospodárstva SR za rok 2023 bola zostavená v súlade s § 22a zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a Opatrením Ministerstva financií Slovenskej republiky zo dňa 10. decembra 2014 č. MF/21230/2014 – 31, ktorým sa mení a dopĺňa Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky zo dňa 17. decembra 2008 č. MF/27526/2008-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o metódach a postupoch konsolidácie vo verejnej správe a podrobnosti o usporiadaní a označovaní položiek konsolidovanej účtovnej závierky vo verejnej správe v znení neskorších predpisov.

Zostavená bola ako riadna konsolidovaná účtovná závierka („KÚZ“). Sprístupnená je v Registri účtovných závierok a tiež v sídle konsolidujúcej účtovnej jednotky.

KÚZ Ministerstva hospodárstva SR bude zahrnutá do konsolidovanej účtovnej závierky ústrednej správy.

7.1. Informácie o konsolidovanom celku

Konsolidovaný celok Ministerstva hospodárstva SR zahŕňal nasledovné účtovné jednotky („ÚJ“):

Názov účtovnej jednotky	Právna forma	Podiel konsolidujúcej ÚJ na ZI (%)	Podiel konsolidujúcej ÚJ na hlasovacích právach (%)
Ministerstvo hospodárstva SR	Rozpočtová organizácia	x	x
Slovenská obchodná inšpekcia	Rozpočtová organizácia	x	x
Hlavný banský úrad	Rozpočtová organizácia	x	x
Puncový úrad	Rozpočtová organizácia	x	x
Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu	Príspevková organizácia	x	x
Slovenská inovačná a energetická agentúra	Príspevková organizácia	x	x
Múzeum obchodu	Príspevková organizácia	x	x

Transpetrol	Akciová spoločnosť	100	100
Jadrová a vyrad'ovacia spoločnosť	Akciová spoločnosť	100	100
Jadrová energetická spoločnosť Slovenska	Akciová spoločnosť	51	50
Slovenský plynárenský priemysel (Súčasť KC od 01.06.2014)	Akciová spoločnosť	100	100
Slovenské elektrárne (Súčasť KC od 01.08.2014)	Akciová spoločnosť	34	34
Západoslovenská energetika (Súčasť KC od 01.08.2014)	Akciová spoločnosť	51	51*
Stredoslovenská energetika (Súčasť KC od 01.08.2014)	Akciová spoločnosť	51	51*
MH Invest II, (od 24.10.2015)	Spol. s r.o.	100	100
MH Manažment, (od 19.12.2015)	Akciová spoločnosť	100	100
Rudné bane	Štátny podnik	100	x
Národný jadrový fond	Fond	100	x
MH Invest, od 24.03.2018	Spol. s r.o.	100	100
Valaliky Industrial Park, od 02.03.2022	Spol. s r.o.	100	100

*/ V spoločnostiach, kde podľa hlasovacích práv by mala mať kontrolu konsolidujúca ÚJ, je manažérska kontrola v rukách menšinového vlastníka, preto sa konsoliduje metódou vlastného imania.

Do Konsolidovanej účtovnej závierky Ministerstva hospodárstva SR boli zahrnuté KÚZ nasledovných spoločností:

- Transpetrol, a. s.,
- Slovenské elektrárne, a. s.,
- Západoslovenská energetika, a. s.,
- Stredoslovenská energetika Holding, a. s.,
- Slovenský plynárenský priemysel, a.s.

Obchodnými spoločnosťami, ktoré patria do pôsobnosti Ministerstva hospodárstva SR sú v prevažnej miere strategické podniky slovenského hospodárstva.

Transpetrol, a. s.

Spoločnosť Transpetrol, a.s. ako prevádzkovateľ slovenského ropovodného systému zabezpečuje tranzitnú a vnútroštátnu prepravu ropy a jej skladovanie tak, aby zabezpečila potrebné množstvo ropy predovšetkým pre slovenské hospodárstvo a svojich ostatných obchodných partnerov.

Strategickou prioritou spoločnosti je poskytovanie kvalitnej služby prepravy a skladovania ropy bez narušenia ekologickej stability 9 626 207 ton ropy. Hlavnú úlohu z hľadiska realizovaných tržieb a využívania prepravnej kapacity ropovodu v prevádzke spoločnosti zohráva rafinéria SLOVNAFT, a.s. v Bratislave, ktorá je jediným odberateľom ropy na Slovensku. Najvýznamnejším zahraničným odberateľom spoločnosti Transpetrol, a.s. je rafinéria v Českej republike ORLEN Unipetrol RPA, s.r.o., pre ktorú prepravila v r. 2023 celkovo 4 223 352 ton ropy.

Druhou kľúčovou oblasťou podnikateľskej činnosti spoločnosti Transpetrol, a.s. je skladovanie ropy pre hlavných odberateľov a ďalších zákazníkov.

Neoddeliteľnou súčasťou strategického rozvoja spoločnosti je pokračovať v investíciách súvisiacich s prepravou a skladovaním ropy aj vzhľadom na meniace sa požiadavky zákazníkov. Dôležité sú aj investície do rozširovania a modernizácie technológie prevádzky ropovodného systému a rozširovania skladových kapacít, kde sa predpokladá v budúcnosti nárast záujmu o skladovanie väčších objemov ropy zo strany komerčných zákazníkov, ale aj o skladovanie núdzových zásob ropy. Významnú úlohu zohrávajú aj investície súvisiace so zvýšením efektivity prepravy ropy, plynulosti a bezpečnosti prepravy, s modernizáciou riadiaceho a informačného systému ropovodu a ochranou životného prostredia.

Jadrová a vyrad'ovacia spoločnosť, a. s. („JAVYS“)

Jadrová a vyrad'ovacia spoločnosť, a.s. je strategická spoločnosť, ktorej poslaním je vykonávanie činností v zmysle Vnútroštátnej politiky a Vnútroštátneho programu nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi (RAO). Znamená to bezpečne, spoľahlivo, ekologicky a ekonomicky efektívne vyrad'ovať dve najstaršie jadrové elektrárne („JE“) na Slovensku JE A1 a JE V1, poskytovať jadrové služby v oblastiach nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a s rádioaktívnymi odpadmi optimálnym využívaním existujúcich spracovateľských kapacít a poskytovať súvisiaci servis. Spoločnosť Javys poskytuje tretím stranám dodatočné služby vyplývajúce z uzatvorených servisných a nájomných zmlúv. Spoločnosť JAVYS ako jediná disponuje odborne kompetentným personálom, príslušnými technickými prostriedkami, vybudovanými zariadeniami na výkon týchto činností a je držiteľkou oprávnení vydávaných dozornými orgánmi. Všetky činnosti realizuje v zmysle schválenej Vnútroštátnej politiky a Vnútroštátneho programu nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a s rádioaktívnymi odpadmi v SR a v súlade so zásadami smernice EK 2011/70/Euroatom.

JAVYS je tiež oprávnenou organizáciou na nakladanie so žiaričmi a rádioaktívnymi odpadmi neznámeho pôvodu, nepoužívanými žiaričmi a rádioaktívnymi materiálmi, pričom v roku 2023 bolo realizovaných 9 záchytov zdrojov ionizujúceho žiarenia neznámeho pôvodu.

Javys má svoje významné miesto aj v medzinárodnom priestore. Od roku 2021 sa pre Javys zásadne zmenili podmienky a možnosti realizácie komerčných projektov v oblasti nakladania so zahraničnými rádioaktívnymi odpadmi (RAO) na spracovateľských technológiách. Zákonom č. 388/2021 Z. z. bol na územie SR zakázaný dovoz zahraničných RAO s cieľom jeho spracovania spaľovaním, spoločnosť však môže dokončiť už uzatvorené kontrakty. Cieľom spoločnosti začali byť projekty konzultantského zamerania v oblasti vyradovania jadrových elektrární a nakladania s RAO a vyhoreným jadrovým palivom.

Jadrová energetická spoločnosť Slovenska, a. s. („JESS“)

Jadrová energetická spoločnosť Slovenska, a.s., vznikla 31. 12. 2009 zápisom do Obchodného registra SR. Vytvorením spoločnosti JESS sa otvoril priestor pre prípravu projektu výstavby nového jadrového zdroja v Jaslovských Bohuniciach. JESS je spoločným podnikom slovenskej Jadrovej a vyradovacej spoločnosti, a. s. , ktorá vlastní 51 % podiel a dcérskej spoločnosti českej energetickej skupiny ČEZ – ČEZ Invest Slovensko, a.s., vlastniacej 49 % akcií spoločnosti. Manažérska kontrola podľa dohody oboch partnerov funguje na princípe rovnosti a konsenzu oboch partnerov. Víziou spoločnosti je podieľať sa na dekarbonizácii energetiky SR formou realizácie novej jadrovej elektrárne s cieľom čo najskôr bezpečne a efektívne vyrábať bezemisnú elektrickú energiu s dôrazom na maximálnu bezpečnosť a na minimálny vplyv na životné prostredie. Jej poslaním je pripraviť a realizovať projekt nového jadrového zdroja (NJZ) s výberom najvhodnejšieho variantu, zabezpečenie jeho výstavby a prevádzky v lokalite Jaslovských Bohuníc, prihliadajúc na maximálnu bezpečnosť, spoľahlivosť, ekonomickú efektívnosť a minimálny vplyv na životné prostredie Slovenska. Projekt NJZ bol v roku 2018 zahrnutý aj do dokumentu „Národný investičný plán SR na roky 2018 - 2030“.

V roku 2021 bolo spoločnosťou a oboma akcionármi podpísané Memorandum o porozumení, na základe ktorého JESS popri Projekte NJZ môže rozvíjať aj Projekt OZE, ktorý je zameraný na výrobu elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov a výrobu vodíka. V roku 2021 vláda SR schválila návrh na rozšírenie predmetu podnikania spoločnosti JESS o uvedené činnosti.

Vzhľadom na nové rozvojové aktivity spoločnosť JESS dňa 18. 10. 2022 založila dve 100 % dcérske spoločnosti: JESS OZE s.r.o. a JESS Projects s.r.o.

V priebehu roku 2023 v Projekte OZE spoločnosť na základe projektovej prípravy začala realizovať výstavbu fotovoltického parku v areáli Jaslovských Bohuníc a vodíkové hospodárstvo na mieste EMPARK Trnava pod názvom „Vodík pre dopravu“.

Slovenský plynárenský priemysel, a. s. („SPP“)

Slovenský plynárenský priemysel, a.s. je najväčším slovenským dodávateľom energií. V oblasti dodávky plynu priamo nadväzuje na viac ako 165-ročnú tradíciu slovenského plynárenstva a od roku 2012 pôsobí aj na trhu dodávky elektrickej energie. Zemný plyn alebo elektrickú energiu dodáva do takmer 1,5 milióna odberných miest. Podiel SPP, a.s. na trhu domácnosti v dodávke elektriny dosiahol v r. 2023 úroveň okolo 12 %. Celkový trhový podiel v dodávke plynu predstavoval v r. 2023 64 %.

Od roku 2020 je SPP tiež výkupcom elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie (OZE) a zo zdrojov s vysokoúčinnou kombinovanou výrobou elektriny a tepla (KVET).

V dodávke elektriny pre domácnosti SPP vykonával v r. 2023 činnosť tzv. agenta, teda zodpovedal za nákup elektriny od spoločnosti Slovenské elektrárne, a.s., pre potreby zaistenia výhodnejších cien pre domácnosti v roku 2023. Ceny za dodávku elektriny a dodávku plynu boli upravené mimoriadnymi opatreniami vo forme zastropovania cien za dodávku elektriny a plynu prostredníctvom tzv. krízovej regulácie alebo povinnosťami vo všeobecnom hospodárskom záujme.

Spoločnosť pokračuje v diverzifikácii a optimalizácii zdrojovania dodávok zemného plynu, aby tak vedela garantovať bezpečnosť a plynulosť dodávky plynu domácnostiam, ale aj veľkým priemyselným odberateľom.

SPP v súčasnosti dokáže prostredníctvom kontraktov uzatvorených s veľkými medzinárodnými spoločnosťami a naplnenou kapacitou v podzemných zásobníkoch operatívne nahradiť výpadok dodávok plynu od jedného dodávateľa dodávkami od zvyšných zmluvných partnerov. To sa týka aj prípadného zastavenia ruských dodávok plynu. SPP aj naďalej neustále vyhodnocuje vývoj na trhu s plynom a dostupné možnosti a po ich dôkladnom posúdení spoločnosť prijme ďalšie potrebné opatrenia v záujme zaistenia energetickej bezpečnosti svojich zákazníkov aj po roku 2024.

SPP ďalej pokračoval aj v naplňaní cieľov stanovených v dlhodobej stratégii v oblasti rozvoja obchodu, budovania OZE v oblastiach slnečnej a veternej energie, biometánu, poskytovania ESCO služieb, rozvoja alternatívnych palív v doprave, digitalizácie a pod.

Slovenské elektrárne, a. s. („SE“)

Hlavnou činnosťou spoločnosti Slovenské elektrárne, a.s. je výroba a predaj elektrickej energie. Spoločnosť je najväčším výrobcom elektrickej energie na Slovensku a jedným z najväčších v strednej Európe. Okrem toho vyrába a predáva teplo a poskytuje podporné služby pre elektrizačnú sústavu. Slovenské elektrárne a.s. prevádzkujú 31 vodných, 2 jadrové, 2 tepelné a 2 fotovoltické elektrárne s celkovým inštalovaným výkonom 4 614,80 MWe . Cieľom spoločnosti je bezpečne, spoľahlivo, efektívne a konkurencieschopne vyrábať, predávať a obchodovať s elektrinou a teplom, bezpečne zaobchádzať s rádioaktívnymi odpadmi a vyhoretým jadrovým palivom a trvalo znižovať negatívne vplyvy výrobných procesov na životné prostredie. Vďaka vyváženej skladbe výrobných zdrojov, Slovenské elektrárne, a.s. dodali v roku 2023 približne 96,5 % energie bez lokálnych emisií oxidu uhličitého. Spoločnosť sa aj naďalej plne venuje udržateľnosti investičného plánu na nasledujúce roky 2024 – 2027 so zameraním sa na dokončenie 4. bloku jadrovej elektrárne Mochovce (v r. 2023 bol pripojený do siete jej tretí blok)

Spoločnosť na základe memoranda o porozumení podpísaného s Ministerstvom hospodárstva SR a Ministerstvom financií SR podpísala implementačnú zmluvu, na základe ktorej v roku 2023 dodala elektrinu pre domácnosti v produkte baseload za cenu 61,20 eur/MWh, ktorá bola platná aj v roku 2022. Na základe nariadení vlády vydaných v roku 2023, z dôvodu stabilizácie cien elektriny a zmiernenie dopadu vysokej inflácie na koncových odberateľov, boli regulované poplatky v koncovej cene elektriny stanovené na úrovni roka 2022.

Západoslovenská energetika, a.s., Stredoslovenská energetika Holding, a.s.

Kľúčovou činnosťou spoločností je poskytovanie dodávok elektriny, plynu, distribúcia elektrickej energie a poskytovanie s tým súvisiacich komplexných energetických služieb pre všetky kategórie zákazníkov – od domácností, cez malých a stredných podnikateľov až po strategické podniky slovenského hospodárstva. Svoju hodnotu vnímajú najmä v stabilite, dôveryhodnosti a spoľahlivom zákazníckom servise, pričom jeho dostupnosť pre zákazníka považujú za jeden z najdôležitejších faktorov. V segmente priemyselných zákazníkov sa spoločnosti zameriavajú na energetickú efektívnosť a s tým súvisiace služby. Najviditeľnejšími inováciami navonok sú najmä aktivity smerujúce k rozvoju elektromobility na Slovensku, ako aj aktivity inovatívnych „Smart“ riešení domácností a samosprávam. Aj v roku 2023 sa spoločnosti zameriavali na prípravu strategických iniciatív, riadenie projektov v oblasti energetickej efektívnosti a súvisiacich energetických služieb. V rámci tohto procesu pokračovali v príprave a implementácii projektov v oblastiach výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov, elektromobility, verejného osvetlenia, priemyselného osvetlenia, systémov stlačeného vzduchu, elektrických pohonov a ich riadenia, ako aj klimatizácie a vzduchotechniky.

Spoločnosť Západoslovenská energetika, a.s. sa 24.11.2023 stala 100 % vlastníkom spoločnosti VSEH, a.s. združujúcu celú skupinu VSE. MH SR už teda nie je akcionárom spoločnosti Východoslovenská energetika Holding, a.s.

Národný jadrový fond („NJF“)

Slovenská republika, tak ako aj iné krajiny v Európskej únii a vo svete, musela riešiť otázku zabezpečenia finančných zdrojov na záverečnú časť mierového využívania jadrovej energie. Za týmto účelom bol v roku 1995 zriadený štátny účelový fond s názvom Štátny fond likvidácie jadrovoenergetických zariadení a nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi, ktorý bol neskôr transformovaný na Národný jadrový fond na vyradovanie jadrových zariadení a na nakladanie s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi, v súčasnej podobe uvádzaný pod názvom Národný jadrový fond.

Národný jadrový fond je právnická osoba – štátny účelový fond, zriadený zákonom č. 238/2006 Z.z., v súčasnosti sa riadi zákonom č. 308/2018/ Z.z. Účelom zriadenia a činnosti Národného jadrového fondu je zabezpečiť financovanie činností súvisiacich s vnútroštátnym programom nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi, sústreďovať a spravovať finančné prostriedky určené na záverečnú časť mierového využívania jadrovej energie, zabezpečovať finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu na nakladanie s jadrovými materiálmi neznámeho pôvodu a rádioaktívnymi materiálmi neznámeho pôvodu a spravovať finančné zábezpeky za vysokoaktívne žiariče.

NJF v roku 2023 zabezpečoval financovanie záverečnej časti mierového využívania jadrovej energie v SR a to predovšetkým vyradovania JE A1 a JE V1, vrátane nakladania s VJP a RAO a nakladania s rádioaktívnymi materiálmi neznámeho pôvodu.

Valaliky Industrial Park, s.r.o. („VIP“)

Spoločnosť Valaliky Industrial Park, s.r.o. bola založená v roku 2022. Je nositeľom osvedčenia o významnej investícii na realizáciu investičného projektu „Strategické územie Valaliky“ a investičného projektu „Strategické územie Valaliky – rozvoj verejných služieb“ s cieľom čo najrýchlejšie a najlepšie pripraviť toto územie na príchod strategického investora, ktorý by mal znamenať niekoľko tisíc nových pracovných miest a výrazný rozvoj východného Slovenska. Spoločnosť VIP buduje strategický park s veľkým dôrazom na ochranu životného prostredia. Príchod oznámila spoločnosť Volvo, ktorá tu chce vybudovať nový závod, kde by sa ročne malo vyrábať 250 tisíc elektromobilov a spustenie výroby sa očakáva v roku 2026.

7.1.1. Metódy konsolidácie

Konsolidované účtovné jednotky boli zahrnuté do KÚZ Ministerstva hospodárstva SR metódou konsolidácie uvedenou v nasledujúcej tabuľke:

Názov resp. obchodné meno konsolidovanej účtovnej jednotky	Metóda úplnej konsolidácie	Metóda vlastného imania
Ministerstvo hospodárstva SR	áno	
Slovenská obchodná inšpekcia	áno	
Hlavný banský úrad	áno	
Puncový úrad SR	áno	
Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu	áno	
Slovenská inovačná a energetická agentúra	áno	
Múzeum obchodu	áno	
Transpetrol, a.s.	áno	
JAVYS, a.s.	áno	
Jadrová energetická spoločnosť Slovenska, a.s. (od 01.01.2016)		áno
Slovenský plynárenský priemysel, a. s.	áno	
Slovenské elektrárne, a. s.		áno
Západoslovenská energetika, a.s.		áno
Stredoslovenská energetika Holding, a.s.		áno

MH Invest II, s.r.o.	áno	
MH Manažment, a.s.	áno	
Rudné bane, š.p.	áno	
Národný jadrový fond	áno	
MH Invest, od 24.03.2018	áno	
Valaliky Industrial Park, od 02.03.2022	áno	

Metóda úplnej konsolidácie bola použitá pri dcérskych účtovných jednotkách.

Metóda vlastného imania bola použitá pri pridruženej ÚJ (Slovenské elektrárne, a.s.) a spoločných ÚJ (Jadrová energetická spoločnosť Slovenska, a.s., Západoslovenská energetika, a.s., Stredoslovenská energetika Holding, a.s.). Jadrová energetická spoločnosť Slovenska, a.s. bola z dôvodu zjednotenia účtovných politík a rovnakého vykazovania porovnateľných účtovných jednotiek, v ktorých má MH SR podielovú účasť, konsolidovaná od r. 2016 metódou vlastného imania (do r. 2016 metódou podielovej konsolidácie).

7.1.2. Významné udalosti po skončení účtovného obdobia

Uznesením vlády došlo v r. 2024 k navýšeniu základného imania spoločnosti Valaliky Industrial Park, s.r.o. o 114 399 796,00 EUR.

Iné udalosti po 31. decembri 2023, ktoré by si vyžadovali zverejnenie alebo vykázanie v konsolidovanej účtovnej závierke za rok 2023 nenastali.

Výročná správa 2023

© Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky,
Bratislava 2022 Všetky práva vyhradené.

Ministerstvo hospodárstva
Slovenskej republiky
Mlynské nivy 44/a
827 15 Bratislava 212

Tel.: +421 2 4854 7953 (ústredňa)
Fax: +421 2 4333 7827
E-mail: info@mhsr.sk
Webstránka: www.mhsr.sk